

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук. із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Мищак І. М., Павленко Д. В., Бондаренко Д. В.,
Хилько М. І., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А., Третяк Т. І.,
Ставерська Т. А., Петрова Т. О.

Аналітичні матеріали підготував

Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.

Візуальну аналітику підготував

Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

*Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів*

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 6 (172)

(огляд матеріалів зарубіжної преси за 1–30 червня 2023 р.)

Київ 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ	6
ПЕРЕДМОВА	4
ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (<i>аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–30 червня 2023 року</i>)	6
ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (<i>висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–30 червня 2023 року</i>)	23
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	23
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	26
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	27
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ	28
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ	30
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	30
ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ	30
ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ	31
ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ	37
ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ	37
ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ	38
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ	38
ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ	39
ОБСТРІЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ РОСІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ	48
ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	48
ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ	50
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	52
РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ	52
РОБОТА СБУ, САП ТА НАБУ	53
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	54
ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ	57
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	59
АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ	59
АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ	59
БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	60
ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО УКРАЇНИ	62
ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ	63
ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ В РФ	64
ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ	73
ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ	86
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ	89
ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ ...	90
ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ	92

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	93
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО НАТО	99
МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС	109
МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	113
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	118
ПІДТРИМКА РОСІЇ	118
ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ	120
ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЗАКОРДОННИХ АНАЛІТИКІВ ЩОДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТРАНАСТУПУ	124
РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ.....	133
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ	156
РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ	157
САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ.....	158
ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ.....	163
ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	163
ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА	165
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	167

ПЕРЕДМОВА

Вирішальну роль під час повномасштабного вторгнення росії в Україну відіграє своєчасне, достовірне та незаангажоване інформування громадян та світу про перебіг російсько-української війни. У цьому контексті внесок зарубіжних медіа стає ще потужнішим, як ніколи, адже те, як у світових ЗМІ висвітлюють українську тематику значною мірою впливає на сприйняття громадськістю, а отже – їх настрої. Далі ці настрої можуть відобразитись і в прийнятті певних рішень з боку владної верхівки країн світу щодо допомоги та підтримки України.

З початку масштабної агресії росії 24 лютого 2022 року Україна стала гедлайнером всіх світових ЗМІ. Очевидно, через війну, але постійна увага була прикута не тому, що точилися бої як такі, а завдяки героїчному спротиву українського народу. Сміливість усіх українців – від ЗСУ, які щодня чинять подвиги на полі бою, витісняючи ворога, до простих людей, які голими руками йшли на танки та виходили на мітинги на тимчасово окупованих територіях – вивела Україну на позиції сильного гравця у світовій політиці, зумовивши мобілізацію міжнародних зусиль на підтримку нашої держави у протистоянні російській агресії, посилення стійкості та обороноздатності України, відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури, а також забезпечення дієвих механізмів безпеки для України.

Реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну, викладена на шпальтах впливових світових медіа, лягла в основу випусків інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» з 24 лютого 2022 року. Бюлетень, який продукується з 2011 року, є оглядом суспільно-політичних подій в Українській державі, опублікованих в найбільш впливових та авторитетних світових медіа.

Інформація, представлена в бюлетені, сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованих відомостей. Зміст рубрик інформаційно-бібліографічних матеріалів бюлетеня представлений за тематичним добірками, а в межах рубрик – за хронологією. До всіх публікацій подано анотацію українською мовою. Бібліографічні записи подаються мовою оригіналу зі збереженням особливостей бібліографічного опису. Заголовки публікацій подані з перекладом українською мовою. Тематика матеріалів розкриває сприйняття України у світі під час

російського вторгнення як у внутрішньополітичному, так і міжнародному аспектах. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу, слід назвати новинні повідомлення, тематичні огляди, авторські статті, інтерв'ю, експертні оцінки, аналітичні коментарі, журналістські розслідування тощо.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень «Україна у відгуках зарубіжної преси» містить візуальну аналітику щодо кількісно-якісного аналізу тематики, тональності та активності світових медіа у висвітленні української проблематики, а також аналітичний огляд зарубіжної преси щодо політичних оцінок і рішень міжнародних організацій та політичних і громадських діячів окремих країн стосовно збройної агресії росії проти України, а також відповідних заходів міжнародної спільноти, викликаних неспровокованим вторгненням росії. У кінці бюлетеня представлено перелік використаних джерел, які піддавалися моніторингу, з короткими відомостями про кожне видання.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень призначений для працівників бібліотек та інших інформаційних установ, політологів, істориків. Періодичність – 12 випусків на рік.

У 6 випуску за 2023 рік інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» висвітлюється реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну в дзеркалі відображення в 36-и зарубіжних інтернет-версіях газетних і журнальних видань з 1 по 30 червня 2023 року. В ході моніторингу було проаналізовано матеріали зарубіжної преси 18-и країн світу, які входять до держав «Групи семи» і «Групи десяти» (Бельгія, Велика Британія, Італія, Канада, Нідерланди, Німеччина, США, Франція, Швеція, Японія), «Вишеградської четвірки» (Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина), групи пострадянських країн-членів Європейського Союзу та Об'єднаних експедиційних сил (Латвія, Литва, Естонія), найбільшої європейської країни-представниці Іbero-американської групи – Іспанії.

Мовний аспект моніторингу включав аналіз публікацій світових медіа 14-а мовами світу, а саме: англійською, естонською, іспанською, італійською, латвійською, литовською, нідерландською, німецькою, польською, словацькою, угорською, французькою, чеською та шведською.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ

(аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–30 червня 2023 року)

*Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.*

У рамках підготовки огляду публікацій інтернет ЗМІ за червень 2023 року було проаналізовано 36 інтернет-версій медіаресурсів 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні подій в Україні, а також діяльності української влади та життя українців за кордоном упродовж аналізованого періоду проявили інтернет-видання Великої Британії (9 % від загальної кількості відібраних публікацій), Франції (8 %), США, Угорщини, Німеччини та Іспанії (по 7 %), Італії та Словаччини (по 6 %), Японії, Естонії, Швеції, Чехії та Нідерландів (по 5 %), Литви, Канади, Бельгії та Латвії (по 4 %), Польщі (3 %) (див. діаграму 1).

Уже традиційно протягом кількох місяців незмінною є трійка лідерів серед зарубіжних медіа за кількістю повідомлень на українську тематику. Це британське щоденне видання «The Guardian» (частка повідомлень про Україну та українців серед проаналізованих зарубіжних інтернет-видань складає 5,50 %), французька газета «Le Monde» (4,75 %) та американська щоденна газета «New York Post» (4,25 %). Далі йдуть: угорська «Nepszava» (3,75 %), іспанська «El Mundo» (3,50 %), французький щотижневий журнал «L'Obs», німецькі «Frankfurter Allgemeine» та «Focus», словацький «Denník N» та італійська «Avvenire» (по 3,25 %) (див. діаграми 2, 3).

Британські щоденні газети «The Guardian» та «The Independent», спільна частка яких у висвітленні «українського питання» складає 9 % від загальної кількості проаналізованих зарубіжних інтернет-медіа, інформують своїх читачів про перебіг бойових дій в Україні та перспективи звільнення окупованих росіянами територій. Багато уваги приділено аналізу ефективності британського озброєння, наданого Збройним Силам України. Також британські фахівці намагаються відстежувати ефективність дій тих підрозділів ЗСУ, які проходили підготовку за кордоном, у тому числі у Великій Британії. У цьому контексті цитуються заяви керівників окремих підрозділів ЗСУ, які задоволені новобранцями, що проходили навчання у зарубіжних

інструкторів, однак вказують на відмінності воєнних дій, наприклад, із талібами та росіянами. Підкреслюється, що головні українські сили ще не залучені в ході контрнаступальної операції, тому говорити про її потенційний результат зарано. Такі міркування висловлюються у відповідь на високі очікування від контрнаступу та заяви окремих експертів, що контрнаступ не дає бажаного результату. Заколот ПВК «Вагнер» розглядається британськими експертами як реакція на неможливість росії досягти успіхів у війні проти України. Також наводяться тези про те, як українці можуть скористатися подіями в росії. «The Guardian» подає дані звіту Королівського інституту міжнародних відносин, більше відомого як «Chatham House», в якому міститься попередження про те, як не слід закінчувати війну. Ключові положення: замість таких пропозицій, як припинення вогню, територіальні поступки чи інші результати, які винагороджують росію, Україна має бути підтримана не лише для того, щоб вижити, але й завдати явної та однозначної поразки росії. Автори звіту одногосно закликають до більшої підтримки України, щоб прискорити поразку росії. Наголошується на необхідності зняти обмеження на системи озброєнь, що поставляються Україні. Однією з ключових тем, які обговорюються у британських медіа, є перспективи вступу України до НАТО та гарантії безпеки для нашої держави. Оглядачі акцентують увагу на словах міністра оборони України О. Резнікова, який заявив, що Україна на липневому саміті НАТО у Вільнюсі очікує отримати гарантії того, що вона буде запрошена приєднатися до Альянсу після завершення війни з росією, оскільки успішно виконала всі три передумови. Натомість дипломатичний редактор «The Guardian» П. Вінтур вважає, що Україні не буде запропоновано графіку з конкретними датами, до яких вона зможе приєднатися до НАТО на саміті у Вільнюсі, але натомість може бути запропонований більш короткий шлях, коли буде зроблено пропозицію про членство. На його думку, ця пропозиція, яка відображає консенсус ключових партнерів західного оборонного Альянсу, розчарує Президента України В. Зеленського. Своєю чергою, колишній генеральний секретар НАТО А. Расмуссен заявив «The Guardian», що деякі країни Альянсу можуть відправити свої війська на допомогу Україні. А. Расмуссен зазначив, що це може статися у випадку, якщо НАТО не дасть Києву дієвих гарантій безпеки на саміті у Вільнюсі, який відбудеться у липні. «The Independent» наводить оцінки міжнародної конференції з питань відновлення

України, яка пройшла у Великій Британії. Зазначається, що відновлення України необхідно прискорити за допомогою швидких інвестицій та інновацій. Із цією метою Велика Британія оголосила про багаторічний пакет фінансової підтримки для України, який містить кредитні гарантії від Світового банку на 3 млрд дол. Гроші спрямують на підтримку життєво важливих державних послуг, зокрема роботу шкіл і лікарень.

Французькі видання – щоденна газета «Le Monde» та щотижневий журнал «L'Obs» – за часткою статей і повідомлень на українську тематику посідають друге місце серед зарубіжних медіа (8%). Французькі оглядачі медіа прискіпливо відстежують контрастнаступальні дії ЗСУ. Стаття Е. Гриншпана та С. П'єтралунгі в «Le Monde» розкриває труднощі, з якими зіткнулася українська операція проти російської армії. За даними авторів, українські сили не змогли прорвати основну російську лінію оборони в регіоні Запоріжжя. Складнощі, на переконання оглядачів, пов'язані значною мірою з ешалонованою лінією оборони росіян та домінуванням їхньої авіації на лінії фронту. Військовий історик С. Мас на шпальтах «Le Monde» закликає Європу бути готовою до можливого розпаду росії як ядерної держави. Автор ставить питання про можливість реагування на захоплення ядерних об'єктів «неправильними» силами та виказує сумнів щодо політичної волі для забезпечення їхньої безпеки. С. Мас згадує про бездіяльність Європи у подібних ситуаціях в Україні і питає, «чи будемо ми готові втрутитися в інтересах всіх, щоб захистити ядерні об'єкти». Значну увагу французькі видання приділили аналізу заколоту ПВК «Вагнер» у росії. Автор статті в тижневику «L'Obs» Р. Тефайлі досліджує питання про те, чи буде повстання «Вагнера» мати тривалий вплив на війну в Україні. Він аналізує погляди експертів щодо негативних наслідків заколоту для моралі російських військових і можливостей України використати цю ситуацію. Також стаття оцінює можливі зміни в ланцюгу командування російської армії та варіанти реакції путіна на військовий заколот. Автор статті спрогнозував, що події заколоту вагнерівців можуть мати вплив на мораль російських військових, але важко оцінити конкретні наслідки послаблення режиму на мораль солдатів. Водночас Р. Тефайлі, вважає, що підтримка Заходу для України може зміцнитися після заколоту «Вагнера». Своєю чергою, редактор «Le Monde» А. Фрашон наголошує, що ця поразка путіна, який має репутацію володаря всемогутньої машини, стає болючою для нього, ослаблюючи його імідж у світі, особливо серед його

найближчих союзників і в найбільш непридатний момент. Підкреслюється, що ця поразка путіна була більше політичною, ніж військовою. Оглядач «Le Monde» Ж. Парі аналізує прояви дипломатичних ініціатив, запропонованих країнами Африки, Азії та Латинської Америки, стосовно конфлікту в Україні. Його аналіз вказує на те, що такі ініціативи більше відображають нові амбіції їхніх ініціаторів, ніж можливе врегулювання конфлікту. Стаття висвітлює також спроби різних держав здійснити миротворчі дії в Україні та підкреслює невдачу цих ініціатив. На думку автора, африканські, азійські та латиноамериканські лідери, зокрема президент Південно-Африканської Республіки М.С. Рамафоса та інші, були неуспішні у своїх спробах припинити бойові дії через низку причин, включаючи відмову засудити російську агресію, а також пропозиції, які не враховували повагу до територіальної цілісності України. Схожі причини дипломатичних невдач президента Бразилії Л. І. Лули да Сілви щодо примирення росії й України відзначає тижневик «L'Obs». Зокрема, видання нагадує, що Бразилія відмовилася постачати зброю Україні та запроваджувати санкції проти путіна, а її ідея формування «групи миру» з нейтральних країн, які виступають посередниками у «конфлікті», зустріла холодний прийом. Репортер «Le Monde» Е. Гриншпан передбачає значний спад сільськогосподарського виробництва в Україні після руйнування Каховської ГЕС. За його словами, припинення роботи зрошувальної системи призведе до погіршення врожаїв на родючих південних землях країни аж до Кримського півострова. До цього додаються проблеми розмінування полів, знищення сільгосптехніки та зриву графіка посіву, яких зазнали українські аграрії з початку російського вторгнення.

Американські видання – щоденна газета «New York Post» та журнал «Time» – ділять з іншими національними виданнями третє – шосте місце серед зарубіжних медіа за кількістю повідомлень на українську тематику (спільна частка 8 %). Американські оглядачі намагаються пояснити, чому український контрнаступ не виглядає так видовишно, як у фільмах. За їхніми словами, цілі України – не лише військові, а українці «також проводять своєрідну психологічну формувальну операцію: вони повинні переконати російську еліту в тому, що війна була помилкою і що росія не може її виграти», і це можна зробити без «повномасштабного вторгнення до росії, без окупації москви та без видовищної капітуляції росіян на червоній площі». Письменник

та політичний оглядач «New York Post» Д. Мюррей стверджує, що стрімкий бунт очільника «вагнерівців» пригожина демонструє серйозний параліч російської влади. За його словами, залізна хватка, якою путін тримав свою країну майже чверть століття, нарешті послабшала. Схожу точку зору висловлює старший науковий співробітник Хадсонівського інституту (США) Л. Коффі. Він вважає, що серія атак безпілотників на Москву за останній місяць може означати початок кінця домінування Росії над Україною і може призвести до смерті президента Володимира Путіна. На думку експерта, поразка Росії у війні в Україні неминуча й призведе до подальшого розколу серед еліти країни, коли прихильники жорсткої лінії повернуться проти Путіна, а олігархи вимагатимуть припинення кровопролиття та їхнього статусу ізгоя на Заході у спробі зберегти власне багатство та владу. Своєю чергою, наукова співробітниця аналітичного центру «Фонд захисту демократій» (США) І. Страднер зазначає, що після невдалого перевороту «Вагнера» Сполученим Штатам Америки слід скористатися моментом, щоб повідомити союзників Росії про ненадійність Путіна за допомогою стратегічних інформаційних операцій. Вона акцентує свою увагу на тому, що переконання закордонних партнерів, не кажучи вже про самих росіян, може підірвати підтримку його війни в Україні та, можливо, прискорити закінчення конфлікту. Експерти й оглядачі США продовжують розмірковувати про кількість та своєчасність військової допомоги Україні. У цьому контексті повідомляється, що Президент Д. Байден затвердив 40-й пакет військової допомоги для нашої держави, внаслідок чого загальна сума, спрямована в Україну, склала понад 40 млрд дол. Останній пакет на суму 325 млн дол. надійшов у зв'язку із початком довгоочікуваного весняного контрнаступу України. Медіа наголошують на тому, що новий пакет допомоги буде надходити з існуючих запасів Пентагону, що дозволяє Вашингтону відправляти обладнання в Україну швидко. Також зазначається, що Сполучені Штати продовжуватимуть працювати зі своїми союзниками та партнерами, щоб надати Україні можливості для задоволення її безпосередніх потреб на полі бою та довгострокових потреб у сфері безпеки. Старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Д. Рохач вважає, що головна причина, через яку Україна опинилася в стані війни, полягає в тому, що Захід ніколи не надавав їй надійних гарантій безпеки. За його словами, чим чіткіша прихильність Сполучених

Штатів і наших союзників до членства України в НАТО, тим швидше українці захочуть покласти край війні – і тим менша ймовірність того, що бойові дії будь-коли відновляться, незалежно від вихвалання кремля. Американські медіа широко висвітлюють гуманітарні наслідки руйнування росіянами цивільної критичної інфраструктури в Україні. Йдеться, передусім, про загрози Запорізькій АЕС та руйнування Каховської ГЕС. Кореспондент «New York Post» Кевін Д. Вільямсон нещодавно повернувся з України й описує, що він побачив незаперечні докази російських ударів по цивільних об'єктах. Автор впевнений в одному: підривом Каховської ГЕС це не закінчиться. Зі свого боку, колишній високопоставлений офіцер британської армії Х. де Бреттон-Гордон назвав російського лідера путіна «божевільним» і «терористом», стверджуючи, що він, по суті, перетворив Запорізьку АЕС на імпровізовану ядерну бомбу після того, як його війська підірвали Каховську ГЕС. На прикладі катастрофи з Каховською ГЕС «New York Post» пояснює її масштабність та вплив: було затоплено десятки українських міст і сіл у нижній течії Дніпра, а росія не зробила нічого, щоб допомогти українцям, які опинилися у скрутному становищі на території, яку вона утримує.

Червневий аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у зарубіжних інтернет-виданнях засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (79 %). Безпосередньо російському вторгненню в Україну в оглядах зарубіжних ЗМІ приділено значно менше уваги (21 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в зарубіжних інтернет ЗМІ за структурою висвітлених питань виглядає так: екологічний тероризм росії – 30 %, військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів – 20 %, соціально-культурне життя українського суспільства – 10 %, портрети українського спротиву – 7 %, плани та проєкти відновлення України; візити іноземних високопосадовців до України – по 6 %, діяльність української влади; ядерний терор росії – по 5 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: іспанською «El Mundo» (11,63 %), французькою «Le Monde» (9,30 %), британською «The Guardian» (6,98 %), німецькою «Frankfurter Allgemeine» (5,81 %), словацькою «Denník N» та американським журналом «Time» (по 4,65 %), американською «New York Post»,

британською «The Independent», естонською «Postimees» і чеським виданням «Aktuálně.cz» (по 3,49 %) (див. діаграму 7).

Екологічна катастрофа, спричинена підривом Каховської ГЕС, стала топовиною світових медіа. Більшість світових політиків засудила цей ганебний акт і висловила готовність надати додаткову допомогу Україні. Так, Федеральний канцлер Німеччини О. Шольц, слова якого наводить «Frankfurter Allgemeine», висловив стурбованість підривом Каховської ГЕС та назвав її пошкодження «новим виміром» війни в Україні. О. Шольц заявив, що Україну підтримуватимуть стільки, скільки буде потрібно і що розрахунки президента росії путіна «не спрацюють», адже очікуваний масштабний український контрнаступ, графік і точний напрямок якого невідомі, відбудеться. Міністр закордонних справ Великої Британії Д. Клеверлі, за інформацією «The Independent», назвав руйнування Каховської ГЕС на підконтрольній російським військам українській території «огидним актом». За його словами, навмисна атака на виключно цивільну інфраструктуру – воєнний злочин. Офіційний Лондон повідомив, що «готовий підтримати Київ та постраждалих у цій катастрофі, запропонувати гуманітарну й економічну допомогу». Латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» цитує Президента Латвії Е. Рінкевичса, який переконаний, що росіяни підірвали Каховську ГЕС, боячись контратаки України. За словами латвійського Президента, найточніше назвали цей теракт самі українці – це екоцид. Е. Рінкевичс заявив про потребу як в отриманні, так і в обробці інформації, її координації з країнами ЄС і НАТО. Президент Латвії повідомив, що його країна готує пакет допомоги для народу України, а також буде домагатися додаткових санкцій для росії. На відміну від політиків, експерти намагаються спрогнозувати наслідки катастрофи та її вплив на довкілля. На шпальтах журналу «Time» керуючий директор американсько-української компанії з декарбонізації «Eneue» С. Джаянті зазначає, що екологічні та гуманітарні наслідки підриву Каховської ГЕС вже катастрофічні, адже десятки тисяч людей втратили свої домівки. Мільйони людей не мають питної води: Херсонська, Миколаївська, Дніпропетровська та Запорізька області поклалися на греблю та її резервуар для води, як і Крим. С. Джаянті стверджує, що руйнування Каховської ГЕС завдасть ще більших збитків і без того напруженому сільськогосподарському сектору України. Він також додав, що катастрофа матиме наслідки й для інших держав – за

кордоном будуть відчуватися стрибки цін і скорочення поставок сільськогосподарської продукції та промислових товарів. Німецький політолог Т. Єгер у статті виданню «Focus» повідомив, що підлив Каховської ГЕС узгоджується з оперативним підходом російських збройних сил і з попередніми політичними рішеннями щодо масового знищення цивільного населення в Україні. Політолог наголосив, що на очах у всього світу відбувається черговий жахливий воєнний злочин і наразі достатньо підтвердженої інформації, яка вказує на те, що вибух здійснила російська сторона. Про готовність росії й надалі здійснювати схожі злочини говорить інший німецький фахівець – експерт Німецької ради з міжнародних відносин (DGAP) С. Майстер. Він упевнений, що руйнування Каховської ГЕС в Україні було скоєне росіянами, але кремль недооцінив наслідки. Водночас С. Майстер визнає новий рівень загострення, наголошуючи, що росія зараз вступає в черговий етап ескалації і готова зробити великі території України непридатними для проживання, щоб отримати військові успіхи. На його думку, росія підірвала ГЕС переважно з військових міркувань, щоб створити перешкоди для запланованого великого українського наступу. Експерт також вважає, що цей маневр пов'язаний із тривалим «знищенням України на тлі того, що цю війну не виграти».

Військові дії ЗСУ, ТРО, українських партизанів продовжують перебувати у центрі уваги зарубіжних медіа. Голова відділу планування та з питань Європи й Африки «Associated Press» С. Бланн у статті «Japan Today» зазначає, що Збройні Сили України доклали великих зусиль, щоб вийти з глухого кута на полі бою та пробити російські оборонні лінії на південному сході України, що може означати початок довгоочікуваного контрнаступу після 15 місяців війни. Журналіст польської «Rzeczpospolita» Я. Чермінський пише, із посиланням на дані британської розвідки, що українські війська провели значні операції на багатьох ділянках сходу та півдня України. На деяких ділянках фронту українські війська, «імовірно, значно просунулися вперед і пробити першу лінію російської оборони». У розвідці зазначили, що на інших напрямках бойових дій українські війська просувалися повільніше. За даними британської розвідки, деякі російські підрозділи, ймовірно, проводили справжні оборонні операції тоді, як інші відходили «в певному безладді». Також Я. Чермінський наводить повідомлення про те, що росіяни зазнали втрат,

відступаючи через власні мінні поля. Спеціальний кореспондент іспанської «ABC» М. Айстаран розповідає, що просування українських військ на південно-східному фронті супроводжувалося російським ударом по житловому будинку в Кривому Розі, на батьківщині Президента України В. Зеленського, внаслідок якого загинули щонайменше одинадцять осіб. Автор зазначає, що зенітні системи, які отримала Україна, дозволили звести нанівець значну частину російської повітряної загрози, особливо в Києві, але країна величезна, і повна ефективність проти ракет і безпілотників неможлива. Інші видання відзначають зміну тактики ударів Збройних Сил України. Так, за словами військового спостерігача А. Плума, якого цитує естонська «Eesti Päevaleht», за 7 діб артилерійськими й ракетними ударами українці знищили 13 пунктів управління противника, 81 район зосередження, склади боєприпасів і пального, 8 засобів радіоелектронної боротьби. В окупованому Криму під Керчю партизани знову підірвали залізницю, також підірвали залізничний міст в окупованій Запорізькій області, таким чином перерізавши залізничну колію Мелітополь-Джанкой. А. Плум називає такі дії ефективними і вважає, що тепер росія протягом кількох тижнів не зможе належним чином забезпечувати південний фронт паливом і боєприпасами, що стане для них дуже великою проблемою найближчим часом.

Соціально-культурне життя українського суспільства входить до трійки провідних тем зарубіжних ЗМІ, які висвітлюють російське вторгнення в Україну. У статті для словацького видання «Denník N» оглядача А. Сєдих зазначає, що російське вторгнення в Україну змусило багатьох українських інтелектуалів змінити своє ставлення до мови та почати шукати нові форми вираження. Одна з них – українська письменниця й поетеса К. Єгорушкіна. Наприкінці березня вона приїхала до Братислави, щоб представити свій новий проєкт «Голоси свідків». Письменниця поспілкувалася з кількома людьми й зібрала чимало жахливих свідчень про російські злочини. Її тексти також увійшли до книжки «Словник війни» О. Сливинського, яка побачила світ у видавництві «Denník N». Автор колонки польського тижневика «Do Rzeczy» М. Печинський пише, що Україна має моральне право використовувати спільну українсько-російську історію, звертаючи увагу на процес дерусифікації після 24 лютого 2022 року. За його словами, Україна не тільки усуває сліди російської

культури, історії та політики, а й конкурує з росією за монополію на деякі – більш славетні – елементи спільного минулого та спадщини. Як приклад М. Печинський наводить постать «видатного російського письменника» М. Булгакова, який народився, виріс і прожив багато років у Києві.

Роль і місце нашої держави у світовій політиці за структурою висвітлених у червні 2023 року питань виглядає так: реакція світових політиків, діячів та організацій – 22 %; вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 12 %; інтеграція України до НАТО – 9 %, прогнози та коментарі закордонних аналітиків щодо українського контрнаступу; внутрішньополітичні конфлікти в росії – по 8 %, збройна допомога Україні – 6 %, міжнародна підтримка відновлення України – 5 %, санкції проти росії; політика щодо біженців з України; мирні пропозиції та переговорний процес – по 4 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце нашої держави у світовій політиці висвітлювали: британська «The Guardian» (5,10 %), американська «New York Post» та угорська «Nepszava» (по 4,46 %), угорська «Portfolio» й італійська «Avvenire» (по 3,82 %), французькі «Le Monde» й «L'Obs», німецький «Focus», нідерландська «Algemeen Dagblad» та шведська «Svenska Dagbladet» (див. діаграму 9).

Італійська «Libero Quotidiano» цитує Президента Італії С. Маттарелла, який із нагоди Дня проголошення Італійської Республіки сказав, що Італія твердо налаштована на захист України та її свободи, територіальної цілісності та незалежності. Рим і далі гарантує Києву беззастережну та багатосторонню підтримку в боротьбі з брутальною агресією росії. С. Маттарелла наголосив, що на карту у війні в Україні поставлені цінності свободи та демократії, ті самі цінності, для захисту яких і було створено Європейський Союз. Нідерландський «De Telegraaf» звертає увагу на те, що промова на саміті Європейської політичної спільноти Прем'єр-міністра Нідерландів М. Рютте майже повністю була присвячена необхідності підтримки України. Він закликав європейських лідерів надавати більше допомоги Україні. М. Рютте повторив свій меседж про те, що «Україна повинна перемогти». Прем'єр-міністр також коротко прокоментував ситуацію щодо «коаліції винищувачів», зокрема підтвердив, що Нідерланди готуватимуть українських пілотів для F-16 разом із Данією, Бельгією та Великою Британією. Словацький «Denník N» висвітлює

результати міжнародної конференції «Globsec», яка традиційно відбулася в Братиславі. Однією з ключових тем цього року, як і минулого, стала війна в Україні. І. Міклош, відомий реформатор, колишній віцепрем'єр-міністр Словаччини, зазначив, що політична, військова, економічна та гуманітарна допомога Заходу Україні хоча й безпрецедентно висока, але все ж недостатня. За його словами, саме в недостатності цієї підтримки найбільший ризик того, що путін «виграє, а Україна програє». І. Міклош наголосив на необхідності збільшення військової допомоги Україні. Один із провідних світових учених у галузі розвідки та національної безпеки, історик Гарвардської школи державного управління ім. Кеннеді К. Уолтон у статті для «New York Post» пише, що росія фактично є службою безпеки із приєднаною до неї державою. Фахівець нагадує, що останні два десятиліття путін правив росією, покладаючись на «силовиків». На думку К. Уолтона, найкраще, що може зробити уряд США, – це підготуватися до довгострокової боротьби з росією. Західні країни мають послабити здатність російської розвідки працювати за кордоном, спровокувавши масові висилки її офіцерів, які видавали себе за російських дипломатів. К. Уолтон вважає, що США потрібна нова велика стратегія стримування росії, яка має ґрунтуватися на незручній істині: Захід має проблему з росією, а не з путіним.

Упродовж червня 2023 року переважна більшість зарубіжних оглядачів у висвітленні української проблематики займала нейтральну позицію (81 %). При цьому 16 % повідомлень мали виражене позитивне спрямування, а 3 % – негативне (*див. діаграму 10*).

Найчастіше зарубіжні медіа з нейтральних позицій висвітлювали початок українського контрнаступу на півдні України, надання нашій державі військової та гуманітарної допомоги, діяльність української влади тощо. Упродовж аналізованого періоду у нейтральних тонах місце і роль України у світовій політиці представлені в 260 статтях і повідомленнях. 43 статті й повідомлення вирізнялися позитивною тональністю, а 11 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то тут теж істотно переважала нейтральна інформація (64 статті й повідомлення). 21 стаття й повідомлення мали виражену позитивну

тональність, при цьому лише 1 стаття про Україну була негативною (див. діаграму 11).

Прикметно, що упродовж червня лише нейтральна тональність статей прослідковується в матеріалах ЗМІ Угорщини («Nepszava» та «Portfolio»). Також значна частка нейтральних повідомлень про Україну вміщена у виданнях Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»), Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios») (див. діаграму 12).

Відповідальний редактор німецької «Frankfurter Allgemeine» Н. Буссе коментує запрошення України на Раду «Україна-НАТО». За його словами, підтримка України знаходить свою межу там, де сам Захід може бути втягнутий у війну. Тому, вважає Н. Буссе, це лише втішний приз, якщо зараз Україна отримає запрошення на Раду «Україна-НАТО». Оглядач переконаний, що Рада обере варіант, коли не буде провокувати путіна, але військова допомога Заходу для Києва й надалі буде важливою в осяжному майбутньому. В іншій статті редактор відділу політики «Frankfurter Allgemeine» Н. Циммерман у нейтральному контексті відзначає, що Німеччина та інші країни досі не мають права передавати в Україну боєприпаси та озброєння зі Швейцарії. Національна рада, велика палата швейцарського парламенту, відхилила відповідну ініціативу 98 голосами проти 75. Проект «Лекс Україна», запропонований Комісією з безпекової політики Національної ради, передбачав, що пункт про нереекспорт Закону про військові матеріали повинен бути призупинений до кінця 2025 року. Німецький «Focus» публікує матеріали обговорень політиками й експертами війни росії проти України. Фахівці сходяться на думці, що це займе багато часу й буде дуже дорого, а група майже одногolosно закликає до надання більшої кількості зброї для українців. Зокрема, полковник А. Вюстнер пояснює, що наступ України триватиме тижнями і місяцями, але «важливо, щоб Україна повернула ініціативу», а «Захід не повинен втомлюватися і має постачати більше зброї». Латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» наводить коментар експертів з питань оборони, які називають необґрунтованими та, м'яко кажучи, дивними слова колишнього генсека НАТО, нинішнього офіційного радника Президента України В. Зеленського з питань місця України у майбутній системі європейської безпеки А. Фог Расмуссена щодо можливого розміщення військ Польщі та країн Балтії в Україні. Директор

департаменту зв'язків з військовою громадськістю К. Галкінс від імені Міністерства оборони Латвії повідомив, що «ми не будемо коментувати заяви пана Расмуссена». У МЗС відповіли, що теж не можуть це коментувати, а відправка солдатів в Україну не стоїть на порядку денному уряду Латвії. Зі слів експертів оборонної промисловості стає зрозумілим єдине хоча б якесь раціональне пояснення заяв Расмуссена – спроба мобілізувати членів НАТО, щоб на саміті у Вільнюсі вони прийняли чітку дорожню карту вступу України до НАТО. За словами литовського політолога Р. Вільпішаускаса, які подано в редакційній статті видання «Verslo žinios», до осені 2023 року Європейському Союзу доведеться відмовитися від принципу одностайності, оскільки наприкінці цього року країни ЄС мають вирішити, чи починати переговори з Україною про членство в ЄС. Р. Вільпішаускас висловлює сподівання, що «зрештою дрібні розбіжності між деякими членами Співтовариства будуть успішно вирішені, ЄС все ж вирішить усунути принцип одностайності, який призвів до розколу», а жовтень «принесе Україні довгоочікуване рішення про початок переговорів». Угорський журналіст Ч. Мартені на шпальтах «Nepszava» розповідає про те, що план росії за короткий термін окупувати Україну не здійснився. Автор зазначає, що економічна та військова потужність росії відстає від США, а президент росії путін не врахував уроків історії, особливо Другої світової війни. У статті звертається увага на те, що сучасні військові технології все ще зосереджені в західному світі, і що Україна може перемогти традиційну російську армію завдяки допомозі Заходу. Оглядач угорського видання «Nepszava» І. Марніц аналізує нещодавнє неправдиве повідомлення про зупинку трубопроводу «Дружба» та підкреслює слабкі наміри Угорщини змінити постачальника. Рішення уряду Угорщини й угорської багатонаціональної нафтогазової компанії «MOL Plc.» щодо диверсифікації джерел енергії залишається незмінним порівняно з іншими державами-членами ЄС. У компанії «MOL Plc.» заявили, що ознак збоїв у роботі трубопроводу немає, і вони регулярно отримують повідомлення від російських й українських компаній, відповідальних за його обслуговування. Основою неправдивого повідомлення, на думку автора, стало повідомлення москви про те, що російські війська відбили атаку українського безпілотної поблизу трубопроводу. Латвійське видання «Diena» інформує, що компанії Центральної Європи вже

підписують контракти та починають проекти з відбудови в зруйнованій війною Україні, які можуть коштувати сотні мільярдів євро. Голова представництва Латвійського агентства інвестицій та розвитку в Україні повідомляє, що латвійці не бояться навіть під час війни їздити в Україну й зустрічатися з бізнесменами. За його словами, війна закінчиться, великі держави з їх значними фінансовими можливостями перші будуть всередині ринку, і тоді Латвії, як маленькій країні, «буде важко конкурувати, але таким чином ми будемо на крок попереду». Керівники бізнесу та урядовці прогнозують хвилю інвестицій в Україну після закінчення війни.

Позитивні оцінки щодо подій в Україні упродовж червня 2023 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Іспанії («El Mundo», «ABC»), Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»), Японії («The Asahi Shimbun», «Japan Today»), Канади («Toronto Star», «National Post»).

Зарубіжні видання та їхні експерти часто у своїх повідомленнях вказують на те, що сьогодні демократичні свободи та цінності проходять випробування в Україні, і від українців значною мірою залежить те, чи буде світ і надалі демократичним. Прикметно, що навіть громадяни західних демократичних держав із надією дивляться на нашу державу. Так, британський експерт з геополітики та геоекономіки М. Леонард, який навчався та жив у Брюсселі, Вашингтоні й Пекіні, в інтерв'ю «El Mundo» наголосив, що майбутнє свободи та демократії в Європі залежить від перемоги України у війні з росією. Репортерка з міжнародних справ бельгійського видання «POLITICO» К. Галлардо аналізує перспективи отримання членства України в НАТО. Вона звертає увагу на заяву Прем'єр-міністра Великої Британії Р. Сунака, який на саміті Європейської політичної спільноти в Молдові повідомив, що відбулися «дуже продуктивні дискусії» щодо допомоги Україні протистояти росії. При цьому журналістка акцентує, що Р. Сунак, відповідаючи на запитання, чи згоден він з Президентом Франції Е. Макроном, який закликав обговорити наступного місяця чіткий план щодо членства України в НАТО, заявив, що «законне місце» України – в НАТО, але не підтримав заклики Франції щодо надання Україні дорожньої карти вступу. Японська «The Asahi Shimbun» інформує свої читачів про урядові ініціативи щодо збільшення допомоги Україні та розширення її номенклатури. Уряд Японії збирається додати розмінування та навчання до своїх принципів, пов'язаних з

експортом оборонного обладнання, і Україна може стати першою країною, яка від цього виграє. Зараз правляча коаліція обговорює шляхи перегляду відповідних програмних документів. Нинішні правила обмежують такий експорт до п'яти сфер – обладнання для розмінування, транспортування, спостереження, моніторингу та рятування – і лише до держав, які є союзниками Японії або з якими Японія має відносини співпраці з точки зору національної безпеки. Урядові чиновники вважають, що Японія могла б експортувати мінні трали, які можна прикріпити до танків. Ймовірним першим одержувачем такого обладнання джерело в уряді назвало Україну. Зарубіжні медіа попри певний спад активності в наданні гуманітарної допомоги Україні описують часті приватні ініціативи окремих політичних діячів та волонтерів, які вносять значний вклад у гуманітарні проекти. Так, американська «New York Post» описує візит до Західної України колишнього губернатора штату Нью-Йорк Д. Патакі, який приїхав, щоб передати допомогу від Центру лідерства «George E. Pataki Leadership Center» та Фонду допомоги Україні «The Ukrainian relief found». Це його вже п'ята поїздка з початку війни. Цього разу Д. Патакі привіз тисячі наборів для надання допомоги при травмах, щоб допомогти провести медичну підготовку цивільних осіб через недавню хвилю смертоносних атак російських безпілотників у регіоні. Канадська «The Toronto Star» повідомляє, що Канада зробила незвичайний крок, надавши тимчасовий притулок необмеженій кількості українців, які рятуються від війни. Журналісти зауважують, що таким біженцям не надається той самий статус або підтримка, як і постійним біженцям, але їм дозволяється працювати та навчатися в Канаді на строк до трьох років, і вони можуть подати заяву на продовження свого тимчасового перебування. Також наводиться статистична інформація, згідно з якою Канада отримала понад мільйон заяв на тимчасову екстрену візу. Із них 747647 осіб було схвалено станом на 30 травня, і приблизно 230665 осіб фактично здійснили поїздку до Канади.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім у ЗМІ Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy») та Бельгії («POLITICO», «The Brussels Times»).

Австрійський політолог та експерт у галузі Східної Європи та росії Г. Манготт, слова якого наводить німецький «Focus», вважає, що можливість застосування

тактичної ядерної зброї безсумнівно існує, якщо український наступ поставить під загрозу російський контроль над Кримом. За його словами, влада України оголосила метою війни повернення всієї території, втраченої з 2014 року, включно з Кримом, і в цьому її підтримують також країни Північної та Східної Європи. За словами експерта, у такій конотації цілком реально побоюватися катастрофічної ескалації, і тому слід підтримувати лише більш помірковані військові цілі України – наприклад, відтіснити російських загарбників на лінію фронту перед війною, розв’язаною у 2022 році. Політолог наголосив, що зрештою саме Захід визначає досяжні цілі війни і він повинен усвідомлювати свою відповідальність. Польський журналіст, колумніст «Do Rzeczy» Л. Варцеха вважає, що у Польщі все більше суперечливих інтересів з Україною. Автор пише, що Польща вже дала Україні майже все, що могла: і матеріально, і фінансово, і політично без жодних умов. Це, на думку автора, означає, що коли наближається момент пошуку якоїсь форми припинення військових дій і заморожування конфлікту, поляки нічого не мають для тиску на Україну. Автор також вважає, що дедалі чіткіше проявляються конфліктні інтереси з Україною: наразі це в основному сільськогосподарський імпорт, але проблема не тільки в цьому. За словами Л. Варцеха, основна суперечність полягає в тому, що Київ хоче якомога глибше втягнути поляків у війну, а Польща має захищатися від цього. Словацький «Nový Čas» інформує, що уряд Швейцарії 28 червня прийняв остаточне рішення і заблокував продаж 96 танків Leopard 1 до Німеччини, звідки вони повинні були бути доставлені в Україну. Зазначається, що уряд Швейцарії аргументував це рішення політикою нейтралітету та законом про військову техніку, згідно з яким військові матеріали не повинні поставлятися в країни, які перебувають у збройному конфлікті. Ця норма не залежить від того, чи держава зазнала нападу і хоче захищатися, як Україна. Автор статті підкреслює, що з цієї самої причини Швейцарія відмовляється дозволити передачу Україні швейцарських танкових боєприпасів. Європейський центральний банк, за інформацією шведської «Svenska Dagbladet», застерігає від використання арештованих російських активів. Аналітики банку вважають, що це може вдарити по довірі до єдиної валюти, євро, і зашкодити фінансовій стабільності. За словами джерел видання, плани використовувати гроші, вилучені з облігацій, що належать центральному банку росії, наприклад, для фінансування допомоги Україні, пошлють «поганий сигнал

міжнародному ринку». Бельгійське видання «The Brussels Times» інформує про те, що Європейський суд з прав людини засудив Україну за дискримінацію та порушення права на приватне життя через відсутність юридичного визнання та захисту одностатевих пар у країні. Підставою для рішення стало звернення до суду, який стежить за дотриманням Європейської конвенції про захист прав людини в 46 державах, які її ратифікували, двох українців, які намагалися одружитися в Україні, але їм відмовили, оскільки Конституція України та Сімейний кодекс України чітко визначають шлюб як союз між чоловіком і жінкою.

Отже, аналіз повідомлень зарубіжних інтернет-видань за червень 2023 року свідчить, що оглядачі й експерти з нетерпінням і тривогою очікують результатів контрнаступу Збройних Сил України на півдні та сході України. Фахівці закликають не робити поспішливих висновків, наголошуючи на тому, що ЗСУ ще не ввели в бій основні сили. Активні дискусії серед зарубіжних експертів точаться і щодо перспектив вступу України до НАТО та гарантій безпеки нашій державі, які можуть бути озвучені на вільнюському саміті Альянсу. При цьому вірогідність запрошення України до НАТО до завершення війни видається малоімовірною. Критичні зауваження по відношенню до України передусім стосуються того, що українська влада надто прямолінійно вимагає від союзників надання максимальної допомоги у війні з росією та чітких гарантій безпеки, включно із членством нашої держави в НАТО.

ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–30 червня 2023 року)

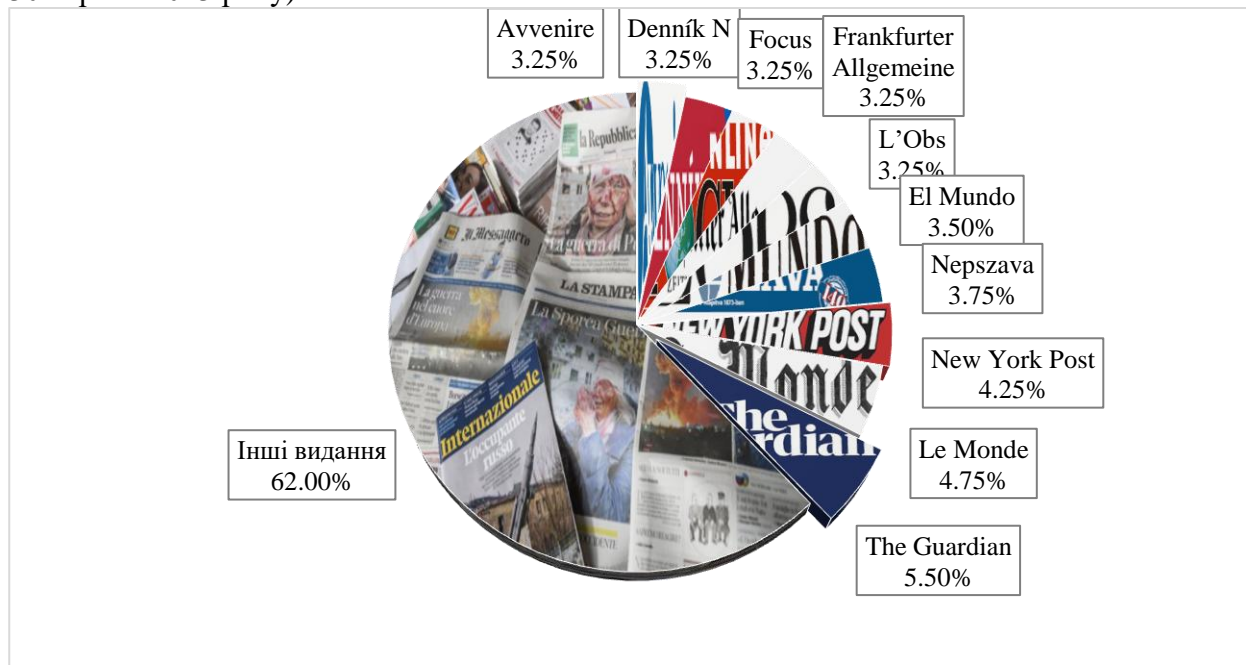
Федорчук А. Г., наук. співроб.

відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України

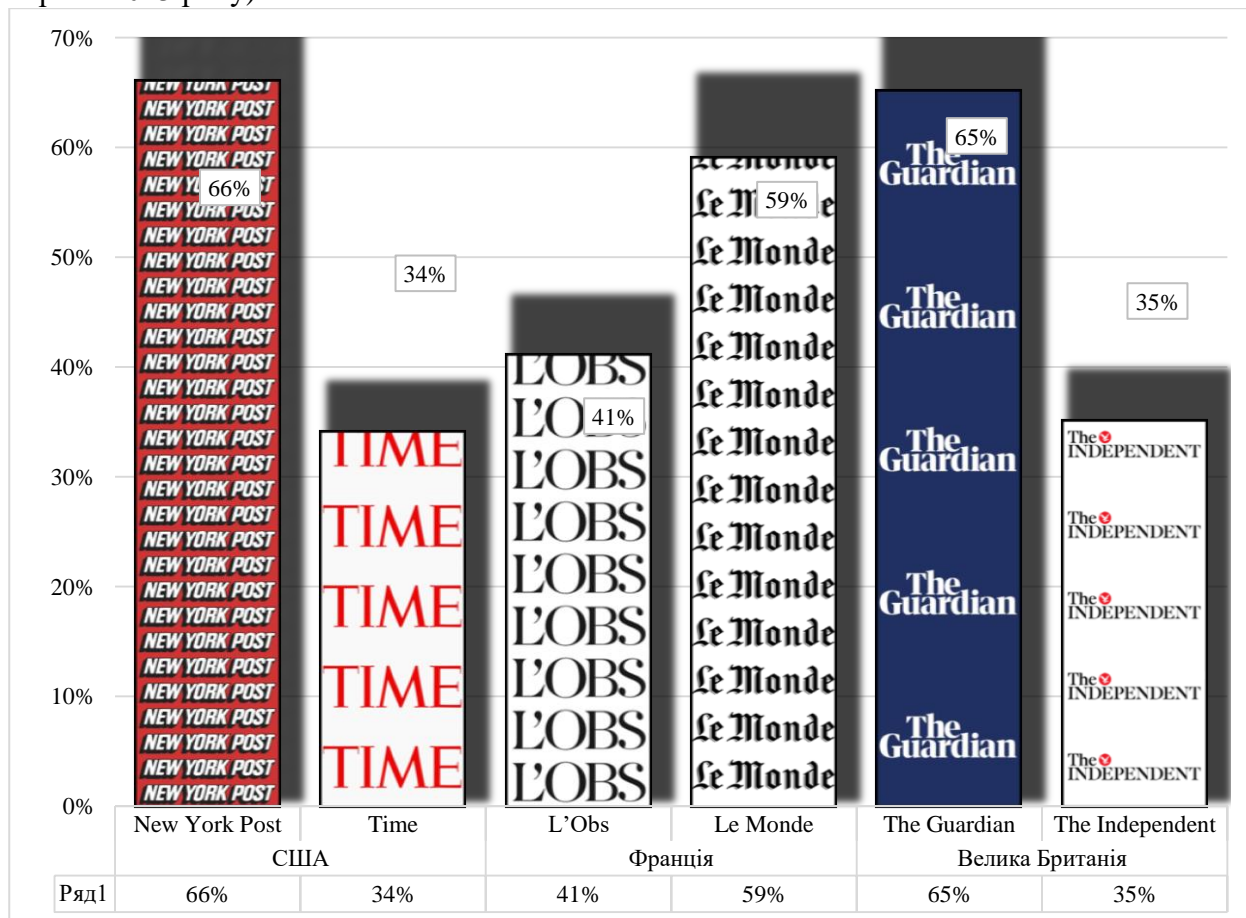
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні України (доля публікацій ЗМІ країни за період 1–30 червня 2023 року)

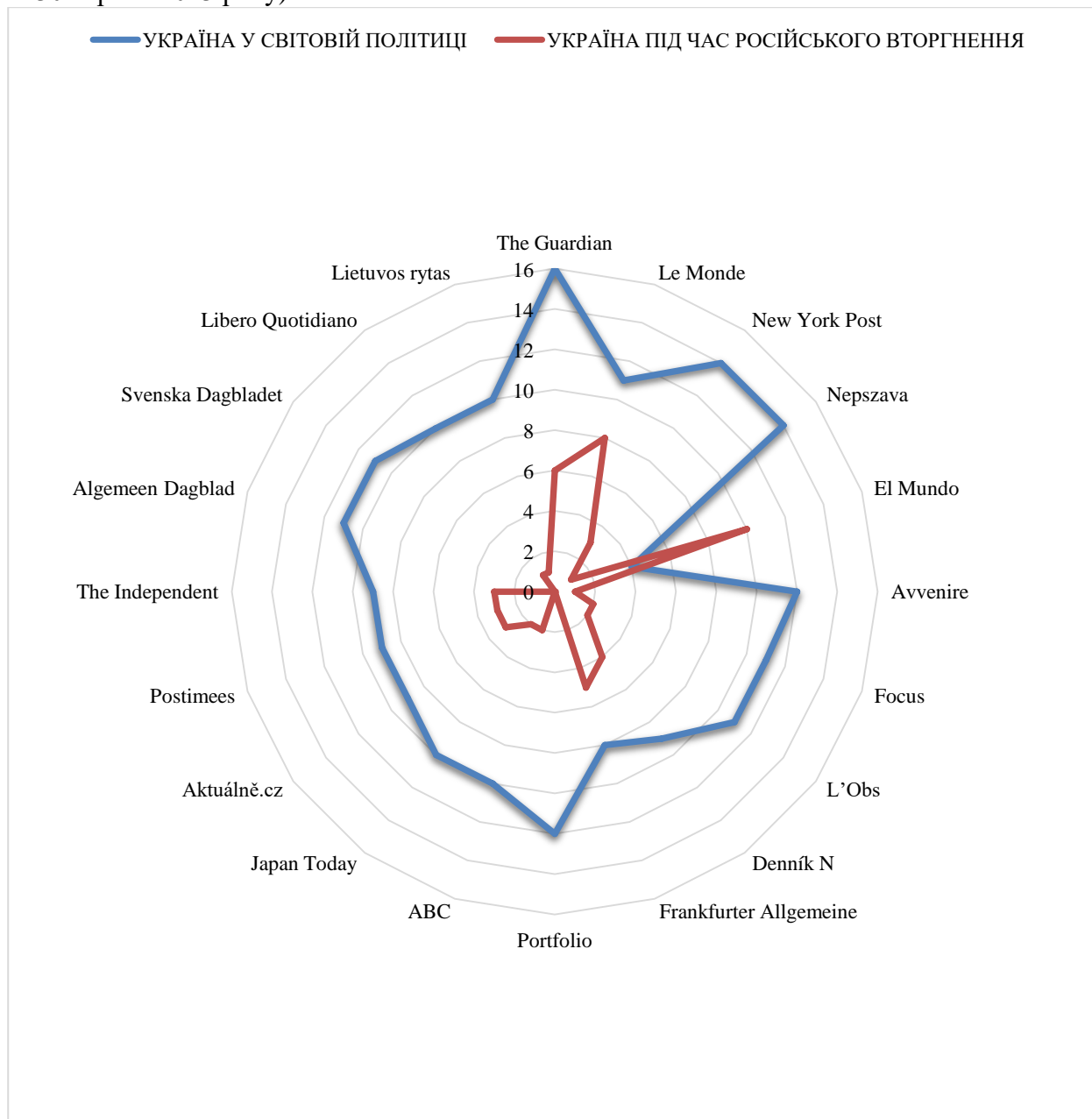
Діаграма 2. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1–30 червня 2023 року)

Діаграма 3. Доля найбільш активних у висвітленні України видань найбільш активних країн світу (за період 1–30 червня 2023 року)

Діаграма 4. Співвідношення сфер огляду України світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1–30 червня 2023 року)

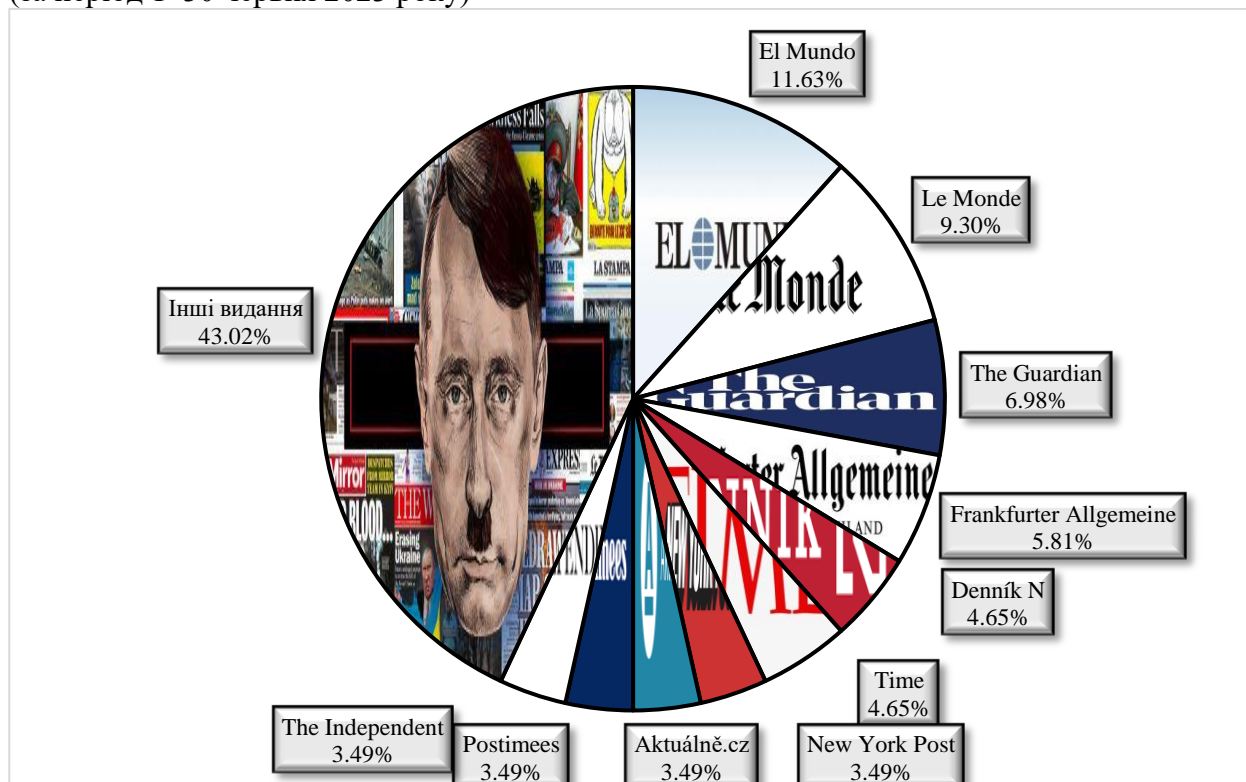

Діаграма 5. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1–30 червня 2023 року)

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

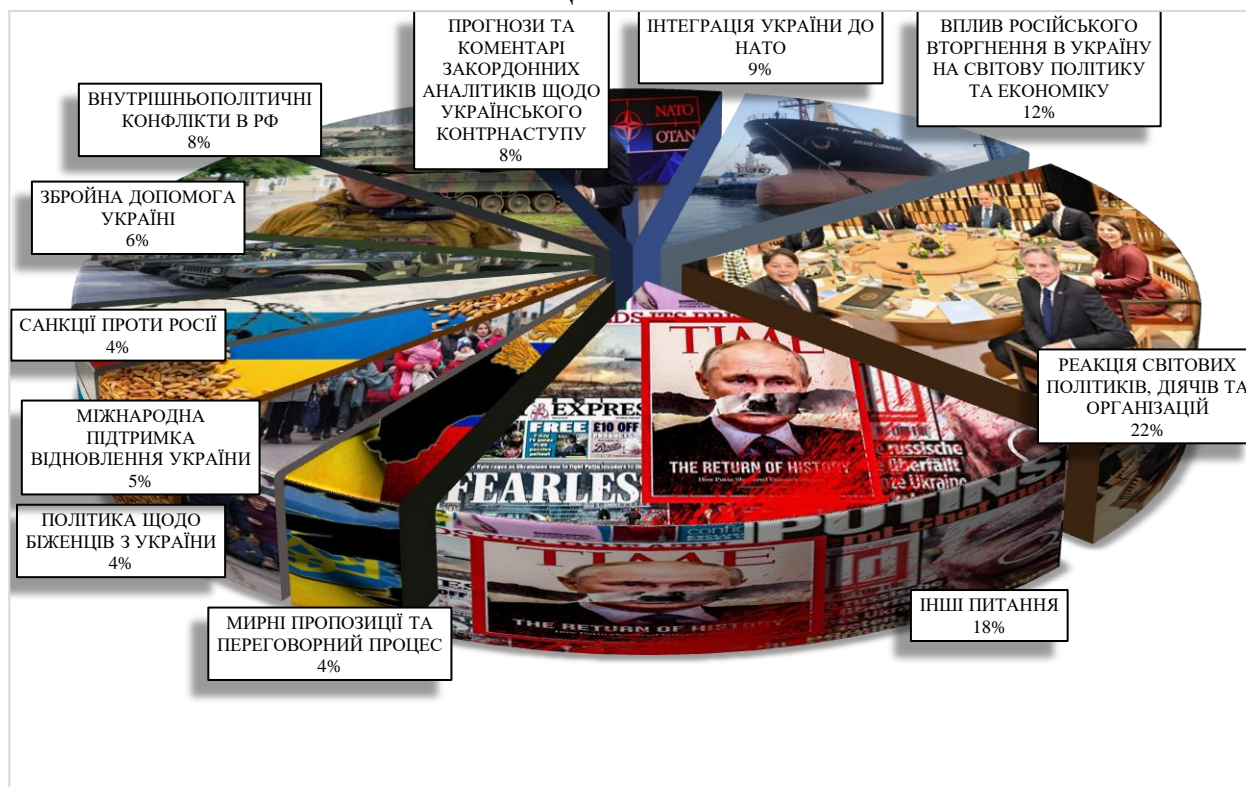

Діаграма 6. Російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–30 червня 2023 року)

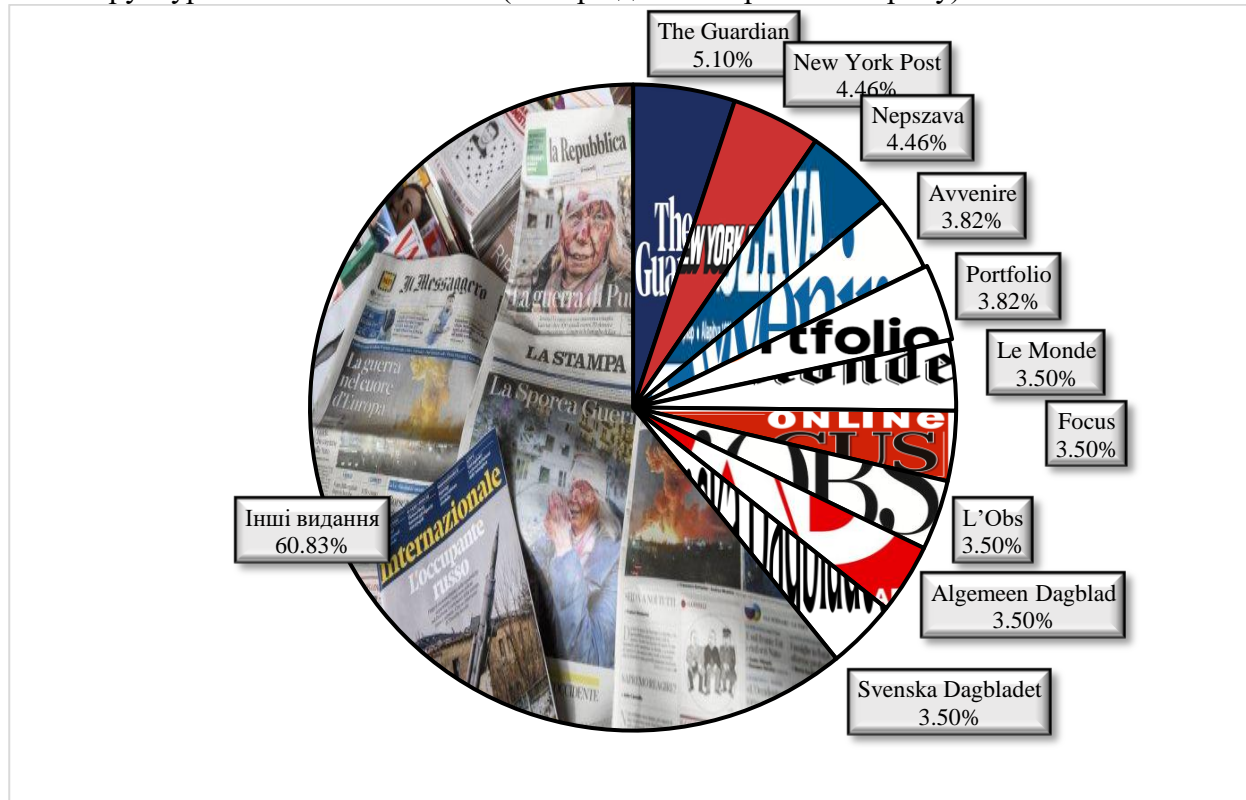

Діаграма 7. Російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–30 червня 2023 року)

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

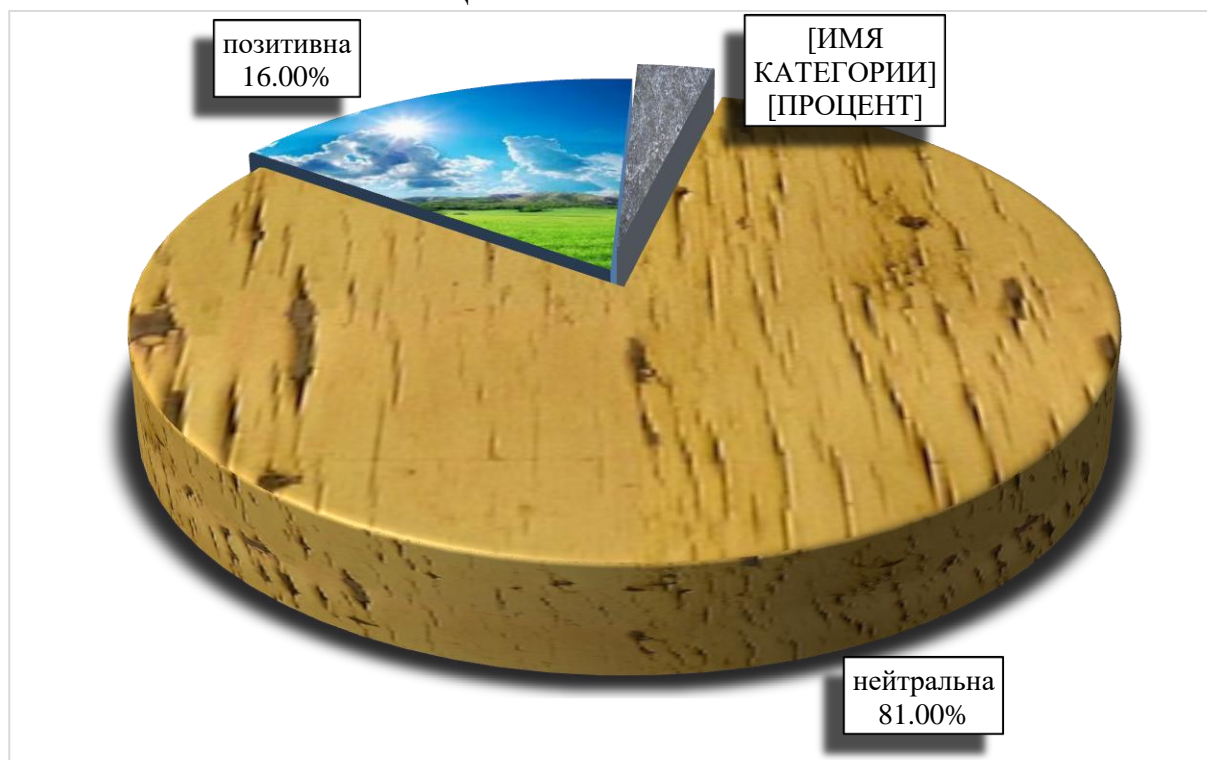

Діаграма 8. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–30 червня 2023 року)

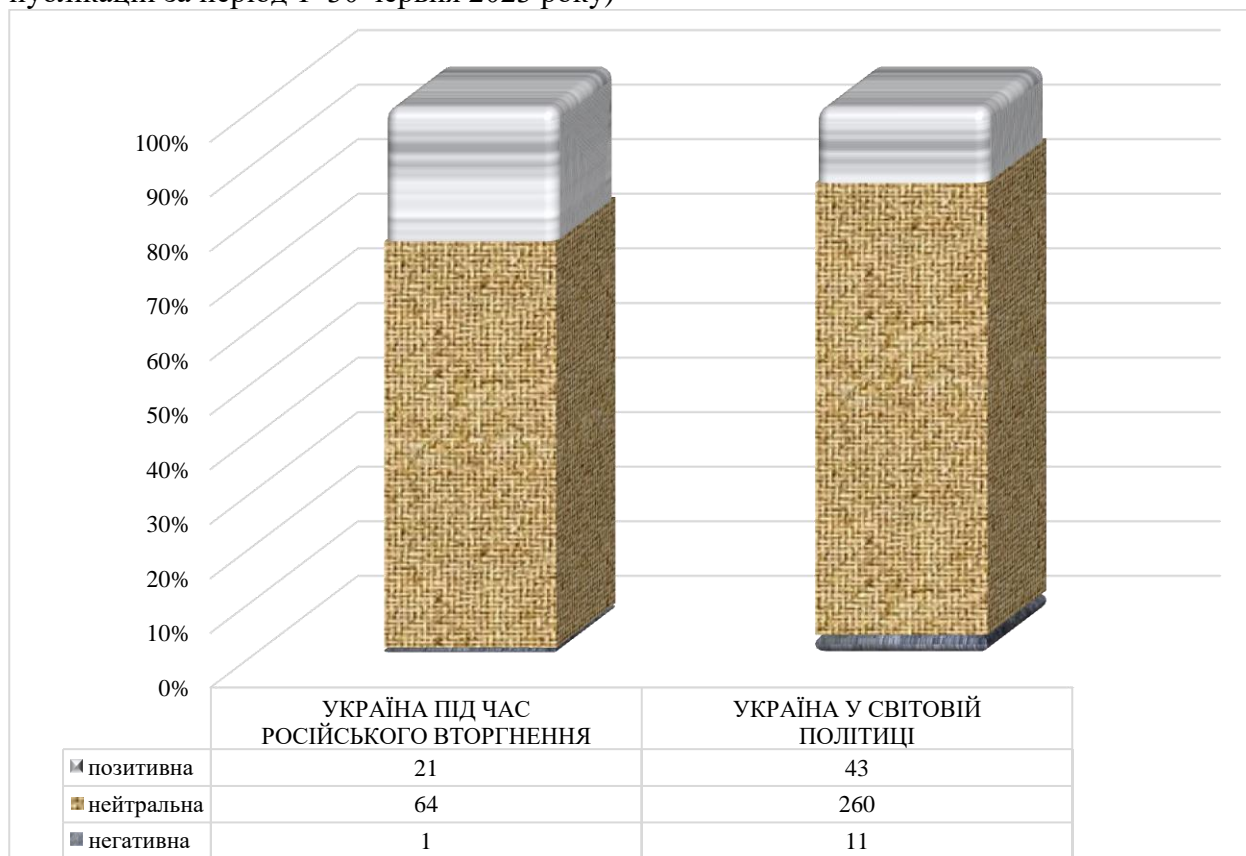

Діаграма 9. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–30 червня 2023 року)

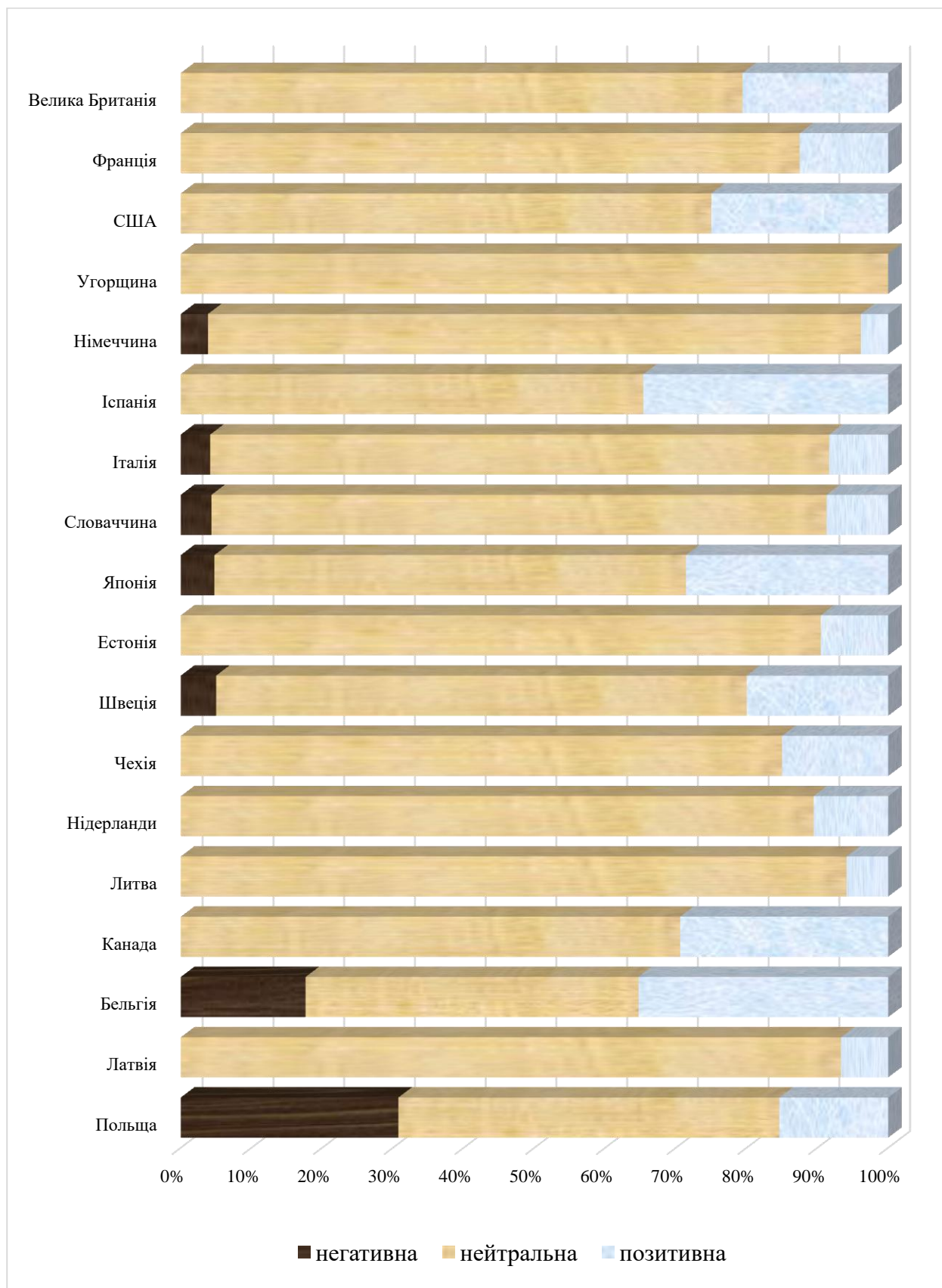
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Діаграма 10. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1–30 червня 2023 року)

Діаграма 11. Модальність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1–30 червня 2023 року)

Діаграма 12. Розподіл тональності публікацій про Україну в ресурсах окремих країн, відсортованих за загальною кількістю публікацій (питома вага публікацій за період 1–30 червня 2023 року)

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ

Zelenskyj otvorene priznáva: Členstvo Ukrajiny v NATO nie je možné, kým... = [В. Зеленський відверто зізнається: членство України в НАТО неможливе до...] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2805869/zelenskyj-otvorene-priznava-clenstvo-ukrajiny-v-nato-nie-je-mozne-kym/>.

Президент Естонії Алар Каріс прибув до столиці України – Києва, де зустрівся з Президентом України Володимиром Зеленським. Під час спільної з президентом Естонії пресконференції В. Зеленський заявив, що Україна не збирається втягувати будь-яку країну-члена НАТО в розв'язану росією війну, тому членства в Альянсі не буде, поки триває ця війна. Водночас він наголосив, що альтернатив членству в НАТО Україна не шукає, однак потребує гарантій безпеки до закінчення нинішньої війни. В. Зеленський додав, що актуальні гарантії безпеки у вигляді санкцій, фінансування, зброї мають діяти доти, доки Україна не стане членом Альянсу.

Salu, Mikk. Zelenskõi Eesti ajakirjanikele: Ukraina tahab NATO liikmeks saada, vahepeal aga vajame julgeolekugarantiisid = [Зеленський естонським журналістам: Україна хоче стати членом НАТО, а поки потрібні гарантії безпеки] / M. Salu // Postimees. – Tallinn, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7787941/zelenskoi-eesti-ajakirjanikele-ukraina-tahab-nato-liikmeks-saada-vahepeal-aga-vajame-julgeolekugarantiisid> .

Президент Естонії А. Каріс під час візиту в Україні зустрівся з Президентом України В. Зеленським. А. Каріс також поспілкувався з прем'єр-міністром України Д. Шмигалем та міністром закордонних справ Д. Кулебою. Президент А. Каріс підтвердив постійну підтримку з боку Естонії, зокрема, щоб Україна отримала від липневого саміту НАТО у Вільнюсі «щось відчутне, а не порожні слова». Теми війни та безпеки домінували у візиті А. Каріса, але багато уваги було приділено відбудові України. На пресконференції з В. Зеленським А. Каріс також торкнувся співпраці між естонськими та українськими науковцями.

Papa Francesco, «inviato a Kiev». La brutale risposta di Putin = [Папа Франциск, «відправлений до Києва». Брутальна відповідь путіна] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/35990948/papa-francesco-zuppi-inviato-ucraina-putin-esercitazioni-baltico.html>.

Пресслужба Святого Престолу повідомила, що кардинал Маттео Дзуппі, архієпископ Болоньї та президент Єпископської конференції Італії, 5 травня перебуватиме в Києві як посланник Папи Франциска. Головною метою поїздки є пошук можливих шляхів досягнення справедливого миру та підтримка жестів людства, які допомагають зняти напруженість.

Fischer, Pavel. Druhá zpráva z cesty na Ukrajinu = [Другий звіт з подорожі Україною] / P. Fischer // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://blog.aktualne.cz/blogy/pavel-fischer-.php?itemid=45211>.

Сенатор, голова Комітету з питань закордонних справ, оборони та безпеки Чехії Павел Фішер відвідав Україну та поділився своїм враженням з «Aktuálně.cz». П. Фішер розповів, що він побував у Києві, де тривога загнала його в укриття, а потім поспілкувався з місцевими жителями. П. Фішер зазначив, що Чехія ще в березні 2022 р. почала надавати найефективнішу допомогу Україні, яка опинилася під обстрілом росії. Сенатор наголосив, що сьогодні росія не хоче брати на себе відповідальність за голод, за те що робить заблокувавши постачання пшениці з України. росія продовжує дії Сталіна які нагадують геноцид в далекому минулому.

Vladimir Putin. Vojna na Ukrajině = [володимир путін. Війна в Україні] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 30.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/minuta/3451253/>.

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з экс-віце-президентом США, сенатором Майком Пенсом, який уперше з початку повномасштабної російської агресії відвідав Україну. Глава держави відзначив надзвичайно важливу потужну підтримку України з боку американського народу, Президента США Джо Байдена, Конгресу та обох партій. Відсіч російській агресії, за словами М. Пенса, «в національних інтересах Сполучених Штатів».

ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ

Bajmut, el símbolo del triunfalismo de Putin que Kiev se niega a entregar = [Бахмут, символ тріумфалізму путіна, який Київ відмовляється віддати] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/02/647a053d21efa0d3118b4582.html>.

В редакційній статті видання йдеться, що росія контролює східну частину міста Бахмут, але Україна контратакує на двох флангах, північно-західному та південно-західному, де вона перешкоджає просуванню військ путіна після того, як найманці пвк вагнера відступили. Йдеться, про командира 228-го батальйону 127-ї Харківської бригади територіальної оборони Олега Ширяєва, який попередив своїх бійців у сусідніх окопах, що російські війська просуваються через поле до лісистій місцевості на околиці міста Бахмут. Тоді він віддав наказ підготувати мінометну групу та знищити ціль, що і було зроблено. Оглядачі видання констатують, що такі українські захисники, як О. Ширяєв, не відступають, а продовжують тиск і боротьбу з позицій на західних околицях Бахмута.

Blann, Susie. Ukraine trying to end battlefield stalemate in what may be start of counteroffensive = [Україна намагається вийти з глухого кута на полі бою, що може стати початком контрнаступу] / S. Blann // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/russia-claims-it-thwarted-ukrainian-attacks-in-provinces-annexed-by-moscow>.

Голова відділу планування та питань Європи та Африки «Associated Press» Сьюзі Бланн в своїй статті зазначає, що Збройні сили України доклали великих

зусиль, щоб вийти з глухого кута на полі бою та пробити російські оборонні лінії на південному сході України 5 червня, що може означати початок довгоочікуваного контрнаступу після 15 місяців війни. російські офіційні особи, схоже, намагалися зобразити українські атаки як початок контрнаступу, заявляючи, що російські війська зірвали принаймні один штурм. Не підтверджуючи прямо такі масштабні зусилля, влада Києва заявила, що ЗСУ справді посилюють наступальні операції та досягають успіхів, та припустила, що деякі російські оголошення були дезінформацією.

Rojas, Alberto. El ajedrez de la contraofensiva: Ucrania mueve ficha = [Шахи в контрнаступі: Україна ходить фігурою] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/05/647dd07721efa0fb3b8b456d.html>.

За словами репортера газети «El Mundo» Альберта Рохаса, контрнаступ починається не тоді, коли про це оголошує генерал, а коли гримлять гармати. Він зазначає, що 5 червня серед білого дня українські батареї люто били по позиціях росіян на південь від Донецька, на ділянці між Вугледаром і Великою Новоселівкою. Повідомлення російських воєнкорів з місця виглядають для росіян тривожними, з чого автор робить висновок, що українська армія прориває першу лінію оборони військ Z.

Bartkiewicz, Artur. Ukrainńska kontrofensywa: Ciężkie walki w obwodzie zaporoskim. Sa leopardy = [Український контрнаступ: запеклі бої в Запорізькій області. Є «Leopard»] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38589191-ukrainska-kontrofensywa-ciezkie-walki-w-obwodzie-zaporoskim-sa-leopardy>.

Редактор «Rzeczpospolita» Артур Барткевич пише, що російські блогери повідомляють про запеклі бої на лінії фронту на півдні України, в Запорізькій області, де з'явилися українські підрозділи, оснащені, в тому числі, німецькими танками «Leopard» і американськими бойовими машинами «Bradley». Характеризуючи ситуацію в Україні, зокрема «Reuters» зазначає, що перевірити інформацію про бойові дії в Україні та контрнаступ, що триває, у незалежних джерелах неможливо, оскільки Київ зберігає оперативну тишу. За інформацією автора, Україна мала підготувати до контрнаступу не менше 12 нових бригад, 9 з яких оснащені західними танками, БМП і БТР.

Czermiński, Jakub. Brytyjski wywiad: Wojska Ukrainy prowadzą «znaczące operacje» na froncie = [Британська розвідка: українські війська проводять «значні операції» на фронті] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38591011-wojna-na-ukrainie-brytyjski-wywiad-wojska-ukrainy-prowadza-znaczace-operacje-na-froncie>.

Журналіст «Rzeczpospolita» Якуб Чермінський пише, що згідно з повідомленнями британської розвідки, українські війська провели значні операції на багатьох ділянках сходу та півдня України. На деяких ділянках фронту українські війська, «імовірно, значно просунулися вперед і пробити першу лінію російської

оборони». У розвідці зазначили, що на інших напрямках бойових дій українські війська просувалися повільніше. За даними британської розвідки, деякі російські підрозділи, ймовірно, проводили справжні оборонні операції тоді, як інші відходили «в певному безладді». Також є повідомлення про те, що росіяни зазнали втрат, відступаючи через власні мінні поля. Автор зазначає, що залишалися надзвичайно активними над півднем України російські ВПС, але невідомо чи були їх тактичні авіаудари ефективними.

Biden admin falling on its face, the military-recruitment crisis and other commentary = [Падіння адміністратора Байдена обличчям вниз, призовна криза та інші коментарі] // **New York Post**. – New York, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/11/biden-admin-falling-on-its-face-the-military-recruitment-crisis-and-other-commentary/>.

В редакційній статі видання йдеться, що український контрнаступ почався і він «відрізнятиметься від фільмів про день Д, бо цілі України – не лише військові». Українці «також проводять своєрідну психологічну формувальну операцію: вони повинні переконати російську еліту в тому, що війна була помилкою і що росія не може її виграти», без «повномасштабного вторгнення до росії, без окупації москви та без видовищної капітуляції росіян на червоній площі». Тому, хоча «це український контрнаступ поки що розчаровує шанувальників панорамної драми, стандартних боїв та героїчних історій», пам'ятайте, що «справжня мета контрнаступу – не ваша розвага».

Ukraine: quatre localités reprises, une tentative ratée en mer Noire... Ce que l'on sait de la contre-offensive = [Україна: відбито чотири населені пункти, невдала спроба у Чорному морі... Що відомо про контрнаступ] // **L'Obs**. – Paris, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230612.OBS74418/ukraine-quatre-localites-reprises-une-tentative-ratee-en-mer-noire-ce-que-l-on-sait-de-la-contre-offensive.html>.

В редакційній статті «L'Obs» йдеться, що станом на 11 червня Київ заявив про перші досягнення на фронті, навіть якщо вони здаються незначними після майже тижня бойових дій. За даними американського аналітичного центру «Інститут вивчення війни» з посиланням на російські джерела, «Київ віддавав перевагу нічним атакам» і мав «тактичну перевагу для проведення нічних атак із використанням наданого Заходом обладнання з чудовою нічною оптикою». Видання пише, що важко вгадати результат цього контрнаступу, зокрема Київ стверджує, що на даний момент задіяно лише три бригади з дванадцяти наявних у його розпорядженні. Крім того, українська виконавча влада відмовляється надто багато повідомляти про контрнаступ.

Keane, Isabel. Ukraine claims recapture of 4th village in eastern Donetsk = [Україна заявила про повернення четвертого села на сході Донецька] / I. Keane // **New York Post**. – New York, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/12/ukraine-claims-recapture-of-4th-village-in-eastern-donetsk/>.

Українські військові офіційні особи заявили, що їхні війська відбили ще одне південно-східне село від російських військ лише через кілька днів після посилення

зусиль із контрудару. Заступник міністра оборони Ганна Маляр повідомила, що над селом Сторожове знову замайорів прапор України. Ця новина з'явилася після того, як чиновники оголосили, що повернули ще три села на сході Донецької області: Благодатне, Макарівка та Нескучне.

Ayestaran, Mikel. Ucraina se prepara para una ofensiva «larga y sangrienta» = [Україна готується до «довгого і кривавого» наступу] / M. Ayestaran // ABC. – Madrid, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/ucrania-prepara-ofensiva-larga-sangrienta-20230614210333-nt.html>.

Спеціальний кореспондент «АВС» М. Айстаран в Запоріжжі розповідає, що просування українських військ на південно-східному фронті супроводжувалося ударом снаряда пожитловому будинку в Кривому Розі, на батьківщині Президента України Володимира Зеленського, внаслідок якого загинули щонайменше одинадцять осіб. Автор зазначає, що зенітні системи, які отримала Україна, дозволили звести нанівець значну частину російської загрози, особливо в Києві, але країна величезна і повна ефективність проти ракет і безпілотників неможлива. На думку автора, на першому етапі український наступ видається більш символічним і психологічним рухом, ніж стратегічним, оскільки він стосується сільських територій без особливого значення. Автор зазначає що зображення солдатів, що піднімають синьо-жовтий прапор у селах, які з початку війни були в руках росіян, мали великий вплив на настрої військових і населення.

Boffey, Daniel. Focus of war shifting south towards Mariupol, Ukrainian minister says = [Заступниця міністра оборони України заявила, що вогнище війни зміщується на південь, у бік Маріуполя] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/16/focus-of-war-shifting-south-towards-mariupol-ukrainian-minister-says>.

Заступниця міністра оборони України Г. Маляр повідомила «The Guardian», що центр бойових дій в Україні змістився на південь у напрямку двох прибережних міст Бердянська та Маріуполя, де український наступ повільно відкидає російські війська. Вона заявила, що подаровані Великою Британією 14 танків «Challenger 2», поряд з німецькими танками «Leopard» та американськими бронемашинами «Bradley», укомплектували 9 нових механізованих бригад для наступу. Г. Маляр запевнила, що Україна дуже вдячна за західну зброю та техніку, яка справді допомагає звільнити території.

Ploom, Henri. Henri Ploom: Putin teab väga hästi, et Kiievi õhutorjest on võimatu läbi murda = [Анрі Плум: путін добре знає, що протиповітряну оборону Києва прорвати неможливо] / H. Ploom // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120204468/sojaraport-henri-ploom-putin-teab-vaaga-hasti-et-kiievi-ohutorjest-on-voimatu-labi-murda> .

За словами естонського військового спостерігача А. Плума, за 7 діб артилерійськими і ракетними ударами українці знищили 13 пунктів управління противника, 81 район зосередження, склади боєприпасів і пального, 8 засобів

радіоелектронної боротьби. В окупованому Криму під Керчю партизани знову підірвали залізницю, також підірвали залізничний міст в окупованій Запорізькій області, таким чином перерізавши залізничну колію Мелітополь-Джанкой. А. Плум вважає, що тепер росія протягом кількох тижнів не зможе забезпечувати південний фронт паливом і боєприпасами, що стане для них дуже великою проблемою найближчим часом.

Grynszpan, Emmanuel. La contre-offensive ukrainienne patine face à l'armée russe = [Український контрнаступ проти російської армії пробуксовує] / E. Grynszpan // Le Monde. – Paris, 2023. – 22.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/22/la-contre-offensive-ukrainienne-patine-face-a-une-armee-russe-mieux-coordonnee_6178712_3210.html.

Стаття Еммануеля Гриншпана та Седрика П'єтралунги розповідає про труднощі, з якими зіткнулася українська операція проти російської армії. За даними авторів, українські сили не змогли прорвати основну російську лінію оборони в районі Запоріжжя, і російська авіація знову активізувалася. Незважаючи на початкові успіхи, коли українська армія звільнила кілька сіл і отримала контроль над близько 100 квадратних кілометрів території, прогрес зупинився. Експерти відзначають, що українці встали перед російськими фортифікаціями і ще не знайшли шляху просунутися далі. Путін заявив, що українська контрнаступальна операція «не має жодних шансів» на успіх, висміявши українські танки та бронетранспортери.

Boffey, Daniel. 'Everything is still ahead': inside a secret military base with top Ukraine general = [Все ще попереду: всередині секретної військової бази з генералом України] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/23/everything-is-still-ahead-inside-a-secret-military-base-with-top-ukraine-general>.

Військовий командувач Сухопутних військ України, генерал-полковник О. Сирський у своєму інтерв'ю для «The Guardian» зазначив, що основні військові сили України ще не були задіяні у поточному контрнаступі, наразі активно виявляються та аналізуються слабкі місця в обороні противника. За його словами, російська сторона передбачала напрямки, де Збройні сили України могли нанести найсильніший удар і побудували потужні оборонні споруди на цих напрямках. О. Сирський також повідомив, що на території України зосереджено близько 400 тис. російських військових, і росіяни завжди мали чисельну перевагу над Україною. За його словами, звільнення Харківської області пройшло блискавично за рахунок розколу та обходу путінських військ із флангу, слабкі місця у російських позиціях під Балаклією помітили ще на початку літа. О. Сирський зазначив, що кожен хоче здобути велику перемогу миттєво й одразу, але ми маємо бути готові до того, що цей процес займе якийсь час, бо з кожного боку зосереджено багато сил, багато техніки та багато штучних перешкод. Військовий командувач наголосив, що «наші головні сили ще не брали участі у боях, і ми зараз шукаємо, промацуємо слабкі місця в обороні противника і все ще попереду».

Rojas, Alberto. Ucrania aprovecha el caos interno en Rusia para contraatacar en Bajmut = [Україна користується внутрішнім хаосом у росії, щоб контратакувати у Бахмуті] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/24/649697dafdddf28b48b45b4.html>.

За словами репортера газети «El Mundo» Альберта Рохаса, Збройні сили України активізували свої операції в місті Бахмут, скориставшись хаосом, спричиненим власником групи вагнера в росії. Репортер, коментуючи різні джерела, пише, що на даний момент українські соддати захопили деякі вулиці Бахмута і зуміли взяти в полон росіян. Він робить висновок, що це перший відчутний наслідок на фронті після спроби державного перевороту, який очолив «польовий командир» пригожин і зазначає, що на українських військових телеканалах гумористично дякують йому за допомогу протиповітряній обороні України так, як пвк вагнера збили три російські гелікоптери в Ростові.

Ozawa, Harumi. More than words': The Japanese men joining Ukraine's fight = [«Більше, ніж слова»: Японці приєднуються до боротьби України] / H. Ozawa // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/national/%27more-than-words%27-the-japanese-men-joining-ukraine%27s-fight1>.

Менеджер салону маджонгу в Японії Юя Мотомура є одним із небагатьох японців, які приєдналися до українців у боротьбі з російським вторгненням, ігноруючи застереження свого уряду та порушуючи національний принцип пацифізму. Ю. Мотомура сказав, що його одразу захопила ідея воювати в Україні, коли він побачив, як Президент України Володимир Зеленський говорить про «захист нашої незалежності, нашої країни». Ю. Мотомура здійснив першу поїздку в Україну лише через два місяці після вторгнення росії, спочатку перевозячи вантажі для біженців і переміщених осіб. Він твердо вирішив знайти собі місце серед бійців і після кількох поїздок був прийнятий до Добровольчого батальйону «Грузинський легіон», до складу якого входить багато іноземців.

Ukrajina zverejnila desivé porovnanie počtu ruských a ukrajinských obetí: Ten nepomer bije do očí! = [В Україні оприлюднили страшне порівняння кількості російських і українських жертв: Різниця разюча!] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2813723/ukrajina-zverejnila-desive-porovnanie-poctu-ruskych-a-ukrajinskych-obeti-ten-nepomer-bije-do-oci/>.

Заступниця міністра оборони України Ганна Маляр повідомила, що, з початку контрнаступу на південному фронті, Україна відвоювала територію площею приблизно 130 кв. км. За її словами, російські окупаційні війська чинять потужний опір, але при цьому фіксують значні втрати у військах, озброєнні та техніці, зокрема кількість жертв з боку ворога за минулий тиждень у понад вісім разів перевищує втрати з українського боку.

Zelenski celebra el «avance en todas direcciones» del Ejército ucraniano = [В. Зеленський відзначає «наступ на всіх напрямках» української армії] // ABC. –

Madrid, 2023. – 27.06. – Режим доступу : https://www.abc.es/internacional/zelenski-celebravance-direcciones-ejercito-ucraniano-20230627103306-vi.html#vtm_funnel=exito-login-gis&vtm_tipoProceso=gis&vtm_procesoFinalizado=si&vtm_proceso=login-gis&vtm_tipoRegistroLogin=login-gis.

Президент України Володимир Зеленський відзначив «просування на всіх напрямках» української армії в рамках її контрнаступу для повернення втрачених територій. Це повідомлення надійшло на 489 день війни з початку повномасштабного вторгнення.

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ

Zelenskyj odhalil srdcervúce čísla: Ruská agresia si vyžiadala stovky detských životov na Ukrajině! = [В. Зеленський назвав карколомні цифри: російська агресія забрала сотні дитячих життів в Україні!] // *Nový čas. – Bratislava, 2023. – 04.06. – Режим доступу :* <https://www.cas.sk/clanok/2806287/zelenskyj-odhalil-srdcervuce-cisla-ruska-agresia-si-vyziadala-stovky-detskych-zivotov-na-ukrajine/>.

Президент України Володимир Зеленський у День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної агресії РФ, заявив, що щонайменше 500 українських дітей загинули у війні, яку росія веде проти України протягом останніх 16 місяців. В. Зеленський надав дані через кілька годин після того, як рятувальники знайшли тіло дворічної дівчинки, яка загинула після одного з останніх російських обстрілів міста Дніпра. У своїй заяві Президент України також зазначив, що «російська зброя та ненависть щодня продовжують забирати та нищити життя українських дітей». В. Зеленський нагадав, що точну кількість дітей, які стали жертвами війни, визначити неможливо, оскільки бойові дії тривають, а деякі території знаходяться під російською окупацією.

Ukraine's president announces the arrest of a suspect following 'terrorist attack' in Kramatorsk = [Президент України заявив про затримання підозрюваного у скоєнні теракту в Краматорську] // *The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 29.06. – Режим доступу :* <https://www.brusselstimes.com/news/578024/ukraines-president-announces-the-arrest-of-a-suspect-following-terrorist-attack-in-kramatorsk>.

Президент України Володимир Зеленський оголосив про арешт зрадника після російського терористичного нападу в місті Краматорськ. Згідно з останніми даними в результаті нападу загинуло щонайменше 11 людей і «понад 60 отримали поранення». Силовики та спецпризначенці затримали особу, яка координувала цей теракт. Той, хто допомагає російським терористам знищувати життя, заслуговує найвищого покарання, вважає український лідер. В. Зеленський заявив, що під завалами ще можуть бути люди. Виконавці цих ударів «є людьми без людяності».

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

Graveland, Bill. A bit of help': Canadian Red Cross funding medical clinics for displaced in Ukraine = [«Небагато допомоги»: Канадський Червоний Хрест фінансує медичні клініки для переселенців в Україні] / В. Graveland // *National Post. – Toronto, 2023. – 19.06. – Режим доступу :* <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/canada-news-pmn/a-bit-of-help-canadian-red-cross-funding-medical-clinics-for-displaced-in-ukraine>.

На Черкащині, де виявилось близько 300 тис. внутрішніх переселенців, Товариство Червоного Хреста України у співпраці з Канадським Червоним Хрестом впроваджують проєкт «Мобільні медичні бригади». Це бригади, які виїжджають до віддалених населених пунктів в усіх чотирьох районах Черкаської області. У складі кожної мобільної медичної бригади працюють висококваліфіковані спеціалісти з великим медичним стажем роботи, які надають комплекс медичних послуг та проводять базові обстеження, у тому числі лабораторні. Керівник програми Канадського Червоного Хреста в Україні М. Леонар каже, що система охорони здоров'я в Україні перевантажена. За словами М. Леонара, Канадський Червоний Хрест також допомагає переобладнати деякі громадські центри, які використовуються для розміщення переміщених осіб.

ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ

Ourdan, Rémy. «Les Russes deviennent ingénieux»: sur le front, les officiers ukrainiens face aux progrès de leur adversaire = [«росіяни стають винахідливими»: на фронті українські офіцери стикаються з поступом супротивника] / R. Ourdan // Le Monde. – Paris, 2023. – 17.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/17/les-officiers-ukrainiens-constatent-les-progres-de-l-armee-russe-on-voit-la-difference-nous-apprenons-a-combattre-et-eux-apprennent-aussi_6178026_3210.html.

Спеціальний кореспондент «Le Monde» Ремі Урдан у своєму репортажі з Донецької і Запорізької областей розповідає про українських солдат і офіцерів, які переживають початок контрнаступу, його скромні успіхи і чекають на початок великих штурмів на кількох напрямках. Єфрейтор К. штурмової піхотної роти 116-ї механізованої бригади, яка воює на Оріхівському напрямку зазначив, що «нарешті росіяни такі ж, як ми, вони вчаться воювати...». За словами бійця розвідувального підрозділу 35-ї бригади морської піхоти, яка воює в районі Великої Новосілки, «після своїх поразок під Ізюмом і Херсоном росіяни наслідують нас і стають творчими».

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

Zorn über verschlossene Bunker in Kiew = [Гнів через замкнені бункери в Києві] // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/ukraine-krieg-zorn-ueber-verschlossene-bunker-in-kiew-18938935.html>.

Під час останніх російських повітряних нальотів на Україну багато людей марно шукали захисту через замкнені укриття, зокрема в Києві. Президент України Володимир Зеленський у вечірньому відеозверненні заявив, що кияни знову публікують інформацію про недоступність укриттів. Він наголосив, що такий рівень недбалості в Києві не перекрити якимись виправданнями.

Ukraine : «Nous sommes prêts» pour la contre-offensive, annonce Zelensky = [Україна: «Ми готові» до контрнаступу, заявляє Зеленський] // L'Obs. – Paris, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230603.OBS74077/ukraine-nous-sommes-prets-pour-la-contre-offensive-annonce-zelensky.html>.

В інтерв'ю газеті «Wall Street Journal», яке було записане в Одесі, Президент України Володимир Зеленський сказав, що Україна готова до контрнаступу і «ми твердо віримо, що нам це вдасться». Він додав, що не знає, скільки часу може тривати контрнаступ і не може дати прогноз про те, як він відбудуватиметься.

Szozzyn, Ruslan. Mychajło Podolak: Smuta w Rosji już nadchodzi = [Михайло Подоляк: Наближається смута в росії] / R. Szozzyn // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/wywiad/art38568471-mychajlo-podolak-smuta-w-rosji-juz-nadchodzi>.

Радник голови Офісу Президента України Михайло Подоляк в інтерв'ю журналісту «Rzeczpospolita» Руслану Шошину сказав, що якщо українці зроблять паузу, «буде ще більша війна». За словами М. Подоляка, Президент України Володимир Зеленський повідомив, що «ми вже маємо описані сценарії, плани і визначено час контрнаступу». М. Подоляк наголосив, що позиція Президента України дуже чітка – з путіним немає сенсу говорити, тому що він не об'єктивний в оцінці реальності і не здатний відмовитися від радикалізму, він завжди бреше і ніколи не дотримується домовленостей. М. Подоляк наголосив, що підписувати з ним будь-який документ було б пасткою.

Ögren, Annica. Ryssland och Ukraina utbytte 200 krigsfångar = [росія і Україна обмінялися 200 військовополоненими] / A. Ögren // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rr77qd/aftonbladet-direkt?pinnedEntry=1135149>.

11 червня голова Офісу Президента України Андрій Єрмак у Телеграмі повідомив, що Україна у межах чергового обміну полоненими повернула ще 95 своїх захисників. За словами А. Єрмака, 95 військовополонених є українцями, деякі з них були захоплені, зокрема, на острові Зміїний і металургійному заводі «Азовсталь» під Маріуполем. Зазначається, що обмін став можливим завдяки складним перемовинам, які проводить Координаційний штаб. Зокрема, вдалося повернути оборонців, які перебували в полоні у пвк вагнера та чеченського спецпідрозділу «ахмат».

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ

Paris, Krister. Kalev Stoicescu: venelasi kannustas tammi õhkima hirm Krimmi kaotamise pärast = [Калев Стойческу: росіян спонукав підірвати дамбу страх втратити Крим] / K. Paris // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120198956/intervjuu-kalev-stoicescu-venelasi-kannustas-tammi-ohkima-hirm-krimmi-kaotamise-parast> .

Згідно з аналізом експерта з питань безпеки та члена Рійгікогу К. Стойческу, підірив дамби Каховської ГЕС свідчить про недостатню міцність оборони росії на лінії Дніпра. Він зазначає, що росіяни серйозно бояться втратити сухопутний коридор, а за цим стоїть ще більший страх – втрата Криму.

Veser , Reinhard. Gute Gründe, die Täter in Russland zu suchen = [Вагомі причини шукати злочинців у росії] / R. Veser // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/kachowka-damm-die-zerstoerer-sind-in-russland-zu-suchen-18946298.html>.

Автор статті вважає, що після обопільних обвинувачувальних заяв з боку України та росії щодо підриву Каховської ГЕС не можна з упевненістю сказати, за ким правда, але одне беззаперечно: причина цієї катастрофи – загарбницька війна росії проти України. На думку автора, якщо хтось має отримати військову вигоду від широкомасштабної повені, так це російські війська, які впевнені, що затоплення території створить додаткові труднощі українській армії в очікуваному наступі.

Glas, Othmara. Scholz sieht „neue Dimension“ des Ukrainekriegs = [Шольц бачить у війні в Україні «новий вимір»] / O. Glas // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/staudamm-in-der-ukraine-gesprengt-scholz-aeussert-sich-besorgt-18944642.html>.

Федеральний канцлер Німеччини О. Шольц висловив стурбованість підривом Каховської ГЕС поблизу Херсона на півдні України та назвав її пошкодження «новим виміром» війни в Україні. О. Шольц заявив, що Україну підтримуватимуть стільки, скільки буде потрібно і, що розрахунки путіна «не спрацюють», адже очікуваний масштабний український контрнаступ, графік і точний напрямок якого невідомі, відбудеться.

Lomp, Loora-Elisabet. Tsahkna: see sõjakuritegu toob nii Ukrainale kui ka laiemalt kaasa ökotsiidi = [Цахна: Цей воєнний злочин спричинить екоцид в Україні та за її межами] / Loora-Elisabet Lomp // Postimees. – Tallinn, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7790225/tsahkna-see-sojakuritegu-toob-nii-ukrainale-kui-ka-laiemalt-kaasa-okotsiidi> .

Міністр закордонних справ Естонії Маргус Цахкна підтвердив, що Естонія засуджує руйнування російськими окупантами в Україні дамби Каховської ГЕС. Він наголосив, що «цей воєнний злочин призведе до екоциду, величезних економічних збитків і переміщення тисяч людей як для України, так і загалом, а також збільшить ризики на Запорізькій АЕС». М. Цахкна підкреслив, росія має негайно вивести свої війська з усієї території України та понести відповідальність за свої злочини.

Borger, Julian. Ukrainian dam collapse ‘no immediate risk’ to Zaporizhzhia nuclear plant = [Обвалення української греблі «немає безпосередньої небезпеки» для Запорізької АЕС] / J. Borger // The Guardian. – London, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/06/nova-kachovka-ukraine-dam-collapse-zaporizhzhia-nuclear-plant-iaea>.

Британський журналіст Д. Боргер пише, що українські експерти та експерти ООН прогнозують, що підриг Каховської ГЕС та осушення резервуару за нею не становлять безпосередньої загрози безпеці Запорізької АЕС, але матимуть довгострокові наслідки для її майбутнього. Старша наукова співробітниця Белферівського центру Гарвардської школи Кеннеді М. Буджерін заявила, що поруч із

Запорізькою АЕС є штучний ставок, де можна підтримувати воду вище рівня водосховища, і той факт, що реактори знаходяться в холодному стані, дає деяку впевненість і збільшений час для реагування. Але дослідниця вважає, що немає жодної гарантії, що росія не висадить у повітря реакторні блоки ЗАЕС, які, як повідомляється, теж заміновані – три з шести. Це, на її думку, призведе не до Чорнобиля, а до масових руйнувань, локального зараження та довгострокової шкоди для України.

McGrath, Dominic. Damage to Ukrainian dam ‘abhorrent act’ – Cleverly = [Пошкодження української греблі «огидний вчинок» – Клеверлі] / D. McGrath // The Independent. – London, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/james-cleverly-kyiv-damage-prime-minister-crimea-b2352246.html>.

Міністр закордонних справ Великої Британії Д. Клеверлі назвав руйнування Каховської ГЕС на підконтрольній російським військам українській території «огидним актом». За його словами, навмисна атака на виключно цивільну інфраструктуру – воєнний злочин. За його словами, Лондон готовий підтримати Київ та постраждалих у цій катастрофі, запропонувати гуманітарну та економічну допомогу», але ще зарано говорити про те, що необхідно.

Keaten, Jamey. Ukrainian dam breach: What is happening and what’s at stake = [Прорив української дамби: що відбувається та що поставлено на карту] / J. Keaten // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/06/06/ukrainian-dam-breach-what-is-happening-and-whats-at-stake.html>.

Експерти попередили про можливість екологічної катастрофи для дикої природи та екосистем в Україні та за її межами після підризу Каховської ГЕС. За словами професора фізичної та екологічної географії Королівського коледжу Лондона М. Маллігана, величезне водосховище виснажить, а мілини вгору за течією висохнуть, що завдасть значних екологічних збитків водній рослинності та дикій природі, які покладалися на воду протягом семи десятиліть. За його словами, швидкий приплив прісної води в Чорне море може також завдати шкоди рибальству та ширшій екології північно-західної частини моря. Український військовий аналітик О. Жданов сказав, що повинь ще більше ускладнить переправу через річку, зазначивши, що це торкнеться мінних полів на підконтрольному росії східному березі. На його думку, мінні поля були затоплені, міни будуть змиті, і ніхто не знає, де вони спливають.

Gordon, Anna. Region-wide evacuations underway after attack on Ukraine’s Nova Kakhovka dam. Here’s what we know so far = [У регіоні проводиться евакуація після обстрілу Каховської ГЕС. Ось що ми знаємо] / A. Gordon // Time. – New York, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://time.com/6285032/nova-kakhovka-dam-attack-ukraine/>.

Доцент Коледжу святого Петра Оксфордського університету, експерт з питань суспільно-політичних відносин в Європі В. Міхненко вважає, що після знищення

греблі Каховської ГЕС існує ймовірність того, що ядерні відходи Чорнобильської катастрофи могли бути потривожені повинню і всі ці поклади могли переміщатися за допомогою вітру та пилу. За словами В. Міхненка, якщо руйнація греблі мало вплине на тактичні плани України, то можливі серйозні гуманітарні наслідки, що, очевидно, призведе до посухи та великої шкоди для сільського господарства в тих районах, які є досить родючими для вирощування зерна. На думку В. Міхненка, Україна, ймовірно, зазнає більше збитків, ніж очікує від цієї катастрофи.

Procházková, Petra. Je tu ticho a pokoj, evakuácia nie je potrebná. Ako veľká voda zaskočila aj ruskú propagandu = [Тиша і спокій, евакуація не потрібна. Як повинь, російська пропаганда була заскочена зненацька] / P. Procházková // Denník N. – Bratislava, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3414031/je-tu-ticho-a-pokoj-evakuacia-nie-je-potrebna-ako-velka-voda-zaskocila-aj-rusku-propagandu/>.

Авторка статті «Deník N» Петра Прохазкова пише, що ЗМІ озвучують чотири версії, що пояснюють руйнування Каховської ГЕС в Україні. За її словами, що саме сталося цього не знають навіть самопроголошені адміністратори окупованих, а нині затоплених частин України. П. Прохазкова вважає, що Каховська ГЕС була зруйнована внаслідок підриву російськими окупаційними військами, що є найбільш імовірною версією. Авторка наголошує, що Україна завжди послідовно заявляла, що не має наміру руйнувати Каховську ГЕС, оскільки прагне уникнути негативних екологічних та соціально-економічних наслідків.

Schmid, Anna. «Russen brachten schon am Anfang des Krieges Sprengladungen am Damm an» = [росіяни поставили підривні заряди на дамбі на початку війни] / A. Schmid // Focus. – Berlin, 2023. – 07.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/xperte-zur-kachowka-katastrophe-experte-die-russen-haben-die-folgen-der-damm-sprengung-unterschaetzt_id_195755340.html.

Експерт Німецької ради з міжнародних відносин (DGAP) С. Майстер упевнений, що руйнування Каховської ГЕС в Україні було російськими діями, але кремль недооцінив наслідки. Водночас С. Майстер визнає новий рівень загострення, наголошуючи, що росія зараз вступає в наступний етап ескалації і готова зробити великі території України непридатними для проживання, щоб отримати військові успіхи. На його думку, росія підірвала ГЕС переважно з військових міркувань, щоб створити перешкоди для запланованого великого українського наступу. Експерт також вважає, що цей маневр пов'язаний із тривалим «знищенням України на тлі того, що цю війну не виграти».

Jäger, Thomas. Russland hat den Damm gesprengt, eine wichtige Frage bleibt offen = [росія підірвала дамбу, залишається важливе питання] / T. Jäger // Focus. – Berlin, 2023. – 07.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/politik-transparent-die-expertise-von-thomas-jaeger-die-russen-haben-den-damm-gesprengt-doch-eine-entscheidende-frage-bleibt-offen_id_195761230.html.

Політолог Т. Єгер вважає, що підрив Каховської ГЕС на південному сході України узгоджується з оперативним підходом російських збройних сил і з

попередніми політичними рішеннями щодо масового знищення цивільного населення в Україні. Політолог наголосив, що на очах у всього світу відбувається черговий жахливий воєнний злочин і наразі достатньо підтвердженої інформації, яка вказує на те, що вибух здійснила російська сторона.

Gleick, Peter. It's Vital to Protect Water Infrastructure During War = [Вкрай важливо захищати водну інфраструктуру під час війни] / P. H. Gleick // Time. – New York, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://time.com/6285314/ukraine-dam-destruction-water-war-essay/>.

Пітер Глейк, який є співзасновником та головним науковцем Тихоокеанського інституту в Окленді, США, та членом Національної академії наук США, в статті для «Time» вказав на те, що підриг Каховської ГЕС є прямим порушенням протоколів до Женевської конвенції 1977 р., зокрема статті 56 Протоколу I і статті 15 Протоколу II, які чітко забороняють напад на інфраструктуру, що «містять небезпечні сили» і чітко визначає, що йдеться про «дамби» та «греблі». На думку П. Глейка, підтвердити, хто саме стоїть за підригом, наразі неможливо.

Grynszpan, Emmanuel. Destruction du barrage de Kakhovka: 'agriculture du sud de l'Ukraine de nouveau menacée = [Руйнування Каховської дамби: сільське господарство півдня України знову під загрозою] / E. Grynszpan // Le Monde. – Paris, 2023. – 08.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/08/destruction-du-barrage-de-kakhovka-l-agriculture-du-sud-de-l-ukraine-de-nouveau-menacee_6176721_3210.html.

За словами автора, після руйнування Каховської ГЕС очікується, що «житниця Європи» – так називали Україну ще з XVIII ст. – дуже постраждає. Гігантська повинь із супроводжуваним на тривалий час припиненням роботи зрошувальної системи призведе до погіршення врожаїв на родючих південних землях країни аж до Кримського півострова. До цього додаються проблеми розмінування полів, знищення сільгосптехніки та зриву графіка посіву, яких зазнали українські аграрії з початку російського вторгнення. За попередніми оцінками Містерства аграрної політики та продовольства України, на правому березі Дніпра в підконтрольній Україні Херсонській області буде затоплено близько 10 тис. га сільськогосподарських угідь.

Tihonovs, Juris. Simtiem tūkstošu bez dzeramā ūdens Kahovkas HES aizsprosta izpostīšanas dēļ = [Сотні тисяч без питної води через руйнування дамби Каховської ГЕС] / J. Tihonovs // Diena. – Rīga, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/eiropa/simtiem-tukstosu-bez-dzerama-udens-kahovkas-hes-aizsprosta-izpostisanas-del-14300529> .

Близько 100 населених пунктів на берегах річки Дніпро в Україні були затоплені після підригу Каховської ГЕС. Коли і як було завдано критичних пошкоджень ГЕС та її дамбі, досі невідомо. Супутникові знімки показують, що її стан погіршився протягом кількох днів. Україна та її військові союзники звинувачують росію в підриві гідроелектростанції на її окупованій території з метою зупинити контратаки українських сил і можливість використання мосту через дамбу. Натомість

у кремлі заявляють, що Київ здійснив «навмисну диверсію», щоб замаскувати провали розпочатої контратаки та припинити подачу води з водосховища до Криму.

Kaljulaid, Raimond. Raimond Kaljulaid: Eesti ei ole Nova Kakhovka tammi õhkimise mõõtu katastroofiks valmis = [Раймонд Кальюлайд: Естонія не готова до катастрофи масштабу вибуху Каховської ГЕС] / R. Kaljulaid // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120200324/raimond-kaljulaid-eesti-ei-ole-nova-kakhovka-tammi-ohkimise-mootu-katastroofiks-valmis> .

Член комітету національної оборони Рійгікогу Р. Кальюлайд називає підриг збройними силами рф Каховської ГЕС жахливим воєнним злочином. За його словами, міжнародне співтовариство має дуже серйозно замислитися над тим, чому росія продовжує відчувати, що може безкарно робити в Україні все, що їй заманеться. Р. Кальюлайд вважає, що в Естонії «ми повинні запитати себе, чи ми зробили все для забезпечення безпеки Естонії».

Fähnders , Till. Pistorius will Waffenlieferungen erleichtern = [Пісторіус хоче сприяти поставкам зброї] / T. Fähnders // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/pistorius-will-waffenlieferungen-an-indien-erleichtern-18950010.html>.

Міністр оборони Німеччини Б. Пісторіус, перебуваючи в Азії, дізнався про підриг Каховської ГЕС в Україні. Політичний кореспондент Т. Фендерс відзначив, що Б. Пісторіус знайшов чіткі слова навіть за тисячі кілометрів, навіть якщо його більше хвилював потенційний конфлікт в Азії, який може мати ще більш руйнівний вплив на світ, ніж війна в Україні. Б. Пісторіус сказав, що за руйнуванням Каховської ГЕС стоять «неймовірні руйнування, свавілля та зневага до людей», що це «абсолютно воєнний злочин».

Jayanti, Suriya. The bombing of Ukraine's Kakhovka dam affects all of us = [Бомбардування Каховської ГЕС торкнулося всіх нас] / S. Jayanti // Time. – New York, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://time.com/6285811/ukraine-kakhovka-dam-bombing-impact-essay/>.

Керуючий директор американо-української компанії з декарбонізації «Eneу» С. Джаянті зазначає, що екологічні та гуманітарні наслідки підригу Каховської ГЕС вже катастрофічні, адже десятки тисяч людей втратили свої домівки. Мільйони людей не мають питної води: Херсонська, Миколаївська, Дніпропетровська та Запорізька області поклалися на греблю та її резервуар для води, як і Крим. Щонайменше 150 метричних тонн нафти та незліченну кількість хімікатів просочилися в річку Дніпро на шляху до Чорного моря. До нього приєднається більше від затоплених заправок, заводів та очисних споруд. С. Джаянті зазначає, що руйнування Каховської ГЕС завдасть ще більших збитків і без того напруженому сільськогосподарському сектору України. Він також додав, що за кордоном будуть відчуватися стрибки цін та скорочення поставок сільськогосподарської продукції та промислових товарів.

Veidemane, Elita. Rinkēvičs nesola atslēgt ūdeni Krievijas vēstniecībai = [Відключити воду російському посольству Рінкевичс не обіцяє] / E. Veidemane // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 09.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/intervijas/417436-rinkevics-nesola-atslegt-udeni-krievijas-vestniecibai?_gl=1*5swm9v*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NjY1NDU5NC42MS4xLjE2ODY2NTQ4NDQuMC4wLjA.

Президент Латвії Е. Рінкевичс вважає, що росіяни підірвали Каховську ГЕС, боячись контратаки України, і найбільш точно назвали цей теракт самі українці: – це екоцид. За словами президента Латвії, є потреба як в отриманні, так і в обробці інформації, і в її координації з країнами ЄС і НАТО. Е. Рінкевичс також повідомив, що його країна готує пакет допомоги для народу України, а також буде домагатися додаткових санкцій для росії.

Koort, Erkki. Kas Ukraina rünnak algas tammi õhkimise tõttu või vaatamata sellele? = [Українська атака почалася через прорив дамби чи всупереч цьому?] / E. Koort // Postimees. – Tallinn, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7792677/erkki-koort-kas-ukraina-runnak-algas-tammi-ohkimise-tottu-voi-vaatamata-sellele> .

Естонський експерт з безпеки Е. Коорт пише, що росія, ймовірно, підірвала Каховську ГЕС на основі інформації розвідки, щоб взяти на себе ініціативу і змусити Україну відмовитися від можливих напрямків атаки. Він вважає дії росії воєнним злочином, тому що заборонено атакувати об'єкти, що призводять до неконтрольованого результату. За словами автора, дії росії яскраво показує особливість російської війни, яка все ще перебуває десь у Середньовіччі та ігнорує всі міжнародні угоди.

Krasnolutska, Daryna. Ukraine warns of toxic Black sea 'garbage dump' from dam debris = [Україна попереджає про токсичне «сміттєзвалище» у Чорному морі через уламки греблі] / D. Krasnolutska // Time. – New York, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://time.com/6286291/ukraine-warns-toxic-dam-debris/>.

Паводкові води почали відступати через чотири дні після руйнування Каховської ГЕС в Україні, оголюючи руйнування навколишнього середовища, а також ризик катастрофічних проблем зі здоров'ям у населення, розташованого нижче за течією. В Держприкордонслужбі України повідомили, що з Дніпра у Чорне море стрімкою течією виносить сміття, уламки меблів, човни, будівельні конструкції і навіть будинки, автомобілі, діжки з мастилами. Море перетворюється на сміттєзвалище та кладовище тварин. Генеральний директор Всесвітньої організації охорони здоров'я Тедрос Аданом Гебреїсус заявив, що вплив на системи водопостачання, санітарії та служби громадської охорони здоров'я в регіоні не можна недооцінювати. Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Р. Стрілець зазначив, що безпосередні ризики для здоров'я населення включають потенційно неконтрольоване поширення хвороби, оскільки людські цвинтарі та ділянки поховань тварин були затоплені.

Latkovskis, Bens. Pasaules «kaunpilnā vienaldzība» par Kahovkas traģēdijas upuriem bija sagaidāma = [«Ганебна байдужість» світу до жертв Каховської трагедії була очікуваною] / **V. Latkovskis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 12.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/bens-latkovskis/417662-pasaules-kaunpilna-vienaldziba-par-kahovkas-tragedijas-upuriem-bija-sagaidama?_gl=1*1fy0nn4*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NjY1NDU5NC42MS4xLjE2ODY2NTQ4ODIuMC4wLjA**.

Президент України В. Зеленський оцінив реакцію міжнародних гуманітарних організацій на вибух дамби Каховської ГЕС як «ганебну байдужість». Насамперед, йдеться про місії допомоги ООН та Червоного Хреста. За словами автора, деградація ООН йде паралельно зі зниженням значення Заходу в глобальному масштабі. Надмірна обережність Заходу, постачання Україні зброї в дозованих кількостях, дозволяє путінській кліці продовжувати цю злочинну війну і здійснювати все нові і нові жахливі злочини. Натомість їм набагато приємніше вирішувати проблеми, «вирішення» яких нічим не загрожує і тому, слід визнати, каже автор, що слабка реакція міжнародних гуманітарних організацій на вибух дамби Каховської ГЕС була закономірною і, навіть масова загибель тварин не спонукала активні зоозахисні організації до більшої активності.

Gambrell, Jon. UN nuclear chief says large Ukraine atomic power plant held by russia faces ‘dangerous situation’ = [Глава ООН з атомної енергії заявив, що велика українська атомна електростанція, що належить росії, перебуває у «небезпечній ситуації»] / **J. Gambrell // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/06/13/un-nuclear-chief-says-large-ukraine-atomic-power-plant-held-by-russia-faces-dangerous-situation.html>**.

Найбільша атомна електростанція в Європі – Запорізька АЕС – неодноразово зазнавала перехресного вогню з того часу, як росія розпочала війну з Україною в лютому 2022 р. Голова Міжнародного агентства з атомної енергії Р. Гроссі перед поїздкою на Запорізьку АЕС, зустрівся з Президентом України В. Зеленським, щоб обговорити небезпеки, з якими стикається атомна станція, які стали ще серйознішими після прориву Каховської ГЕС. Гребля нижче за течією Дніпра допомагала утримувати воду в резервуарі, що охолоджує реактори станції. Р. Гроссі сказав, що рівень резервуара, який живить ЗАЕС падає досить неухильно, але це не становить безпосередньої небезпеки.

Mažylis, Liudas. Liudas Mažylis. Už Kachovkos užtvankos sunaikinimą Rusijai gresia sunkios pasekmės = [Людас Мажиліс. росії загрожують серйозні наслідки за руйнування Каховської дамби] / **L. Mažylis // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2023/06/16/news/liudas-mazylis-uz-kachovkos-uztvankos-sunaikinima-rusijai-gresia-sunkios-pasekmes-27394825>**.

Депутат Європейського парламенту від Литви Людас Мажиліс зазначає, що під час пленарного засідання парламенту у Страсбурзі було прийнято резолюцію щодо

сталої реконструкції та інтеграції України до євроатлантичної спільноти. У цій резолюції (425 голосів за, 38 проти, 42 утрималися) підбив росією Каховської ГЕС засуджується як воєнний злочин. В документі зазначено, що країни та інституції ЄС мають моральне зобов'язання чинити максимальний тиск на росію без будь-яких винятків, використовуючи міжнародне право та економічні санкції, а руйнування дамби – це екологічна катастрофа, спричинена окупантами, тому така дія має бути розцінена як суворе порушення міжнародного права, особливо міжнародного гуманітарного права, що є воєнним злочином.

Geanous, Jacob. Russian snipers fire on boats transporting Ukrainians from flooded towns = [російські снайпери обстріляли катери, які вивозили українців із затоплених міст] / J. Geanous // *New York Post*. – New York, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/17/russian-snipers-fire-on-ukrainians-fleeing-flooded-towns/>.

Внаслідок руйнування Каховської ГЕС було затоплено десятки українських міст і сіл у нижній течії Дніпра, але місцеві жителі та евакуйовані заявили, що росія не зробила нічого, щоб допомогти українцям, які опинилися у скрутному становищі на території, яку вона утримує. За словами керівника пресофісу Херсонської ОВА О. Толоконнікова, українські сили рятували щонайменше 150 осіб із окупованих росією районів. Тим часом близько 2750 людей було евакуйовано з затоплених районів. Натомість рятувальні катери, відправлені з берега річки, що утримується Україною, стали мішенню для російських обстрілів. Внаслідок нападу, який, за словами українських офіційних осіб, вчинили російські солдати, загинули троє мирних жителів і 10 отримали поранення, але їхню позицію, обладнану на даху житлового будинку, було відразу знищено артилерійським ударом.

d'Istria, Thomas. A Nikopol, en Ukraine, les habitants «attendent de voir si l'eau va revenir» = [В українському Нікополі жителі «чекають, чи повернеться вода»] / T. d'Istria // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 19.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/19/guerre-en-ukraine-a-nikopol-les-habitants-attendent-de-voir-si-l-eau-va-revenir_6178221_3210.html.

Спеціальний кореспондент «Le Monde» в Україні Томас д'Істрія розповідає про наслідки руйнування дамби Каховської ГЕС в Україні. За його словами, це руйнування призвело до висихання водосховища, яке, зокрема живило місто Нікополь та навколишні господарства. З 10 червня 2023 р. у місті відсутня подача води. Кореспондент, поспілкувавшись з нікопольцями, зазначає, що вони стурбовані тим, що доведеться залишити цей район, якщо не буде знайдено нове джерело водопостачання. Наразі жителі залежать від розподілу питної води, організованого місцевою владою, а інші намагаються збирати дощову воду для основних потреб.

Akinscha, Konstantin. Märchentiere auf dem Meeresgrund = [Казкові тварини на дні моря] / K. Akinscha // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/feuilleton/kunst-und-architektur/ukraine-kulturverluste-durch-ueberflutung-von-museen-18972786.html>.

В статті для німецького видання український мистецтвознавець Костянтин Акинша зазначив, що руйнування Каховської ГЕС це не лише людська трагедія, але й екологічна катастрофою неймовірних масштабів, зокрема внаслідок її руйнування, було затоплено багато музеїв та археологічних пам'яток України, в інших місцях вода вимиває жахливі останки. На думку автора, найболючіша втрата будинку-музею української художниці-самоучки в жанрі наївного мистецтва Поліни Райко в південноукраїнському селі Олешки.

ОБСТРІЛИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ РОСІЙСЬКОЮ АРМІЄЮ

Ourdan, Rémy. A Kiev, l'inquiétude revient avec les attaques aériennes = [У Києві повертають занепокоєння авіаударами] / R. Ourdan // Le Monde. – Paris, 2023. – 03.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/03/a-kiev-la-recrudescence-des-attaques-aeriennes-signe-le-retour-de-la-peur_6176006_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Ремі Урдан пише, що незважаючи на ефективність протиповітряної оборони, майже щоденні спроби бомбардувань створили напружену атмосферу в українській столиці – тільки в травні було 17 атак, а потім 6 атак протягом тижня. Р. Урдан зазначає, що російські бомбардування повернули в Київ занепокоєння та страхи, хоча життя дещо нормалізувалося серед війни, що триває. Автор пише, що мотиви цієї кампанії залишаються нерозкритими москвою, але вони збігається з посиленням нападів на російську територію та оголошеннями Києва про неминучі контрнаступи з метою повернення окупованих українських територій.

Lengkeek, Vincent. Nederlandse frietbakkers ontsnappen aan de dood bij raketaanval in Oekraïne: 'Mensen zaten onder het bloed' = [Голландські пекарі картоплі фрі врятувалися від ракетного обстрілу в Україні: «Люди були в крові»] / V. Lengkeek // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/364472287/nederlandse-frietbakkers-ontsnappen-aan-de-dood-bij-raketaanval-in-oekraïne-mensen-zaten-onder-het-bloed> .

В результаті ракетного обстрілу російськими окупантами центру міста Краматорськ на сході України загинуло щонайменше вісім осіб і більше півсотні отримали поранення, серед загиблих троє дітей. Двоє голландців пекарів-фрі, які вже щонайменше десять разів їздили в Україну роздавати їжу неподалік від фронту на Донбасі отримали поранення внаслідок цього обстрілу. Вони розповіли свою історію та опублікували шокуючі зображення наслідків «двох ракет» путіна. Сказали, що в них викликає лють те, що за наказом путіна «вони просто бомблять цивільні цілі», що українцям «потрібна підтримка, і світові доведеться діяти жорстко». Голландці продовжать випікання картоплі фрі для голодних людей в Україні і те, що сталося, «тільки зміцнило їх».

ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Lietuva skiria 10 mln. Eur Ukrainos atstatymui = [Литва виділяє 10 млн євро на відбудову України] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/06/16/lietuva-skiria-10-mln-eur-ukrainos-atstatymui> .

Віцеміністр фінансів Литви М. Лютвінскас, беручи участь у щорічному засіданні Ради управляючих Європейського інвестиційного банку (ЄІБ), оголосив про

зобов'язання Литви виділити 10 млн євро у нещодавно створений трастовий фонд ЄІБ, який найближчим часом фінансуватиме реконструкцію найважливішої інфраструктури України.

Pradedamas projektas kultūros paveldui Ukrainoje išsaugoti = [Стартує проєкт збереження культурної спадщини в Україні] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/nekilnojamosis-turtas-statyba/2023/06/19/pradedamas-projektas-kulturos-paveldui-ukrainoje-issaugoti> .

Литовські архітектори разом із колегами з ЄС та України розпочали проєкт «U-RE-HERIT. Архітектори за українську спадщину: відновлення пам'яті та ідентичності», на який виділили 1 млн євро, спрямований на вирішення питань охорони та відновлення культурної спадщини України, яка захищається від російської агресії. За кошти ЄС архітектори проводитимуть наукові дослідження, братимуть участь у творчих майстернях, публічних дебатах, навчальних курсах та архітектурних дослідженнях.

Browning, Oliver. Watch as Ukraine Recovery Conference in London continues for second day = [Конференція з відновлення України в Лондоні триває другий день] / O. Browning // The Independent. – London, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-london-recovery-conference-b2362169.html>.

У Лондоні два дні триватиме міжнародна Конференція з питань відновлення України, метою якої є залучення міжнародних інвестицій для відновлення країни після російського вторгнення. Вона стане найбільшою міжнародною конференцією, яку Велика Британія приймає в 2023 р. Прем'єр-міністр королівства Р. Сунак заявив, що відновлення України необхідно прискорити за допомогою швидких інвестицій та інновацій. Велика Британія оголосила про багаторічний пакет фінансової підтримки для України, який містить кредитні гарантії від Світового банку на 3 млрд дол. Гроші спрямують на підтримку життєво важливих державних послуг, зокрема роботу шкіл і лікарень.

Detter, Dag. Unlocking Ukraine's economic potential = [Розкриття економічного потенціалу України] / D. Detter // POLITICO. – Brussels, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/unlocking-ukraines-economic-potential/>.

Даг Деттер, директор Detter & Co, радник урядів, інвесторів та міжнародних фінансових організацій, у своїй колонці в «POLITICO» пише, що успіх післявоєнного відновлення економіки України залежатиме від інвестицій приватного сектору, який, у свою чергу, покладатиметься на прозорість та ефективне управління державними активами країни. Відбудова України вимагає комплексного використання всіх потенційних джерел і методів фінансування для покращення приватного інвестиційного клімату в країні. І центральним у цих зусиллях є ефективне управління величезним державним сектором України, який містить цінні державні активи, які можуть слугувати значним джерелом фінансування. Проте лише належне управління цими активами може генерувати стабільні потоки доходів, сприяючи

економічному зростанню та розвитку. Трансформаційні зміни в управлінні державними активами можуть підвищити конкуренцію, продуктивність, ефективність і запровадити європейську бізнес-практику, яка надає пріоритет прозорості та підзвітності, вважає автор.

Rojas, Alberto. Muerte y vuelta a la vida del Mriya, el símbolo de la nueva Ucrania = [Смерть і повернення до життя Мрії, символу нової України] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/27/649b227421efa00d288b45b3.html>.

Безголовий гігант нерухомо спочиває під залізним склепінням, яке до 24 лютого 2022 року було ангаром для цього найбільшого надважкого транспортного літака Мрії. Працівники авіаційної компанії «Антонов» працюють навколо поки що «трупа» цього велетня, але вже відомо, що Київ точно знову побудує найбільший у світі літак, знищений росією.

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Borger, Julian. ‘Fear is contagious but so is courage’: the Ukrainian soldiers training to retake Bakhmut = [«Не тільки страх заразний, але й мужність»: українські солдати тренуються, щоб відбити Бахмут] / J. Borger // The Guardian. – London, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/01/fear-is-contagious-but-so-is-courage-the-ukrainian-soldiers-training-to-retake-bakhmut>.

Редактор з міжнародних новин «The Guardian» Ю. Боргер пише в статті про солдат першого батальйону 3-ї десантно-штурмової бригади України, котра останні п'ять місяців обороняла місто Бахмут, яке захопили бойовики пвк вагнера, і зараз бригада очікує український контрнаступ. Командир батальйону П. Горбатенко зазначив, що близько третини солдатів – це новобранці, деякі прибули після навчання у Великій Британії. Але, на його думку, європейські тренування трохи відрізняються: у них є досвід боротьби з талібами, а це відрізняється від боротьби з регулярною російською армією. За словами П. Горбатенка, єдиний спосіб перемогти – бути «професійнішими і технічнішими».

Ourdan, Rémy. Bakhmout, derniers combats dans l'enfer du «Verdun de l'Ukraine» = [Бахмут, останні бої в пеклі «Вердена України»] / R. Ourdan // Le Monde. – 2023, 2023. – 01.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/01/bakhmout-derniers-combats-dans-l-enfer-du-verdun-de-l-ukraine_6175795_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Ремі Урдан відвідав позиції українських бійців в районі Бахмута і розповідає про останні бої в місті, яке називають «Верденом України». Автор наводить свідчення підполковника А. Лавренюка, командира 214-го окремого спеціального батальйону OPFOR, бійці якого останніми залишили місто Бахмут. Підполковник розповідає про жорстокість боїв у останньому міському блоці, який обороняли бійці його підрозділу – сімох дев'ятиповерхових будинків на заході міста. А. Лавренюк описує інтенсивні обстріли танками та артилерією і наводить приклади труднощів, з якими зіткнулися українські військові під час відступу.

Ourdan, Rémy. Un an après la bataille de Marioupol, la brigade ukrainienne Azov retourne au combat sur le front de Zaporijia = [За рік після Маріупольської битви українська бригада «Азов» повертається в бій на Запорізькому фронті] / R. Ourdan // Le Monde. – Paris, 2023. – 10.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/10/un-an-apres-la-bataille-de-marioupol-la-brigade-ukrainienne-azov-retourne-au-combat-sur-le-front-de-zaporijia_6177026_3210.html.

Спеціальний кореспондент «Le Monde» Ремі Урдан розповідає про в.о. командира батальйона «Азов» майора Богдана Короткевича, який оголосив, що так, як ЗСУ розпочинає нову фазу війни з російською армією, бригада «Азов» «просунулася і зайняла нові позиції», не повідомляючи подробиць. Для майора Б. Кроткевича довгоочікувана українська операція 2023 р. може закінчитися лише двояко, незалежно від ступеня просування: «або це буде справжня поразка росіян, і кінець війни буде близьким, чи втрати будуть такими з кожного боку, що буде пауза у війні». Він побоюється, що, незважаючи на «потужну підтримку» з боку союзних країн, допомоги Україні, як і раніше, «недостатньо, щоб повернути собі всю територію», перед лицем «росії, яка має ресурси для тривалої війни».

Rojas, Alberto. Alona, «la española»: «Daría mi vida por Ucrania sin pensar si con ello ganamos esta maldita guerra» = [Альона, «іспанка»: «Я не замислюючись віддала б життя за Україну, якщо так ми би виграли цю кляту війну»] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/18/648eed97e4d4d880648b4599.html>.

Кілька тижнів тому українська армія опублікувала в соцмережах портрет групи озброєних жінок у військовій формі всередині окопу. Серед них була і «іспанка» Олена, сержантка 107-ї бригади, яка 15 років прожила в Іспанії, але з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну повернулася на свою Батьківщину і вступила в лави Збройних сил України. Зараз вона іноді спілкується з міністеркою оборони Іспанії Маргаритою Роблес і воює на одній із найгарячіших ділянок фронту.

La vida del soldado de infantería ucraniano: entre el tedio y la supervivencia = [Життя українського піхотинця: між нудьгою та виживанням] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/20/64918cd4fc6c8315368b457a.html>.

Воєнкори «El Mundo» провели декілька днів з українськими воїнами, які захищають місто Лиман на Донеччині, щоб показати, як виглядає їхній день. Воєнкори спостерігали, як воїни займають покинуті будинки і воюють без зупинки протягом 48 год. Журналісти відзначили, що піхотинці мають при собі носилки для перенесення поранених. Українські військові закривали вікна килимками, щоб російські безпілотники не бачили внутрішнє освітлення. По кутах будівлі вони розташовували шоломи та зброю, щоб при першій необхідності вони могли ними скористатися.

Harsányi, György. Fegyir Sándor: a fronton lévő kárpátaljaiak 11 százaléka magyar = [Шандор Федьір: 11 відсотків закарпатців на фронті – угорці] / G. Harsányi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 28.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199931_fegyir-sandor-ukrajna-haboru-oroszorszag-karpataljai-magyarok.

У статті автор Дьєрдь Харшаньї розповідає про Ш. Федьіра, угорського активіста та воїна, який повідомив про те, що 11% українців з Карпатського регіону, які служать в українській армії, є угорцями. Ш. Федьір вказав, що 374 угорськомовні жителі Карпат служать в армії, що становить 11,2% від загальної кількості закарпатських резидентів, які знаходяться на службі. Процес визначення національності військовослужбовців не є зовсім ясним, але Ш. Федьір стверджує, що у нього є інформація, недоступна громадянам. Запитання щодо українських військовополонених угорського походження, а також про співпрацю між Україною та Угорщиною в цьому питанні, залишаються відкритими. Наразі не відомо, чи має будь-яка офіційна установа в Україні інформацію про національний склад українських збройних сил.

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Cosh, Colby. How russia's invasion prompted the Ukrainian church to move Christmas = [Як вторгнення росії підштовхнуло українську церкву до перенесення Різдва] / C. Cosh // National Post. – Toronto, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/opinion/how-russias-invasion-prompted-the-ukrainian-church-to-move-christmas>.

Як піше журналіст «National Post» Колбі Кош, синод українських єпископів схвалив календарну реформу, яка відокремить українську релігійну практику від російської. Після повномасштабного вторгнення росії це питання набуло політичного забарвлення і більшість українців висловили підтримку такому кроку. Митрополит Київський і всієї України Єпіфаній, оголошуючи рішення синоду, заявив, що це реформаторське рішення виникло через російську агресію, адже наразі юліанський календар сприймається як пов'язаний із російською церковною культурою. Митрополит зауважив, що прагнення зберегти та утвердити українську духовну ідентичність, захистити від агресії «російського світу» вимагає своєчасного рішення.

РОБОТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Graham-Harrison, Emma. War brings urgency to fight for LGBT rights in Ukraine = [Війна змушує терміново виборювати права ЛГБТ в Україні] / E. Graham-Harrison // The Guardian. – London, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/05/war-brings-urgency-to-fight-for-lgbt-rights-in-ukraine>.

Проект закону про громадянські спілки, який вперше надасть легальний статус одностатевим партнерствам, був внесений в 2023 р. до українського парламенту, який все ще функціонує, незважаючи на війну. Депутатка від партії «Голос» І. Совсун, яка розробила закон і зараз намагається провести його через парламент, стикається з важкою боротьбою за ухвалення закону. За оцінками І. Совсун, вона витрачає близько 70 % свого часу на лобювання закону у парламенті. Його члени більш консервативні у цьому питанні, ніж українське суспільство загалом, але війна трохи полегшила її

кампанію. За останнє десятиліття, коли українські активісти зміцнили демократію і країна набула європейських цінностей, ставлення до прав геїв змінилося. Недавнє опитування показало, що 58 % українців позитивно чи нейтрально ставляться до своїх ЛГБТ-співвітчизників. Переважна більшість українців – понад 80 % – підтримали солдатів-геїв, які служили в армії. Міністерство оборони не підтримало закону, але активісти ЛГБТ та їхні союзники переконані, що зможуть переконати міністерство підтримати своїх солдатів.

Schlegel, Simon. What will Ukraine do with russian collaborators? Revenge would be a mistake = [Що Україна робитиме з російськими колабораціоністами? Помста буде помилкою] / S. Schlegel // The Guardian. – London, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jun/26/ukraine-russia-collaborators-revenge>.

Підхід Києва до колабораціоністів був у центрі уваги конференції «Відновлення України» у Лондоні, коли міжнародні прихильники зустрілися із представниками українського уряду та громадянського суспільства. Український аналітик Міжнародної кризової групи С. Шлегель зазначає, що хоча заклики до жорсткої лінії щодо колабораціоністів є популярними, такий підхід може зрештою виявитися недалекоглядним. У лютому 2022 р. український парламент поспішно ухвалив закон, який стримує громадян від співпраці з окупантами. На думку автора, міжнародна спільнота може відіграти конструктивну роль, наполягаючи на тому, щоб український парламент вніс поправки до свого закону про співпрацю, щоб зробити його більш точним та забезпечити його відповідність міжнародному гуманітарному праву. Ліберальна партія «Голос» подала законопроект, що звільняє комбатантів, які насильно мобілізовані росією на окупованих територіях України. Однак, оскільки пріоритети перейшли до інших нагальних питань, цей законопроект перебуває на розгляді вже кілька місяців.

РОБОТА СБУ, САП ТА НАБУ

Ucrania detiene a un «agente durmiente» de Rusia por el bombardeo a la pizzería de Kramatorsk = [В Україні затримали російського «сплячого агента» через вибух в піцерії в Краматорську] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/29/649d29d421efa0ae228b45d7.html>.

Служба безпеки України (СБУ) затримала ймовірного агента російської розвідки, який на землі давав вказівки російським військам дістатися до піцерії в центрі прифронтового міста Краматорськ у Донецькій області. Згідно з останнім офіційним повідомленням, внаслідок нападу загинули 12 осіб, у тому числі троє неповнолітніх, понад 60 отримали поранення різного ступеня тяжкості. Затриманий працював у газотранспортній компанії та проживав у Краматорську. Передбачуваний шпигун мав непомітно зняти на відео заклад і припарковані поруч транспортні засоби, щоб передати їх російській військовій розвідці, йдеться в заяві СБУ. «Отримавши цю інформацію, загартники обстріляли кафетерій, в якому перебували люди», – пояснили в СБУ. «Немає жодних сумнівів, що російського агента судитимуть в українському суді», – сказав про затриманого голова СБУ Василь Малюк. Для очільника українського розвідувального відомства «арешт також є

сигналом» для інших «зрадників», які допомагають росії наводити ракети з української землі.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Siedykh, Anna. Ukrajinská autorka Kateryna Jehoruškina: Jednou z příčin vojny sú slová, významu a rozprávania = [Українська письменниця Катерина Єгорушкіна: Однією з причин війни є слова, смисли та наративи] / A. Siedykh // *Denník N*. – Bratislava, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3403222/ukrajinska-autorka-kateryna-jehoruskina-jednou-z-pricin-vojny-su-slova-vyznamu-a-rozpravania/>.

В статті для видання «Denník N» оглядачка А. Сєдих зазначає, що російське вторгнення в Україну змусило багатьох українських інтелектуалів змінити своє ставлення до мови та почати шукати нові форми вираження. Одна з них – українська письменниця і поетеса Катерина Єгорушкіна. Наприкінці березня вона приїхала до Братислави, щоб представити свій новий проєкт «Голоси свідків». Катерина поспілкувалася з кількома людьми і зібрала чимало жахливих свідчень про російські злочини. У проєкті вона поєднує поезію, розповіді очевидців війни та власні щоденники. Також Катерина пише книги для дітей про те, як подолати страх та розповідає про досвід війни. Її тексти також увійшли до книжки «Словник війни» Остапа Сливинського, яка щойно побачила світ у видавництві «Denník N».

Georgesco, Florent. Nataliya Gumenyuk : «La solidarité de l'Ouest avec l'Ukraine est grande, mais il manque une réponse culturelle» = [Наталія Гуменюк: «Солідарність Заходу з Україною велика, але бракує культурної відповіді»] / F. Georgesco // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/livres/article/2023/06/01/nataliya-gumenyuk-la-solidarite-de-l-ouest-avec-l-ukraine-est-grande-mais-il-manque-une-reponse-culturelle_6175793_3260.html.

Журналіст «Le Monde» Флоран Жоржеско у статті розповідає про інтерв'ю з куратором Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» Наталією Гуменюк. В інтерв'ю Н. Гуменюк розповідає про фестиваль, який відбудеться з 22 по 25 червня 2023 р. і підкреслює важливість культурної відповіді поряд із західною солідарністю з Україною. Фестиваль, який щорічно проходив у мистецькому центрі «Мистецький Арсенал», було скасовано у 2022 р, але підтверджено на цей рік. Н. Гуменюк, письменниця та журналістка, відома своїми роботами про окупований Крим і революцію на Майдані, пояснює свою участь у відродженні фестивалю, як символа культурного опору України.

Witowská, Světlana. Stovky lidí žijí v podzemí. Na Ukrajině vzniklo «město» s generátory i holičstvem = [Під землею живуть сотні людей. В Україні створили «місто» з генераторами та перукарнею] / S. Witowská // *Aktuálně.cz*. – Praha, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/skoly-i-kadernictvi-v-podzemí-reporter-popsal-zivot-v-ukraji/r~617ab4d0012b11eebc030cc47ab5f122/>.

Репортер чеської газети «Aktuálně.cz» М. Новак відвідав українське місто Оріхів, в якому проживало 15 тис. людей, а тепер залишилося лише 500. Репортер пише, що снаряди, ракети та бомби щодня вже більше року падають на місто, але

місцеві жителі все ще там проживають. М. Новак зазначає, що в підземних просторах за допомогою волонтерів і військових вони навіть побудували школи, вони мають генератори, очищувач води, душові кабінки. Мешканці міста в підземних сховищах облаштували перукарню, кімнату відпочинку, де вони дивляться телевізор, можуть заряджати свої мобільні телефони.

Ghirardelli, Francesca. Deportati in Russia. In viaggio a caccia dei bimbi rubati = [Депортовані до росії. Подорож у пошуках викрадених дітей] / F. Ghirardelli // Avvenire. – Milano, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/in-viaggio-a-caccia-dei-bimbi-rubati>.

Голова правління «Української мережі за права дитини», директорка з розвитку програм «SOS Дитячі містечка Україна» Дар'я Касьянова розповідає про евакуацію сімей та дітей із зони бойових дій, а також про допомогу дітям, які бачили війну на власні очі. Д. Касьянова зуміла повернути додому вісімдесят чотири українські дитини. Повернених в країну іншими організаціями – 371 дитина. Д. Касьянова сподівається, що Ватикан може стати стороною переговорів щодо повернення українських дітей-сиріт і дітей полонених батьків.

Pieczyński, Maciej. Mistrz i propaganda = [Майстер і пропаганда] / M. Pieczyński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/swiat/446577/pieczynski-mistrz-i-propaganda.html>.

Автор колонки тижневика «Do Rzeczy» Мацей Печинський пише, що Україна має моральне право використовувати спільну українсько-російську історію, звертаючи увагу на процес дерусифікації після 24 лютого 2022 р. За його словаи, Україна не тільки усуває сліди російської культури, історії та політики, а й конкурує з росією за монополію на деякі – більш славетні – елементи спільного минулого та спадщини. Як приклад М. Печинський наводить постать «видатного російського письменника» Михайла Булгакова, який народився, виріс і прожив багато років у Києві. Автор зазначає що зміст російськомовної пам'ятної дошки на його будинку нещодавно змінено – тепер на табличці українською мовою написано: «У цьому будинку в 1906-1919 роках жив видатний киянин, лікар і письменник Михайло Булгаков». Але, автор наголошує, що дерусифікація контенту не допомогла, бо невідомі облили дошку червоною фарбою.

Un dron con un mensaje de «Papá Noel» salva a una familia ucraniana de las inundaciones = [Дрон із посланням від «Санті» рятує українську родину від потопу] // El Mundo. – Madrid, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/11/6485d541fdddfab3c8b45a0.html>.

З горища триповерхового будинку Катерина Крупич з двома дітьми з тривогою спостерігали, як після руйнування Каховської ГЕС піднімається вода, затоплюючи все на своєму шляху. Майже 24 год. родина провела без їжі та питної води під дахом будинку на сильно затопленому острові поблизу окупованого росією міста Олешки. Коли вони вже втратили надію, то почули гул дрона. 40-а річна К. Крупич зрозуміла, що він український. У розпачі вона висунулася у вікно й підняла обидві руки в

молитві. Дрон кілька разів літав туди-сюди, доставляючи їжу з повідомленням, прикріпленим до пластикової пляшки. «Тримайтеся. Без паніки. Будете евакуйовані. Санта», – йшлося у записці. Жінка розповідає, що вона розплакалася, коли прочитала повідомлення і вирішила зберегти його, щоб пам'ятати, що вона з дітьми пережила. Після того, як родину врятували, жінка та її діти зустрілися із «Сантою» – бійцем, який прикріпив до дрона записку із закликком триматися.

Rojas, Alberto. Listos para una guerra larga = [Готові до тривалої війни] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/15/648b468f21efa0f8758b45b9.html>.

Оглядачі «El Mundo» відвідали Київський військовий лицей імені Івана Богуна, де майже 900 підлітків віком від 13 до 18 років навчаються, щоб стати офіцерами української армії. Репортери побачили, як інструктори терпляче пояснювали підлітками деякі вправи. Зокрема, одна з практик виконувалася спочатку з гвинтівкою, а потім з пістолетом. Тоді інструктор сказав зробити три постріли за його командою. Після стрільби підлітки розряджали зброю, а інструктор перевіряв попадання в ціль на відстані приблизно 30 метрів.

Rojas, Alberto. Olena Zelenska, primera dama de Ucrania: «Ucranianos y rusos estamos en un nivel de odio bastante alto. Durante mucho tiempo seremos enemigos» = [Олена Зеленська, перша леді України: «Українці та росіяни на досить високому рівні ненависті. Ми ще довго будемо ворогами»] / A. Rojas // El Mundo. – Madrid, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/21/64931e3cfdddff138c8b459f.html>.

Дружина Президента України Володимира Зеленського Олена Зеленська в інтерв'ю «El Mundo» розповіла про свою дипломатичну роботу щодо підтримки України у світі, зокрема вона зазначила, що намагається пояснити, що відбувається в Україні, в особистому неофіційному ключі, фокусуючись на історіях звичайних людей, які постраждали від російського нападу. Вона також висловила захоплення українськими жінками-військовими і висловила сподівання, що Україна проведе усі реформи, необхідні для вступу в Європейський Союз.

Pieczuński, Maciej. Rozrywka w okopach = [Розваги в окопах] / M. Pieczuński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/swiat/454140/rozrywka-w-okopach.html>.

Автор колонки тижневика «Do Rzeczy» Мацей Печинський пише, що на фронті, для душевного здоров'я, потрібні розваги і детально описує як українські військові розважаються у вільний час і що викладають в Інтернет, підігриваючи імідж української армії. Автор стверджує, що фраза «Доброго вечора, ми з України!» підкорила Інтернет не тільки в Україні, вона стала неофіційним гаслом оборонної війни з росією. М. Печинський описує, як характерна музична тема супроводжує численні відео з фронту, записані та опубліковані українськими солдатами, а також легкість і ритм самих захисників, показуючи, як хоробрі українські воїни знищують

російську військову техніку і як танцюють під електронну музику у вільний час прямо на фронті.

ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ

Bretton-Gordon, Hamish. We are now dangerously close to nuclear war = [Зараз ми небезпечно близькі до ядерної війни] / Н. Bretton-Gordon // National Post. – Toronto, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/opinion/we-are-now-dangerously-close-to-nuclear-war>.

Колишній командувач з хімічного, біологічного, радіологічного і ядерного захисту (ХБРЯ) Великобританії та НАТО Хеміш де Бреттон-Гордон вважає, що вибух на Каховській ГЕС, здійснений росією, – це просто терористичний акт із боку цієї терористичної держави. Він вважає, що довгостроковим можливим наслідком цілком може бути перетворення ЗАЕС на зброю, адже без електрики і без води на цій величезній атомній електростанції ймовірність розплавлення реакторів і ядерного палива стає реальною. На його думку, ЗАЕС все ще може бути використана як імпровізована ядерна зброя.

Rai, Arpan. Belarus receives nuclear bombs ‘three times size of Hiroshima bomb’ from russia = [білорусь отримала від росії ядерні бомби «втричі більше за бомбу Хіросіми»] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/belarus-nuclear-bombs-hiroshima-putin-ukraine-war-b2357207.html>.

Самопроголошений президент Білорусі Лукашенко заявив, що його країна почала отримувати російську тактичну ядерну зброю. За його словами, деякі одиниці втричі потужніші за атомні бомби, які США скинули на Хіросіму і Нагасакі в 1945 р. Це буде перше подібне розгортання москвою боєголовок, що включає ядерну зброю меншої дальності, яка потенційно може бути використана на полі бою за межами росії після розпаду Радянського Союзу. Однак США стверджує, що вони не бачать жодних ознак підготовки росією до використання ядерної зброї під час вторгнення в Україну.

Kačmár, Rastislav. Svetový newsfilter: Pred jadrovou hrozbou varuje Zelenskyj aj Biden = [Світовий фільтр новин: І В. Зеленський, і Д. Байден застерігають від ядерної загрози] / R. Kačmár // Denník N. – Bratislava, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3437105/svetovy-newsfilter-zelenskyj-sa-boji-dalsej-katastrofy-putinovi-neveria-ani-usa/>.

Президент України Володимир Зеленський в інтерв'ю BBC визнав, що довгоочікуваний наступ просувається повільніше, ніж сподівалася Україна та її союзники. При цьому він зазначив, що війна – це не голлівудський бойовик, а на кону – життя українців і треба чекати результатів. Повільніше просування також пов'язане з мінами, якими російська армія буквально заповонила українську територію. Президент України наголосив, що безпека того, що війна в Україні переросте в ядерну катастрофу, може бути не лише теоретичним міркуванням. Наразі і український, і американський президенти вважають це реальним. Зокрема, президент

США Д. Байден боїться, що путін застосує тактичну ядерну зброю. На зустрічі з спонсорами Демократичної партії він сказав, що це реально.

Novák, Martin. Ukrajinci se blíží k záporožské elektrárně a už nacvičují postup v případě katastrofy = [Українці під'їжджають до Запорізької АЕС і вже відпрацьовують порядок дій на випадок катастрофи] / M. Novák // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ukrajinci-se-blizi-k-zaporozske-elektrarne-a-uz-nacvicuji-po/r~77d9229a159211eeb1f50cc47ab5f122/>.

Останніми днями український наступ триває, і Київ день у день звільняє окуповану росією територію. Військові зближуються з головним рубежем оборони росії в Запорізькій області, їхня увага також прикута до міста Енергодар, де знаходиться найбільший подібний комплекс в Європі Запорізька АЕС. Політолог і експерт зі Східної Європи Ян Шир з Інституту міжнародних досліджень у Празі зараз проживає в місті Запоріжжі, неподалік від АЕС. За його словами, місцева влада та люди готуються до можливої аварії. Аналітик Павел Гавлічек з Асоціації міжнародних питань також вважає реальною загрозу аварії чи диверсії на Запорізькій електростанції. Він називає це ще однією потенційно небезпечною зброєю в руках кремлівського режиму.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Naureckaitė, Indrė. Proteste Vilniuje – emociinga A. Ramanausko kalba apie grobiamus ukrainiečių vaikus: „Karo pedofilai – jums galas“ = [На акції протесту у Вільнюсі емоційна промова А. Раманаускаса про викрадених українських дітей: «Військові педофіли – вам кінець»] / I. Naureckaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/01/news/proteste-vilniuje-emociinga-a-ramanausko-kalba-apie-grobiamus-ukrainieciu-vaikus-karo-pedofilai-jums-galas--27236061> .

З нагоди Міжнародного дня захисту дітей кілька десятків людей зібралися на мітингу біля посольства росії у Вільнюсі та висловили солідарність з Україною, яка прагне повернути викрадених дітей. Зазначивши, що з початку розв'язаної росією масштабної війни з України незаконно вивезли близько 15 тис. дітей. Організатори та учасники акції мають на меті привернути увагу до російської військової педофілії. Організатор мітингу, депутат Сейму, консерватор Л. Кашчюнас заявив, що «викрадення та катування дітей, безсумнівно, є найжорстокішим воєнним злочином, який скоїв путін»

V. Benkunskas tikisi, kad NATO viršūnių susitikimo metu Vilniuje iškils 33 tūkst. Ukrainos vėliavų = [В. Бенкунскас очікує, що під час саміту НАТО у Вільнюсі піднімуть 33 тисячі українських прапорів] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/09/news/v-benkunskas-tikisi-kad-nato-virsuniu-susitikimo-metu-vilniuje-iskils-33-tukst-ukrainos-veliavu-27318833> .

Мер Вільнюса В. Бенкунскас повідомив, що під час саміту НАТО в столиці разом із прапорами Литви планується підняти 33 тис. українських прапорів, що має на меті висловити солідарність і надію на те, що Україна стане 33-м членом Альянсу. Всі мешканці прикрасять свої будинки литовськими та українськими прапорами, крім того, як запевняє мер, муніципалітет також сприятиме кампанії та прикрасить вуличні стовпи прапорами Литви, України та НАТО, а також підніме прапори на муніципальних будівлях.

АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ

Kanakova, Jekaterina. Zvrhnút' Putina nám nestačí, vřaví velitel' ruských partizánov po bojoch při Belgorode = [Нам недостатньо повалити путіна, – каже командир російських партизанів після боїв під Белгородом] / J. Kanakova // Denník N. – Bratislava, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3424502/zvrhnut-putina-nam-nestaci-vřavi-velitel-ruskych-partizanov-po-bojoch-pri-belgorode/>.

В інтерв'ю «Denník N» керівник штабу російського добровольчого корпусу (РДК) Олександр під кодовим псевдонімом «Фортуна, як РДК стало великим військово-політичним майданчиком із військовими та політико-пропагандистськими цілями. За його словами, військові цілі полягають в участі у війні на боці України, а політичні цілі різні, але якщо брати з глобальної точки зору, то це повний демонтаж нинішньої державної влади в рф та повний демонтаж системи державного управління. Олександр зазначив, що також необхідний повний демонтаж нинішньої системи,

тобто люстрація всього апарату – від самого верху до самого фундаменту. На думку начальника штабу РДК, тільки демонтаж усієї системи дозволить побудувати якусь нову систему, тому що заміна топ-менеджменту практично нічого не змінить.

БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Crane, Emily. Ex-NY Gov. George Pataki visits Ukraine to hand out trauma kits after spate of Russian drone attacks = [Колишній губернатор Нью-Йорка Джордж Патакі відвідав Україну, щоб роздати набори для надання допомоги при травмах після серії атак російських безпілотників] / E. Crane // New York Post. – New York, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/01/ex-ny-gov-george-pataki-visits-ukraine-to-hand-out-trauma-kits-after-spate-of-russian-drone-attacks/>.

Колишній губернатор штату Нью-Йорк Д. Патакі приїхав на Західну Україну, щоб передати допомогу від Центру лідерства «George E. Pataki Leadership Center» та Фонду допомоги Україні «The Ukrainian relief found». Це його вже п'ята поїздка з початку війни. Цього разу Д. Патакі привіз тисячі наборів для надання допомоги при травмах, щоб допомогти провести медичну підготовку цивільних осіб через недавню хвилю смертоносних атак російських безпілотників у регіоні. Навчання будуть проводити ветерани армії США, які побували у зонах бойових дій.

Pugacheva, Oksana. Vai Latvijai ir ar ko palīdzēt ukraiņiem kara otrajā gadā? = [Чи має Латвія чим допомогти українцям на другому році війни?] / O. Pugacheva // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 03.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/416727-vai-latvijai-ir-ar-ko-palidzet-ukrainiem-kara-otraja-gada?_gl=1*q8q4ov*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NTg5ODM4OC41Ny4xLjE2ODU4OTg0MTQuMC4wLjA.

.

Для допомоги українцям у Латвії створено чимало волонтерських організацій. Незалежна дослідницька група «Independent Researching Group» дізнавалася у волонтерів як проходить другий рік війни росії проти України. За результатами дослідження виявлено, що кількість допомоги, яка потрапляє до українців у Латвії, зменшується і цього літа, ймовірно, буде ще менше. Латвійські волонтери Рита та Яніс визнають, що грошей на їхні рахунки надходить менше: починаючи волонтерську роботу, можна було зібрати до 1000 євро на день, а зараз їм вдається збирати в середньому 1500 євро на тиждень. За словами Рити, «в Європі, емоції людей з часом змінилися», у них є свої хвилювання, зараз літній сезон, у багатьох починаються відпустки, проте «ніхто не байдужий до того, що відбувається в Україні».

Bosman, Thomas. Kabinet stuurt reddingsboten, waterpompen en vesten naar overstroomd rampgebied Oekraïne = [Кабмін відправив до затопленої зони стихійного лиха в Україні рятувальні човни, водяні насоси та жилети] / T. Bosman // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/kabinet-stuurt-reddingsboten-waterpompen-en-vesten-naar-overstroomd-rampgebied-oekraïne~a5718685/>.

Міністерка зовнішньої торгівлі і співпраці заради розвитку Королівства Нідерланди Лісьє Схрейнемахер повідомила, що Кабінет міністрів Нідерландів направляє допомогу та рятувальну техніку в Україну, постраждалу від руйнування Каховської ГЕС. Нідерланди надішлють приблизно 20 човнів, понад 15 водяних насосів, понад 180 рятувальних жилетів, які будуть надані нідерландським водним управлінням. Національна рятувальна бригада також надасть принаймні 12 рятувальних човнів. За попередніми оцінками, для фінансування допомоги необхідно мінімум 500 тис. євро.

Wright, Gwyn. UK will provide extra £16 million to flood-hit areas of Ukraine = [Великобританія надасть додатково 16 мільйонів фунтів стерлінгів районам України, що постраждали від повені] / G. Wright // The Independent. – London, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/ukraine-james-cleverly-kherson-international-organisation-for-migration-russia-b2355149.html>.

Великобританія додатково надасть Україні гуманітарну допомогу у розмірі 16 млн фунтів стерлінгів після підриву росією Каховської ГЕС. Державний секретар у закордонних справах, справах співдружності націй та розвитку Джеймс Клеверлі заявив, що це фінансування відіграє життєво важливу роль у наданні допомоги українським службам та гуманітарним організаціям в евакуації людей та наданні допомоги нужденним. Поряд із цим, очолюваний Великою Британією «Фонд партнерства за стійку Україну» вже доставив до Херсона два спеціалізовані рятувальні катери, пошуково-рятувальне обладнання та травматологічне обладнання для надання допомоги у рятувальних операціях, які проводяться Державною службою з надзвичайних ситуацій.

Steinberg, Jacob. ‘I am angry every day’: Zinchenko will not be silenced over war in Ukraine = [«Я злюся щодня»: Зінченко не мовчатиме через війну в Україні] / J. Steinberg // The Guardian. – London, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/football/2023/jun/13/i-am-angry-every-day-zinchenko-will-not-be-silenced-over-war-in-ukraine>.

Футбольний репортер «The Guardian» Д. Стайнберг взяв інтерв'ю у півзахисника «Арсеналу» і збірної України О. Зінченка, якій приєднався до команди амбасадорів United24. Футболіст напередодні разом з ексскерманічем національної команди А. Шевченком, який також є амбасадором програми, зустрілись з Президентом України В. Зеленським та обговорили подальшу підтримку України. А. Шевченко і О. Зінченко ініціювали благодійний футбольний матч в Лондоні на стадіоні Стемфорд Брідж 5 серпня. Мета – зібрати кошти для відбудови Михайло-Коцюбинського ліцею у Чернігівській області, зруйнованого російськими військами на початку повномасштабного вторгнення. Це можливість для світової футбольної спільноти об'єднатися, продемонструвати свою солідарність і допомогти Україні.

Alas, Brita-Maria. Päästeamet saadab abivarustuse Ukrainale teele = [Департамент порятунку відправляє в Україну засоби допомоги] / B. Alas // Postimees. – Tallinn, 2023. –

14.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7795396/galerii-paasteamet-saadab-abivarustuse-ukrainale-teele> .

Україна звернулася до механізму цивільного захисту Європейського Союзу за обладнанням, необхідним для порятунку людей, які опинилися в пастці повені, і відкачування води. Естонія відповіла на міжнародний запит України про допомогу і направляє в Україну техніку для ліквідації наслідків повені, що сталася після прориву Каховської ГЕС. Генеральна директорка рятувальної агенції М. Клаос сказала, що «для нас дуже важливо, що ми можемо допомогти Україні в цій кризі». В Україну відправлять шланги, насоси, абсорбент, човни, костюми, шкарпетки та пробкові жилети. Загалом Міністерство закордонних справ відправить обладнання на суму майже 457 тис. євро.

MSB skickar 250 minsökare till Ukraina = [MSB відправляє в Україну 250 тральщиків] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/kE1olj/msb-skickar-250-minsokare-till-ukraina>.

Швеція вирішила надіслати Україні 250 тральщиків – кораблів спеціального призначення, завданням якого є пошук, виявлення та знищення морських мін та проведення кораблів (суден) через мінні загородження. Після руйнування дамби Каховської ГЕС на півдні України 6 червня міни та інші боєприпаси, які не підірвалися, були розкидані на великих територіях і становлять велику небезпеку вибуху.

«Un verano en paz» en Valencia para 53 niños ucranianos: «Necesitan un respiro» = [«Спокійне літо» у Валенсії для 53 українських дітей: «Їм потрібна перерва»] // ABC. – Madrid, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/comunidad-valenciana/verano-paz-valencia-ninos-ucranianos-necesitan-respiro-20230624184041-nt.html?ref=https%3A%2F%2Fwww.abc.es%2Fhemeroteca%2Fucrania%2Fpagina-7%3Frfec%3D20230620>.

Група з 53 українських хлопчиків і дівчаток прибула до Валенсії, щоб провести літо в рамках програми сімейного прийому Валенсійської громади, організованої фондом «Juntos Por La Vida». Їхні прийомні родини, які прийняли їх з обіймами та радістю, підготували все, щоб неповнолітні могли спокійно провести два місяці у відпустці. Діти приїхали автобусом після трьох днів дороги з України. Більшість неповнолітніх, віком від 6 до 14 років, приїхали до родин, які вже приймали їх у попередні роки, коли вони подорожували на літні канікули та на Різдво. Але є і ті, які прийшли до сім'ї вперше, і для них це новий досвід. Це хлопчики та дівчата з Харкова, Іванкова, Ірпіня та Бучі. У деяких районах спокійніше, але в усіх тривога щоденна, оскільки більшість регіонів України продовжують потерпати від атак. Приймаючі сім'ї самі фінансують відпочинок українських дітей разом із Фондом. Програма виконується у співпраці та під егідою уряду Іспанії.

ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО УКРАЇНИ

Ronzheimer, Paul. Zelenskyu denies Ukraine involvement in Nord Stream pipeline blasts = [В. Зеленський заперечує причетність України до вибухів на «Північному

потоці»] / P. Ronzheimer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/zelensky-denies-ukraine-involvement-in-nord-stream-pipeline-blasts/>.

Згідно з документами, розміщеними в Інтернеті, у США була секретна інформація про те, що Україна планувала атакувати газопроводи «Північний потік-1» і «Північний потік-2» в Балтійському морі за три місяці до того, як вони були серйозно пошкоджені підводними вибухами 26 вересня 2022 р. Президент України Володимир Зеленський в інтерв'ю заступнику головного редактора «BILD» і журналісту «Axel Springer» (материнської компанії «POLITICO») Полу Ронцгеймеру спростував цю інформацію, запевнивши, що Україна не стоїть за серією підводних вибухів, які пошкодили газопроводи у вересні 2022 р. За словами В. Зеленського, він, як Президент України, не видавав такого розпорядження і Україна «ніколи б так не вчинила».

ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ

Bakker, Alexander. President Zelenski nog niet tevreden met ‘straaljagercoalitie’ = [Президент Зеленський поки не задоволений «коаліцією з реактивних винищувачів»] / A. Bakker // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/193291593/president-zelenski-nog-niet-tevreden-met-straaljagercoalitie> .

За словами автора, Президент України В. Зеленський поки не задоволений «коаліцією реактивних винищувачів», співзасновником якої є Нідерланди. Очікується, що на саміті Європейської політичної спільноти в Молдові прем'єр-міністр Нідерландів М. Рютге продовжить створення коаліції країни, яка хоче допомогти в підготовці українських пілотів для винищувачів F-16. Нідерланди місяцями намагалися переконати американців дозволити навчання пілотів і президент США Д. Байден нещодавно дав дозвіл. У Гаазі розглядають «наступний етап» рішення про реальну поставку F-16, яке ще не прийняте. Окрім Нідерландів, свій внесок хочуть зробити Данія, Бельгія та Велика Британія, а також були б зацікавлені Німеччина та Польща.

Robertson, Dylan. Trudeau raises Poland’s democratic backsliding as prime minister visits Toronto = [Трюдо порушує питання про відступ Польщі від демократії під час візиту прем'єр-міністра до Торонто] / D. Robertson // National Post. – Toronto, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/canada-news-pmn/canada-silent-on-polish-democratic-backslide-as-prime-minister-visits-ottawa>.

Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо на пресконференції зі своїм польським колегою М. Моравецьким повідомив, що питання допомоги Україні було головним на порядку денному його зустрічі з прем'єр-міністром Польщі. Д. Трюдо підсумував допомогу канадських та польських сил у навчанні українських військових. Наразі канадські військові перебувають у Польщі, де навчають українців в рамках програми навчальної місії Канади «Operation Unifie». Політолог із Ягеллонського університету у Кракові М. Габріс заявив, що Канада та Польща нарощують військову співпрацю після вторгнення росії до України у 2014 р. На думку М. Габріса, підтримка України

Польщею частково пов'язана з переконанням, що росія посміє націлитись на Польщу і три прибалтійські країни.

«Den modernaste utrustningen som finns» = [«Найсучасніше обладнання»] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/onP10a/logiskt-att-ukrainarna-utbildats-i-sverige> .

Протягом весни у Швеції були підготовлені чотири українські протитанкові стрілецькі роти, які зараз відправляються на передову. Коли було прийнято рішення про надання 90 бойових машин, було також очевидно, що українські військові навчатимуться на них. Сотні українських військових проходили навчання на бойових машинах на секретній базі у Швеції. Збройні сили Швеції не розголошують, чи проходили тренування на таких видах озброєння, наданих Швецією, як танки «Leopard» і артилерійська система «Archer». Але, за словами викладача з Норвезької академії оборони полковника Йохана Хуовіненна, це не неможливо.

Boffey, Daniel. Ukraine pilots being trained to fly F-16 jets, says NATO = [Українські пілоти навчаються польотам на винищувачах F-16, – заявили в НАТО] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/15/ukraine-pilots-trained-f-16-jets-nato-russia>.

Союзники по НАТО ще не домовилися про постачання в Україну так званих американських винищувачів четвертого покоління, але Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, прибувши на зустріч міністрів оборони до Брюсселя повідомив, що підготовка українського персоналу йде повним ходом. Ще будуть потрібні місяці для підготовки українських пілотів, які раніше літали в основному на літаках радянського зразка. Україна поки що не має навіть злітно-посадкових смуг, які підходять для F-16, якщо союзники з НАТО погодяться надати техніку. У Брюсселі було оголошено, що США, Великобританія, Нідерланди та Данія відправляють в Україну «високопріоритетне» обладнання ППО, включаючи сотні ракет, і що доставка буде завершена протягом кількох тижнів.

ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ В РФ

Novák, Martin. Temný rytíř povstal. Prigožin přešel od slov k činům, o Putinově osudu rozhodnou jiní = [Темний Лицар піднявся. пригожин перейшов від слів до дій, долю путіна вирішуватимуть інші] / M, Novák // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/temny-rytir-povstal-prigozin-presel-od-slov-k-cinum-o-putino/r~db7f7c52127411ee8d680cc47ab5f122/>.

Редактор зарубіжної рубрики «Aktuálně.cz» Мартін Новак, аналізуючи похід пригожина на Москву, робить висновок, що в будь-якому випадку путін більше не може прикидатися ніким і говорити росіянам, що так звана спецоперація в Україні йде за планом. На його думку, коли росіяни воюють із росіянами у російських містах, просто ясно, що план провалився, а це означає, що той, хто наказував про агресію проти України, помилився і прийняв невірне рішення. На думку М. Новака, Україна має можливість довести до успіху вже розпочатий контрнаступ.

Murray, Douglas. Putin is on his way out, but things could go from vlad to worse = [путін йде, але у влади справи можуть піти ще гірше] / D. Murray // New York Post. – New York, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/24/putin-is-on-his-way-out-but-things-could-go-from-vlad-to-worse/>.

Письменник та політичний оглядач «New York Post» Дуглас Мюррей стверджує, що стрімкий бунт очільника «вагнерівців» пригожина демонструє серйозний параліч російської влади. Залізна хватка, якою путін тримав свою країну майже чверть століття, нарешті послабшала. Після 16 місяців глухого кута, коли російські сили загрузли в некомпетентності, корупції та чварах, війна в Україні бумерангом ударила по путіну. На думку Д. Мюррея становище росії зараз навряд чи могло бути гіршим. російські війська перебувають у глухому куті вже більше року, не зумівши захопити українську столицю в перші дні війни і з того часу не зумівши захопити якусь значну нову територію.

Megérkezett a magyar kormány első reakciója az oroszországi eseményekre = [Надійшла перша реакція уряду Угорщини на події в росії] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230624/megerkezett-a-magyar-kormany-elso-reakcioja-az-oroszorszagi-esemenyekre-623952>.

У зв'язку з подіями (спробою військового перевороту), що відбуваються в межах росії, уряд Угорщини тривалий час не робив заяв, але відповів на запит ЗМІ. Міністерство оборони та Урядовий інформаційний центр підкреслили, що захист Угорщини та угорського народу є для них найважливішим аспектом. Тому події в росії та Україні моніторяться лише з цієї точки зору.

Graham-Harrison, Emma. Why did wagner turn on putin and what does it mean for Ukraine? = [Чому вагнер напав на путіна і що це означає для України?] / E. Graham-Harrison // The Guardian. – London, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/24/evgeny-prigozhin-wagner-uprising-likely-to-help-ukraine-by-draining-russian-resources>.

Старша кореспондентка з міжнародних справ «The Guardian» Емма Грем-Гаррісон в статті пише, що перший збройний бунт в росії протягом останніх десятиліть припинився, коли пригожин оголосив, що його війська повернуться на базу, щоб уникнути кровопролиття. Лідер приватної військової компанії вагнера пригожин перетворив її на потужну силу за роки інтервенцій в Африці, на Близькому Сході та в Україні. Вони встановили модель, яка розіграється в Україні, діючи безкарно, вчиняючи численні воєнні злочини. За словами авторки, вирішальна бойова роль його бійців в Україні, особливо в запеклій битві за Бахмут, означає, що вагнерівці мають запаси зброї та бронетехніки. На думку авторки, неможливо передбачити масштабніші наслідки, але повстання, хоч і недовготривале, швидше за все піде на користь Україні.

Tondo, Lorenzo. Ukraine leaders react to political turmoil in russia = [Українські лідери реагують на політичні потрясіння у росії] / L. Tondo // The Guardian. – London,

2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/24/wagner-uprising-marks-beginning-of-civil-war-in-russia-says-ukraine>.

Президент України Володимир Зеленський відреагував на події, що нині відбуваються у росії, а саме «повстання» ватажка пвк вагнера пригожина проти міноборони рф. Він зазначив, що кожен, хто обирає шлях зла – руйнує сам себе. Радник голови Офісу Президента України М. Подоляк заявив, що початок українського контрнаступу остаточно дестабілізував російські еліти, посиливши внутрішній розкол, який виник після поразки в Україні. У коментарі представник військової розвідки України А. Юсов сказав, що дії пвк вагнера в росії є продовженням внутрішньоросійських конфліктів, які є наслідком військової агресії проти України, додавши, що це ознака краху правлячого режиму і такі процеси посилюватимуться.

Sengupta, Kim. Is this the end for putin? His country now stands on the edge of civil war = [Це кінець для путіна? Його країна зараз стоїть на межі громадянської війни] / К. Sengupta // The Independent. – London, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/voices/putin-medvedev-wagner-moscow-russia-b2363515.html>.

Редактор з питань світової політики «The Independent» К. Сенгупта пише, що вторгнення вояків путіна в Україну, який прагнув за лічені дні окупувати Україну та нав'язати Києву зміну режиму, зрештою поставило під загрозу силові структури у кремлі. Автор зазначає, що події в росії щодо спроби бунту проти військового керівництва росії під керівництвом очільника пвк вагнера пригожина відіграє важливу роль не лише у війні в Україні, а й у тому, що почалася громадянська війна в росії.

Cédric, Mas. « La menace d'une guerre civile en Russie doit nous rappeler que l'on doit savoir parer aux menaces et exploiter les possibilités » = [«Загроза громадянської війни в росії має нагадати нам, що ми повинні знати, як відбивати загрози та використовувати можливості»] / С. Cédric // Le Monde. – Paris, 2023. – 25.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/06/25/la-menace-d-une-guerre-civile-en-russie-doit-nous-rappeler-que-l-on-doit-savoir-parer-aux-menaces-et-exploiter-les-opportunités_6179183_3232.html.

У статті військовий історик Седрик Мас закликає Європу бути готовою до можливого розпаду росії як ядерної держави та відновити контроль над інформаційним простором, після невдалої спроби військового перевороту, очолюваної військовим лідером пригожиним. Автор підкреслює, що розкол росії та гроза громадянської війни наближаються, нагадуючи про необхідність готовності до найгіршого та вміння використовувати можливості, які виникають в таких ситуаціях. Стаття також ставить питання про можливість реагування на захоплення ядерних об'єктів «неправильними» силами та виказує сумнів щодо політичної волі для забезпечення їхньої безпеки. Автор згадує про бездіяльність Європи у подібних ситуаціях в Україні і питає, чи будемо ми готові втрутитися в інтересах всіх, щоб захистити ядерні об'єкти.

Vercueil, Julien. Rébellion de Wagner : « Cinq leçons des vingt-quatre heures qui ont étonné le monde » = [Повстання Вагнера: «П'ять двадцятичотирьохгодинних уроків, які вразили світ»] / J. Vercueil // Le Monde. – Paris, 2023. – 25.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/06/25/russie-cinq-lecons-des-vingt-quatre-heures-de-la-rebellion-wagner_6179159_3232.html.

У статті Жульєн Веркуей, професор Національного інституту східних мов і цивілізацій, аналізує роль та наслідки повстання військового командира свгенія пригожина на шляху до Москви. Хоча команда Вагнера зазнала невдачі, революційні події мають серйозні наслідки для володимира путіна. Стаття наводить п'ять важливих уроків, що можуть бути взяті з цих 24 годин, що здивували світ. Автор підкреслює, що хоча справжню оцінку подій можна буде зробити пізніше, наразі варто звернути увагу на вплив цієї повстанської акції в контексті війни, яку Кремль веде проти України. Особливу увагу приділяється політичній підтримці, відсутності реального опору, а також важливості вертикалі влади в росії.

Trew, Bel. Ukraine commanders to exploit ‘military coup’ in russia to re-take territory = [Українські командири скористаються «військовим переворотом» у росії, щоб повернути територію] / B. Trew // The Independent. – London, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/wagner-rebellion-ukraine-news-today-b2363498.html>.

Міжнародна кореспондентка «The Independent» Бел Трев вказує в статті, що події в росії можуть відкрити можливості для просування сил України на фронті. Українські командири, чиновники міністерства оборони та солдати, з якими спілкувалася Б. Трев, розповіли, що Україна «максимально використовує» надзвичайну імплізію військового керівництва в росії, щоб просувати свій довгоочікуваний контрнаступ. За словами радника міністра оборони України Ю. Сака, українське керівництво уважно стежить за «справжнім військовим переворотом». Представники британського оборонного відомства заявили, що росія зіткнулася з «найбільшим викликом останнього часу».

Fendrych, Martin. Putin je slabší, než jsme mysleli, ukázala Prigožinova vzpoura. Nesmíme se ho bát = [Путін слабший, ніж ми думали, показав бунт пригожина. Ми не повинні боятися його] / M. Fendrych // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://nazory.aktualne.cz/komentare/putin-je-slabsi-nez-jsme-mysleli-ukazala-prigozinova-vzpoura/r~66a5b010137b11ee8980ac1f6b220ee8/>.

Коментатор часького видання «Aktuálně.cz» Мартін Фендрих аналізує бунт очільника пвк вагнера пригожина проти влади росії, який продемонстрував слабкість путіна та його свити. Автор пише, що похід найманців пригожина на москву став уроком для чехів та інших скептиків, які вважають, що путіна в Україні не перемогти, що в нього хоч і не першокласна армія, але вона все ж надто сильна і має майже невичерпні ресурси. За словами М. Фендриха, стало очевидним, що путіна можна перемогти, адже він боявся пригожина та його армії підготовлених убивць.

Bakker, Alexander. Hoekstra na Wagneropstand in Rusland: ‘Het is allemaal zo onvoorspelbaar’ = [Гукстра після повстання вагнера в росії: «Це все так непередбачувано»] / A. Bakker // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1097081552/hoekstra-na-wagneropstand-in-rusland-het-is-allemaal-zo-onvoorspelbaar> .

Міністр закордонних справ Нідерландів В. Гукстра дуже обережно реагує на заколот групи вагнера в росії. Він каже, що «найголовніше зараз бути в курсі війни в Україні і необхідності продовжувати допомагати Україні». Гукстра побоюється, що незважаючи на заколот, кремль продовжить бойове зіткнення в Україні, не хоче відповідати на питання про стратегічні наслідки для війни, участь білорусі в «угоді» між кремлем і вагнером і значення для влади путіна. Мовляв, це «внутрішня справа». Він каже, що «припущення, прогнози або спроби проаналізувати те, що сталося, можуть бути привабливими. Але це все так непередбачувано».

Tfaily, Ryan. A court, moyen ou long terme, la rébellion de Wagner aura-t-elle un impact sur la guerre en Ukraine ? = [Чи вплине повстання Вагнера на війну в Україні в короткостроковій, середньостроковій чи довгостроковій перспективі?] / R. Tfaily // *L’Obs*. – Paris, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230626.OBS74993/a-court-moyen-ou-long-terme-la-rebellion-de-wagner-aura-t-elle-un-impact-sur-la-guerre-en-ukraine.html>.

Стаття розглядає наслідки повстання російської приватної військової компанії «Вагнер» для війни в Україні. Автор статті Райан Тефайлі досліджує питання про те, чи буде повстання «Вагнера» мати тривалий вплив на конфлікт. Він аналізує погляди експертів щодо негативних наслідків повстання для моралі російських військових і можливостей України використати цю ситуацію. Також стаття обговорює можливі зміни в ланцюгу командування російської армії та варіанти реакції володимира путіна на повстання. Автор статті спрогнозував, що події повстання можуть мати вплив на мораль російських військових, але важко оцінити конкретні наслідки відносно послаблення режиму на мораль солдатів. Українські сили заявляють, що повстання стало «вікном можливостей» для них і підкреслюють слабкість російського режиму. Автор також наголошує, що підтримка Заходу для України може зміцнитись після цього повстання. Крім того, стаття висловлює припущення про можливу зміну в ланцюгу командування російської армії та варіанти реакції володимира путіна на події. Проте стаття також наголошує, що є рано робити довгострокові прогнози, оскільки ці події ще розгортаються.

Godin, Richard. Rébellion de Wagner : entre Prigojine et le ministre de la Défense russe, un conflit qui a atteint son paroxysme = [Повстання Вагнера: конфлікт між пригожиним і міністром оборони росії досяг апогею] / R. Godin // *L’Obs*. – Paris, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230626.OBS74985/rebellion-de-wagner-entre-prigojine-et-le-ministre-de-la-defense-russe-un-conflit-qui-a-atteint-son-paroxysme.html>.

Ця стаття, написана Рішаром Годеном розглядає конфлікт між пригожиним, головою ПВК «Вагнер», що застосовується у війні проти України, і міністром оборони росії, сергієм шойгу. Стаття зазначає, що пригожин змінив своє рішення про

марш до Москви та залишив росію. Конфлікт між ним і шойгу триває вже кілька років, і обидва боки зазнали втрат. Стаття вказує на невизначеність подальшого розвитку подій і висловлює думку, що повстання «Вагнера» може бути вершинною точкою у боротьбі між пригожиним і шойгу.

Russia «frazionata e isolata»: lo scenario che preoccupa Putin = [росія «роздроблена та ізольована»: сценарій, який хвилює путіна] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/36205554/russia-frazionata-isolata-scenario-preoccupa-putin.html>.

Як пише газета «Libero Quotidiano», найбільша помилка путіна полягала не в тому, що він делегував значну частину війни в Україні великій групі найманців і, отже, озброїв їх і зробив сильнішими та боєздатнішими, а в тому, що довірив те, що залишилося від політики. Видання зазначає, що це означає, що хоч би як закінчився «виклик» на межі громадянської війни між кремлем і пригожиним, якщо першому вдасться стримати наступ найманців і знищити їх або що другому якимось чином вдасться перемогти, росія ні до чого не прийде. росію в кращому разі чекає змінені у розмірах, остаточно зведений до регіональної держави, навіть ізольованої від решти світу, як гігантська Північна Корея.

Russia, il generale Jean: «Putin un vero pir***

a, si è messo in trappola da solo» = [росія, генерал Жан: «путін справжній пір***

a, він сам себе загнав у пастку»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/36205184/russia-generale-jean-putin-vero-pirla-trappola-solo.html>.

Італійський військовий експерт, генерал Карло Жан розповів, що кілька разів був у російському Генштабі, особливо в Академії Генштабу. Генерал стверджує, що пригожин мав багато повноважень, отриманих від путіна. На думку експерта, швидше за все пвк вагнера, а також інші приватні військові компанії в росії путін використовував для стримування армії, яка, швидше за все, принаймні у вищих ешелонах, проти війни в Україні та проти ведення війни путіним – жаклиний безлад, який бере свій початок у дійсно ідіотському рішенні вторгнутися в Україну.

Horváth, Gábor. Prigozsин puccsa Putyin hibája = [У перевороті Пригожина винен путін] / G. Horváth // Nepszava. – Budapest, 2023. – 26.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199687_prigozsин-puccsa-putyin-hibaja.

Габор Горват у статті стверджує, що невдала спроба державного перевороту Євгенія Пригожина є результатом помилок путіна. У той час як багато зітхнули з полегшенням, коли Путін залишився при владі, дії Пригожина показали крихкість і вразливість, здавалося б, всемогутнього лідера росії. Пригожин, лідер приватної військової компанії Вагнера, мав на меті військовий захоплення, націлившись на керівництво країни, а не на російські збройні сили. Його спроба підкреслила найгірший сценарій після епохи путіна. Автор припускає, що путін сам відповідальний за прихід Пригожина до влади, оскільки він перетворив дрібного

кримінального продавця хот-догів на підприємця-мільярдера та дозволив йому створити приватну армію. Рішення дозволити найманцям Вагнера діяти в Україні без прямого контролю з боку військових призвело до хаосу та конфліктів. Сили Пригожина легко захопили командний центр і просунулися до Москви, що свідчить про рівень його підтримки в збройних силах. Автор робить висновок, що відкриття росією своєї крихкості та вразливості путіна повинно викликати занепокоєння не лише росіян, але й міжнародної спільноти.

Alas, Brita-Maria. Kallas: idapiir jääb kõrgendatult mehitatuks Prigožini peatumisest sõltumata = [Каллас: Східний кордон залишається під посиленою охороною незалежно від перебування пригожина] / В. Alas // Postimees. – Tallinn, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7802733/kallas-idapiir-jaab-korgendatult-mehitatuks-prigozini-peatumisest-soltumata> .

В Естонії відбулося позачергове засідання уряду, під час якого міністри ознайомилися з останніми подіями в росії та їх можливим впливом. Прем'єр-міністерка К. Каллас підтвердила, що для Естонії немає загрози у зв'язку з тим, що відбувається в росії. Вона розповіла, що уряд постійно стежить за ситуацією та обмінюється інформацією з союзниками та партнерами, тому що «росія все ще непередбачувана, і хоча пригожин зупинився, ситуація та її віддалені наслідки викликають багато питань». За словами прем'єр-міністерки, вплив бунту главаря пвк вагнера пригожина на війну в Україні можна буде побачити лише через деякий час. Найважливіше, наголосила К. Каллас, щоб «міжнародний фокус залишався на перемозі України і на подальшій підтримці українців до перемоги над агресором».

Edgerton, Anna. U.S. denies any role in russia uprising = [США заперечують будь-яку роль у повстанні в росії] / А. Edgerton // Time. – New York, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://time.com/6290479/biden-putin-wagner-revolt/>.

Після кількох днів мовчання, у своїх перших публічних коментарях Д. Байден сказав, що ще зарано робити будь-які висновки про повстання найманців групи вагнера та їхнього лідера пригожина. Д. Байден заявив В. Зеленському, що незалежно від того, що відбувається в росії, США та їхні союзники залишаться відданими захисту України. Відповідно до цього зобов'язання США мають оголосити про новий пакет військової техніки для України на суму 500 млн дол. із запасів Пентагону. Колишній помічник Державного секретаря з європейських та євразійських справ Вес Мітчелл назвав розбіжності в росії «величезною стратегічною можливістю» для України, противник якої починає давати тріщини, і питання полягає в тому, як використовувати ці тріщини.

Taylor, Stephanie. Trudeau warns against 'too much speculation' on how russia's revolt affects Ukraine = [Трюдо застерігає від «надто великої кількості спекуляцій» про те, як заколот в росії впливає на Україну] / S. Taylor // National Post. – Toronto, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/politics/swedens-nato-membership-bid-on-the-agenda-as-trudeau-nordic-leaders-meet-in-iceland>.

Тема короткого збройного повстання в росії, ініціатором якого став очільник приватної військової компанії Вагнер пригожин, вийшло на перше місце порядку денного дводенного саміту країн Північної Європи в Ісландії. Під час спільної пресконференції глави держав висловили стурбованість потенційними наслідками короткочасного заколоту в росії. Прем'єр-міністр Джастін Трюдо, який перебуває на цьому щорічному заході спеціальним гостем, сказав, що ще занадто рано говорити про якийсь вплив цього повстання на війну в Україні. Д. Трюдо та інші лідери стверджували, що цей конфлікт є внутрішньою справою росії, наголошуючи на своїй підтримці України.

Stradner, Ivana. After Wagner Group's failed coup, spread the word: putin is vulnerable = [Поширять чутки після невдалого перевороту групи вагнера: путін вразливий] / I. Stradner // New York Post. – New York, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/27/after-wagner-groups-failed-coup-putin-is-vulnerable/>.

Наукова співробітниця аналітичного центру «Фонд захисту демократій» (США) І. Страднер в статті зазначає, що після невдалого перевороту групи вагнера, Сполученим Штатам Америки слід скористатися моментом, щоб повідомити союзників росії про ненадійність путіна за допомогою стратегічних інформаційних операцій. Вона акцентує свою увагу на тому, що переконання закордонних партнерів, не кажучи вже про самих росіян, може підірвати підтримку його війни в Україні та, можливо, прискорити закінчення конфлікту. На думку І. Страднер, розумна кампанія з використанням гумористичних мемів, які розповсюджуються в соціальних мережах, — найкращий спосіб швидко та повсюдно донести інформацію.

Strakatý, Čestmír. Žantovský: Putin definitivně skončil, jeho „poslední“ chvíle může přijít dřív, než jsme si mysleli = [Жантовські: путін точно закінчився, його «останній» момент може настати раніше, ніж ми думали] / Č. Strakatý // Reflex. – Praha, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/119565/zantovsky-putin-definitivne-skoncil-jeho-posledni-chvile-muze-prijit-driv-nez-jsme-si-mysleli.html>.

Чеський громадський діяч Міхаель Жантовські стверджує, що путін більше ніколи не буде сильним, непохитним правителем росії і його кінець наразі лише питання часу. М. Жантовські вважає, що бунт пригожина також міг принести несподіваний поворот у війні в Україні. За його словами, це шлях до чогось іншого, можливо, кращого, до якогось відносно швидкого завершення війни. Чеський громадський діяч вважає, що інше керівництво росії матиме і вагомі підстави, і алібі припинити війну проти України, назвати це помилкою путіна, його провиною і направити російську політику в трохи «більш реалістичне русло».

Serhan, Yasmineen. 'The door has now been opened for anyone to challenge putin.' Why the wagner mutiny matters = [«Тепер двері відчинені для будь-кого, хто кине виклик путіну». Чому повстання вагнера має значення] / Y. Serhan // Time. – New York, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://time.com/6290526/wagner-mutiny-bill-browder-interview/>.

Американська журналістка, яка працює в Лондоні для журналу «Time» Ясмін Серхан взяла інтерв'ю у лондонського фінансиста, відомого кремлівського критика

Вільяма Браудера, обговоривши як невдалий заколот вплинув на імідж путіна як у росії, так і за її межами, і яке майбутнє чекає на російського лідера, який перебуває на цій посаді найдовше. За словами В. Браудера, виняток пригожина з військового рівняння в Україні дасть українцям велику військову перевагу. Той факт, що російська територія не захищена, означає, що їм доводиться розосереджувати свої військові активи, щоб захистити велику частину росії. На думку В. Браудера, кожне українське завоювання викликає більше чвар у росії, що уже допомагає українцям здобути перемогу.

Prieur, Cécile. L'aveu de faiblesse de Vladimir Poutine = [Визнання володимиром путіним своєї слабкості] / С. Prieur // L'Obs. – Paris, 2023. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/edito/20230628.OBS75074/l-aveu-de-faiblesse-de-vladimir-poutine.html>.

Стаття за авторством Сесіль Пріор ,директорки редакції L'Obs розглядає вплив невдалого путчу пригожина на режим володимира путіна. Стаття стверджує, що це викривання вразило престиж путіна і показало його зростаючу слабкість та поступову втрату контролю над власною владою. пригожин, колишній прихильник путіна і керівник бойовиків «Вагнер», зумів викликати в російського президента особисту нервозність. Стаття підкреслює, що цей епізод виявив вразливість російського режиму, який був глибоко підорваний війною в Україні, економічними санкціями та військовим зусиллям. Стаття закликає до уваги щодо майбутнього росії та Європи, оскільки подальші події в Україні можуть мати велике значення для обох регіонів.

Bennett, Brian. Biden: putin 'absolutely' weakened by wagner mutiny = [Байден: путін «абсолютно» ослаблений заколотом вагнера] / В. Bennett // Time. – New York, 2023. – 28.06. – Режим доступу : <https://time.com/6290913/biden-wagner-putin-response/>.

Президент США Д. Байден заявив, що путін «абсолютно» був ослаблений недовгим повстанням групи вагнера. Старший кореспондент Білого дому в «Time» Б. Беннетт в статті зауважив, що це був найчіткіший коментар Д. Байдена, який намагався обережно коментувати події в рф, аби не дати привід путіну знову звинувачувати Захід у власних проблемах. На думку професора університету Чикаго, що спеціалізується на політичних і економічних проблемах росії К. Соніна, найбільший вплив повстання може відчуватись на лінії фронту в Україні, головне, щоб це було добре для України та Збройних Сил України. В ході телефонної розмови Д. Байден і Президент України В. Зеленський обговорили напад групи вагнера на російські війська і контрнаступальні операції України, що тривають. Д. Байден запевнив В. Зеленського, що Сполучені Штати Америки продовжуватимуть підтримувати оборону України, її суверенітет і територіальну цілісність.

« Le profil de Poutine en patron infailible d'un Etat omnipissant ressort fissuré de l'épisode Prigojine » = [Профіль путіна як непогрішимого боса всемогутньої держави виходить зламаним з пригожинського епізоду] // Le Monde. – Paris, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/06/29/le-profil-de-poutine-en->

patron-infaillible-d-un-etat-omnipuissant-ressort-fissure-de-l-episode-prigojine_6179699_3232.html.

У своїй статті редактор Le Monde Ален Фрашон аналізує бунт, організований главою Групи Вагнера, яка розірвала офіційний національний нарратив щодо причин війни в Україні. Автор наголошує, що ця друга поразка володимира путіна, який має репутацію непохитного володаря всемогутньої машини, стає болючою для нього, ослаблюючи його імідж у світі, особливо серед його найближчих союзників і в самий непридатний момент. Інцидент стався з російськими частинами Вагнера, які викликали владу Кремля на виклик у червні 2023 р. Ця втрата була більше політичною, ніж військовою, проте довела до занепокоєння Кремля і може мати довгострокові наслідки для режиму путіна.

Rostoványi, András. Éleslátás = [В поле зору] / A. Rostoványi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 29.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3200060_eleslatas.

Андраш Ростованьї, угорський журналіст, обговорює нещодавнє повстання в росії і його наслідки для прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана та російського ультранационаліста О. Грісіна. І В. Орбан, і О. Грісін стверджують, що повстання продемонструвало силу російського президента володимира путіна, незважаючи на протилежні твердження інших лідерів ЄС і Генерального секретаря НАТО. Автор визнає їх точку зору, зазначаючи, що сильного лідера впізнають за легкістю, з якою повстанська наймана армія проходить 800 км і захоплює два великих міста без значного опору. Авторитарні лідери отримують свій авторитет і легітимність завдяки вирішенню внутрішніх конфліктів шляхом переговорів, а не грубої сили, особливо коли монополія на насильство ставиться під сумнів. В. Орбан описує росію як «військово орієнтовану країну», маючи на увазі її поворот до російської диктатури. Автор підкреслює виняткову зовнішньополітичну проникливість В. Орбана, прикладом якої є передбачення переобрання Д. Трампа у 2020 р., успішне усунення «Фідес» від Європейської народної партії та створення сім'ї ультраправих партій у Європейському парламенті. Зовнішня політична проникливість В. Орбана не поступається путіну, але розсудливість російського президента залишається незрівнянною, що видно з блискавичної війни проти України, яка тривала майже півтора року. Усе відбувається за його планами: Захід посилюється, росія слабшає, проти Москви спалахує небачене повстання. Позиція путіна залишається стабільною, час працює на його користь, вважає прем'єр-міністр Угорщини. Попри 13-річну неспроможність В. Орбана вирішувати нагальні питання в галузі охорони здоров'я, освіти та еміграції, його різке геополітичне сприйняття є приводом для оптимізму.

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ

Václavíková, Jana. Ruský vliv klesá, čínský stoupá. Postsovětské republiky otáčejí = [Вплив росії падає, вплив Китаю зростає. Пострадянські республіки перетворюються] / J. Václavíková // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/cina-posiluje-v-postsovetskych-republikach-na-ukor-ruska/r~6548775cfeef11eda3c0ac1f6b220ee8/>.

За словами авторки статті Я. Вацлавікової, колишні радянські республіки переживають економічний бум. Однією з головних причин є розвиток торгових відносин з Китаєм. Пекін скористався російським вторгненням в Україну і повільно зміцнює свій вплив у сферах, де раніше домінувала росія. В Китаї відбулась зустріч представників п'яти пострадянських республік, метою якої стало зміцнення співпраці між країнами Центральної Азії та Пекіном. Зокрема, наслідки війни помітні у взаємній торгівлі п'яти пострадянських країн із росією.

Liverani, Luca. Pace. Appello di 32 associazioni: «L'Italia aderisca al bando delle armi nucleari» = [Мир. Звернення 32 асоціацій: «Італія повинна дотримуватися заборони ядерної зброї»] / L. Liverani // Avvenire. – Milano, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/appello-di-32-associazioni-l-italia-aderisca-al-bando-delle-armi-atomiche>.

Католицькі організації Італії закликають республіку ратифікувати Міжнародний договір ООН про заборону ядерної зброї. Кардинал Маттео Дзуппі за завданням, отриманим від Папи Франциска, повинен знайти шлях і сприятливий клімат для шляхів миру для України, бо з початком війни в Україні відбулися тривожні зміни щодо використання зброї, зокрема ядерної.

Michel-Aguirre, Caroline. Ingérences russes et chinoises en France : enquête sur l'autre guerre qui se joue en coulisses = [Втручання росії та Китаю у справи Франції: розслідування іншої війни розігрується за лаштунками] / С. Michel-Aguirre // L'Obs. – Paris, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230601.OBS73971/ingerences-russes-et-chinoises-en-france-enquete-sur-l-autre-guerre-qui-se-joue-en-coulisses.html>.

В статті авторства журналістки «L'Obs» Каролін Мішель-Агірре аналізуються зростаючі, в зв'язку з російським вторгненням в Україну, атаки росії та Китаю на Францію, які включають шпигунство, маніпулювання інформацією та спроби корупції. Авторка пише, що за допомогою цифрових інструментів російські та китайські агенти здобувають безпрецедентну можливість втручатися в справи Франції, використовуючи дешеві та миттєві канали доступу до громадської думки.

Rónay, Tamás. Édes álom = [Солодкий сон] / T. Rónay // Nepszava. – Budapest, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3196669_edes-alom.

Журналіст угорського видання «Nepszava» Т. Ронай аналізує польське законодавство та його проєкцію на Угорщину. Автор пише, що польський закон, прийнятий в зв'язку з російським вторгненням в Україну, передбачає створення комісії, яка могла б карати політиків, яких визнають відповідальними за законодавство, прийняте під нібито впливом росії. У статті йдеться про те, політиків в Угорщині, які відкрито підтримують росію та пов'язані з російськими інвестиціями з різним підозрілим минулим, багато і вони стануть об'єктом розслідування. У статті критикується польський закон, оскільки він вважається антидемократичним і таким, що суперечить основним принципам верховенства права.

Savage, Susannah. Ukraine in last-ditch appeal for EU to end grain import curbs = [Україна в останній раз закликає ЄС скасувати обмеження на імпорт зерна] / S. Savage // POLITICO. – Brussels, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-appeal-eu-grain-import-export-curb-russia-war/>.

Журналісти «POLITICO» Сюзанна Севідж і Бартош Бжезінський пишуть, що Україна звернулася до Європейського Союзу з проханням не продовжувати тимчасові обмеження на імпорт її зернових і олійних культур, термін дії яких закінчується, заявивши, що це буде на руку росії. Автори нагадують, що наприкінці квітня ЄС фактично ратифікував обмеження на імпорт, запроваджені групою східних країн-членів на чолі з Польщею в спробі ліквідувати надлишок поставок, який виник після того, як росія вторглася в Україну минулого року та заблокувала основний експортний шлях аграрної країни на світові ринки через Чорне море. Це питання вбило клин в ЄС, коли Німеччина звинуватила східні країни в тому, що вони погрожують «зламати шию Україні» заборонами на імпорт і вимагають від Брюсселя зібратися і створити життєздатні сухопутні експортні маршрути, щоб український експорт міг дістатися до країн «Глобального Півдня», які найбільше потребують продовольства з України.

Weinhardt, Attila. Csapdahelyzetben Magyarország a rezsicsökkentés miatt = [Угорщина опинилася в пастці через скорочення комунальних послуг] / A. Weinhardt // Portfolio. – Budapest, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230602/csapdahelyzetben-magyarorszag-a-rezsicsokkentés-miatt-618992>.

Відомий угорський експерт з макроекономіки Аттіла Вайнхардт в статті для «Portfolio» аналізує виклики, пов'язані з енергетичною кризою в Угорщині. Він визначає шість основних енергетичних кризових ситуацій в Угорщині, причому найважчим для вирішення є зниження витрат на комунальні послуги. У статті наголошується на негативних наслідках такої політики, в тому числі на перешкоджанні відходу країни від російської газової залежності. Автор також обговорює інші питання, пов'язані з енергетикою, як-от значне підвищення тарифів на транзит нафти з України та Хорватії, що негативно впливає на прибутковість угорської нафтогазової компанії MOL.

Mellin, Lena. Det är synd om Tobias Billström = [Прикро за Тобіаса Більстрема] / L. Mellin // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/GMKAL/lena-mellin-det-ar-synd-om-tobias-billstrom>.

Авторка статті зазначає, що відносини з росією і раніше були складними, а зараз вони глибоко заморожені. У квітні Швеція вислала п'ятьох російських дипломатів через те, що вони були шпигунами. Зараз Швеція виймає зі складів військові матеріали і відправляє до України, яка таким чином бореться не тільки за свою свободу, а й за Європу. Авторка наголошує, що саме війна в Україні та затягування членства в НАТО затьмарюють безпеку Швеції.

Balčiūnienė, Rūta. Karas pakeitė požiūrį: kitų gerovei neaukoja tik trečdalis Lietuvos = [Війна змінила ставлення: лише третина Литви не жертвує заради добробуту інших] / R. Balčiūnienė // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/rinkodara/2023/06/04/karas-pakeite-poziri-kitu-gerovei-neaukoja-tik-trecdalis-lietuvos#ixzz83IFJJ3Zc> .

За даними дослідження, кількість жителів Литви, які жодним чином не роблять внеску заради добробуту інших людей, за рік зменшилася від половини до третини. Автор акцентує, що війна в Україні мобілізувала литовців активно жертвувати особисті кошти та речі, ділитися житлом, здавати кров, волонтерити в організаціях підтримки.

Oidsalu, Meelis. Ukraina tegevus võimaldab ka Eestil tulevikus kaitseoperatsioon Vene pinnale viia = [Дії України також дозволять Естонії в майбутньому проводити оборонні операції на території росії] / M. Oidsalu // *Postimees*. – Tallinn, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7789459/meelis-oidsalu-ukraina-tegevus-voimaldab-ka-eestil-tulevikus-kaitseoperatsioon-vene-pinnale-viia> .

Редактор М. Ойдсалу вважає, що в українській армії є здатність бачити широку картину на поле бою. За його словами, переносючи оборонну війну на територію росії в більших масштабах, Україна створює вирішальні прецеденти з точки зору оборони країн Балтії. Успішна атака наземного безпілотної на російське науково-дослідне судно в Чорному морі, ракетні удари та диверсійні акти по критичній інфраструктурі на російській території були повторенням попередніх успіхів України. Серед нових подій, каже автор, що формують поле бою, – атака зграї безпілотної на житловий район московських злочинців, що призвело до чергової втрати обличчя для росії, а також відкриття нового фронту на території росії в районі белгородської обл.

Wheat prices jump following collapse of major dam in southern Ukraine = [Ціни на пшеницю підскочили після зруйнування великої дамби на півдні України] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14926816>.

Світові ціни на пшеницю та кукурудзу різко зросли після знищення Каховської ГЕС в Україні, що поновило побоювання ринку щодо крихкості спроможності країни доставляти продовольство до Африки, Близького Сходу та частини Азії. Ціни на пшеницю зросли на 2,4 % на ранніх торгах на Чиказькій товарній біржі до 6,39 дол. за бушель. Вартість кукурудзи зросла більш ніж на 1 %, до 6,04 дол. за бушель, а овес подорожчав на 0,73 %, до 3,46 дол. за одиницю. Руйнування Каховської ГЕС, яка розташована на контрольованій росією території на річці Дніпро, викликало занепокоєння щодо порушення доступних поставок пшениці, ячменю, кукурудзи та соняшникової олії з України до країн, що розвиваються, де люди борються з голодом і високими цінами на продукти харчування.

Yamaguchi, Mari. Author Haruki Murakami says pandemic, war in Ukraine create walls that divide people = [Автор Харукі Муракамі каже, що пандемія та війна в Україні

створюють стіни, які розділяють людей] / М. Yamaguchi // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/national/author-haruki-murakami-says-pandemic-war-in-ukraine-create-walls-that-divide-people>.

Японський письменник Харукі Муракамі вважає, що після вторгнення росії в Україну та пандемії COVID-19 все більше будуються стіни, які розділяють людей і країни, що викликає страх і скептицизм. Х. Муракамі зазначає, що відчуття безпеки, яке прийшло із загальною вірою в глобалізм і взаємну економічну та культурну залежність, «зруйнувалося з раптовим вторгненням росії в Україну», поширюючи страх перед подібними вторгненнями в інших країнах. За його словами, багато країн, включаючи його рідну Японію, з тих пір зміцнили свою військову готовність і бюджети.

Vilars, Timothée. Bruno Tertrais: «Si on s'arme, c'est pour éviter la guerre» = [Бруно Тертре: «Якщо ми озброїмося, то лише для того, щоб уникнути війни»] / Т. Vilars // L'Obs. – Paris, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230608.OBS74252/bruno-tertrais-si-on-s-arme-c-est-pour-eviter-la-guerre.html>.

В інтерв'ю «L'Obs» політолог Бруно Тертре описує стан світу, що страждає від множення ризиків. На думку політолога, війна в Україні – це лише остання сходинка, а перший поворотний момент у цьому глобальному переозброєнні настав після 11 вересня: оборонний бюджет США майже подвоївся на початку 2000-х років. Потім, у середині 2010-х, для західних країн одне за одним були два потрясіння: анексія Криму росією і розпал ісламістської загрози з ІДІЛ. Таким чином, із лютого 2022 р. світ переживає четвертий поворотний момент і в основному це стосується Європи.

Knapová, Adéla. Halina Trsková: Cizinci ze třetích zemí platí za zdravotní pojištění méně než Češi. To je špatně = [Галина Трскова: Іноземці з третіх країн платять за медичне страхування менше, ніж чехи. Це погано] / А. Knapová // Reflex. – Praha, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/rozhovory/119298/halina-trskova-cizinci-ze-tretich-zemi-plati-za-zdravotni-pojisteni-mene-nez-cesi-to-je-spatne.html>.

За словами Галини Трскової, віцеголови правління «Pojišťovna VZP», яка пропонує комерційне страхування для фізичних осіб і компаній, у квітні політики прийняли закон про притулок, який є не тільки несправедливим, але й дискримінаційним щодо чеських громадян. Вона зазначає, що в решті ЄС та світу все навпаки – держави надають перевагу власним громадянам, а іноземці мають платити більше за ті самі послуги. На думку Г. Трскової, є несправедливістю і проблемою медичне страхування в країні. Палата депутатів схвалила, що всі діти іноземців з третіх країн віком до 18 років автоматично потраплятимуть в система державного медичного страхування. Звичайно, зазначає Г. Трскова, треба допомагати тим, хто цього потребує, особливо українським дітям, але чеська система охорони здоров'я вже майже на межі своєї спроможності, і ця допомога має мати правила і не повинна відбуватися за рахунок чеських дітей, дітей з постійним місцем проживання.

Czermiński, Jakub. Polscy rolnicy zawieszają protest na granicy z Ukrainą. Mówią o dobrej woli = [Польські фермери призупинили акцію протесту на кордоні з Україною. Вони говорять про добру волю] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art38591491-polscy-rolnicy-zawieszaja-protest-na-granicy-z-ukraina-mowia-o-dobrej-woli>.

Після переговорів із міністром сільського господарства і розвитку села Польщі Робертом Телусом представники фермерів, які в рамках протесту заблокували прикордонний перехід у Дорогуську, заявили, що хочуть «продемонструвати добру волю» і «припиняють цей протест». Фермери Польщі хочуть відновлення мита на ввезену з України сільськогосподарську, харчову продукцію та оприлюднення переліку суб'єктів, які перевіряли т. зв. технічне зерно з України. Фермери з України відреагували на протест польських фермерів та заблокували чотири прикордонні переходи (Дорогуськ-Ягодин, Корчова-Краковець, Медика-Шегіні та Рава-Руська) для польських вантажівок. Акція протесту українців триватиме до опівночі 14 червня. Українці не згодні з блокуванням відновлення транзиту української агропродукції через Польщу, що за їх словами, є порушенням правил торгівлі ЄС.

Hoeks, Guy. Grootste Navo-oefening ooit heeft veel gevolgen voor gewoon vliegverkeer in Duitsland = [Найбільші навчання НАТО в історії мали багато наслідків для нормального повітряного руху в Німеччині] / G. Hoeks // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/grootste-navo-oefening-ooit-heeft-veel-gevolgen-voor-gewoon-vliegverkeer-in-duitsland~a9868a18/>.

У тіні війни в Україні Німеччина готується до найбільших навчань НАТО за майже 75 років існування альянсу. Підготовка до військових навчань «Air Defender 23» тривала роками. Війна в Україні надала авіаційним навчанням більшої актуальності та статусу. Генерал-лейтенант ВПС Німеччини І. Герхарц сказав, що «ми показуємо, що територія НАТО – це червона лінія, що ми готові захищати її кожен дюйм», що це спосіб продемонструвати єдність щодо росії. Нідерланди, як одна з 25 країн-учасниць, також беруть участь в навчаннях – 20 нідерландських винищувачів будуть задіяні у навчаннях НАТО.

Algo, Aleksander. Venemaa võib täisjõu Balti piiridel taastada kolme kuni viie aastaga. Meie eelis on parem tehnika = [росія може відновити повну владу на кордонах Балтії за три-п'ять років. Наша перевага – краща техніка] / A. Algo // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120201658/epl-baltopsil-venemaa-voib-taisjou-balti-piiridel-taastada-kolme-kuni-viie-aastaga-meie-eelis-on-parem-tehnika>.

У рамках навчань НАТО «Baltops 23» у Балтійському морі журналістів привезли на військову базу «Адажі» поблизу Риги, щоб показати, як доведеться протистояти, якщо виникне загроза з боку росії. В НАТО поширена думка, що росіянам буде потрібно від трьох до п'яти років, щоб відновити наступальні можливості, які були ослаблені їх зосередженням в Україні, проти країн Балтії. Полковник С. Гаугерс вважає, що на полігоні «Адажі» двічі на рік проводяться великі військові навчання, в яких беруть участь до 20 країн, і у нас найсучасніша механізована техніка і якби «ми воювати [з росією]... ми б могли це робити досить

довго». С. Гаугерс акцентує, що російська армія вже отримала свої батоги від «Leopard» в Україні, і, що росіян будуть чекати такі ж машини у Прибалтиці.

Habeck verspricht EU-Nachbarn Hilfe, „Bevor die Leute dort frieren, müssten wir unsere Industrie abschalten“ = [«Поки люди там замерзнуть, нам доведеться закрити нашу промисловість»] // Focus. – Berlin, 2023. – 12.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/habeck-ueber-eu-nachbarn-bevor-die-leute-dort-frieren-muessten-wir-unsere-industrie-abschalten_id_196214013.html.

Міністр економіки Німеччини Р. Габек під час виступу на Східнонімецькому економічному форумі в Бад-Зарові, сказав, що Чорноморська зернова ініціатива, яку росія уклала з Україною, спливає у 2024 р., і «немає надійного сценарію подальшого розвитку подій». Міністр обіцяє своїм сусідам по ЄС допомогу, коли закінчатся дії російсько-українських транзитних контрактів. Він пояснив, що якщо російський газ не надходитиме до Східної Європи в тих обсягах, в яких він досі надходить через Україну, то почне діяти те, що було узгоджено на європейському рівні, що ФРН доведеться ділитися газом із цими країнами, навіть якщо Німеччині доведеться піти на жертви.

Hornyák, József. Sinkó Ottó: Magyarországnak vége lenne, ha kilépnénk az Európai Unióból = [Отто Сінко: Угорщині буде кінець, якщо ми залишимо Європейський Союз] / J. Hornyák // Portfolio. – Budapest, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230613/sinko-otto-magyarorszagnak-vege-lenne-ha-kilepnenk-az-europai-uniobol-620968>.

Співгенеральний директор угорської компанії з виробництва електроніки «Videoton» Отто Сінко в інтерв'ю «Portfolio» зазначив, що угорська економіка працює слабше, ніж у більшості країн регіону. За його словами, доводиться констатувати, що сьогодні Угорщина є єдиною у своєму негативному відношенні до України в Європейському Союзі і навіть у «Групі чотирьох». О. Сінко наголошує, що після майбутнього врегулювання Угорщина зустрінеться з Україною, яка вже набагато тісніше інтегрована в ЄС та НАТО, і відносини з Києвом будуть обтяжені тяжким минулим, навіть ворожим.

Tajima, Nobuhiko. Japan moving to provide mine removal gear to Ukraine = [Японія планує надати Україні засоби для розмінування] / N. Tajima // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14931398>.

Уряд Японії збирається додати розмінування та навчання до своїх принципів, пов'язаних з експортом оборонного обладнання і Україна може стати першою країною, яка від цього виграє. Зараз правляча коаліція обговорює шляхи перегляду відповідних програмних документів. Нинішні робочі правила обмежують такий експорт до п'яти сфер – обладнання для розмінування, транспортування, спостереження, моніторингу та рятування – і лише до держав, які є союзниками Японії або з якими Японія має відносини співпраці з точки зору національної безпеки. Урядові чиновники вважають, що якби до списку було додано засоби для знищення мін, Японія могла б експортувати мінні трали, які можна було б прикріпити до танків

для подібнення мін. Ймовірним першим одержувачем такого обладнання джерело в уряді назвало Україну.

Stradner, Ivana. Why is Biden appeasing a Putin pawn as NATO forces are attacked? = [Чому Байден заспокоює пішака путіна під час нападу на сили НАТО?] / I. Stradner // *New York Post*. – New York, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/14/why-is-biden-appeasing-a-putin-pawn-as-nato-forces-are-attacked/>.

Оглядачка видання Іванна Страндер зазначає, що оскільки президент росії путін не отримує бажаного результату в Україні, він використовуватиме всі можливі тактики, щоб відволікти Захід. Цього разу росія за допомогою Сербії провокує хаос у м'якому підчерев'ї Європи – на Балканах. Мета полягає в тому, щоб підштовхнути Балкани до межі та спровокувати етнічне насильство, тому що це дозволить кремлю підірвати НАТО та відновити росію як посередника влади в регіоні. Авторка статті вважає, що боротьба України – це можливість розширити вплив США, але Америка усунула Косово від участі в поточних навчаннях НАТО «Defender Europe 23». Цей дивний зсув в американській політиці ґрунтується на несприйнятливості Д. Байдена до ризику та страху російської ескалації, зокрема Сполучені Штати побоюються, що Сербія повернеться до росії і дозволить путіну відкрити інший фронт конфлікту. На думку І. Страндер, адміністрація Д. Байдена має знати щось таке: умиротворення росії надихає путіна.

Bakker, Alexander. NAVO-bondgenoten nog steeds in discussie over hoogte defensie-uitgaven = [Союзники по НАТО все ще обговорюють рівень витрат на оборону] / A. Bakker // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1296190376/navo-bondgenoten-nog-steeds-in-discussie-over-hoogte-defensie-uitgaven>.

Нинішнє вторгнення російських військ в Україну заставляє Європу збільшити витрати на оборону. Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг сподівається, що лідери погодяться на 2 % ВВП на оборону – і це має бути не стеля, а мінімум, «необхідний для інвестицій у нашу спільну безпеку». Нинішній кабінет міністрів Нідерландів вкладає додаткові мільярди в оборону, зокрема за словами міністерки оборони К. Оллонґрен, через погіршення безпеки в Європі «оборонні бюджети мають бути збільшені та залишатися високими».

Australia creates law to stop Russia from building new embassy near Parliament for security reasons = [Австралія ухвалила закон, який забороняє росії будувати нове посольство біля парламенту з міркувань безпеки] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14933178>.

Парламент Австралії прийняв закон, який забороняє росії будувати нове посольство біля будівлі парламенту з міркувань безпеки, оскільки напруженість між Москвою та головними союзниками України у війні зростає. Прем'єр-міністр Австралії Ентоні Албаніз заявив, що законом буде скасовано оренду росією ділянки на основі порад служб безпеки. Прем'єр також заявив, що уряд Австралії засуджує

«незаконне та аморальне вторгнення росії в Україну». Австралія є одним із найбільш щедрих постачальників військової техніки, навчання та допомоги Україні з усіх країн за межами НАТО.

U.S., Japan, Philippines agree to strengthen security ties = [США, Японія та Філіппіни домовилися зміцнити відносини у сфері безпеки] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14934879>.

Радники з національної безпеки Сполучених Штатів, Японії та Філіппін провели свої перші спільні переговори та домовилися посилити співпрацю в галузі оборони, оскільки Вашингтон і його партнери зміцнюють свої альянси, щоб адаптуватися до зростаючої напруженості навколо Північної Кореї, Китаю та України. Радник із національної безпеки США Джейк Салліван заявив, що він і його японські та філіппінські колеги обговорили неспокійне середовище безпеки в регіоні та те, як вони можуть спільно працювати над зміцненням миру та стабільності в таких сферах, як свобода судноплавства та економічна безпека.

Un oui franc des Suisses en faveur de la neutralité carbone en 2050 = [Чітке «так» від швейцарців на користь вуглецевої нейтральності в 2050 р.] // L'Obs. – Paris, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/topnews/20230618.AFP1222/un-oui-franc-des-suissees-en-faveur-de-la-neutralite-carbone-en-2050.html>.

В статті йдеться, що 59,1 % швейцарці проголосували за вуглецевий нейтралітет до 2050 р. У статті згадується Україна в контексті наголошення на енергетичній вразливості Швейцарії, яка залежить на 75 % від імпорту енергоресурсів. Ця уразливість стала очевидною після російської агресії в Україні. Зазначається, що новий закон має на меті зменшити енергетичну залежність країни від зарубіжжя, одночасно знижуючи викиди парникових газів, без заборон та нових податків.

Le Premier ministre chinois reçu en Allemagne, partenaire de plus en plus critique = [Прем'єр-міністр Китаю прийняв у Німеччині все більш критичного партнера] // L'Obs. – Paris, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230619.AFP1251/le-premier-ministre-chinois-recu-en-allemande-partenaire-de-plus-en-plus-critique.html>.

Прем'єр-міністр Китаю Лі Цян був прийнятий у Німеччині главою німецької держави в контексті все більш критичних відносин між Берліном і Пекіном, зокрема через відсутність засудження Сі Цзіньпіном російського вторгнення в Україну. Китай, хоч і є «партнером» Німеччини, звинуватив уряд Німеччини у тому, що Стратегія національної безпеки країни націлена на росію, що викликає невдоволення китайського уряду.

Most érkezett: Mistral légvédelmi rakétarendszereket venne Magyarország = [Щойно прибув: Угорщина купує зенітно-ракетні комплекси «Mistral»] // Portfolio. – Budapest,

2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230619/most-erkezett-mistral-legvedelmi-raketarendszereket-venne-magyarorszag-2-622636>.

Франція, Бельгія, Кіпр, Естонія та Угорщина підписали протокол про наміри щодо спільної закупівлі французьких систем ППО «Mistral» для координації європейських зусиль щодо посилення можливостей протиповітряної оборони на всьому континенті після вторгнення росії в Україну. Угода стала ознакою того, що Франція досягла прогресу в переконанні деяких своїх європейських союзників звернути увагу на європейське озброєння замість того, щоб закуповувати його за межами Європи. За це виступає Німеччина у рамках так званої ініціативи «Європейський небесний щит».

Paris, Gilles. Guerre en Ukraine : « A quoi servent et à qui profitent les plans de paix du Sud global ? » = [Війна в Україні: «З якою метою і кому вигідні мирні плани Глобального Півдня? »] / G. Paris // Le Monde. – Paris, 2023. – 21.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/06/21/guerre-en-ukraine-a-quoi-servent-et-a-qui-profitent-les-plans-de-paix-du-sud-global_6178588_3232.html.

В статті автор Жиль Парі аналізує прояви дипломатичних ініціатив, запропонованих країнами Африки, Азії та Латинської Америки, стосовно конфлікту в Україні. Аналіз Жиль Парі вказує на те, що такі ініціативи більше відображають нові амбіції їх ініціаторів, ніж можливе врегулювання конфлікту. Стаття висвітлює також спроби різних держав здійснити миротворчі дії в Україні та підкреслює невдачу цих ініціатив. Африканські, азійські та латиноамериканські лідери, такі як президент Південно-Африканської Республіки М.С. Рамафоса та інші, були неуспішні у своїх спробах припинити бойові дії через низку причин, включаючи відмову деяких лідерів засудити російську інвазію та пропозиції, які не враховували повагу до територіальної цілісності України. Автор вважає такі пропозиції недостатньою реакцією на ситуацію та вказує на необхідність вироблення більш конкретних та ефективних планів для забезпечення миру в Україні.

Leščinskis, Pāvels. «Lēta, bet garlaicīga atpūta». Kas traucē Latvijai kļūt par viesnīcu biznesa līderi Baltijā? = [«Дешевий, але нудний відпочинок». Що заважає Латвії стати лідером готельного бізнесу в Прибалтиці?] / P. Leščinskis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 21.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/418700-leta-bet-garlaiciga-atputa-kas-trauce-latvijai-klut-par-viesnicu-biznesa-lideri-baltija?_gl=1*mkvaqu*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NzY3NzA1NS42Ni4xLjE2ODc2NzcyMzAuMC4wLjA.

Після пандемії Covid-19 в Латвії відкрилися нові готелі і в туристичному сезоні 2023 р. заповненість номерів може досягти 90 %, однак відсутність працівників і низька якість послуг можуть завадити Латвії стати лідером готельної індустрії Балтії. Представники готельної індустрії вважають, що війна в Україні та обмеження на поїздки для громадян росії суттєво вплинули на розвиток ринку, також у Латвії гостро відчувається нестача кваліфікованого персоналу для невеликих готелів, ресторанів і курортів. Виникла ситуація, коли керівники та рядові працівники – переважно

біженці з України, без яких галузь постраждала б ще більше. Президент Латвійської асоціації готелів і ресторанів А. Калніньш не помічає браку середнього персоналу у великих готелях, а головною проблемою для них бачить брак обслуговуючого персоналу. А. Калніньш додає, що повною мірою компенсувати нестачу персоналу українськими біженцями та студентами неможливо. За його словами, велика кількість біженців вже повернулися або планують повернутися в Україну і це означає, що вони не можуть компенсувати брак кадрів.

El impacto de la guerra de Ucrania en la Región del Magreb = [Вплив української війни на регіон Магрибу] // ABC. – Madrid, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/impacto-guerra-ucrania-region-magreb-20230622153607-vi.html>.

Війна в Україні продовжує залишати наслідки, а території на африканській землі є ключовими її учасниками. Експерти та лідери думок зустрілися в Instituto Coordinadas de Gobernanza y Economía Aplicada, щоб поділитися наслідками в регіоні Магрибу та їх впливом на стабільність і безпеку Іспанії та Європейського Союзу. Експерти наголошують на впливі російської агресії в африканській зоні та на Заході. Співпраця між цими країнами та росією є прямою загрозою для Іспанії та Європейського Союзу. Вони закликають Європу переглянути свою політику щодо Магрибу, зміцнюючи зв'язки з Марокко. План автономії, запропонований Марокко для Сахари, на думку доповідачів, є реалістичним і ефективним рішенням для забезпечення стабільності в цьому регіоні. Зміцнення цієї пропозиції є способом зміцнення як Магрибу, так і Європейського Союзу в цілому.

Japan boosts Ukraine embassy staff = [Японія збільшує штат посольства України] // Japan Today. – Токуо, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/japan-boosts-ukraine-embassy-staff-amid-prolonged-russian-war>.

Японія збільшила кількість співробітників у своєму посольстві в Україні, щоб впоратися зі зростаючим навантаженням на підтримку цієї східноєвропейської країни. У рамках зусиль, спрямованих на посилення функцій свого дипломатичного представництва в Києві, Міністерство закордонних справ залучило нових співробітників, які будуть відповідати за офіційну допомогу розвитку, відновленню інфраструктури та гуманітарній підтримці України. Представники міністерства заявили, що Японія планує найближчим часом перенести своє посольство в інше місце в Києві та обладнати його функціями укриття через побоювання щодо стійкості будівлі під час російських ракетних атак. Зараз співробітники посольства, направлені з Японії, працюють змінно, залишаючись лише на кілька тижнів, щоб полегшити тягар роботи в Україні.

Besteman, Theo. 'Onzeker of er voldoende gas blijft na sluiting Groningenveld' = [«Не впевнений, чи буде достатньо газу після закриття Гронінгенського родовища»] / T. Besteman // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/512356994/onzeker-of-er-voldoende-gas-blijft-na-sluiting-groningenveld>.

Кабмін Нідерландів оголосив про повне припинення видобутку газу з родовища у місті Гронінген раніше запланованого терміну. Після шкоди, завданої видобутком газу в Гронінгені, держсекретар Г. Війлбріф наказав припинити видобуток газу, незважаючи на війну в Україні та припинення всього імпорту природного газу з росії на наступний опалювальний сезон, починаючи з 1 жовтня 2023 р. Проблеми жителів Гронінгена ще не вирішені, визнає він, «але джерело всіх нещастя буде закрито з жовтня». За словами автора, довгий час було незрозуміло, чи можливо це тому, що нестача газу через війну в Україні призвела до невизначеності.

Hein, Jan-Philipp. Für die Sicherheit Deutschlands hat der Luftwaffenchef einen klaren Wunsch = [Головнокомандувач ВПС чітко бажає безпеки Німеччини] / J.-P. Hein // Focus. – Berlin, 2023. – 24.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/politik-deutschland-hebt-ab_id_197190718.html.

Німеччина протягом десяти днів була ареною одних з найбільших маневрів сил НАТО «Air Defender 23». Генерал-лейтенант та інспектор військово-повітряних сил І. Герхарц, як організатор навчань, зазначив, що «НАТО жива, ніж будь-коли». Високопоставлений член Бундесверу І. Герхарц бачить у майбутньому «два пріоритети нашої (Німеччини) безпеки: по-перше, як альянс НАТО ми повинні продовжувати підтримувати Україну якомога більше, по-друге, НАТО має продемонструвати свою швидку готовність до дій і показати власному народу, що ми можемо його захистити. І. Герхарц додав, що стежить за тим, щоб в Україну «постачання боєприпасів і техніки не зупинилося» і з розумінням ставиться до бажання України мати коаліцію винищувачів F-16.

Bryš, Martin. Petr Sokol: Fico se chová jako Mečiar. Úzký vztah Petra Pavla a Zuzany Čaputové je divný = [Петр Сокол: Фіцо поводить як Мечяр. Близькі стосунки між Петром Павлом та Зузаною Чапутовою дивні] / M. Bryš // Reflex. – Praha, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/rozhovory/119510/petr-sokol-fico-se-chova-jako-meciar-uzky-vztah-petra-pavla-a-zuzany-caputove-je-divny.html>.

За словами онлайн-редактора чеського журналу «Reflex» Мартіна Брися, темою словацької парламентської кампанії, безперечно, є війна в Україні. Якщо склад місцевого парламенту кардинально зміниться, ймовірно, що словацька підтримка цієї країни в її нинішньому вигляді припиниться. Україна – політична тема і в Угорщині, але там, звісно, із цілком міжнародним підґрунтям. Багаторічний прем'єр-міністр Віктор Орбан перевіряє свої можливості в Європейському Союзі та Північноатлантичному альянсі з питань, пов'язаних із війною, допомогою та доступом до росії. Якщо десь Україна не є предметом політичної боротьби, це Польща. На думку М. Брися, на відміну від Чехії та інших країн Центральної Європи, Польща досі пам'ятає свій принципово негативний історичний досвід із російським імперіалізмом, тому на відміну від інших питань підтримка України там взагалі не обговорюється.

Ekonomický newsfilter: Zbrojovkám sa prepadli akcie, lebo investori očakávajú skorší koniec vojny = [Фільтр економічних новин: акції Арморі впали, тому що інвестори

очікують скорішого закінчення війни] // *Denník N.* – Bratislava, 2023. – 27.06. – Режим доступу : https://e.dennikn.sk/3444538/ekonomicky-newsfilter-zbrojovkam-sa-prepadli-akcie-lebo-investori-ocakavaju-skorsi-koniec-vojny/?_ga=2.16946809.1397312965.1687873109-2105389541.1675520548.

В редакційній статті йдеться, що бунт пригожина проти російського режиму спричинив, серед іншого, падіння на європейських фондових ринках, але конкретна причина була інша: акції збройових компаній впали через те, що інвестори очікують скорішого закінчення війни в Україні. Звичайно, припинення війни було б вигідним для європейських компаній загалом. Тому падіння фондового ринку говорить не про гірші перспективи, а про величезну невизначеність щодо подальшого розвитку подій у росії та Україні.

Marnitz, István. Most nem áll a Barátság-vezeték, de Magyarország váltási szándéka még mindig erőtlen = [Трубопровід «Дружба» зараз закритий, але намір Угорщини змінитися все ще слабкий] / I. Marnitz // *Nepszava.* – Budapest, 2023. – 27.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199853_baratsag-vezetek-leallas-ukran-blogger-mol.

Іштван Марніц аналізує нещодавнє неправдиве повідомлення про зупинку трубопроводу «Дружба» та підкреслює слабкі наміри Угорщини змінити постачальника. Рішучість уряду Угорщини та угорської багатонаціональної нафтогазової компанії MOL Plc. щодо диверсифікації джерел енергії залишається незмінною порівняно з іншими державами-членами ЄС. У компанії «MOL Plc.» заявили, що ознак збоїв у роботі трубопроводу немає, і вони регулярно отримують повідомлення від російських і українських компаній, відповідальних за його обслуговування. Основою неправдивого повідомлення, ймовірно, стало повідомлення Москви про те, що російські війська відбили атаку українського безпілотної поблизу трубопроводу. У той час як трубопровід був зупинений через війну між Україною та росією, плани Угорщини щодо диверсифікації здаються тьманими порівняно з іншими країнами ЄС. Схоже, увага MOL Plc. зосереджена насамперед на її словацькому нафтопереробному заводі, де вони повинні скоротити частку закупівель російської нафти до кінця року згідно з рішенням ЄС. Зміна постачальників потребуватиме значного часу та інвестицій. У статті висвітлюється питання без відповіді про те, як вплине на переробку нафти в Угорщині та внутрішні постачання палива, якщо трубопровід буде несподівано закрито на тривалий період.

Cáritas incrementa un 26% la atención social = [Cáritas збільшує соціальну допомогу на 26%] // *ABC.* – Madrid, 2023. – 28.06. – Режим доступу : https://www.abc.es/espana/caritas-incrementa-atencion-social-20230628210607-vi.html#vtm_funnel=exito-login-gis&vtm_tipoProceso=gis&vtm_procesoFinalizado=si&vtm_proceso=login-gis&vtm_tipoRegistroLogin=login-gis&ref=https://www.abc.es/espana/caritas-increme.

Інфляція, наслідки війни в Україні та економіка загалом ставлять сім'ї в безвихідь, повідомляє Cáritas. Організація збільшила соціальну допомогу на 26 відсотків. Якщо на початку 2022 року 80 євро допомоги, яку вони дають сім'ям на купівлю їжі, хватало на два тижні, то наприкінці року така ж сума вичерпується вже за один тиждень. Але «бездонною ямою» найбільш вразливих є житло. Більшість із

півтора мільйона людей, яким допоміг Сáritas минулого року, отримали допомогу на утримання житла та харчування.

Gesualdi, Francesco. Il costo dei danni. La guerra oltre la guerra e i suoi tanti morti indiretti = [Вартість збитків. Війна за межами війни та численні непрямі смерті] / F. Gesualdi // Avvenire. – Milano, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/la-guerra-oltre-la-guerra-e-i-suoi-tanti-morti-indiretti>.

На думку автора статті Ф. Джезуальді, війна приносить жертви не тільки тих хто потрапив під бомби. Але шкода, завдана сільському господарству, комунікаційним маршрутам, інфраструктурі охорони здоров'я та навколишньому середовищу, збільшує кількість жертв набагато більше, ніж тих, хто безпосередньо постраждав від зброї. Напруженість навколо пшениці в результаті конфлікту в Україні доводить, що війни можуть призвести до непрямих жертв навіть за тисячі кілометрів. Тим більше там, де ведеться війна. Евакуації та затоплення, які сталися в Україні після вибуху Каховської дамби, — сумне тому підтвердження.

ДАНИ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Chernov, Mstyslav. Russia had means, motive and opportunity to destroy Ukraine dam, drone photos and information show = [росія мала кошти, мотив і можливість зруйнувати українську греблю, фото з безпілотників] / M. Chernov // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/06/19/russia-had-means-motive-and-opportunity-to-destroy-ukraine-dam-drone-photos-and-information-show.html>.

Інститут вивчення війни, американський аналітичний центр, який стежить за діями росії в Україні з початку війни, дійшов висновку, що поєднання доказів, міркувань та риторики передбачає, що росіяни навмисно пошкодили Каховську ГЕС. Дослідник лондонського Королівського інституту об'єднаних озброєнь С. Каушал заявив, що українці не мають жодних ракет з корисним навантаженням понад 1100 фунтів (500 кг). Вибух був зареєстрований норвезькими сейсмічними моніторами на магнітуді майже 2 бали. Генеральна директорка норвезького агентства моніторингу землетрусів NORSTAR Енн Стрьоммен Ліке зазначила, що це був сильний вибух.

Giles, Keir. Ukraine's biggest enemy is the western belief that it cannot beat putin. Now is the time to rethink that = [Найбільший ворог України – переконання Заходу в тому, що він не зможе перемогти путіна. Зараз саме час переосмислити це] / K. Giles // The Guardian. – London, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jun/27/ukraine-west-vladimir-putin-russia-kyiv-volodymyr-zelenskiy>.

На думку директора з досліджень Дослідницького центру вивчення конфліктів (CSRC) Кіра Джайлза, нездатність відповісти на виклик пригожина доводить, що росія не є непереможною у конфлікті з Україною. Ця критична слабкість може лише надихнути Україну в її зусиллях дати відсіч російським загарбникам. Королівський інститут міжнародних відносин, більше відомий як «Chatham House» випустив

великий звіт, в якому міститься попередження про те, як не слід закінчувати війну. Ключові положення: замість таких пропозицій, як припинення вогню, територіальні поступки чи інші результати, які винагороджують росію, Україна має бути підтримана не лише для того, щоб вижити, але й завдати явної та однозначної поразки росії. Автори звіту одногolosно закликають до більшої підтримки України – якнайшвидше – щоб прискорити поразку росії. На їхню думку, настав час зняти обмеження на системи озброєнь, що поставляються Україні, і те, що Україна може з ними зробити, що дозволить Києву домогтися поразки росії.

Menon, Rajan. The russian coup-that-wasn't fell flat. The next one might not = [Російський переворот, якого не було, провалився. Наступний може не] / R. Menon // The Guardian. – London, 2023. – 28.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/global/commentisfree/2023/jun/28/russian-coup-vladimir-putin-wagner-ukraine-war>.

Директор великої стратегічної програми Defense Priorities (американський аналітичний центр в галузі зовнішньої політики «Пріоритети оборони») Р. Менон вважає, що безперешкодна хода групи вагнера в межах 200 км від москви застала зненацька російські військові та розвідувальні служби та викрила російську систему загалом як абсолютно неспроможну. На думку Р. Менона, російська армія не ближча до «демлітаризації» України, ніж 16 місяців тому. Якщо не брати до уваги недавнього взяття Бахмута, який перетворився на руїни після майже року артилерійських обстрілів, і взяття найближчого міста Соледар у січні, з весни 2022 року російські війська не просунулися на жодні нові позиції. За оцінкою Розвідувального управління Міністерства оборони США у квітні, російська армія втратила до 43 тис. загиблих менш ніж за півтора роки, що майже втричі більше, ніж радянська армія втратила під час своєї десятирічної окупації Афганістану. Дії російської армії були тьмяними, і немає жодних ознак того, що війна завершиться на умовах, які путін міг би переконливо подати як перемогу.

Plus de 800 Français ont eu des vellétés de se rendre en Ukraine pour se battre depuis le début de la guerre = [Понад 800 французів хотіли поїхати в Україну воювати з початку війни] // Le Monde. – Paris, 2023. – 30.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/30/plus-de-800-francais-ont-eu-des-velleites-de-se-rendre-en-ukraine-pour-se-battre-depuis-le-debut-de-la-guerre_6179875_3210.html.

У своїй статті, Еліза Вінсент, журналістка Le Monde, розповідає про зростаючу тривогу серед французьких служб розвідки. З початку війни в Україні понад 800 французьких громадян висловили намір вирушити на військовий фронт. Це збільшує необхідність удосконаленої уваги та відслідковування з боку розвідувальних служб. Зокрема, приділяється особлива увага понад 120 особам із цих волонтерів, які відносяться до ультраправих кіл. Також в статті зазначено, що близько 40 осіб виявлені як приналежні до ультралівих кіл, і близько 25 осіб підтримують російську сторону в конфлікті.

Cygan, Damian. Po co Rosjanie wysadzili tamę na Dnieprze? Gen. Polko wyjaśnia = [Чому росіяни підірвали дамбу на Дніпрі? Генерал Полко пояснює] / D. Cygan // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/447795/gen-polko-o-wybuchu-tamy-rosjanie-szykuja-siedo-obrony.html>.

Генерал польської армії Роман Полко, який є членом Ради у справах безпеки та оборони Польщі при президенті, пояснив журналісту «DoRzeczy» Дем'яну Цигану, чому росіяни підірвали дамбу Каховської ГЕС. На думку генерала, росіяни готуються захищатися і затопити ці території означає перешкоджати діям українських військ. За словами Р. Полко, росіяни вирішили, що «такий бандитський підрив дамби забезпечить їм більшу безпеку, без жодних додаткових зусиль». Журналіст цитує слова Президента України Володимира Зеленського, що те, що сталося, лише підтверджує, що «російську армію потрібно вигнати з усіх куточків української землі», додавши, що «російські терористи» не зможуть зупинити Україну «ні водою, ні ракетами, ні чим іншим».

Steinbuch, Yaron. 'Terrorist' Vladimir Putin is turning plant into improvised nuke, ex-military official warns = [«Терорист» володимир путін перетворює АЕС на імпровізовану ядерну бомбу, попереджає ексвійськовий] / Y. Steinbuch // New York Post. – New York, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/06/terrorist-vladimir-putin-is-turning-plant-into-improvised-nuke-ex-military-official-warns/>.

Колишній високопоставлений офіцер британської армії Хеміш де Бреттон-Гордон назвав російського лідера путіна «божевільним» і «терористом», стверджуючи, що він, по суті, перетворив Запорізьку АЕС на імпровізовану ядерну бомбу після того, як його війська підірвали Каховську ГЕС. Експерт із хімічної зброї та колишній полковник Х. де Бреттон-Гордон зробив коментарі після того, як російські війська підірвали Каховську ГЕС на півдні України. Він попередив про катастрофічні наслідки, якщо вибух ГЕС завадить критичному водопостачанню або енергопостачанню ЗАЕС і звинуватив Москву в тому, що вона, по суті, перетворила об'єкт на «саморобний ядерний пристрій» через нерозсудливість.

Huët, Bob. Bewoners aan beide zijden van de Dnipro wachten op piek overstroming na opblazen dam = [Жителі по обидва боки Дніпра чекають піку повені після підриву дамби] / B. Huët // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/bewoners-aan-beide-zijden-van-de-dnipro-wachten-op-piek-overstroming-na-opblazen-dam~ac88b899/>.

Близько 42 тис. людей в Україні перебувають під загрозою внаслідок повені після підриву Каховської ГЕС. Жителі обох берегів Дніпра опинилися під загрозою. Руйнування ГЕС призведе до затоплення десятків тисяч гектарів сільськогосподарських угідь на півдні, також це драма для природи. Україна та росія звинувачують одна одну в руйнуванні ГЕС, яка зараз ще більше випробовує зону бойових дій безпрецедентною повинню. Більшість експертів підозрюють росію, яка водою перекрыла ймовірний український шлях наступу.

Russia, l'allarme dall'Ucraina: «L'acqua non basta a raffreddare i reattori di Zaporizhzhia» = [росія, тривога з України: «Води не вистачить, щоб охолодити реактори Запоріжжя»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/36032034/russia-allarme-ucraina-acqua-non-basta-reattori-zaporizhzhia.html>.

Голова Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Гроссі заявив, що прорив греблі Каховської ГЕС становить небезпеку для найбільшої в Європі атомної станції – Запорізької АЕС. На його думку, може виникнути нестача води для охолодження її реакторів, яка надходить із Каховського водосховища і ставків. У гіршому випадку, без охолодження є ризик отримати ядерний розплав із трагічними екологічними наслідками. За словами Р. Гроссі, «небезпека існує, можливо, через кілька тижнів або місяць, але щось потрібно робити». Він повідомив, що має намір відвідати станцію наступного тижня, щоб оцінити ситуацію, додавши, що поведінка річки в найближчі кілька днів визначить загальний вплив на станцію.

Huszár, Ágnes. Határátlépés = [Перетин кордону] / A. Huszár // Nepszava. – Budapest, 2023. – 13.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3197999_hataratlepes.

За словами авторки статті фахівця з лінгвістики Будапештського університету імені Лоранда Етвеша Агнес Хузар, вибух на Каховській ГЕС започаткував нову, більш жорстоку фазу російської «спеоперації» проти України. А. Хузар зазначає, що путін тут же звинуватив українців у бомбардуванні та закликав до міжнародного розслідування, але у вік супутників та чутливих приладів, що вимірюють рух землі, важко приховати факти. Норвезькі сейсмологи підтвердили факт вибуху і злочинцями, швидше за все, були росіяни. Катастрофічна ситуація в Україні викликала співчуття та готовність допомогти у західному світі. Але прем'єр-міністр Угорщини, який нещодавно отримав медаль «Слава і честь» від патріарха кирила – минулого року він нагородив свого заступника Жолта Шім'єна, лідера православної церкви, сумно відомого своїм минулим, як інформатором КДБ та своїм багатством, роздутим на гроші мафії, – не показує ознаки занепокоєння чи співчуття. Міністр закордонних справ Угорщини В. Орбан, лауреат «Премії Дружби», також не бачить нічого дивного у тому дипломатичному кроці, що їхній російський друг відправляє до Угорщини 11 українських військовополонених.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Vilpišauskas, Ramūnas. R. Vilpišauskas. Vienbalsiškumo ES Taryboje atsisakymas ir kiti „menki nesutarimai“ = [Р. Вільпішаускас. Відмова від одностайності в Раді ЄС та інші «дрібні розбіжності»] / R. Vilpišauskas // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/izvalgos/2023/06/02/r-vilpisauskas-vienbalsiskumo-es-taryboje-atsiakymas-ir-kiti-menki-nesutarimai> .

За словами політолога Р. Вільпішаускаса, у редакційній статті видання «*Verslo žinios*» (VŽ) «Шлях важкий, але подоланий» йшлося про те, що потрібно Україні для вступу до НАТО та ЄС. На думку VŽ, до осені 2023 р. в ЄС доведеться відмовитися від принципу одностайності, оскільки наприкінці цього року країни ЄС мають вирішити, чи починати переговори з Україною про членство в ЄС. Р. Вільпішаускас пише, що, якщо після оцінки прогресу реформ в Україні Єврокомісія (ЄК) восени

внесе пропозицію. Тому, висловлюється сподівання, що «зрештою дрібні розбіжності між деякими членами Співтовариства будуть успішно вирішені, ЄС все ж вирішить усунути принцип одностайності, який призвів до розколу», а жовтень «принесе Україні довгоочікуване рішення про початок переговорів».

Sternberg, Joseph. WSJ: Tulevikku vaatav Ukraina võiks Euroopa Liidu vahele jätta = [WSJ: Україна, яка дивиться у майбутнє, може потрапити до Європейського Союзу] / Joseph Sternberg // Postimees. – Tallinn, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://wallstreetjournal.postimees.ee/7797753/wsj-tulevikku-vaatav-ukraina-voiks-euroopa-liidu-vahele-jatta> .

Політекономічний оглядач Джозеф С. Стернберг зазначив, що 21 червня 2023 р. у Лондоні стартує дводенна Конференція з повоєнного відновлення України, що може здатися передчасним, зважаючи на те, наскільки далека зараз Україна від «повоєнного». Але, вважає Д. С. Стернберг, певне уявлення про те, Україна хоче потрапити після закінчення бойових дій, обов'язково має виникнути після перемоги. За словами Д. С. Стернберга, Україна останніх десятиліть була надто російською, щоб представляти себе «гідним поваги кандидатом на членство в демократичній Європі – політично надто хаотичною, економічно надто склеротичною, надто корумпованою».

Nummelin, Wiktor. Förnuft eller känsla för Ukraina i EU = [Почуття чи відчуття України в ЄС] / W. Nummelin // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/LIXkrx/fornuft-eller-kansla-for-ukraina-i-eu>.

На думку оглядача видання В. Нуммеліна, Україна наразі виконала дві з семи поставлених умов для вступу в ЄС. Марош Шефчович, словацький політичний діяч заявив, що не слід забувати, що в Україні йде війна і це зусилля, які докладалися протягом кількох місяців. Рішення про можливий початок переговорів про членство з двома країнами очікується не раніше цієї осені. За словами автора, і Україна, і Молдова тиснуть, не в останню чергу суто емоційними закликами. Оглядач видання задається питанням: з точки зору справедливості, існує також питання про те, чи з суто геополітичних міркувань Україна та Молдова повинні отримати більш доброзичливе ставлення, ніж країни Західних Балкан, які прагнуть до ЄС?

ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

Encuentro de Sánchez con Zelenski en la Cumbre de la Comunidad Política Europea = [Зустріч П. Санчеса з В. Зеленським на саміті Європейської політичної спільноти] // ABC. – Madrid, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/encuentro-sanchez-zelenski-cumbre-comunidad-politica-europea-20230601200633-vi.html>.

Президент України В. Зеленський відвідав саміт Європейської політичної спільноти в Молдові, на якому 47 держав європейського континенту зібралися зовсім поряд із місцем бойових дій в Україні, демонструючи єдність проти путіна та підтримуючи Україну. На саміті В. Зеленський подякував європейцям, просив більше зброї та прискорене членство в Європейському Союзі. Він також поспілкувався з прем'єр-міністром Іспанії Педро Санчесом протягом 20 хв.

Ukrajina žiada pevnú záruku členstva v aliancii: Nečakané stanovisko francúzskeho prezidenta = [Україна просить твердих гарантій членства в альянсі: Несподівана думка президента Франції] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2805523/ukrajina-ziada-pevnu-zaruku-clenstva-v-aliancii-necakane-stanovisko-francuzskeho-prezidenta/>.

Президент України Володимир Зеленський прибув на саміт Європейської політичної спільноти (ЄПС) у молдовське село Бульбоака. Серед іншого він повідомив керівникам ЄПС, що Київ хоче почути чітке рішення щодо майбутнього України в альянсі на липневому саміті НАТО у Вільнюсі. Президент Франції Е. Макрон підтримав виклик В. Зеленського, наголосивши, щоб у Вільнюсі Україні було надано тверді гарантії, надійні гарантії та чітку перспективу.

Stevenson, Chris. Zelensky salutes ‘powerful support’ from allies at Moldova summit – as he increases pressure over jets = [Зеленський вітає «потужну підтримку» з боку союзників на саміті у Молдові] / C. Stevenson // The Independent. – London, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-russia-zelensky-moldova-jets-b2349911.html>.

Президент України Володимир Зеленський відвідав саміт Європейської політичної спільноти, до якої входять усі європейські країни. В. Зеленський сказав, що отримав «потужну підтримку» від своїх союзників, прагнучи посилити тиск на Захід з метою надання зброї та гарантій безпеки для України. В. Зеленський також говорив про необхідність скасування панування росії у повітрі за допомогою «небесного щита» – комбінації систем протиракетної оборони Patriot та літаків F-16, наданих західними країнами. На думку міжнародного редактора «The Independent» К. Стівенсона, все, що може зробити Президент України, це посилити дипломатичний тиск, щоб проштовхнути рішення. Ряд країн, у тому числі Велика Британія та Нідерланди, заявили, що хочуть допомогти Україні закупити літаки, але програми навчання пілотів можуть зайняти місяці, натомість західні союзники ще не заявили, що постачатимуть літаки.

Spike, Justin. European summit in Moldova tackles Ukraine war, regional conflicts = [Європейський саміт у Молдові присвячений війні в Україні та регіональним конфліктам] / J. Spike // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/06/01/european-summit-opens-in-moldova-with-ukraine-war-regional-conflicts-on-agenda.html>.

Президент України Володимир Зеленський відвідав саміт Європейської політичної спільноти, який зібрав глав держав та урядів із 47 країн. Увага саміту була прикута до регіону, що наближається до переломного моменту у відносинах із Москвою через вторгнення росії в Україну. Президент України В. Зеленський на саміті закликав до продовження військової допомоги Заходу Україні, заявивши, що це рятує життя та буквально прискорює мир. Він наполягав на тому, щоб усі країни, які межують з росією, були повноправними членами ЄС та НАТО, оскільки Москва

«намагається проковтнути лише тих, хто перебуває поза спільним безпековим простором».

Tajima, Nobuhiko. Ukraine seeks Japan's help, cites Russia-held northern isles = [Україна звертається за допомогою до Японії, посилаючись на контрольовані росією північні острови] / N. Tajima // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14924769>.

Міністр оборони України Олексій Резніков та міністр оборони Японії Ясуказу Хамада провели зустріч на полях міжнародної конференції в Японії. О. Резніков закликав Японію співпрацювати у війні проти росії, посилаючись на ефективний контроль москви над чотирма островами біля Хоккайдо, найпівнічнішого головного острова Японії. Міністр оборони України сказав, що Японія та Україна, ймовірно, поділяють однакове бажання звільнити регіон, який зараз окупований іноземною державою, додавши, що вони повинні витіснити ворога та зупинити його загрози. Міністр оборони Японії наголосив, що Японія продовжуватиме підтримувати Україну і його країна вирішила надіслати близько 100 машин Сил самооборони та надати близько 30 тис. пайків у рамках нового пакету заходів підтримки України. Він також повідомив, що Японія прийме поранених українських військових у Центральний госпіталь Сил самооборони в Токіо.

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ

Prokuratūra pradėjo tyrimą dėl galimai neteisėto Ukrainos vaikų vežimo į Baltarusiją = [Прокуратура почала розслідування можливого незаконного перевезення українських дітей до білорусії] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/12/news/prokuratūra-pradejo-tyrima-del-galimai-neteiseto-ukrainos-vaiku-vezimo-i-baltarusija-27347403> .

Генеральна прокурорка Литви Н. Грунскене, оцінивши інформацію лідера білоруської демократії С. Тихановської щодо можливого незаконного переміщення українських дітей на територію білорусії та ролі представників білоруської влади у сприянні цим злочинним діям, почала досудове розслідування. Це рішення було прийняте після задоволення прохання міністра закордонних справ В. Ландсбергіса щодо оцінки наявної у С. Тихановської інформації. В доданих документах зазначено, що після початку війни росії проти України понад 2 тис. українських дітей, переважно сиріт, незаконно перевели з тимчасово окупованих територій України до таборів білорусії.

FN: Minst 77 civila fångar dödade av Ryssland = [ООН: росія вбила щонайменше 77 цивільних в'язнів] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/APBVMgx/fn-minst-77-civila-fangar-dodade-av-ryssland>.

Голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Матильда Богнер заявила, що росія вбила щонайменше 77 мирних жителів, які були свавільно ув'язнені росією. Раніше ООН задокументувала позасудові страти військовополонених як українськими, так і російськими силами з початку російської агресивної війни проти України минулого року.

Corder, Mike. Ukraine brands russia ‘terrorist state’ to open hearings in case against russia at top UN court = [Україна називає росію «терористичною державою» та відкриває слухання у справі проти росії у вищому суді ООН] / М. Corder // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/06/06/ukraine-to-open-hearings-in-case-against-russia-at-top-un-court.html>.

У найвищому судовому органі в системі Організації Об'єднаних Націй – Міжнародному суді, 6 червня почалися відкриті слухання в справі щодо порушення росією Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму і Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Представники України представляють суду докази фінансування росією незаконних збройних угруповань, постачання їм зброї, зокрема й тієї, що призвела до збиття малайзійського літака рейсу МН17, а також докази систематичної політики пригноблення корінних народів Криму. Під час свого виступу голова української делегації, посол з особливих доручень МЗС А. Кориневич назвав росію «державою-терористом», яка зневажає міжнародне право. Протягом нинішніх слухань судді тільки заслухають позиції сторін, рішення вони ухвалюватимуть пізніше.

Forsberg, Emil. Zelenskyj: Tack Greta = [Зеленський: Дякую, Грето] / Е. Forsberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Rr77qd/aftonbladet-direkt?pinnedEntry=1133582>.

Шведська екоактивістка Грета Тунберг висловила свої співчуття українському народу через екоцид, який влаштували російські агресори, підірвавши Каховську ГЕС. Про це вона написала у себе в Твіттер після спілкування з Президентом України Володимиром Зеленським. Вона заявила, що росія повинна відповісти за свої злочини проти українського народу, які вона зробила після повномасштабного вторгнення. В. Зеленський відповів екоактивістці: «Дякую за вашу позицію та за збереження правди, Грето Тунберг! росія має відповісти за все своє зло проти людей, життя та природи!».

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Vries, Harmke. Nederland blijft hopen op Zwitserse Leopard tanks na ‘nee’ parlement: ‘We zijn nog in overleg’ = [Нідерланди продовжують сподіватися на швейцарські танки «Leopard» після «ні» парламенту: «Ми все ще консультиємося»] / Н. Vries // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/nederland-blijft-hopen-op-zwitserse-leopardtanks-na-nee-parlement-we-zijn-nog-in-overleg~add4b2b4/>.

Нідерланди хотіли купити десятки танків «Leopard 1» у швейцарської компанії для доставки в Україну. Потрібен був дозвіл від уряду Швейцарії. У нижній палаті парламенту Швейцарії був розроблений законопроект «Lex Ukraine», який дозволяє іншим країнам постачати швейцарську зброю в Україну. Однак ця пропозиція була відхилена на сесії обох палат. парламенту Швейцарії.

Zimmermann, Niklas. Vorerst keine Schweizer Munition für Kiew = [Швейцарських боєприпасів для Києва поки що немає] / N. Zimmermann // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/schweizer-munition-fuer-die-ukraine-noch-kein-endgueltiges-nein-18937556.html>.

Редактор відділу політики «Frankfurter Allgemeine» Ніклас Циммерман пише, що Німеччина та інші країни досі не мають права передавати в Україну боєприпаси та інше озброєння з Швейцарії. Національна рада, велика палата швейцарського парламенту, відхилила відповідну ініціативу 98 голосами проти 75. Проєкт «Лекс Україна», запропонований Комісією з безпекової політики Національної ради, передбачав, що пункт про нереекспорт Закону про військові матеріали повинен бути призупинений до кінця 2025 р., якщо «військові матеріали було реекспортовано в Україну у зв'язку з російсько-українською війною».

Kelly, Tim. U.S. seeking TNT in Japan for Ukraine artillery shells, sources say = [Джерела повідомляють, що США вимагають від Японії тротил для українських артилерійських снарядів] / T. Kelly // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/exclusive-u.s.-seeking-explosives-in-japan-for-ukraine-artillery-shells-sources>.

Сполучені Штати прагнуть забезпечити поставки тротилу в Японію для 155-мм артилерійських снарядів, оскільки Вашингтон поспішає доставляти зброю та боєприпаси в Україну для контрнаступу проти російських військ. Для Японії, яка відмовилася від участі у війни, будь-яка закупівля перевірить її готовність до судових суперечок, щоб допомогти Києву, тому що правила експорту забороняють японським компаніям продавати смертоносні товари за кордоном. Тим не менш, союзники, схоже, знайшли обхідний шлях, щоб дозволити продаж тротилу в умовах глобальної нестачі боєприпасів. Сполучені Штати хочуть підключити японську компанію до ланцюга постачання тротилу для доставки вибухових речовин на заводи з виробництва боєприпасів, що належать армії США, які пакуватимуть їх у 155-міліметрові гільзи. Агентство закупівель, технологій і логістики міністерства оборони Японії відмовилося від коментарів.

Roonemaa, Holger. Karis: Zelenskõi andis mulle nimekirja relvadest, mida võiksime praegu Ukrainale saata = [Каріс: Зеленський дав мені список зброї, яку ми могли б відправити в Україну зараз] / H. Roonemaa // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120197610/epl-kiievis-karis-zelenskoi-andis-mulle-nimekirja-relvadest-mida-voiksime-praegu-ukrainale-saata> .

Президент Естонії А. Каріс завершив візит в Україну, під час якого зустрівся, зокрема з Президентом України В. Зеленським, прем'єр-міністром Д. Шмигалем і міністром закордонних справ України Д. Кулебою. В інтерв'ю А. Каріс сказав, що Україна чекає конкретної військової допомоги від Естонії і Президент України дав йому «перелік зброї, озброєння та техніки, які ми могли б дати зараз». А. Каріс додав, що Естонія не має всього, що потрібно, тому ідея В. Зеленського полягала в тому, щоб Естонія говорила про наступний пакет допомоги з найближчими сусідами.

Madhani, Aamer. Biden set for critical talks on Ukraine this week with Denmark's Frederiksen, UK's Sunak = [Цього тижня Байден розпочав критичні переговори щодо України з Фредеріксеном з Данії та Сунаком із Великобританії] / A. Madhani // The Independent. – London, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-politics/joe-biden-ap-ukraine-nato-denmark-b2351351.html>.

Президент США Джо Байден зустрінеться з данською прем'єр-міністеркою Метте Фредеріксен та британським прем'єром Ріші Сунаком. Британія й Данія відіграють головну роль у нещодавно схваленому США плані союзників надати Україні для захисту від росії американські винищувачі F-16. Як заявив представник Ради національної безпеки США Д. Кірбі, політики зосередяться на обговоренні довгострокової безпеки України. Директор програми «Європа, росія та Євразія» у Центрі стратегічних та міжнародних досліджень у Вашингтон М. Бергманн, сказав, що завдання Д. Байдена та його європейських колег полягає в тому, щоб залишатися на одній хвилі щодо того, що відбудеться після довгоочікуваного контрнаступу України.

Haglund, Anja. Fakta: Det tunga vapenstödet till Ukraina = [Факти: Підтримка України важким озброєнням] / A. Haglund // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/xgy5qX/fakta-det-tunga-vapenstodet-till-ukraina>.

Швеція надала Україні військову підтримку приблизно на 17 млрд шведських крон, а також передала Україні бойові машини піхоти CV 90, танки «Leopard 2», артилерійської системи «Archer». Швеція також передала, серед іншого, зенітні системи, 57 протитанкових роботів, гранатомети, протитанкові ракети, 17 морських роботів-мішеней, автоматичні гвинтівки, обладнання для розмінування, всюдиходи, передові боєприпаси, шоломи, зимове спорядження та засоби захисту тіла.

Graveland, Bill. Canada to send more weapons to Ukraine, Trudeau says on surprise trip to Kyiv = [Канада відправить Україні більше зброї, – заявив Трюдо під час неанонсованого візиту до Києва] / B. Graveland // National Post. – Toronto, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/canada/canada-to-send-more-weapons-to-ukraine-trudeau-says-on-surprise-trip-to-kyiv>.

Перебуваючи у Києві під час неоголошеної поїздки до України прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо оголосив про 500 млн дол. нового фінансування для військової допомоги Україні. Крім того, Канада буде частиною міжнародних зусиль з підготовки пілотів-винищувачів, а також із забезпечення та підтримки української програми винищувачів, використовуючи канадський досвід у цих сферах. Д. Трюдо додав, що Канада долучиться до міжнародної ініціативи з обслуговування танків «Leopard» і підтримає зусилля України зі захисту повітряного простору. Канадський прем'єр також повідомив про те, що виділить додаткову допомогу Україні для порятунку людей, чії будинки були затоплені після підриву Каховської ГЕС, що є в зоні бойових дій на півдні України.

Belgium approves 14th military aid package for Ukraine = [Бельгія затвердила 14-й пакет військової допомоги Україні] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/546134/belgium-approves-14th-military-aid-package-for-ukraine>.

Уряд Бельгії схвалив 14-й пакет військової допомоги Україні, а Міністерство оборони оголосило про закупівлю 105-мм боєприпасів для ЗСУ на суму 32,4 млн євро. Міністерка оборони Людивін Дедондер заявила, що боєприпаси будуть закуплені у бельгійської збройової промисловості та доставлені якнайшвидше, щоб відповідати «екстремому запиту України». Наразі Міністерство оборони вже допомогло українським військовим, надавши 306 млн євро для летальної та нелетальної військової підтримки. Л. Дедондер пообіцяла і надалі «всіляко підтримувати Україну для захисту народу та території від російської агресії».

Golonka, Wojciech. Wsparcie na skrzydlach = [Підтримка на крилах] / W. Golonka // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/449112/golonka-wsparcie-na-skrzydloch.html>.

Доктор Войцех Голонка – католицький філософ та постійний оглядач правоцентристського тижневика «Do Rzeczy» – аналізує чи допоможе передача F-16 Україні зупинити росію від подальших дій після «заморожування конфлікту», наголосивши, що постачання винищувачів F-16 в Україну в основному вирішене. Країни «Групи семи» (G7) на саміті в Хіросімі вирішили навчати пілотів і передавати бойові машини, а прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький наразі активно бере участь у створенні коаліції країн, які могли б реально передати Україні такі літаки. Зі свого боку, Москва, як завжди, відповідає, що подібний крок призведе до подальшої ескалації конфлікту. В. Голонка зазначає, що в діапазоні суперечливих думок експерти на чолі з начальником Об'єднаного штабу армії США охолоджують ентузіазм, стверджуючи, що літак F-16 не змінить правила гри та не стане чудозброєю у цій війні.

Corbet, Sylvie. France, Germany and Poland back Ukraine's counteroffensive in a show of unity = [Франція, Німеччина та Польща підтримали контрнаступ України на знак єдності] / S. Corbet // National Post. – Toronto, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/france-germany-and-poland-back-ukraines-counteroffensive-in-a-show-of-unity>.

Лідери Франції, Німеччини та Польщі зустрілися в Парижі для переговорів, присвячених військовій підтримці контрнаступу України та майбутніх гарантій безпеки, які будуть надані країні напередодні саміту НАТО у липні. Польща, Франція та Німеччина пообіцяли військову підтримку України у боротьбі проти російського вторгнення «стільки, скільки буде потрібно, поки вони та інші західні держави працюватимуть над питанням гарантій безпеки, спрямованих на зміцнення оборони України та забезпечення її суверенного майбутнього». Президент Франції Е. Макрон пообіцяв продовжити постачання озброєння, боєприпасів та бронетехніки найближчими днями та тижнями.

Doornbos, Caitlin. Biden approves 40th Ukraine aid package, bringing total sent to \$40B = [Байден схвалив 40-й пакет допомоги Україні, довівши загальну суму до 40 мільярдів доларів] / С. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/13/biden-approves-40th-ukraine-aid-package-bringing-total-to-40b/>.

Президент Д. Байден затвердив свій 40-й пакет військової допомоги Україні, внаслідок чого загальна сума, спрямована в країну, що роздирається війною, склала понад 40 млрд дол. Останній пакет на суму 325 млн дол. надійшов у зв'язку із початком довгоочікуваного весняного контрнаступу України. Новий пакет допомоги буде надходити з існуючих запасів Пентагону, що дозволяє Вашингтону відправляти обладнання в Україну швидко. Сполучені Штати продовжуватимуть працювати зі своїми союзниками та партнерами, щоб надати Україні можливості для задоволення її безпосередніх потреб на полі бою та довгострокових потреб у сфері безпеки.

Ukraine to investigate use of Belgian weapons by anti-Putin militias = [Україна розслідуватиме використання бельгійської зброї антипутінськими збройними формуваннями] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/555242/ukraine-to-investigate-use-of-belgian-weapons-by-anti-putin-militias>.

Міністерка оборони Бельгії Людівін Дедондер зустрілася зі своїм українським колегою Олексієм Резніковим в Брюсселі. Міністри обговорили використання зброї бельгійського виробництва антипутінськими загонами на території росії, яка за відомостями уряду Бельгії, застосовувалася з порушенням домовленостей про її поставку, якими визначено, що вона може застосовуватися лише певними військами на території України. Після розслідування «Washington Post» Бельгія офіційно надіслала листа владі в Києві з вимогою пояснити, як її зброя опинилася в руках військ російського добровольчого корпусу (РДК), який воює на території росії. За словами прем'єр-міністра Бельгії Александера Де Кроо, федеральний уряд звернувся до своїх розвідувальних служб з проханням проаналізувати кадри, опубліковані озброєною групою, зокрема, щоб перевірити, чи справді зброя виробництва Бельгії використовується антипутінськими силами.

Nórsko a Dánsko znova pomôže Ukrajině: Vojnou ničenej krajine poskytnú muníciu = [Норвегія та Данія знову допоможуть Україні: Забезпечать охоплену війною країну амуніцією] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2809997/norsko-a-dansko-znova-pomoze-ukrajine-vojnou-nicenej-krajine-poskytnu-municiau/>.

Міністр оборони Норвегії Бйорн Арільд Грам заявив, що Норвегія і Данія домовилися про поставку Україні ще 9 тис. артилерійських боєприпасів. Він додав, що Норвегія підтримуватиме Україну стільки, скільки буде потрібно. До цієї заяви долучився і міністр оборони Данії Троелс Лунд Поульсен.

Japan in talks to provide artillery shells to U.S. to help Ukraine: report = [Японія веде переговори про надання артилерійських снарядів США для допомоги Україні: звіт] // **Japan Today**. – Tokyo, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/japan-in-talks-to-provide-artillery-shells-to-u.s.-to-help-ukraine-wsj>.

Японія веде переговори про надання артилерійських снарядів Сполученим Штатам для збільшення запасів для контрнаступу України проти росії. Азіатська країна розглядає постачання 155-мм артилерійських снарядів згідно з пактом 2016 р. про обмін боєприпасами в рамках давнього безпекового альянсу з США.

Saks, Rainer. RAINER SAKS: Selge sõnum Venemaale – Ukrainat relvastatakse üha tõhusamalt = [Райнер Сакс: Чітке повідомлення росії – Україна озброюється все ефективніше] / R. Saks // **Postimees**. – Tallinn, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7797052/rainer-saks-selge-sonum-venemaale-ukrainat-relvastatakse-uha-tohusamalt>.

Естонський експерт з питань безпеки Райнер Сакс пише у своєму воєнному аналізі, що зустріч українських донорів формату «Ramstein» принесла офіційне підтвердження того, що підготовка українських пілотів для винищувачів F-16 фактично розпочалася. Однак, у експерта є сумнів, що до кінця року винищувачі F-16 будуть розміщені в Україні.

Pētersons, Rolands. Eiropas Savienība grib pati ražot sev ieročus, bet «nevelk» = [Євросоюз хоче виробляти власну зброю, але «не тягне»] / R. Pētersons // **Neatkarīgā Rīta Avīze**. – Rīga, 2023. – 24.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/418521-eiropas-savieniba-grib-pati-razot-sev-ierocus-bet-nevelk?_gl=1*5x3g4u*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NzY3NzA1NS42Ni4xLjE2ODc2NzcxNzEuMC4wLjA.

.

Хоча лідери великих держав ЄС говорять про амбітне розширення виробництва зброї та боєприпасів, у реальному житті розширення військової промисловості ЄС відходить на другий план. Ринкову нішу, яка виникла через необхідність масового постачання зброї в Україну, стрімко заповнює продукція ізраїльської та південнокорейської військової промисловості, а також американського виробництва. Український новинний портал «dialog.ua» пише, що контракт між двома неназваними країнами НАТО, одна з яких є європейською, з урядом Ізраїлю на закупівлю понад 200 важких танків ізраїльського виробництва «Меркава 2» і «Меркава 3» наближається до фінішу. Танки, які надходять із державних резервів Ізраїлю, будуть виведені зі складів, модернізовані та відправлені в Україну через ці дві країни.

Pal, Alasdair. Australia to provide more armoured vehicles to Ukraine = [Австралія надасть Україні більше бронетехніки] / A. Pal // **Japan Today**. – Tokyo, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/australia-to-provide-more-armoured-vehicles-to-ukraine>.

Прем'єр-міністр Австралії заявив, що уряд виділить Україні новий пакет допомоги на суму 110 млн австралійських дол., включаючи 70 військових машин для захисту від вторгнення росії. Завдяки новим зобов'язанням загальний внесок Австралії в Україну склав 790 млн австралійських дол., включаючи 610 млн австралійських дол. військової підтримки з початку війни в лютому 2022 р. Австралія є однією з найбільших країн, які не входять до НАТО, і надають допомогу Україні. Австралія також надає боєприпаси та оборонне обладнання, включаючи десятки бронетехніки «Bushmaster». Останній пакет військової допомоги включатиме 28 броньованих машин M113, 14 машин спеціального призначення, 28 середніх вантажівок і 14 причепів.

Doornbos, Caitlin. Biden approves \$500M Ukraine military aid package for counteroffensive campaign = [Байден схвалив пакет військової допомоги Україні на 500 мільйонів доларів для контрнаступної кампанії] / C. Doornbos // *New York Post*. – New York, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/27/joe-biden-approves-500m-ukraine-military-aid-package-for-counteroffensive-campaign/>.

США направлять Україні ще 500 млн дол. військової допомоги. В повідомленні Білого дому зазначається, що допомога включає ключові можливості для підтримки контрнаступальних операцій України, а також додаткову бронетехніку, протитанкові системи, критично важливі боєприпаси та інше обладнання, щоб допомогти Україні дати відсіч агресивній війні росії. Пресекретарка Білого дому Олівія Далтон заявила, що США продовжує підтримувати Україну, оскільки вона захищає свій суверенітет і територіальну цілісність.

Tanky pre Ukrajinu? Švajčiarsko rozhodlo: To sa Zelenskému páčiť nebude! = [Танки для України? Швейцарія вирішила: В. Зеленському це не сподобається!] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2814953/tanky-pre-ukrajinu-svajciarsko-rozhodlo-to-sa-zelenskemu-pacit-nebude/>.

Уряд Швейцарії 28 червня прийняв остаточне рішення і заблокував продаж 96 танків Леопард 1 до Німеччини, звідки вони повинні були бути доставлені в Україну. Уряд Швейцарії аргументував це рішення політикою нейтралітету та законом про військову техніку. Військові матеріали не повинні поставлятися в країни, які перебувають у збройному конфлікті. Це стосується незалежно від того, чи держава зазнала нападу і хоче захищатися, як Україна. З цієї ж причини Швейцарія відмовляється дозволити передачу Україні швейцарських танкових боєприпасів.

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО НАТО

Albares sobre la posibilidad de que Sánchez encabece la OTAN: «Le veo como presidente para los próximos 4 años» = [Альбарес про можливість Санчеса очолити НАТО: «Я бачу його президентом на наступні 4 роки»] // *ABC*. – Madrid, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/albares-sobre-posibilidad-sanchez-encabece-otan-veo-20230601104015-vi.html>.

Міністр закордонних справ, Європейського Союзу та співробітництва Іспанії Хосе Мануель Альбарес на чутки про те, що прем'єр-міністр Педро Санчес може

стати новим генеральним секретарем НАТО, припустив, що він залишиться на своїй посаді, тому що «регрес не піде на користь Іспанії». Лідери НАТО мають апіорі обрати наступника норвежця Є. Столтенберга на саміті 11 та 12 липня у Вільнюсі. Генеральний секретар, який перебував на посаді з жовтня 2014 р., мав залишити свою посаду в жовтні 2022 р., але через вторгнення росії в Україну лідери Альянсу попросили його продовжити керівництво Альянсом ще на рік. Х. М. Альбарес виступає за те, щоб НАТО надіслала Україні «рішучий політичний сигнал», але не встановила конкретних термінів вступу цієї країни до Альянсу. Х. М. Альбарес визнав, що обставини, відколи Україна була визнана країною-кандидатом на саміті Альянсу у 2008 р. в Бухаресті, «змінилися, і тому наша мова, наше ставлення та наша пропозиція щодо України мають бути іншими».

Busse, Nikolas. Die rote Linie der NATO = [Червона лінія НАТО] / N. Busse // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/ukraine-beistand-von-der-nato-rote-linie-erkennbar-18934582.html>.

За словами німецького оглядача Ніколаса Буссе, Президент України В. Зеленський переконався, що якщо багато вимагати від своїх прихильників, то можна більше отримати, але він не отримає тих гарантій безпеки на шляху до членства, яких він хоче від липневого саміту НАТО. Оглядач пише, що на відміну від поставок зброї, тут справді є «червона лінія»: наразі будь-яка форма офіційної заяви про допомогу втягне сам Захід у війну або, якщо її не виконати, зробить стримування НАТО неправдоподібним. На думку Н. Буссе, війна має бути закінчена, на чому наголошує не лише федеральний уряд, а й генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг, який вважає, що Україна повинна пережити напад росії.

Gallardo, Cristina. Ukraine's 'rightful place' is in NATO, says Rishi Sunak = [«Законне місце» України – в НАТО, каже Ріші Сунак] / C. Gallardo // POLITICO. – Brussels, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-volodymyr-zelenskyu-rishi-sunak-uk-rightful-place-is-in-nato/>.

Репортерка з міжнародних справ «POLITICO» Крістіна Галлардо пише, що прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак заявив на саміті Європейської політичної спільноти в Молдові, що відбулися «дуже продуктивні дискусії» щодо допомоги Україні протистояти росії. При цьому журналістка звертає увагу, що Р. Сунак, відповідаючи на запитання, чи згоден він з президентом Франції Еммануелем Макроном, який закликав обговорити наступного місяця чіткий план щодо членства України в НАТО, заявив, що «законне місце» України – в НАТО, але не підтримав заклики Франції щодо надання Україні дорожньої карти вступу.

Szjártó Péter közölte a magyar álláspontot Ukrajna NATO-csatlakozásáról = [П. Сярто озвучив позицію Угорщини щодо вступу України до НАТО] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230601/szjarto-peter-kozolte-a-magyar-allasponot-ukrajna-nato-csatlakozasarol-618878>.

На зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО в Осло міністр закордонних справ і торгівлі Угорщини П. Сіярто пояснив позицію Угорщини щодо вступу України до НАТО. П. Сіярто підкреслив, що питання вступу країни, яка перебуває у стані війни, до НАТО, не повинно стояти на порядку денному, а інші країни-члени не оприлюднюють це і не наважуються висловити свою згоду з цього питання. Угорщина не підтримує питання про вступ України до НАТО в порядку денному Вільнюського саміту в середині липня 2023 р. Подібну позицію на конференції в Осло висловила міністр закордонних справ Німеччини А. Бербок тоді, як США і Франція будуть вести переговори про гарантії безпеки з Україною.

McGrath, Dominic. Ukraine's rightful place is in Nato, says Sunak = [Достойне місце України в НАТО, – вважає Сунак] / D. McGrath // The Independent. – London, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/ukraine-prime-minister-nato-moldova-volodymyr-zelensky-b2349761.html>.

Прем'єр-міністр Великої Британії Р. Сунак, виступаючи перед телекомпаніями на саміті Європейської політичної спільноти, заявив, що Україна має стати членом Північноатлантичного альянсу. Р. Сунак розповів про позиції Великобританії у відношенні шляху України до членства в альянсі.

Stoltenberg: Členské státy NATO souhlasí s tím, že se Ukrajina stane členem aliance = [Столтенберг: Країни-члени НАТО погоджуються, що Україна стане членом альянсу] // Reflex. – Praha, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/119164/stoltenberg-clenske-staty-nato-souhlasi-s-tim-ze-se-ukrajina-stane-clenem-aliance.html>.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг перед початком неформальної зустрічі міністрів закордонних справ НАТО в Норвегії заявив, що всі країни-члени НАТО згодні з тим, що Україна стане членом альянсу. Він додав, що подальший підхід НАТО до країни-захисника, яка офіційно подала заявку на членство в НАТО у вересні минулого року, стане ключовою темою липневого саміту альянсу у Вільнюсі.

Jacqué, Philippe. Emmanuel Macron propose de garantir la sécurité de l'Ukraine, à défaut d'intégrer le pays au sein de l'OTAN = [Емманюель Макрон пропонує гарантувати безпеку України, якщо країна не інтегрується в НАТО] / P. Jacqué // Le Monde. – Paris, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/01/emmanuel-macron-propose-de-garantir-la-securite-de-l-ukraine-a-defaut-de-l-integrer-au-sein-de-l-otan_6175642_3210.html.

У статті братиславський кореспондент видання Філіп Жаке коментує виступ президента Франції Емманюеля Макрона на Міжнародному безпековому форумі в Братиславі. За словами автора, Е. Макрон спробував продемонструвати своє зобов'язання перед Україною, не обіцяючи швидкого приєднання України до НАТО, але наголосивши на важливості забезпечення «гарантій безпеки» для України. Він закликав союзників, зокрема Вашингтон і Берлін, створити механізм, що забезпечуватиме підтримку України навіть після закінчення війни з росією.

Naureckaitė, Indrė. G. Nausėda įspėjo NATO partnerius: „Tai būtų didžiulė klaida“ = [Г. Науседа попередив партнерів по НАТО: «Це було б величезною помилкою»] / I. Naureckaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/02/news/g-nauseda-ispejo-nato-partnerius-tai-butu-didziule-klaida--27247951> .

Президент Литви Г. Науседа попередив голів парламентів країн-членів НАТО, які зібралися в Сеймі, що перемир'я чи мирні переговори між росією та Україною були б величезною помилкою, що дозволило б агресору зміцнитися та знову атакувати. Лідер Литви заявив, що росію необхідно зупинити, поки не пізно і це можна зробити лише за допомогою України. Г. Науседа сподівається, що на Вільнюському саміті «ми зможемо домовитися про нові, 2 % встановлення ліміту витрат на оборону ВВП». Насамкінець Г. Науседа підкреслив, що якщо Україна не стане частиною трансатлантичної спільноти, в Європі не буде довгострокового миру та безпеки.

Lucas, Edward. Ukrajina nie je Izrael = [Україна не Ізраїль] / E. Lucas // Denník N. – Bratislava, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3409455/ukrajina-nie-je-izrael/>.

В статті для видання британський журналіст і публіцист Лукас Едвард зазначає, що з наближенням липневого саміту НАТО у Вільнюсі все частіше звучить думка про те, що замість членства в Альянсі Україні слід запропонувати сильні гарантії безпеки та військову допомогу таку, як США надають Ізраїлю. Минулого тижня на конференції з безпеки GLOBSEC у Братиславі президент Франції Е. Макрон заявив, що для України НАТО має «запропонувати щось між безпекою, яку забезпечує Ізраїль, і повним членством». Його польський колега А. Дуда погоджується, наголошуючи на збільшенні зброї для України, тіснішій співпраці розвідки та передачі технологій. На думку Л. Едварда, для України (і її союзників) було б серйозною помилкою погоджуватися на щось інше, окрім повноправного членства в НАТО.

Naureckaitė, Indrė. Likus mėnesiui iki NATO viršūnių susitikimo – G. Nausėdos perspėjimas: vienas klausimas lieka probleminis = [За місяць до саміту НАТО – застереження Г. Науседи: одне питання залишається проблемним] / I. Naureckaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/06/news/likus-menesiui-iki-nato-virsuniu-susitikimo-g-nausedos-perspejimas-vienas-klausimas-lieka-probleminis-27293430> .

Лідери дев'яти східних країн НАТО, так званої, «Бухарестської дев'ятки» зустрілися у Братиславі, столиці Словаччини, де вони узгодили свої позиції перед самітом НАТО у Вільнюсі. Після зустрічі президент Литви Г. Науседа зазначив, що члени Альянсу ще не змогли домовитися з усіх питань. За його словами, проблемним залишається питання перспективи членства України. Проте Г. Науседа наголосив, «тут, на цьому форумі, я точно бачу, що я в групі одностайних – ми всі за те, що Україна має отримати чіткий сигнал» і, якщо країни-учасниці Альянсу повторять у

Вільнюсі, що двері НАТО лише відкриті для України, то такий результат не задовольнить ні Литву, ні Україну.

Wintour, Patrick. Nato members may send troops to Ukraine, warns former alliance chief = [Члени НАТО можуть відправити війська в Україну, попереджає ексголова альянсу] / P. Wintour // *The Guardian*. – London, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/07/nato-members-may-send-troops-to-ukraine-warns-former-alliance-chief>.

Колишній генеральний секретар НАТО Андерс Расмуссен заявив в «The Guardian», що деякі країни Альянсу можуть відправити свої війська на допомогу Україні. А. Расмуссен зазначив, що це може статися у випадку, якщо НАТО не дадуть Києву дієвих гарантій безпеки на саміті у Вільнюсі, який відбудеться у липні. За його словами, надзвичайно важливо, щоб Україні були надані письмові гарантії безпеки, переважно ще до саміту, можливо поза рамками Альянсу. Як пише британська газета, А. Расмуссен, який виступає як офіційний радник Президента України Володимира Зеленського з питань місця України в майбутній архітектурі європейської безпеки, в ці дні здійснює тур Європою та США, щоб оцінити перепади настроїв серед союзників напередодні критично важливого для України саміту.

Vojaci krajín NATO na Ukrajině?! Hrozí, že sa tak čoskoro stane: Zabránit' tomu môže len jedno = [Солдати країн НАТО в Україні?! Це загрожує незабаром: Лише одне може цьому запобігти] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2807581/vojaci-krajin-nato-na-ukrajine-hrozi-ze-sa-tak-coskoro-stane-zabranit-tomu-moze-len-jedno/>.

Колишній генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив, що НАТО помилилося у своїх оцінках військового потенціалу росії та в тому, що не надало Україні та Грузії дорожню карту до членства в НАТО в 2008 р. Група країн НАТО може надіслати своїх військових в Україну, якщо країни-члени не нададуть Києву відчутних гарантій безпеки на майбутньому саміті у Вільнюсі. Тому необхідно запропонувати українцям шлях до членства, щоб не допустити ескалації ситуації. Зараз А. Расмуссен є офіційним радником Президента України В. Зеленського щодо місця України в майбутній архітектурі європейської безпеки.

Graveland, Bill. ‘We lost too many children’: Ukrainian heart doctor says admission to NATO is urgent = [«Ми втратили дуже багато дітей»: український кардіолог вважає, що вступ до НАТО необхідний терміново] / B. Graveland // *The Guardian*. – London, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/2023/06/12/we-lost-too-many-children-ukrainian-heart-doctor-says-admission-to-nato-is-urgent.html>.

Завідувач кардіохірургічного відділення Київського інституту серця І. Мокрик, який був змушений лікувати пацієнтів після операції на відкритому серці у бомбосховищі, висловив вдячність за допомогу, яку його країна отримала від Канади. У листопаді 2022 р. Інститут серця отримав 30 коробок засобів індивідуального захисту, перев'язувальні матеріали, катетери, шприци, хірургічні халати та електроди для дефібриляторів із медичної школи Каммінгу Університету Калгарі. Але І. Мокрик

вважає, що найкращими ліками буде підтримка Канадою вступу України до НАТО. Під час свого другого візиту до України прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо пообіцяв більше зброї та навчання льотчиків-винищувачів, але не повністю підтримує вступ України до НАТО. Д. Трюдо заявив, що Україна має вступити до НАТО, коли для цього будуть відповідні умови.

Rohac, Dalibor. Ukraine's struggle is an opportunity to expand the reach of US power = [Боротьба України – це можливість розширити вплив США] / D. Rohac // New York Post. – New York, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/13/ukraines-struggle-is-an-opportunity-to-expand-the-reach-of-us-power/>.

Старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Д. Рохач вважає, що головна причина, через яку Україна опинилася в стані війни, полягає в тому, що Захід ніколи не надавав їй надійних гарантій безпеки. За його словами, чим чіткіша прихильність Сполучених Штатів і наших союзників до членства України в НАТО, тим швидше українці захочуть покласти край війні – і тим менша ймовірність того, що бойові дії будь-коли відновляться, незалежно від вихвалання кремля. На думку автора, після десятиліть втрати впливу в Латинській Америці та країнах Африки та послаблення трансатлантичних зв'язків через відсутність лідерства, США повинні усвідомити: боротьба України – це можливість поживати союзи Америки та розширити вплив США, зокрема шляхом залучення доблесних українців до НАТО. Д. Рохач прогнозує, що Україна, швидше за все, вийде з війни з найпотужнішою та загартованішою армією на європейському континенті, витрачаючи на оборону набагато більше 2 % валового внутрішнього продукту, встановленого альянсом, на десятиліття вперед. Українці воюють із нашим спільним противником – і продовжуватимуть це робити з нами чи без нас.

Nummelin, Wiktor. Blågult fokus på Natomöte = [Синьо-жовтий акцент на зустрічі НАТО] / W. Nummelin // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/pQma8X/blagult-fokus-pa-natomote>.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг провів пресконференцію напередодні зустрічі міністрів оборони в Брюсселі, де домінують синьо-жовті бажання членства в НАТО. За словами Є. Столтенберга, Україна потребує багато чого, але найважливішим є забезпечення регулярності та безперервності підтримки поставок, а також забезпечення роботи тієї техніки, що уже передана.

Wintour, Patrick. Ukraine will not be offered timeline for NATO membership at summit in July = [Україні не пропонуватимуть терміни членства в НАТО на саміті у липні] / P. Wintour // The Guardian. – London, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/14/ukraine-will-not-be-offered-timeline-for-nato-membership-at-summit-in-july>.

Як вважає дипломатичний редактор «The Guardian» П. Вінтур, Україні не буде запропоновано графіку з конкретними датами, до яких вона зможе приєднатися до НАТО на саміті у Вільнюсі, але натомість може бути запропонований більш короткий шлях, коли буде зроблено пропозицію про членство. На його думку, ця пропозиція,

яка відображає консенсус ключових партнерів західного оборонного альянсу, розчарує Президента України В. Зеленського. Члени НАТО, але поза формальними структурами НАТО, також запропонують Україні постконфліктні гарантії безпеки, які, ймовірно, приймуть форму широких зобов'язань щодо захисту України від нападів росії. Очікується також, що вони продовжуватимуть постачати боєприпаси та допомагати українським збройним силам більшою мірою зближуватися з НАТО. Усі сторони давно погодилися з тим, що Україна не може стати членом НАТО у розпал війни, але Київ, який підтримує країни Балтії та Польща, хотів би вказати дату або графік, до якого він міг би приєднатися після закінчення війни.

NATO debates ways to boost ties with Ukraine as war against russian invasion drags on = [НАТО обговорює способи зміцнення зв'язків з Україною, оскільки війна проти російського вторгнення затягується] // *National Post*. – Toronto, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmnn/nato-debates-ways-to-boost-ties-with-ukraine-as-war-against-russian-invasion-drags-on>.

Міністри оборони країн НАТО зібралися на засідання Північноатлантичної ради, щоб обговорити майбутні відносини з Україною, оскільки війна росії підбиває надії України на швидкий вступ до найбільшого у світі альянсу безпеки. Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг заявив, що немає єдиної думки щодо приєднання країни, поки вона перебуває в стані війни з росією і члени Альянсу будуть обговорювати збереження і посилення підтримки України. НАТО не має офіційної присутності в Україні і як організація надає Києву лише нелетальну підтримку, хоча союзники індивідуально та в групах постачають зброю та боєприпаси.

Busse, Nikolas. Verantwortlicher Redakteur für Außenpolitik.

= [Заохочувальний приз для Києва] / N. Busse // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/nato-ukraine-rat-trostpreis-fuer-kiew-18969510.html>.

Відповідальний редактор із зовнішньої політики «Frankfurter Allgemeine» Н. Буссе коментує запрошення України на Раду «Україна-НАТО». За його словами, підтримка України знаходить свою межу там, де сам Захід може бути втягнутий у війну. Тому, вважає Н. Буссе, це лише втішний приз, якщо зараз Україна отримає запрошення на Раду «Україна-НАТО». Оглядач німецького видання вважає, що рада обере варіант, коли не буде провокувати путіна, але військова допомога Заходу для Києва й надалі буде важливою в осяжному майбутньому.

Pētersons, Rolands. Bijušais NATO ģenerālsēkretārs spēlē bīstamu spēli = [Колишній генсек НАТО веде небезпечну гру] / R. Pētersons // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 17.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/418333-bijusais-nato-generalsekretars-spele-bistamu-speli?_gl=1*1n4xg3k*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NzY3NzA1NS42Ni4xLjE2ODc2NzczMDQuMC4wLjA.

Фахівці з питань оборони називають необґрунтованими та, м'яко кажучи, дивними упередження колишнього генсека НАТО, нинішнього офіційного радника Президента України Володимира Зеленського з питань місця України у майбутній системі європейської безпеки Андерса Фог Расмуссена щодо можливого розміщення військ з Польщі та країн Балтії в Україні. Директор департаменту зв'язків з військовою громадськістю К. Галкінс від імені Міністерства оборони Латвії повідомив, що «ми не будемо коментувати заяви пана Расмуссена». В МЗС відповіли, що теж не можуть це коментувати, а відправка солдатів в Україну не стоїть на порядку денному уряду Латвії. Зі слів експертів оборонної промисловості стає зрозумілим єдине хоча б якесь раціональне пояснення заяв Расмуссена – спроба мобілізувати членів НАТО, щоб на саміті у Вільнюсі прийняти чітку дорожню карту вступу України до НАТО. Фіхівці вважають, що загалом у цьому випадку А. Расмуссен виступав скоріше як представник Офісу Президента України з часто характерною тактикою агресивного піару, ніж як колишній генсек НАТО. Колишній головнокомандувач Національними збройними силами США генерал-майор Ю. Маклаковс не виключає, що заява була зроблена на прохання, наприклад, Офісу Президента України.

Grinevičius, Ignas. Prieš Vilniaus NATO viršūnių susitikimą – Vakarų šalių signalai Ukrainai = [Перед Вільнюським самітом НАТО – сигнали країн Заходу Україні] / I. Grinevičius // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/19/news/pries-vilniaus-nato-virsuniu-susitikima-vakaru-saliu-signalai-ukrainai-27392938> .

Латвійський політолог А. Медалінскас вважає, що з наближенням саміту НАТО Україна отримує все більше сигналів від західних країн щодо швидшого просування на полі бою. Він зазначив, що не виключає, що успіх контратаки України багато в чому може залежати від того, про що домовляться країни Заходу на саміті НАТО. На запитання, чому західні країни вимагають результатів і чому поштовх України на фронті пов'язаний із самітом НАТО, А. Медалінскас наголосив на великій ролі виборців у демократіях, що «згідно з опитуваннями, жителі різних країн НАТО кажуть, що перед самітом НАТО Україні потрібні не лише косметика». Політолог зазначив, що не виключає, що якщо нинішній прорив України не вдасться, то окремі країни Заходу можуть вказати, що Україна просто не може перемогти. За словами політолога, менш успішна контратака також може бути використана як привід для пояснення небажання робити більш рішучі кроки щодо зближення України з НАТО.

Leščinskis, Pāvels. Apdraudējums Baltijas valstīm: Kāpēc «Iskander» tiek izvietoti Baltkrievijā = [Загроза для країн Балтії: чому «Іскандери» дислокуються в білорусі] / P. Leščinskis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 20.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/418529-apdraudejums-baltijas-valstim-kapec-iskander-tiek-izvietoti-baltkrievija?_gl=1*178z755*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NzY3NzA1NS42Ni4xLjE2ODc2NzcyNjIuMC4wLjA.

У статті військові експерти Латвії, Литви та Естонії аналізують військові загрози для країн Балтії через розміщена в білорусі російської ядерної зброї. Естонський військовий експерт К. Стойческу вважає, що через розміщення тактичної ядерної зброї у білорусі загрози зростають та посиляться політична напруженість, проте з військової точки зору, це нічого не дає ні росії, ні білорусі. К. Стойческу наголошує, що росія напала на Україну саме тому, що в неї не було ядерної зброї і він переконаний, що для безпечного майбутнього України є лише два варіанти: або вона матиме ядерну зброю, і ніхто не посміє її атакувати, або стане членом ядерного альянсу, яким є НАТО.

Albares evita pronunciarse sobre el posible ingreso de Ucrania en la OTAN = [Альбарес уникає коментарів щодо можливого вступу України до НАТО] // ABC. – Madrid, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/albares-evita-pronunciarse-sobre-posible-ingreso-ucrania-20230621164807-vi.html>.

Міністр закордонних справ, Європейського Союзу та співробітництва Іспанії Хосе Мануель Альбарес на запитання журналістів під час виступу перед пресою в Парижі після Генеральної асамблеї Управління міжнародних виставок, відмовився висловлювати «оцінки чи позиції» щодо можливого вступу України до НАТО без попереднього обговорення цього питання із «союзниками» Іспанії.

Jaruševičiūtė-Mockuvienė, Gailė. L. Kasčiūnas apie NATO viršūnių susitikimo tikslus: nacionalinių interesų siekis nėra ambicijų karas = [Л. Кащюнас про цілі саміту НАТО: переслідування національних інтересів – це не війна амбіцій] / G. Jaruševičiūtė-Mockuvienė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/21/news/l-kasciunas-apie-nato-virsuniu-susitikimo-tikslus-nacionaliniu-interesu-siekis-nera-ambiciju-karas-27449396> .

У Сеймі Литви відбулося спільне засідання Комітету національної безпеки і оборони (NSGK) і Комітету у закордонних справах (URK), на якому обговорювалася підготовка до саміту НАТО, який відбудеться у Вільнюсі. Голова NSGK Л. Кащюнас підкреслив, що дуже важливо, щоб Литва мала чіткі прагнення та пріоритети на майбутньому саміті НАТО. За словами Л. Кащюнаса, для Литви дуже важлива перспектива України в НАТО, що також важливо «знайти адекватну формулу відносин Україна-НАТО», але «перш за все, запобігти встановленню положення про те, що якщо ти воююча країна, ти можеш у будь-який момент заблокувати своє членство в НАТО». Голова URK Ж. Павільоніс запевняє, що спільне засідання комітетів лише вкотре засвідчило, що існує стовідсотковий консенсус усіх інституцій щодо двох питань – це членство України в НАТО та інтереси безпеки Литви.

Levits, Egils. Levits: Gadiem ilgā nespēja izbūvēt valsts robežu ir nožēlojama = [Левітс: Викликає прикрість те, що роками неможливо побудувати державний кордон] / E. Levits // Diena. – Rīga, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/levits-gadiem-ilga-nespeja-izbuvet-valsts-robezu-ir-nozelojama-14301207> .

Президент Латвії Е. Левітс зазначив, що за два тижні у Вільнюсі розпочнеться саміт НАТО, на якому мають бути реалізовані рішення Мадридського саміту, зокрема щодо створення інтегрованої балтійської системи протиповітряної та протиракетної оборони. Левітс підкреслив, що «гарячим» питанням саміту буде майбутнє України в НАТО. Глава держави вважає, що Україна має бути прийнята до НАТО невдовзі після закінчення війни. Таку позицію Левітс висловив під час зустрічі з президентами країн східного флангу НАТО, і це спільна позиція цієї групи країн.

Sengupta, Kim. Britain backs fast-track Nato membership for Ukraine = [Великобританія підтримує прискорене членство України до НАТО] / К. Sengupta // The Independent. – London, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-join-nato-fast-track-britain-vilnius-summit-b2361817.html>.

Редактор із міжнародних справ «The Independent» К. Сенгупта в статті пише, що Великобританія підтримує прискорений вступ України до НАТО. Міністр закордонних справ і у справах Співдружності Націй та міжнародного розвитку Д. Клеверлі заявив на Конференції з питань відновлення України у Лондоні, що багато вимог Плану дій щодо членства Україною фактично виконуються. Сполучені Штати з обережністю ставляться до членства України в НАТО, а Д. Байден заявив, що його адміністрація не спрощуватиме вступ Києва. За словами автора, однак Вашингтон стикається з зростаючим тиском з боку європейських союзників, які вимагають більшої підтримки В. Зеленського у цьому питанні. На думку прем'єра Латвії К. Каріньша єдиний шанс на мир у Європі – коли Україна буде в НАТО. За його словами, невиконання цієї вимоги означає, що росія не зупиниться.

von der Burchard, Hans. Scholz to NATO: Focus on boosting Ukraine's military power, not membership = [О. Шольц до НАТО: Фокус на посиленні військової могутності України, а не на членстві] / Н. von der Burchard // POLITICO. – Brussels, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/scholz-urges-nato-focus-boosting-ukraines-fighting-power-warns-china/>.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц заявив, що саміт НАТО має зосередитися на зміцненні військової міці України, а не на відкритті процесу приєднання України до трансатлантичного альянсу. У своїй промові перед законодавцями в Бундестазі О. Шольц закликав колег-лідерів НАТО «тверезо» дивитися на заявку України приєднатися до альянсу та стверджував, що сам Київ казав, що «про приєднання до НАТО не може бути мови», доки війна московії проти України «продовжує лютувати». Він додав, що країни ЄС і «Група семи» (G7) паралельно працюватимуть над «ефективними та довгостроковими гарантіями безпеки» для України, які мають бути забезпечені продовженням поставок сучасної західної зброї, а також економічною підтримкою для посилення стійкості країни проти росії.

Boffey, Daniel. Ukraine defence minister expects Nato guarantee for after war = [Міністр оборони України очікує гарантій НАТО після війни] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2023. – 28.06. – Режим доступу :

<https://www.theguardian.com/world/2023/jun/28/ukraine-defence-minister-expects-nato-guarantee-after-war>.

Міністр оборони Олексій Резніков в інтерв'ю «The Guardian» заявив, що Україна на липневому саміті НАТО у Вільнюсі очікує отримати гарантії того, що вона буде запрошена приєднатися до Альянсу після завершення війни з росією, оскільки успішно виконала всі три передумови. О. Резніков зазначив, що у Вільнюсі глави держав і урядів країн-членів НАТО матимуть можливість виправити помилку Бухареста 2008 року і продемонструвати відповідальне лідерство, виправдавши очікування України. Це покаже Росії, що її вплив має закінчуватися на її кордонах, а подальша агресія лише прискорить крах терористичної держави.

Thurfjell, Karin. Varningen: Konflikten kan komma närmare = [Попередження: конфлікт може загостритися] / K. Thurfjell // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 30.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/8JV4P2/forsvarsattachen-i-ukraina-konflikten-kan-komma-narmre-sverige>.

Конференція з безпеки VISBY у Мюнхені прибула до Альмедалену на семінар під назвою «Війна в Європі – роль Швеції у зміцненні європейської оборони». Аташе з питань оборони Швеції Ханс Гранлунд зазначив, що війна в Україні кидає тінь на Альмедален. Вторгнення росії в Україну не тільки змінило архітектуру безпеки в Європі, але й змінило багато поглядів на ведення сучасної війни. Війна в Україні стала полігоном, де в бойових умовах тестуються найновіші технології НАТО.

МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС

Muolo, Mimmo. Ucraina. Zuppi dopo Kiev: riferirò al Papa. Da Mosca segnali incoraggianti = [Україна. Дзуппі за Києвом: доповідаю Папі. Обнадійливі сигнали з Москви] / M. Muolo // Avvenire. – Milano, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/dopo-kiev-lo-sguardo-va-a-mosca-zuppi-di-ritorno-d>.

Кардинал Маттео Дзуппі, повертаючись зі своєї поїздки в Україну, особисто зустрівся з державним секретарем Ватикану кардиналом П'єтро Пароліном і висловив думку щодо ситуації. Ідея Папи полягала в тому, щоб місія була здійснена в двох столицях. Зупинка в Києві була «подальшим внеском, який Святий Престол може зробити для миру. Найдраматичнішим моментом поїздки кардинала М. Дзуппі стала Буча.

Bormann, Nils-Christian. Waffenstillstand führt nicht zu Frieden = [Перемир'я не веде до миру] / N.-C. Bormann // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ukrainekrieg-waffenstillstand-fuehrt-nicht-zu-frieden-18931626.html>.

Німецький політолог Нільс-Крістіан Борман в статті зазначив, що його колега Йоханнес Варвік написав, що Захід повинен змінити свою стратегію щодо війни між росією та Україною, щоб якнайшвидше домогтися припинення вогню. Автор пише, що хоч би він поділяв прагнення свого колеги до миру, він сумнівається в його міркуваннях. Зокрема, він не згоден із трьома припущеннями: по-перше, що росія не

змиритися з поразкою, по-друге, перемир'я призведе до миру, по-третє, що Захід міг би сам домогтися такого переговорного рішення.

Liverani, Luca. Vertice di Vienna . «Sì alla logica della pace, no all'«illogica» della guerra» = [Віденський саміт. «Так логіці миру, ні «нелогіці» війни»] / L. Liverani // Avvenire. – Milano, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/vertice-di-vienna-si-alla-logica-della-pace-no-all-illogica-della-guerra>.

У Відні пройшов міжнародний саміт «За мир в Україні», на якому виступили представники України та різних країн НАТО, які «підтримують цілі миру» для того, щоб «покласти край війні та підготуватися до переговорів». Захід зібрав понад 400 представників громадянського суспільства. Метою саміту є підготовка звернення «Віденський заклик до миру» до політичних лідерів. Заклик планують передати посольствам росії, України та країн НАТО, а також міжнародним організаціям для подальшої роботи над «мирним врегулюванням війни». Міжнародний саміт громадянського суспільства проти «конфлікту» в Україні завершився закликом до урядів до припинення вогню та переговорів.

Warzecha, Łukasz. Sto lat za Murzynami = [Сто років позаду негрів] / Ł. Warzecha // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/450144/warzecha-sto-lat-za-murzynami.html>.

Польський журналіст, оглядач і політичний коментатор Лукаш Варцеха вважає, що у питанні війни в Україні, її наслідків і способів завершення польська дискусія «на сто років відстала від негрів». Автор зазначає, що більшість західних експертів, аналітиків і оглядачів, які пишуть про війну, погоджуються, що неможливо довго продовжувати війну в Україні з нинішньою інтенсивністю і практично всі визнають, що ресурси Заходу закінчуються. На думку автора, значна частина експертів погоджується, що найбільш імовірним варіантом зараз є тимчасове припинення вогню, що, як показують деякі історичні приклади, може тривати десятиліттями.

Warzecha, Łukasz. Łukasz Warzecha: Błąd strategiczny = [Лукаш Варцеха: Стратегічна помилка] / Ł. Warzecha // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/publicystyka/art38603951-lukasz-warzecha-blad-strategiczny>.

Польський журналіст, колумніст «Do Rzeczy» Лукаш Варцеха вважає, що у Польщі все більше суперечливих інтересів з Україною. Автор пише, що Польща вже дала Україні майже все, що могла і матеріально, і фінансово, і політично без жодних умов. Це, на думку автора, означає, що коли наближається момент пошуку якоїсь форми припинення військових дій і заморожування конфлікту, поляки нічого не мають для тиску на Україну. Автор також вважає, що дедалі чіткіше проявляються конфліктні інтереси з Україною: наразі це в основному сільськогосподарський імпорт, але не тільки в цьому. На думку Л. Варцеха, основне протиріччя полягає в тому, що Київ хоче якомога глибше втягнути поляків у війну, а Польща має захищатися від цього. Автор вважає, що беззастережна підтримка Києва починає виглядати вже як «серйозна помилка стратегії, яка може мати негативні наслідки».

Mikulski, Jakub. Prezydent RPA przedstawił w Kijowie 10-punktowy afrykański plan pokojowy = [Президент ПАР представив у Києві африканський мирний план з 10 пунктів] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38620451-prezydent-rpa-przedstawil-w-kijowie-10-punktowy-afrykanski-plan-pokojowy>.

Президент ПАР Сиріл Рамафоса представив у Києві мирний план африканських держав з десяти пунктів. У зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським взяли участь президент ПАР Сиріл Рамафоса, президент Коморських островів Азалі Ассумані, президент Сенегалу Макі Салл, президент Замбії Хакаінде Хічілема, прем'єр-міністр Єгипту Мустафа Мадбулі, а також спеціальні посланці президентів Конго та Уганди. Президент ПАР пояснив, що під час розмови з Президентом України йшлося про його план під назвою «Формула миру». За словами С. Рамафоси, «шлях до миру буде важким, що вимагає розгляду всіх варіантів».

Geanous, Jacob. African leaders hold first-of-its-kind peace talks with russia's putin aimed at ending war with Ukraine = [Африканські лідери проводять перші свого роду мирні переговори з російським путіним, спрямовані на припинення війни з Україною] / J. Geanous // New York Post. – New York, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/17/african-leaders-hold-first-of-its-kind-peace-talks-with-russias-vladimir-putin-aimed-at-ending-war-with-ukraine/>.

Лідери семи африканських країн, які сподіваються на припинення війни в Україні, провели мирні переговори з путіним, але отримали здебільшого негативну відповідь. Президент ПАР Сиріл Рамафоса на пресконференції разом із Президентом України Володимиром Зеленським та чотирма іншими африканськими лідерами після їх переговорів за зачиненими дверима, заявив, що цей «конфлікт» негативно впливає на Африку. Репортер «New York Post» Д. Джінус пише, що В. Зеленський заявив, що мирні переговори можливі лише після того, як росія виведе свої війська з окупованої території, включаючи Крим. Він попросив африканських лідерів підштовхнути путіна до звільнення політв'язнів із Криму, який був анексований у 2014 р. На думку В. Зеленського, це, можливо буде важливим результатом місії африканських лідерів.

Liffey, Kevin. Putin lectures African leaders seeking peace in Ukraine – as they tell him war must end = [путін читає лекції африканським лідерам, які прагнуть миру в Україні, а вони кажуть йому, що війна має закінчитися] / K. Liffey // The Independent. – London, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-russia-putin-africa-b2359573.html>.

У статті для «The Independent» оглядач видання Кевін Ліффі пише, що путін перервав вступне слово африканських лідерів, які прагнуть миру в російсько-українській війні, щоб подати список причин, включаючи його перевірену тактику звинувачення Заходу, чому, за його словами, багато з їхніх пропозицій помилкові. Африканські лідери прагнуть угоди щодо низки «заходів зміцнення довіри»,

незважаючи на те, що минулого тижня Україна розпочала контрнаступ, щоб відтіснити російські війська з окупованої ними української території.

Jacobson, Lukas. Putin avbröt fredsdelegationen: ”Vi tog barnen helt lagligt” = [путін перебив мирну делегацію: «Ми забрали дітей абсолютно законно»] / L. Jacobson // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/RGXxe5/putin-avbrot-fredstalet-vi-tog-barnen-helt-lagligt>.

Африканська «мирна» делегація відвідала президента росії путіна в Санкт-Петербурзі. Делегація, яка хотіла поділитися африканською точкою зору на війну в Україні, заявила, що весь континент постраждав від обмеженого експорту зерна та добрив, викликаного війною. Делегація привезла план з десяти пунктів, який був представлений під час зустрічі. Президент Коморських островів закликав росію сісти за стіл переговорів з Україною. За день до візиту делегації в росію вони були в Україні на зустрічі з Президентом України В. Зеленським. Президент України висловив скептицизм щодо продовження поїздки делегації до Санкт-Петербурга.

Bensimon, Cyril. Guerre en Ukraine : la difficile tentative de médiation des chefs d’Etat africains = [Війна в Україні: складна спроба посередництва глав африканських держав] / C. Bensimon // Le Monde. – Paris, 2023. – 19.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/afrique/article/2023/06/19/guerre-en-ukraine-la-difficile-tentative-de-mediation-des-chefs-d-etat-africains_6178267_3212.html.

В статті для «Le Monde» кореспондент Сиріл Бенсімон коментує зусилля глав африканських держав стати посередниками в російсько-українській війні. За словами автора, чотири глави африканських держав побачили складність подання мирного плану двом воюючим сторонам, які, здається, не бажають ні чим поступатися. Незважаючи на ці перешкоди, делегація вважає свою місію початком процесу, що проходить через Африку, і перша оцінка буде зроблена під час відеоконференції в липні. Кореспондент зазначає, що путін прагне розширити зв'язки з Африкою напередодні російсько-африканського саміту, запланованого на липень у Санкт-Петербурзі, незважаючи на критику щодо вторгнення в Україну.

Scavo, Nello. La ricerca della pace. Dopo Kiev, la missione vaticana di Zuppi arriva a Mosca = [Пошук спокою. Після Києва ватиканська місія Дзуппі прибуде до Москви] / N. Scavo // Avvenire. – Milano, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/chiesa/pagine/cardinale-zuppi-missione-mosca-inviato-di-papa-francesco>.

Глава посередницької місії Ватикану з припинення війни РФ проти України кардинал Маттео Дзуппі, який нещодавно повернувся з Києва, 28 червня відвідає Москву. Основна мета ініціативи – заохотити жести гуманності, які можуть сприяти вирішенню поточної трагічної ситуації та знайти шляхи досягнення справедливого миру. Минулого місяця президент Єпископської конференції Італії мав зустрічі на найвищому рівні в Україні – від Президента України В. Зеленського та його найближчих радників до віцепрем'єр-міністерки І. Верещук та всіх представників

уряду з гуманітарних питань. Кардинал хоче продовжити ініціативу «гуманітарної дипломатії» після російської агресії в Україні.

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Lomp, Loora-Elisabet. Ukraina ülesehitamine: Eesti toetab pommitatud Malõni silla taastamist = [Відбудова України: Естонія підтримує відновлення розбомбленого Малинського мосту] / L. Lomp // Postimees. – Tallinn, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7787490/fotod-ukraina-ulesehitamine-eesti-toetab-pommitatud-maloni-silla-taastamist> .

Естонія вирішила зосередитися на конкретному регіоні у відбудові України, і для цього була обрана Житомирська область. Генеральний директор Естонського центру співробітництва з міжнародного розвитку (ESTDEV) А. Ківі та голова Житомирської ОВА В. Бунечко підписали угоду про співпрацю, згідно з якою Естонія допоможе відновити зруйнований міст у місті Малин. Естонія надає на реставрацію мосту мільйон євро. Раніше Естонія почала будувати дитячий садок на 160 місць у місті Овручі Житомирської області.

Petersons, Rolands. Ukrainai iespēja kļūt par galveno enerģijas avotu Eiropai = [Україна має можливість стати головним джерелом енергії для Європи] / R. Petersons // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 06.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/pasaule/416976-ukrainai-iespeja-klut-par-galveno-enerģijas-avotu-eiropai?_gl=1*a9vh9e*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMbW853YH*MTY4NjY1NDU5NC42MS4xLjE2ODY2NTQ3MjcuMC4wLjA.

Радник з питань політики в Асоціації центрів регіонального розвитку (RACA) Р. Петерсонс повідомляє, що в західних ЗМІ перед конференцією з питань відбудови України, заплановану в Лондоні в червні все частіше з'являється в західних ЗМІ теза про те, що хоча відбудова енергетичної інфраструктури України після війни коштуватиме мільярди євро, інвестиції допоможуть Європі повністю відмовитися від російських поставок і реалізувати своє бачення повного переходу на зелену енергію, або енергію без викидів. Заступник голови Офісу Президента України з економічних питань Р. Шурма визнав, що безвуглецева енергетика має стати головною інвестиційною метою у відбудові країни після війни. Але, каже Петерсон, плани Брюсселя підтримувати Україну на наступні чотири роки, як і непрямий тиск на США, щоб вони виділили щось подібне, далеко не достатні для реалізації масштабних енергетичних проєктів.

Skreija, Dace. Paspēt pirms lielvalstīm = [Гонка за відбудову України вже почалася] / D. Skreija // Diena. – Rīga, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/eiropa/paspet-pirms-lielvalstim-14300605> .

Компанії Центральної Європи вже підписують контракти та починають проєкти з відбудови в зруйнованій війною Україні, які можуть коштувати сотні мільярдів євро. Голова представництва Латвійського агентства інвестицій та розвитку (LIAA) в Україні пише, що латвійці не бояться навіть під час війни їздити в Україну і

зустрічатися з бізнесменами. За його словами, війна закінчиться, великі держави з їх значними фінансовими можливостями перші будуть всередині ринку і тоді Латвії, як маленькій країні, «буде важко конкурувати, але таким чином ми будемо на крок попереду». Керівники бізнесу та урядовці прогнозують хвилю інвестицій в Україну після закінчення війни.

Fischer, Pavel. Čtvrtá zpráva z cesty na Ukrajinu = [Четвертий звіт після подорожі Україною] / P. Fischer // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://blog.aktualne.cz/blog/pavel-fischer-.php?itemid=45221>.

Чеський експерт із внутрішньої і зовнішньої політики та зі стратегічних питань безпеки Павел Фішер четвертий раз відвідав Україну, а саме місто Дніпро, яке знаходиться за кілька десятків кілометрів від лінії фронту і неодноразово було об'єктом широкомасштабних атак росії. Чехія взяла шефство над відновленням Дніпропетровської області, де розташовані центри української промисловості. Тут виробляється 40 % чавуну в Європі та 50 % сталі в Україні. Чехія налагодила тут цілий комплекс контактів і заходів, що є стратегічно важливим. За його словами, саме Дніпро відіграватиме велику роль у відновленні України, але потреби тут величезні, тому Україна зацікавлена у довгостроковій взаємовигідній співпраці з Чехією.

Ucraina: Rixi incontra Kubrakov, 'Italia protagonista ricostruzione' = [Україна: Ріксі зустрічає Кубракова в Італії, як «головного героя реконструкції»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/36131352/ucraina-rixi-incontra-kubrakov-italia-protagonista-ricostruzione-.html>.

За підсумками зустрічі в Японії, міністри транспорту держав «Групи семи» (G7) ухвалили спільну Декларацію, якою засудили руйнування росією глобальних ланцюгів постачання. Зокрема, це стосується спроб підризу навігації цивільних суден в Чорному морі та пошкодження української транспортної інфраструктури. Для пом'якшення наслідків цих дій G7 у співпраці з Координаційною платформою донорів підтримає відновлення транспортної інфраструктури України та сприятиме розвитку альтернативних логістичних маршрутів для експорту української продукції. Італія заявила про повну підтримку України та відігравати провідну роль в цьому питанні. Заступник Ліги Півночі та заступник міністра Массачусетського технологічного інституту Е. Ріксі після двосторонньої зустрічі з міністром інфраструктури України Олександром Кубраковим на полях зустрічі G7 заявив, що зустріч була корисною для підтвердження «нашої підтримки».

Briti podali Ukrajinu pomocnú ruku v čase protiofenzívy: Balík sa využije v boji proti virtuálnemu nepriateľovi = [Британці простягнули руку допомоги Україні під час контрнаступу: Пакет використовуватимуть у боротьбі з віртуальним ворогом] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2811081/briti-podali-ukrajine-pomocnu-ruku-v-case-protiofenzivy-balik-sa-vyuzije-v-boji-proti-virtualnemu-nepriatelovi/>.

Прем'єр-міністр Великобританії Ріші Сунак заявив, що Британія надасть Україні 16 млн фунтів стерлінгів на підтримку кіберзахисту. Пакет підтримки покращить потенціал України щодо захисту критичної інфраструктури від руйнування нападами росії. За словами уряду в Лондоні, Р. Сунак також наступного тижня проситиме бізнесменів і компанії збільшити інвестиції в Україну. Зробить це він на конференції щодо відновлення української економіки після російського вторгнення.

Mitchell, Archie. Rishi Sunak calls on private firms to step up support to boost economic recovery for Ukraine = [Ріші Сунак закликає приватні фірми посилити підтримку для прискорення відновлення економіки України] / A. Mitchell // The Independent. – London, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/rishi-sunak-ukraine-russia-war-b2359522.html>.

Прем'єр-міністр Великої Британії Р. Сунак виступить перед більш ніж 1000 іноземними високопосадовцями з 61 держави на конференції з відновлення України – найбільшій міжнародній конференції, яку проведе Великобританія. У заяві уряду Великої Британії йдеться про запуск нової цифрової платформи, яка об'єднає українські та міжнародні компанії. Технологічний проєкт допоможе українським і британським підприємцям і компаніям співпрацювати, а фонд «Зелена енергетика» у розмірі 10 млн фунтів стерлінгів підтримає ідеї низьковуглецевої енергетики в Україні.

Adachi, Yushin. Japan shares quake experience to help Ukraine's reconstruction = [Японія ділиться досвідом землетрусу, щоб допомогти відновити Україну] / Y. Adachi // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14936316>.

Пропонуючи свій досвід і ноу-хау відновлення країни після землетрусу 2011 р., Японія допоможе Україні у відновленні її громад та інфраструктури, зруйнованих вторгненням росії. У меморандумі, підписаному 19 червня в Токіо, Японія пообіцяла поділитися своїм досвідом і знаннями, отриманими під час відновлення громад після великого землетрусу та цунамі в Східній Японії. Дві країни також домовилися створити контактні пункти з обох сторін. Віцепрем'єр-міністр з відновлення України та міністр розвитку громад, територій та інфраструктури України Олександр Кубраков зазначив, що знання та досвід Японії дуже важливі для України, яка має відновити всю зруйновану війною інфраструктуру, будинки та економіку. За словами японських чиновників, українські чиновники особливо зацікавлені в підтримці урядом реконструкції житла та в тому, як визначити пріоритети проєктів реконструкції. На церемонії підписання О. Кубраков отримав офіційний звіт про проєкти з відновлення після землетрусу 2011 р. У документі з 66 розділів, складеному Японським агентством реконструкції, докладно розповідається про уроки та знання, які японські чиновники зібрали, допомагаючи відбудовувати будинки та відроджувати місцеву промисловість.

Japan to set up reconstruction liaison system with Ukraine = [Японія створить систему зв'язку з Україною у сфері реконструкції] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/japan-agrees-to-set-up-reconstruction-liason-system-with-ukraine>.

Японія погодилася створити з Україною систему зв'язку, яка підтримуватиме східноєвропейську країну в її зусиллях з відновлення територій, які сильно постраждали під час російського вторгнення. На церемонії в Токіо міністр з відновлення Японії Хіромічі Ватанабе та віцепрем'єр-міністр з відновлення України Олександр Кубраков підписали меморандум про ініціативу підтримки реконструкції. На прохання України Токіо має намір надати Києву поради та знання для відновлення зруйнованих регіонів на основі досвіду, отриманого від потужного землетрусу 2011 р. та цунамі, яке вразило північно-східну частину Японії. Японія допоможе у відбудові будинків і шкіл, а також у відновленні систем водопостачання та каналізації та транспортної інфраструктури, які були зруйновані під час війни, яку росія веде з лютого 2022 р. Під час церемонії О. Кубраков висловив вдячність Токіо за допомогу у відновленні зруйнованої інфраструктури та економіки України, зазначивши, що «досвід і знання Японії надзвичайно цінні».

Sasagawa, Shohei. Japan to provide \$5 million in aid to Ukraine after dam breach = [Японія надасть Україні 5 млн дол. допомоги після прориву дамби] / S. Sasagawa // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14937127>.

Уряд Японії 20 червня офіційно вирішив розподілити 5 млн дол. екстреної грантової допомоги для допомоги Україні після руйнування Каховської ГЕС в охопленій війною країні. Міністерство закордонних справ Японії повідомило, що кошти будуть використані як гуманітарна допомога, наприклад, на їжу, воду, санітарію, ремонт житла та інші необхідні потреби через чотири міжнародні організації. Японія надасть 2 млн дол. Всесвітній продовольчій програмі ООН, 1,3 млн дол. ЮНІСЕФ, 1 млн дол. Міжнародній організації з міграції та 700 тис. дол. Управлінню Верховного комісара ООН у справах біженців.

Kariņš, Krišjānis. Kariņš: Ukrainas atjaunošana rada milzu izdevības mūsu uzņēmējiem = [Каріньш: Відбудова України створює величезні можливості для наших підприємців] / K. Kariņš // Diena. – Rīga, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/cits/karins-ukrainas-atjaunosana-rada-milzu-izdevibas-musu-uznemejiem-14301174>.

Прем'єр-міністр Латвії К. Каріньш, який бере участь в конференції, присвяченій відбудові України в Лондоні, наголосив, що процес реконструкції України створить великі можливості для латвійських підприємців, і найбільше виграють ті, хто першими почне працювати на цьому ринку. Україна потребує цих інвестицій, і зараз стоїть завдання прокласти шлях, сказав Каріньш, зазначивши, що є консенсус, що відбудову потрібно починати зараз, хоча війна ще не закінчилася, тому що зараз потрібні школи, охорона здоров'я, житло. Він звернув увагу, що великі міжнародні інвестиції також сприятимуть перемозі України у війні та, відповідно, більшій безпеці Латвії.

Apelblat, Mose. European Commission: ‘Ukraine’s recovery and reconstruction are linked to its reforms to join the EU’ = [Єврокомісія: «Відновлення та реконструкція України пов’язані з її реформами для приєднання до ЄС»] / М. Apelblat // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/565149/european-commission-ukraines-recovery-and-reconstruction-are-linked-to-its-reforms-to-join-the-eu>.

Журналіст-фрілансер «The Brussels Times» Мозе Апельблат пише, що на Конференції з питань відновлення України в Лондоні президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн висловила рішучу підтримку відновлення України після російської агресії. Вона висловила впевненість, що Україна стане частиною ЄС. Конференція з відновлення України, організована спільно Україною та Сполученим Королівством, була зосереджена на мобілізації міжнародної підтримки для економічної та соціальної стабілізації та відновлення України після війни, у тому числі шляхом допомоги на невідкладні потреби та участі приватного сектору в процесі відновлення.

Japan to host meeting to urge firms to join Ukraine recovery efforts = [Японія проведе зустріч, щоб закликати компанії приєднатися до зусиль з відновлення України] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/japan-to-host-meeting-to-urge-firms-to-join-ukraine-recovery-efforts>.

Міністр закордонних справ Японії заявив, що його країна продовжуватиме підтримувати Україну та планує організувати зустріч, щоб заохотити компанії брати участь в економічному відновленні країни. Міністр у промові на дводенній конференції з питань відновлення України в Лондоні, в якій взяли участь понад 60 країн, зазначив, що уряд Японії планує зібрання десь наприкінці цього або на початку наступного року. Нова конференція підкреслює прагнення Токіо брати активну участь у зусиллях з відновлення України через державний і приватний сектори.

Aota, Hideki. Keidanren to set up committee to help Ukraine with rebuilding = [Keidanren створить комітет допомоги Україні у відбудові] / Н. Aota // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14939034>.

В статті кореспондента японської газети «Asahi Shimbun» Хідекі Аоти йдеться, що найпотужніше бізнес-лобі Японії об’єднало зусилля, щоб підтримати відбудову України. Японська бізнес-федерація «Keidanren» вирішила створити спеціальний комітет для економічного відновлення України. Комітет збиратиме інформацію про місцеві потреби і він буде підпорядкований Комітету ділового співробітництва Японії та нових незалежних держав, який зосереджується на нових незалежних державах колишнього Радянського Союзу, за винятком росії. «Keidanren» запросить близько 1500 компаній-членів взяти участь у проєкті. Очікується, що спеціальний комітет працюватиме з урядом, щоб координувати хід проєктів реконструкції. По-перше, увага буде зосереджена на відбудові інфраструктури такої, як телекомунікації, дороги

та мости. Забезпечуючи тривалий термін експлуатації, комітет буде прагнути сприяти створенню «високоякісної інфраструктури», яку можна ефективно підтримувати шляхом поєднання цифрових технологій.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Hoge Raad: Krim-kunstschaten teruggeven aan Oekraïne = [Верховний Суд: Повернути кримські художні скарби Україні] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/991512886/hoge-raad-krim-kunstschaten-teruggeven-aan-oekraïne> .

У 2014 р. музей у Амстердамі отримав сотні археологічних предметів, музейних експонатів для виставки «Крим – золото і таємниці Чорного моря» від чотирьох установ культури Криму. Під час цієї виставки росія анексувала український півострів і постало питання, кому потім повертати скарби. Верховний суд Нідерландів ухвалив рішення повернути в Україну скарби мистецтва Криму. Це підтверджує попереднє рішення Апеляційного суду в Амстердамі.

Japanese police to help Ukrainian counterparts identify war dead = [Японська поліція допоможе українським колегам ідентифікувати загиблих на війні] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/national/japan-police-to-help-ukrainian-counterparts-identify-war-dead>.

Українська поліція навчатиметься судово-медичних навичок у своїх японських колег, які отримали досвід ідентифікації тіл після землетрусу 2011 року, повідомило національне поліцейське агентство Японії, готуючи їх до розтину жертв у зруйнованій війною східноєвропейській країні. Японська поліція вперше після вторгнення росії в лютому 2022 року розширила допомогу Україні: загалом 10 високопосадовців відділу криміналістичної експертизи Національної поліції України, як очікується, прибудуть до Японії вже 10 липня на багатоденне перебування. За даними України, в країні знаходяться десятки тисяч невпізнаних тіл. Пропозиція про навчальну програму надійшла після того, як Київ звернувся до посольства Японії в Україні через Програму розвитку ООН з проханням японських спеціалістів поділитися своїм досвідом у ідентифікації величезної кількості тіл. «З точки зору кількості (масових розтинів), японська поліція має досвід, і ми вважаємо, що повинні надати допомогу», — сказав представник Національної поліції Японії.

ПІДТРИМКА РОСІЇ

Sheftalovich, Zoya. Belarus' Lukashenko: 'The only mistake we made' was not finishing off Ukraine with Russia in 2014 = [Білоруський диктатор лукашенко: «Єдина наша помилка» – це те, що ми з росією не добили Україну в 2014 році] / Z. Sheftalovich // POLITICO. – Brussels, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/belarus-alexander-lukashenko-mistake-not-invade-ukraine-russia-2014-vladimir-putin/>.

Авторка «POLITICO» Зоя Шефталович у статті критикує цинічну заяву білоруського диктатора лукашенка, що «єдина помилка» росії та білорусі – це «те, що ми не вирішили це питання в 2014-2015 роках, коли Україна не мала армії і не була

готова». Авторка нагадує, що в 2014 р. росія незаконно вторглася в Крим і анексувала його, а підтримувані кремлем бойовики захопили території на сході України. В лютому 2022 р. білоруський диктатор пішов ва-банк та допоміг росії розпочати повномасштабне вторгнення в Україну, а наразі погодився розмістити російську ядерну зброю на території своєї країни.

Laine, Martin. Kuidas Eesti kütusefirmad Venemaaga sõja ajal äri ajavad = [Як ведуть бізнес паливні компанії Естонії під час війни з росією] / M. Laine // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120204794/suur-ulevaade-kuidas-eesti-kutusefirmad-venemaaga-soja-ajal-ari-ajavad> .

За словами автора, виявилося, що щонайменше половина паливних компаній з опублікованого списку МЗС Естонії вели справи з росією під час війни в Україні, а деякі навіть із сумнозвісними державними компаніями «Газпром» і «Роснефть». Наприклад, з даних випливає, що весь 2022 р. «Alexela» вела з «Газпромом» бізнес зрідженого газу, крім того, виявилося, що «Nord Terminals AS» працювала з нафтопродуктами іншого російського національного нафтового гіганта «Роснефть». Найбільше фінансують російську скарбницю, каже автор, естонські компанії, товари яких переміщуються в Балтійському морі.

Tchaikovsky music festival overshadowed by war in Ukraine = [Музичний фестиваль Чайковського затьмарений війною в Україні] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14940706>.

Війна росії в Україні цього року кинула глибоку тінь на Міжнародний конкурс імені П. Чайковського, один із найвідоміших і найшанованіших музичних конкурсів у світі, який проводився росією. Санкції, введені західними країнами та більшістю союзників, переконали багатьох музикантів не брати участь у головному заході, який проводиться кожні чотири роки. Цього року в ньому беруть участь 236 молодих музикантів із 23 країн світу, включно з Японією. Кількість музикантів із західних країн різко скоротилося, приблизно на 80 %, порівняно з чотирма попередніми роками. Натомість кількість китайських музикантів зросла в шість разів. Загалом у різних категоріях конкурсу представлено 48 музикантів із Китаю. Це друге місце після росії, де близько половини учасників з приймаючої країни. Після введення санкцій проти росії за вторгнення в Україну в лютому 2022 р. Москва назвала країни, які підтримали санкції «недружніми». Цього року на конкурс приїхало лише 38 учасників з «недружніх» держав, це лише третина від їхньої кількості у 2019 р.

Sundén, Jesper. Alltid senaste nytt – följ SvD direkt = [Завжди останні новини – слідкуйте за SvD безпосередньо] / J. Sundén // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/wA9Gmd/senaste-nytt?pinnedEntry=14747>.

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан в інтерв'ю німецькому журналу «Bild» заявив, що Україна не може стати членом оборонного альянсу НАТО, оскільки перебуває у стані війни. На запитання, чи може Україна вступити в НАТО після війни, він ухильно відповів: «Давайте це обговоримо». У тому ж інтерв'ю В. Орбан

заявив, що Україна «більше не є суверенною державою, оскільки стала залежною від підтримки Заходу».

ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ

People fleeing war in Ukraine treated according to their nationality, Council of Europe says = [До людей, які тікають від війни в Україні, ставляться відповідно до їхньої національності, заявляють у Раді Європи] // *The Brussels Times*. – Brussels, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/news/533013/refugees-from-ukraine-treated-differently-according-to-their-nationality-council-of-europe-says>.

Незважаючи на загалом задовільний прийом приймаючими країнами біженців, які тікали від війни в Україні, умови захисту відрізнялися залежно від громадянства біженців. Це один із висновків опублікованого звіту Комісії Ради Європи проти расизму та нетерпимості (ECRI) за 2022 р. У звіті йдеться, що джерела, які заслуговують на довіру, повідомили про нерівне ставлення, пов'язане з етнічною приналежністю. Наприклад, ромам з України, які шукали захисту, пропонували гірші умови проживання порівняно з іншими українцями, які перебували в такій самій ситуації. У деяких випадках місцева влада взагалі відмовляла їм у прихистку. Повідомлялося також про нерівне ставлення на пунктах пропуску, де роми та вихідці з країн Азії чи Африки або яких сприймали як таких, опинялися в кінці черги на виїзд з України.

Valstybės kontrolė: karo pabėgėlių iš Ukrainos integracija turi būti stiprinama = [Держконтроль: необхідно посилити інтеграцію біженців війни з України] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/06/13/valstybes-kontrole-karo-pabegeliu-is-ukrainos-integracija-turi-buti-stiprinama#ixzz84VPwc0IX>.

У поширеному звіті Держаудитслужби Нідерландів йдеться, що не зважаючи на те, що інституції зосередилися на прийомі біженців війни з України та вжили необхідних заходів, необхідно посилити координацію процесу інтеграції, зокрема інтеграцію на ринок праці та систему освіти. У звіті зазначається, що «інституції, залучені до інтеграції біженців, зіткнулися з проблемою, приймаючи їх».

El Erasmus ucraiano que huyó de la guerra y se convirtió en campeón de España de voleibol = [Українець, який втік від війни, став чемпіоном Іспанії з волейболу] // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/andalucia/2023/06/11/6485d247e4d4d84a768b4570.html>.

Ігор Соколов є одним із багатьох українців, які минулого року прибули до Іспанії, тікаючи від російського вторгнення. У його випадку завдяки стипендії «Erasmus», яка дозволяє йому навчатися в Університеті Альмерії, він лише за рік став чемпіоном Іспанії з волейболу серед юніорів у складі «Unicaja Costa de Almería». Хоча його сім'я живе у Слов'янську Донецької області, Ігор навчався на факультеті менеджменту в Києво-Могилянській академії у Києві, тож початок війни він зустрів у столиці України. Він прибув до Іспанії 6 травня 2022 р. і вступив до програми Червоного Хреста в червні. Ігор запевняє, що Червоний Хрест допоміг йому

адаптуватися в усіх аспектах, зокрема фінансово, а також допоміг з проживанням і харчуванням.

D. A. La Diputación de Alicante distribuye más de 19,5 millones de euros para ayudar a las familias ante la subida de los precios = [Рада провінції Аліканте розподіляє понад 19,5 млн євро на допомогу сім'ям в умовах зростання цін] / D. A. // ABC. – Madrid, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/comunidad-valenciana/diputacion-alicante-distribuye-195-millones-euros-ayudar-20230612121054-nt.html>.

Рада провінції Аліканте допоможе найбільш вразливим сім'ям і групам у провінції сумою в 19,5 млн євро для подолання економічної та енергетичної кризи, спричиненої зростанням цін. Установа задовольнила цей запит на отримання субсидій, якими керуватиме 57 мерій та 8 асоціацій соціальних служб, з якими, окрім надання надзвичайних соціальних виплат, вона співпрацюватиме у прийомі біженців з України. Завдяки цим субсидіям можна буде покрити основні потреби найбільш уразливих сімей, сплативши за покупку продуктів харчування, засобів для чищення та гігієни та ліків, шкільне приладдя або оплату квартплати, електроенергії чи води. Посилення персоналу соціальних служб муніципалітетів і допомога українським біженцям (проживання, перекладацькі послуги, навчання іспанської тощо) також можуть бути охоплені цим проектом.

Osman, Laura. Permanent refuge for some Ukrainians who fled to Canada could be politically fraught = [Постійний притулок для українців, які втікали до Канади, може бути політично небезпечним] / L. Osman // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/federal/2023/06/12/permanent-refuge-for-ukrainians-who-fled-to-canada-could-be-politically-fraught.html>.

Канада зробила незвичайний крок, надавши тимчасовий притулок необмеженій кількості українців, які рятуються від війни. Хоча їм не надається той самий статус або підтримка, як і постійним біженцям, їм дозволяється працювати та навчатися в Канаді на строк до трьох років, і вони можуть подати заяву на продовження свого тимчасового перебування. Канада отримала понад мільйон заяв на тимчасову екстрену візу. З них 747 647 осіб було схвалено станом на 30 травня, і приблизно 230 665 осіб фактично здійснили поїздку до Канади. Міністр імміграції Канади Ш. Фрейзер заявив, що довгоочікувану програму надання посвідки на постійне проживання для українців, які мають сімейні зв'язки, буде реалізовано найближчим часом, але аналогічна програма для інших українців навряд чи буде доступна ще рік чи більше. Директор Інститут Макгілла з вивчення Канади Д. Беланд заявив, що Оттаві потрібно буде узгодити свої дії з українським урядом, якщо вона планує запропонувати українцям постійне місце в цій країні.

Großer Unterschied zu Asylbewerber Weniger Kriegsflüchtlinge aus der Ukraine erreichen Deutschland = [Менше біженців війни з України потрапляє до Німеччини] // Focus. – Berlin, 2023. – 14.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/panorama/welt/grosser-unterschied-zu-asylbewerber-weniger-kriegsfluechtlinge-aus-der-ukraine-erreichen-deutschland_id_196352225.html.

За даними Центрального реєстру іноземців, у травні 2023 р. у зв'язку з російською загарбницькою війною в Україні до Німеччини прибуло близько 15 600 осіб. Заступник голови фракції Союзу з питань бюджету М. Міддельберг сказав, що у той час як кількість біженців війни, які прибувають з України, неухильно зменшується, частка шукачів притулку з інших країн, зростає. За перші три місяці 2023 р. в реєстрі зафіксовано близько 81,6 тис. записів біженців з України. Цифри не показують, скільки людей з України залишили Німеччину з початку року, щоб поїхати на батьківщину чи в іншу країну ЄС.

Sabaliauskaitė, Brigita. Ukrainiečiai vėl galės naudotis lengvata Kaune = [Українці знову зможуть скористатися знижкою в Каунасі] / В. Sabaliauskaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/auto/rinka/2023/06/14/news/ukrainieciai-vel-gales-naudotis-lengvata-kaune-27330857> .

Для перших українців, які втекли до Каунасу від війни в Україні, закінчилася річна пільга на проїзд громадським транспортом. Рада Каунаса вирішила поширити знижку на тих, хто приїхав у 2022 р. Також українці можуть звернутися за соціальною підтримкою. Начальник відділу транспорту та організації дорожнього руху Каунаської міської адміністрації М. Матусевичюс зазначив, що з початку війни українцям видали 9649 пільгових квитків, вартість одного на всі 365 днів становить 275 євро і муніципалітет продовжує виплачувати одноразову виплату 147 євро на людину, а на кожного додаткового члена сім'ї виділяється 49 євро, а також безкоштовне харчування, відвідування дитячих садків та шкіл надано 1303 дітям з України. Оформивши документи, українці можуть оформити грошову соціальну підтримку, компенсацію за опалення, гарячу та холодну воду, оренду житла.

Zwaag, Chantal. Gemeente Hattem draagt bij aan onderwijs voor Oekraïense leerlingen = [Муніципалітет Хаттема сприяє навчанню українських студентів] / С. Zwaag // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/hattem/gemeente-hattem-draagt-bij-aan-onderwijs-voor-oekraïense-leerlingen~ab603e50/> .

Коледж «В and W» у місті Хаттем вирішив фінансово підтримати початкові школи наступного навчального року, щоб надати освіту дітям, які втекли від війни в Україні. Завдяки цьому внеску залишається можливість надавати якісну освіту українським студентам у Хаттемі.

Bonnell, Courtney. Amazon, Marriott and other companies vow to hire thousands of refugees in Europe = [Amazon, Marriott та інші компанії обіцяють найняти тисячі біженців у Європі] / С. Bonnell // National Post. – Toronto, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/amazon-marriott-and-other-companies-vow-to-hire-thousands-of-refugees-in-europe> .

Багатонаціональні компанії, включаючи «Amazon», «Marriott» та «Hilton» пообіцяли найняти більше 13 тис. біженців, включаючи українських жінок, які втекли від війни з Росією, протягом наступних трьох років у Європі. Напередодні

Всесвітнього дня біженців понад 40 корпорацій заявили, що вони наймуть, підключать до роботи або навчать 250 тис. біженців. Заступниця Верховного комісара ООН у справах біженців Келлі Клементс заявила, що зобов'язання, які бізнес збирається взяти на себе, абсолютно необхідні, бо 110 мільйонів людей було переміщено у всьому світі, з них близько 12 мільйонів з України, майже половина з яких мешкає в Європі.

Malts, Kaili. Andmed ei näita, et Eestis oleks kuritegevus kasvanud Ukraina põgenike arvelt = [Дані не показують, що злочинність в Естонії зросла за рахунок українських біженців] / К. Malts // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120207632/faktikontroll-andmed-ei-naita-et-eestis-oleks-kuritegevus-kasvanud-ukraina-pogenike-arvelt> .

Консервативне видання «Uued Uudis» написало огляд того, як естонська українська громада вплинула на життя естонців. Серед них йдеться про збільшення кількості різноманітних злочинів і проступків та надмірне вживання алкоголю. У статті йдеться про те, що у 2022 р. загальна кількість злочинів проти власності зросла на три відсотки, ніж рік тому. За словами автора, водночас немає доказів того, що кількість крадіжок зросла за рахунок біженців з війни. Дані не показують, що зміни в естонській статистиці злочинності та вживання алкоголю були якимось чином спричинені українськими біженцями з війни. За даними поліції, статистично ситуація досить стабільна порівняно з попередніми роками.

Võhma, Katre-Liis. Euroopa uuring paljastab, kuidas läheb Ukraina sõjarõgenikel Eestis teiste riikidega võrreldes = [Європейське дослідження показує, як живуть українські біженці від війни в Естонії порівняно з іншими країнами] / К. Võhma // Postimees. – Tallinn, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://majandus.postimees.ee/7799498/euroopa-uuring-paljastab-kuidas-laheb-ukraina-sojapogenikel-eestis-teiste-riikidega-vorreldes> .

Незважаючи на те, що, згідно з дослідженням Агентства з основних прав Європейського Союзу (FRA), українським біженцям від війни мало б бути важко знайти роботу, їм все ж вдалося знайти роботу в Естонії краще, ніж в інших європейських країнах. В Естонії частка працевлаштованих українців у віці 20-64 років оцінюється в 40 % тоді, як в інших країнах Європи рівень зайнятості значно нижчий, кількість безробітних українських біженців становить лише 23 %.

Aa, Edwin. Nederland duikelt hard op ranglijst kinderrecht: 'De overheid rijdt hier knetterhard door rood' = [Нідерланди сильно падають у рейтингу прав дитини: «Уряд тут їздить на мінус»] / Е. Аа // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/nederland-duikelt-hard-op-ranglijst-kinderrechten-de-overheid-rijdt-hier-knetterhard-door-rood~ad14d4ea/> .

Звіт «KidsRights Index» свідчить, що Нідерланди сильно падають у рейтингу прав дитини, країна опинилася на 20 позиції. Індекс «KidsRights» щорічно вимірює, наскільки дотримуються прав дітей у 193 країнах. За словами автора, Нідерланди завдячують своїм погіршенням позиції уряду, який винний у «порушенні низки

фундаментальних прав дитини», у тому числі у сфері опіки та захисту молоді. У звіті зазначено, що цього 2023 р. кожна четверта дитина житиме за межею бідності через такі події, як війна в Україні. Діти з України найбільше постраждали від війни, за оцінками, 1,6 млн. дітей переміщено, хоча фактичні цифри можуть бути навіть вищими. Напевно, 1,5 млн. дітей також потребують психологічної допомоги внаслідок війни. Колишній омбудсмен у справах дітей М. Дулларт, засновник і голова «KidsRights», висловлює вкрай критичну думку, що «Нідерланди не в змозі забезпечити найбільш вразливих дітей належним доглядом і захистом.

ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЗАКОРДОННИХ АНАЛІТИКІВ ЩОДО УКРАЇНСЬКОГО КОНТРАНАСТУПУ

Pedersen, Lars. "Öppna ryska konflikten oerhört intressant" = [«Відкритий російський конфлікт неймовірно цікавий»] / L. Pedersen // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/Q7OdEx/tiden-inne-for-ukrainas-varoffensiv-eller>.

Викладач воєнної стратегії в Академії оборони Швеції підполковник Йоакім Паасікві вважає, що наступ України повинен розпочатися до середини літа. Й. Паасікві нагошує, що для зовнішнього світу не зовсім зрозуміло чому контрнаступ ЗСУ затримується і додає, що лише керівництво оборони в Україні знає відповідь на це питання.

Tódová, Monika. Komentátori Denníka N: Fica ženie pud sebazáchovy, môže dopadnúť ako Mečiar = [Коментатори Denník N: Фіка керує інстинктом самозбереження, може закінчитися як Мечіар] / M. Tódová // Denník N. – Bratislava, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3406742/komentatori-dennika-n-fica-zenie-pud-sebazachovy-moze-dopadnut-ako-meciar/>.

Головний редактор газети «Denník N» Матуш Костольний і коментатор Роман Патай відповіли на запитання авторки статті М. Тодової. Розмова йшла про атаку безпілотників на Москву. Учасники дискусії висловили впевненість, що схоже на те, що український наступ уже почався. На їх думку, це стосується не тільки атаки на Москву, а й підривних рейдів на російську територію в Белгородській області. Мета полягає в тому, щоб відвернути увагу російських військових і змусити їх перемістити свої сили не в те місце, де будуть атакувати українці, а також перемістили частину ППО з фронту для захисту російських міст, що піде на користь українським військовим.

Sedlenieks, Andis. Pretuzbrukuma ceribas un realitate = [Очікування та реалії контратаки] / A. Sedlenieks // Diena. – Rīga, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sestdiena/pasaule/pretuzbrukuma-ceribas-un-realitate-14300306> .

За словами автора, в публічному просторі західних країн спостерігається зниження очікувань щодо контрудару ЗСУ. Поки одні експерти продовжують чекати цього «день у день», інші вже припускають, що наступ знову перенесуть на другу половину літа чи навіть осінь, також є прихильники заморожування конфлікту та пошуку рішення шляхом переговорів. Він наводить слова директора Центрального

розвідувального управління (ЦРУ) США генерала Д. Петреуса, який, виступаючи на Київському Безпековому форумі, заявив, що не сумнівається в тому, що Україна зможе відновити контроль над окупованими росією територіями під час запланованої контратаки.

Lüdeke, Ulf. Politikwissenschaftler ordnet einMünkler: Zu einer klassischen Großoffensive ist die Ukraine nicht in der Lage = [Мюнклер: Україна не здатна на класичний широкомасштабний] / U. Lüdeke // Focus. – Berlin, 2023. – 05.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/schlaegt-ukraine-jetzt-zurueck-muenkler-skeptisch-ukrainische-grossoffensive-wird-viel-leiser-als-angenommen-verlaufen_id_195607464.html.

Німецький політолог Г. Мюнклер скептично оцінив повідомлення про те, що Україна може розпочати великий наступ проти російських нападників, зазначивши, що «класичний великий наступ, який дозволяє одній армії розтрошити іншу, вимагає переваги 3:1, тому Україна не в змозі це зробити». Г. Мюнклер припускає, що український контрнаступ проходитиме «набагато тихіше, ніж очікувалося» і це призведе до «тривалої війни на виснаження». Що стосується російської інформації про те, що війська путіна успішно відбили український контрнаступ на Донбасі, Г. Мюнклер сказав, що «росії терміново потрібні звіти про успіх, принаймні після українських атак на білгород і атак безпілотників на москву». Проте, за оцінкою Г. Мюнклера, Україна також бере участь у цій «інформаційній війні». За його словами, «в Києві набагато більше говорять про контрнаступ, ніж практикують його».

Zimmermann, Niklas. Ukraine beginnt im Donbass mit «offensiven Aktionen» = [Україна розпочинає «наступальні дії» на Донбасі] / N. Zimmermann // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/bachmut-ukraine-beginnt-im-donbass-mit-offensiven-aktionen-18943852.html>.

Редактор відділу політики видання «Frankfurter Allgemeine» Ніклас Циммерман пише, що Україна спростувала версію росії про те, що вона розпочала «широкомасштабний контрнаступ» у Донецькій області на сході України, наголосивши на переході ЗСУ до наступальних дій на деяких ділянках фронту. Автор зазначив, що такі повідомлення були призначені тільки для того, щоб відвернути увагу від втрат росіян у районі Бахмута, де тривала більша частина боїв.

Strakatý, Čestmír. Svárovský: Ukrajinský útok uspěje a pak se může zbořit ruský režim, na velkou válku už Moskva nemá = [Сваровський: Українська атака вдасться і тоді російський режим може впасти, москва вже не готова до великої війни] / Č. Strakatý // Reflex. – Praha, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/119193/svarovsky-ukrajinsky-utok-uspeje-a-pak-se-muze-zborit-rusky-rezim-na-velkou-valku-uz-moskva-nema.html>.

Політичний аналітик Мартін Сваровський стверджує, що москва вже не готова до великої війни. На його думку, український контрнаступ відбудеться під Донецьком. Аналітик вважає, що крім стратегічної важливості, така атака мала б

також символічний характер і означала б втручання в психіку ворога, яку вже сколихнули збройні зіткнення в Белгороді або атака безпілотників на відомий район Рубльовка в Москві. На думку аналітика, взяття під контроль центру однієї з найдавніших народних республік було б ще одним відчутним ударом, зокрема вимотати ворога фізично і морально, по можливості уникаючи міських боїв, перекрити південний сухопутний коридор, а потім відвоювати Крим. За словами М. Сваровського, це намір української армії, до якої вона, цілком ймовірно, прямує з березня.

Serhan, Yasmeen. Has Ukraine's Long-Awaited Counteroffensive Begun? Here's What We Know = [Чи розпочався довгоочікуваний контрнаступ України? Ось що ми знаємо] / Y. Serhan // Time. – New York, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://time.com/6285236/ukraine-counteroffensive-beginning/>.

За даними аналітичного центру «Інститут вивчення війни» (ISW), що базується у Вашингтоні, бої між українськими та російськими військами ведуться вздовж значної частини 600-мильної східної лінії фронту від Харківської області на північному сході України до Донецької області на південному заході. Плани України щодо виведення російських військ зі своєї території були оповиті таємницею. Експертка з питань з Росії ISW К. Герд вважає, що українці хочуть досягти оперативної раптовості, яка передбачає збереження «туману війни» доти, доки це стратегічно можливо. На її думку, визначення одного набору тактичних дій як «контрнаступ» насправді не відповідає реальності на місцях, зазначаючи, що минулі спроби України повернути собі територію, окуповану Росією, не обмежувалися окремими наступальними діями. За словами К. Герд, контрнаступ буде серією одночасних і послідовних операцій, що відбуваються на всьому театрі військових дій.

Lavazza, Andrea. L'analisi. La controffensiva ucraina: prime incursioni per testare la resistenza russa = [Аналіз. Український контрнаступ: перші рейди для перевірки російського опору] / A. Lavazza // Avvenire. – Milano, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/prime-incursioni>.

Аналізуючи український контрнаступ, кореспондент «Avvenire» Андреа Лавазза зосереджений на південному напрямку, де Україна намагається рішучим ходом на Півдні вдарити по Криму. Деякі аналітики вважають, що один із способів для Києва «виграти війну» – це наступати на Півдні, намагаючись перервати зв'язки між окупованими територіями та Кримом, перекриваючи шляхи доступу та постачання на півострів. Автор задається питанням: якщо Путін побачить, що контроль над Кримом коливається, чи можна його спонукати сісти за стіл переговорів? Відповідь – це не неможливо, але ймовірно поки що, адже контрнаступ – це те, на що Президент України В. Зеленський і міжнародна спільнота, яка його підтримує, сподіваються вийти з глухого кута, в якому опинилася війна. А. Лавазза зазначає, що наступні кілька місяців покажуть, у який бік зміниться хід війни.

Farberov, Snejana. Ukraine launches long-awaited counteroffensive to oust Russian forces: officials = [Україна починає довгоочікуваний контрнаступ з метою витіснення

російських військ: чиновники] / S. Farberov // New York Post. – New York, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/08/ukraine-launches-long-awaited-counteroffensive-officials/>.

Кореспондентка «New York Post» Сніжана Фарберов у статті пише, що згідно з заявами офіційних осіб обох сторін «конфлікту», Україна розпочала свій довгоочікуваний контрнаступ, щоб витіснити російські війська зі своєї території понад 15 місяців війни. На прохання прокоментувати повідомлення ЗМІ про контрнаступ, українські військові відповіли відмовою, відповівши, що «у нас немає такої інформації і ми не коментуємо анонімні джерела». С. Фарберов зазначає, що суперечливі коментарі про контрнаступ з'явилися лише через кілька днів після руйнування Каховської ГЕС в Херсонській області України, що спричинив катастрофічну повінь та масову евакуацію.

Ståhle, Mathias. Ukrainska militärkällor: Motoffensiven har inletts = [Українські військові джерела: Розпочався контрнаступ] / M. Ståhle // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/dwzr5q/ukrainska-militarkallor-motoffensiven-har-inletts> .

Викладач військової стратегії в Шведській академії оборони Йоакім Паасіківі заявив, що український контрнаступ вже почався, зокрема на Запорізькому напрямку та південному сході України йдуть великі бої. За його словами, бойові дії на лінії фронту посилюються і зараз українські війська стрімко просуваються до окупованої росією території. Й. Паасіківі наголосив, що українські війська складаються зі спеціально навчених солдатів, оснащених західною зброєю та навчених тактиці НАТО.

Claves de la primera semana de contraofensiva: Ucrania avanza en Bajmut y Rusia repele ataques con «inusual» éxito = [Ключові моменти першого тижня контрнаступу: Україна просувається в Бахмуті, а росія відбиває атаки з «незвичайним» успіхом] // ABC. – Madrid, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/claves-primera-semana-contraofensiva-ucrania-avanza-bajmut-20230609121458-nt.html>.

Автори «ABC» з посиланням на джерела США зазначають, що український контрнаступ почався. На думку авторів, Україна не збирається ні підтверджувати, ні оголошувати початок контрнаступу, хоча з 4 червня українські війська залишили оборонні позиції, щоб наступати щонайменше на трьох ділянках фронту, як опублікував Інститут вивчення війни (ISW). ISW стверджує, що українські сили перейшли від оборони до наступу на Бахмутському напрямку та просуваються на флангах міста на відстані від 200 метрів до майже 2-х кілометрів. Автори зазначають, що очікується, що в українському контрнаступі будуть задіяні тисячі навчених і оснащених Заходом українських військових.

Lüdeke, Ulf. Experte widerspricht Selenskyj: „Sprengung wirft Ukraine weit zurück“ = [Експерт не згоден із Зеленським: «Підрив відкидає Україну далеко назад»] / U. Lüdeke // Focus. – Berlin, 2023. – 09.06. – Режим доступу :

https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/fatale-folgen-experte-widerspricht-selenskyj-sprengung-wirft-ukraine-weit-zurueck_id_195769978.html.

За словами експерта Й. Вебера, підриг Каховської ГЕС матиме фатальні наслідки не лише для українського контрнаступу, а й для всього перебігу війни. За його словами, керівництво в Києві опиниться в скрутному становищі, щоб «продовжувати виправдовувати цю війну на виснаження». На думку експерта, може статися значне погіршення, якщо республіканці виграють президентські вибори в США восени 2024 р. і виникне ризик того, що США можуть суттєво зменшити підтримку України. Й. Вебер вважає, що результат війни в Україні вирішиться цього літа.

Lindström, Marcus. Expert: Offensiven kan ha pågått i en månad = [Експерт: Можливо, наступ тривав місяць] / M. Lindström // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/Xbn3M7/expert-offensiven-kan-ha-pagatt-i-en-manad>.

Підполковник Національного університету оборони Королівства Швеції Пітер Ліден вважає, що контрнаступ України триває вже більше місяця, а його колега Йоакім Паасікві каже, що за останні три-чотири дні він бачив ознаки того, що контрнаступ триває. Й. Паасікві вважає абсолютно найкращим сценарієм для України – крах російської оборони, а найгіршим – застрягнути, що зумовить великі втрати з обох сторін. Й. Паасікві констатує, що за кілька тижнів – чи місяць – будуть ознаки того, чи вдався контрнаступ України.

Carter, Dylan. Former US Army General: ‘Ukraine’s counteroffensive has to succeed’ = [Колишній генерал армії США: «Контрнаступ України має бути успішним»] / D. Carter // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world-all-news/547061/former-us-army-general-ukraines-counteroffensive-has-to-succeed>.

У коментарі для «The Brussels Times» колишній заступник командувача Європейським командуванням США генерал-лейтенант (у відставці) Стівен Твітті зазначив, що пізня весняна наступальна операція України вже триває, зокрема українські війська завдали ударів по лінії фронту з російськими окупаційними військами, зондуючи їхню оборону. С. Твітті пояснив, що українські розвідувальні сили намагаються знайти вразливі місця в російській обороні. Згідно з першими повідомленнями, українські атаки мали і успіхи і провали. С. Твітті припускає, що однією з ключових сил у нинішньому наступі буде нещодавно сформована 47-а бригада, яка була відправлена на навчання до Німеччини та озброєна найкращим західним обладнанням.

Vasilko, Tomáš. Ako zatiaľ ide Ukrajincom ofenzíva? Rusi ušli z prvých dedín, no zničili aj západné tanky = [Як наразі йде український наступ? росіяни втекли з перших сіл, але й знищили західні танки] / T. Vasilko // Denník N. – Bratislava, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3419742/ako-zatial-ide-ukrajincom-ofenziva-rusi-usli-z-prvych-dedin-no-znicili-aj-zapadne-tanky/>.

За словами військового аналітика Центру військово-морського аналізу (CNA) Майкла Кофмана, бойові дії в Україні, схоже, ведуться «вздовж осі Токмака» – стратегічно важливого міста в Запорізькій області, розташованого вище за течією від Каховської ГЕС. Аналітик вважає, що українські сили сподіваються забезпечити прорив на півдні та розірвати «сухопутний міст», який з'єднує росію із Запорізькою і Херсонською областями України, відрізавши тим самим шляхи постачання до Кримського півострова.

Sabbagh, Dan. How successful has Ukraine's counteroffensive been so far? = [Наскільки успішним був контрнаступ України?] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/13/ukraine-making-real-gains-near-frontline>.

Як пише британський журналіст військового відділу «The Guardian» Д. Саббах, в контрнаступі України, який триває понад тиждень, виділяються два моменти. Україна просувається вперед у кількох точках, переважно вздовж південного фронту, але також і на сході. А в деяких місцях українська армія досягає поступових, але реальних успіхів, звільняючи прифронтові села. Україна досі не направила на передову багато танків, на що звернув увагу Б. Годжес, колишній генерал армії США. На його думку, це означає, що дві чи три з дев'яти навчених та оснащених західних бригад зосереджені на вузькому фронті. Тим часом катастрофічна повинь після прориву греблі в Новій Каховці, ймовірно, допомогла росії збалансувати ситуацію, ускладнивши для України можливість обмірковування ризикованого морського нападу на розширену дельту Дніпра, навіть якщо деякі російські оборонні позиції були затоплені. Д. Саббах наголосив, що Києву також необхідно подолати свою фундаментальну проблему нестачі бойових літаків, поки він терпляче чекає, коли Захід нарешті надасть F-16.

Huët, Bob. Dagelijkse successen voor Oekraïne en Rusland, maar alles draait om cruciale landcorridor naar de Krim = [Щоденні успіхи України та росії, але все крутиться навколо важливого сухопутного коридору до Криму] / B. Huët // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/dagelijkse-successen-voor-oekraïne-en-rusland-maar-alles-draait-om-cruciale-landcorridor-naar-de-krim~abad88c1/>.

Аналізуючи експертні оцінки, журналіст видання Боб ван Хует пише, що головна мета українського наступу: розірвати сухопутний коридор, який досі з'єднує росію з незаконно анексованим Кримом. За його словами, якщо українці пробіють цей стратегічно дуже важливий сухопутний коридор, у кремля будуть великі проблеми. Якщо це не вдасться, російські генерали, черпатимуть надію з ще тривалої битви на виснаження, яку, на їхню думку, вони зможуть виграти. Журналіст вважає, що в цій війні мало що можна передбачити і незважаючи на всі кадри з поля битви та заяви з Москви та Києва, багато експертів кажуть, що можуть пройти тижні чи навіть місяці, перш ніж ми отримаємо більш чітке уявлення про те, хто врешті-решт може диктувати умови миру.

Strakatý, Čestmír. Ludvík: Touto ofenzivou válka neskončí, bude pokračovat i příští rok, Rusko ještě může i vyhrát = [Людвік: Цим наступом війна не закінчиться, вона триватиме наступного року, і росія ще може виграти] / Č. Strakatý // Reflex. – Praha, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/119370/ludvik-touto-ofenzivou-valka-neskonci-bude-pokracovat-i-pristi-rok-rusko-jeste-muze-i-vyhrat.html>.

Аналітик з питань безпеки факультету соціальних наук Карлового університету Ян Людвік попереджає, що не треба покладатися на те, що війна закінчиться в результаті контрнаступу ЗСУ. За його словами, можна припустити, що Україна, яка атакує, зазнає великих втрат, адже їх зазнає будь-яка армія, яка не змогла б багаторазово перевершувати ворога за технікою, підготовкою та чисельністю. У війні, що триває, з точки зору техніки – 1:2 на користь росії, що не додає їй розгромної поразки. Тому найбільш вірогідним виглядає такий сценарій, що українцям вдасться просунутися, але лише на кілька кілометрів, на цьому фронт зупиниться на зиму, а наступного року бої почнуться знову. Я. Людвік вважає можливість перемоги росіян менш реальною, але не виключеною, що українська армія буде надто виснажена, втратить підтримку Заходу і не обов'язково зможе утримати кордони тих українських областей, які були анексовані.

Kerpner, Joachim. Källa: "Ett schackparti pågår mellan de båda arméerna" = [Джерело: «Між двома арміями йде гра в шахи»] / J. Kerpner // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/eJ0ow9/schackparti-pagar-mellan-ryska-och-ukrainska-styrkor>.

Автор статті Й. Керпнер коментує статті в «The Economist», в якій український контрнаступ називають «грою в шахи» між Україною та росією. В статті йдеться, що зараз найважливіше для українських сил – зменшити перевагу російської артилерії, вразивши та знищивши російські артилерійські системи далеко за фронтом, що вже, як кажуть, принаймні частково вдалося. Росіяни ще не повністю використали свою чисельну перевагу в повітрі, хоча це могло б дати їм перевагу. «The Economist» повідомляє, що хоча російські військові літаки почали частіше літати над фронтом, їх стримує знання про всю сучасну протиповітряну зброю, яку Україна отримала від своїх союзників на Заході. Видання констатує, що Україна мала як успіхи, так і невдачі на полі бою.

Huët, Bob. Het verloop van het Oekraïense offensief: wat weten we tot nu toe? = [Хід українського наступу: що ми наразі знаємо?] / B. Huët // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/het-verloop-van-het-oekraïense-offensief-wat-weten-we-tot-nu-toe~a2125a42/>.

Більшість незалежних спеціалістів сходяться на думці, що робити висновки щодо українського наступу, із супутникових знімків чи м'язових заяв як з Києва, так і з Москви ще зарано. Деякі експерти прогнозують, що погана підготовка та дисципліна російських збройних сил може призвести до паніки та, можливо, капітуляції, але, на думку інших експертів, росіяни можуть ще дуже довго захищати свої укріплені позиції. За словами автора, розраховуйте, що українці придумують видовищні дії до саміту НАТО у столиці Литви Вільнюсі (11 та 12 липня). З одного боку, каже автор, щоб показати Заходу, що вся військова допомога використовується з користю, але

також, на думку експертів, завдати удару по моральному духу ворога. Вже пошкоджений міст путіна до Криму буде одним із головних у списку хітів України.

Palmas, Francesco. Ucraina. Se la controffensiva finisce invece davanti al tavolo delle trattative? = [Україна. Що, якби контрнаступ замість цього закінчився за столом переговорів?] / F. Palmas // Avvenire. – Milano, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/analisipalmas>.

Автор статті Ф. Пальмас вважає, що контрнаступ України ще не почався. Він наголосив, що потрібна обережність, але дані перших днів дивують: перша російська оборонна лінія не зруйнована, росіяни здали лише кілька сіл, але українські команди виглядають більш впевнено. Ф. Пальмас зазначив, що сьогодні неможливо зосередити сили для масових дій в одній точці. Незважаючи на те, що Київ замовчує інформацію, поширені відеозаписи демонструють обережні атаки. Миротворча місія кардинала Маттео Дзуппі, доручена Папою Франциском, відродила надії тих, хто відкидає війну та відкидає її жахливу жорстокість. Ф. Пальмас пише, що кардинал також готовий їхати до Москви «плести нитки діалогу» і саме настав час говорити про мирні переговори.

Wolfsgruber, Axel. TV-Kolumne „Maybrit Illner“ Konfliktforscherin: „Entsetzen über die Bilder wird sehr groß sein“ = [Конфліктолог: «Жах від картинок буде дуже великий»] / A. Wolfsgruber // Focus. – Berlin, 2023. – 16.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/kultur/kino_tv/tv-kolumne-maybrit-illner-konfliktforscherin-das-entsetzen-ueber-die-bilder-wird-sehr-sehr-gross-sein_id_196542591.html.

Німецькі політики та військові експерти, обговорюючи війну Росії проти України сходяться на думці: це займе багато часу, це буде дуже дорого, тому група майже одноголосно закликає до більшої кількості зброї для українців. Полковник А. Вюстнер пояснює, що наступ України триватиме тижнями і місяцями, але «важливо, щоб Україна повернула ініціативу» і «Захід не повинен втомлюватися і повинен постачати більше зброї». Полковник також дає зрозуміти, що в Німеччині виробляється занадто мало озброєння, оборонний бюджет має значно зрости. За його словами, в Німеччині ніхто не хоче війни в їх країні і тому «ми маємо інвестувати». Експерт з питань безпеки В. Ішінгер хотів би бачити більше спільних зусиль європейських країн. На його думку, «було б чудово, якби ми, європейці, склали пакет», який міг би включати крилату ракету «TAURUS» з німецької сторони.

Gordon, Anna. Ukraine's counteroffensive is underway. How it's going isn't clear = [Український контрнаступ триває. Як це відбувається, незрозуміло] / A. Gordon // Time. – New York, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://time.com/6287830/ukraine-counteroffensive-slow-progress/>.

На думку наукового співробітника Болонського університету, якій досліджує військову стратегію Росії Н. Фасоли, Збройні сили України наразі просто промацують російську оборону, маючи успіхи, але не вирішальні. Щоб досягти успіху, Україні доведеться прорвати укріплені лінії оборони Росії та швидко перерозподілити свої сили. Н. Фасола прогнозує, що одним із ключових факторів успіху стане здатність

передислокувати та сконцентрувати свої сили, які зараз розосереджені по всій лінії атаки. Експерти повідомляють «Time», що однією з потенційних стратегій, яку може застосувати Україна, є спроба зламати сухопутний міст, який сполучає материкову частину росії з Кримом. Експерти називають таку стратегію складною, бо руйнація Каховської ГЕС обмежила можливості українських сил просуватися вперед на півдні. Професор географії та політичної економії Оксфордського університету В. Міхненко вважає, що це перша велика міжнародна військова операція такого масштабу, яка була проведена без значної підтримки з повітря. Всі експерти сходяться на думці, що західна зброя матиме вирішальне значення для майбутнього України.

Vyšniauskaitė, Birutė. Ekspertas: galimas dalykas, kad lemiamu momentu ukrainiečiai didžiausią kozirį ištrauks iš rankovės = [Експерт: не виключено, що українці витягнуть найбільший козир у вирішальний момент] / В. Vyšniauskaitė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/06/18/news/ekspertas-galimas-dalykas-kad-lemiamu-momentu-ukrainieciai-didziausia-koziri-istrauks-is-rankoves-27395127> .

Експерт національної оборони Литви А. Буткявічюс розповідає про ускладнення через підлив росіянами Каховської ГЕС та чого найбільше не вистачає українцям для контрнаступу. Експерт прогнозує, що перші кроки до кінця війни будуть у травні 2024 р.

Mangott, Gerhard. Gastbeitrag von Gerhard Mangott Reagiert Putin mit Atomwaffen auf Gegenoffensive? Experte wägt heikle Frage ab = [Чи відповідь путін на контрнаступ ядерною зброєю? Експерт зважує каверзне питання] / G. Mangott // Focus. – Berlin, 2023. – 23.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/erfolgreiche-gegenoffensive-der-ukraine-wird-nicht-gleich-nukleares-inferno-ausloesen_id_197205446.html.

Австрійський політолог та експерт у галузі Східної Європи та росії Г. Манготт вважає, що можливість застосування тактичної ядерної зброї безсумнівно існує, якщо український наступ поставить під загрозу російський контроль над Кримом. За його словами, влада України оголосила метою війни повернення всієї території, втраченої з 2014 р., включно з Кримом і в цьому її підтримують також країни Північної та Східної Європи. За словами експерта, у такій констеляції цілком респектабельно побоюватися катастрофічної ескалації і тому підтримувати лише більш помірковані військові цілі України – наприклад, відтіснити російських загарбників на лінію фронту перед війною, розв'язаною у 2022 р. Політолог наголосив, що зрештою саме Захід визначає досяжні цілі війни і він повинен усвідомлювати свою відповідальність.

Scavo, Nello. Ucraina. Usa «delusi» dall'offensiva di Zelensky. Mosca dà la caccia a giudice italiano = [Україна. США «розчаровані» наступом В. Зеленського. москва полює на італійського суддю] / N. Scavo // Avvenire. – Milano, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/usa-delusi-dall-offensiva-di-zelensky-e-mosca-da>.

Журналіст італійського видання «Avvenire» Нелло Скаво зазначає, що з Сполучених Штатів просочуються перші явні побоювання з приводу успіху

українського контрнаступу. За словами джерел, контратака «не виправдовує очікувань на жодному фронті». Київ заперечує, говорячи, що він тримає в резерві не менше 15 батальйонів, готових вступити в бій після того, як лінія фронту займе позиції на достатній відстані, щоб завдати ракетних ударів по російських позиціях глибше. Автор вважає, що насторожене ставлення з боку США підтверджує, що справи йдуть гірше, ніж очікувалося, зокрема через затоплення Херсона, яке з проривом Каховської ГЕС фактично обмежило можливості для наступу.

РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Bakker, Alexander. Rutte roept Europese leiders op om Oekraïne te steunen: ‘Meer hulp, niet minder’ = [Рютте закликав європейських лідерів підтримати Україну: «Більше допомоги, а не менше»] / A. Bakker // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1594620612/rutte-roept-europese-leiders-op-om-oekraïne-te-steunen-meer-hulp-niet-minder> .

Промова на саміті Європейської політичної спільноти прем'єр-міністра Нідерландів М. Рютте майже повністю була присвячена необхідності підтримки України. Він закликав європейських лідерів надавати більше підтримки Україні. М. Рютте повторив свій меседж, що «Україна повинна перемогти». Прем'єр-міністр також коротко прокоментував нещодавній прорив для «коаліції реактивних винищувачів», зокрема Нідерланди готуватимуть українських пілотів для F-16 разом із Данією, Бельгією та Великою Британією.

Mikloš, Ivan. Ako to číta Ivan Mikloš: Hrá sa o čas. A Putin ho má viac = [Як читає Іван Міклош: Це питання часу. А у путіна його більше] / I. Mikloš // Denník N. – Bratislava, 2023. – 01.06. – Режим доступу : https://e.dennikn.sk/3404121/ako-to-cita-ivan-miklos-hra-sa-o-cas-a-putin-ho-ma-viac/?_ga=2.266822926.1884666228.1685692645-2105389541.1675520548.

У Братиславі завершився ще один успішний рік міжнародної конференції «Globsec», завдяки якому Словаччина регулярно стає місцем зустрічей і дискусій важливих людей на глобально важливі теми. Однією з ключових тем цього року, як і минулого року, стала війна в Україні. Іван Міклош, відомий реформатор, колишній віцепрем'єр-міністр Словаччини зазначив, що політична, військова, економічна та гуманітарна допомога Заходу Україні хоча й безпрецедентно висока, але все ж недостатня. За його словами, саме в недостатності цієї підтримки найбільший ризик того, що путін «виграє, а Україна програє». І. Міклош наголосив на збільшенні військової допомоги Україні.

Lynch, Suzanne. Zelenskyu's plea exposes Europe's divisions = [Прохання В. Зеленського викриває розкол Європи] / S. Lynch // POLITICO. – Brussels, 2023. – 01.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-war-europe-volodymyr-zelenskyu-moldova-divisions/>.

Журналістки «POLITICO» Сюзанна Лінч і Клеа Колкатт пишуть, що Президент України Володимир Зеленський приїхав на саміт Європейської політичної спільноти в Молдову, щоб попросити «гарантій безпеки» саме тоді, коли Франція та Німеччина

розійшлися в думках в цьому питанні. На думку журналісток, європейські лідери влаштували потужну демонстрацію підтримки України на саміті в Молдові, але навіть коли понад 40 лідерів пообіцяли свою солідарність з Україною на другий день зустрічі труднощі у підтримці цієї єдності були очевидними. Вони зазначають, що до та під час саміту лідери виявляли конкуруючі позиції щодо дедалі дискусійного питання – які гарантії безпеки може надати Україні Захід.

ECHR condemns Ukraine for failing to recognise same-sex couples = [ЄСПЛ засуджує Україну за невизнання одностатевих пар] // *The Brussels Times*. – Brussels, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/news/533230/echr-condemns-ukraine-for-failing-to-recognise-same-sex-couples>.

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) засудив Україну за дискримінацію та порушення права на приватне життя через відсутність юридичного визнання та захисту одностатевих пар у країні. До суду, який стежить за дотриманням Європейської конвенції про захист прав людини в 46 державах, які її ратифікували, звернулися двоє українців, які намагалися одружитися в Україні, але їм відмовили на підставі, що Конституція України та Сімейний кодекс чітко визначають шлюб як союз між чоловіком і жінкою.

«To wojna Rosji z Ukrainą». Czaputowicz przypomina, o co jest walka = [«Це війна між росією та Україною». Я. Чапутович нагадує, про що йдеться] // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/446313/wojna-rosja-ukraina-czaputowicz-zachod-nie-jest-strona.html>.

Колишній міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович, говорячи про війну між росією та Україною на дискусійній панелі 13-го конгресу Польщі, шукає, за його ж словами, більш спокійну, аналітичну мову, засновану на цінностях і міжнародному праві. Я. Чапутович нагадав, що «Захід не є стороною конфлікту». Він не поділяє точку зору, що війна – це зіткнення між Західною цивілізацією та протилежною цивілізацією путіна. Я. Чапутович наголосив, що поляки не хочуть, щоб «польська армія заходила в зону бойових дій і воювала, і інші країни цього не хочуть».

Wieder, Thomas. Stefan Creuzberger, historien : « En envoyant des chars Leopard 2 à l'Ukraine, les Allemands montrent qu'ils ont tiré les leçons de leur histoire » = [Стефан Кройцбергер, історик: «Відправляючи в Україну танки «Leopard 2», німці показують, що засвоїли уроки своєї історії»] / T. Wieder // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/02/stefan-creuzberger-historien-en-envoyant-des-chars-leopard-2-a-l-ukraine-les-allemands-montrent-qu-ils-ont-tire-les-lecons-de-leur-histoire_6175932_3210.html.

В інтерв'ю журналісту «Le Monde» Томасу Відеру історик і професор Ростоцького університету Стефана Кройцбергера розповів про своє бачення поставок Німеччиною в Україну танків «Leopard 2». С. Кройцбергер стверджує, що це рішення свідчить про те, що Німеччина засвоїла уроки своєї історії та розірвала особливі відносини з росією. На думку історика, російська агресія змусила Німеччину зробити

свій табір і постачати зброю країні, яка перебуває у стані війни з росією. У статті також наголошується, що поставка танків Україні викликала бурхливі дебати в Німеччині, оскільки суперечить політиці підтримки добрих відносин з росією. Канцлери Німеччини, які змінювали один одного такі, як В. Брандт, Г. Коль, Г. Шредер і А. Меркель, прагнули підтримувати позитивні відносини з москвою, розглядаючи її як велику державу та прагнучи прив'язати її до Заходу. С. Кройцбергер зазначає, що нинішня ситуація змусила Німеччину переглянути цей підхід і стати на бік України.

Semo, Marc. «Le Grand Continent» radiographie les fractures de la guerre en Ukraine = [«Великий Континент» рентгенує переломи війни в Україні] / M. Semo // Le Monde. – Paris, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/06/02/le-grand-continent-radiographie-les-fractures-de-la-guerre-en-ukraine_6175843_3232.html.

Журналіст «Le Monde» Марк Семо досліджує проєкт інтернет-журналу «Le Grand Continent», який складається із 15 статей про геополітичні потрясіння, спричинені війною в Україні. Проєкт мав на меті відобразити еволюцію глобальної ролі Європи та її розширення на схід, а також перехідний період між минулим і майбутнім, який породив різноманітні виклики, включно з російсько-українською війною. В збірці зібрано аналіз війни в Україні через призму точок зору авторів різних національностей.

Martényi, Csaba. A villámháború elmaradt = [Блицкриг був пропущений] / S. Martényi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://chat.openai.com/?model=text-davinci-002-render-sha>.

Автор статті журналіст Чаба Мартені розповідає про те, що план росії в короткий термін вторгнутися в Україну й окупувати її значні території не здійснився. Автор зазначає, що економічна та військова потужність росії відстає від США, а президент росії володимир путін не врахував уроків історії, особливо Другої світової війни. У статті звертається увага на те, що сучасні військові технології все ще зосереджені в західному світі, і що Україна може перемогти традиційну російську армію завдяки допомозі Заходу. На думку автора, до росії після закінчення війни слід ставитися так само, як до Німеччини та Японії після Другої світової війни. Автор зазначає, що «російському суспільству необхідно дати можливість приєднатися до мирного світового порядку, але для цього путіна спочатку потрібно стратегічно перемогти і розібратися з ним».

Bolgár, György. Az épelméjűség hete = [Тиждень розуму] / G. Bolgár // Nepszava. – Budapest, 2023. – 02.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3196856_az-epelmejuseg-hete.

У статті журналіст «Nepszava» Дьєрдь Булгур пише, що прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан заявив на радіо «Kossuth», що «здорова людина не може дозволити собі говорити так, ніби вона воює з росією». Проте автор статті зазначає, що сам В. Орбан нещодавно зробив подібні заяви, коли сказав, що «сьогодні ми у

війні до кінця». У статті також обговорюється пов'язане з інфляцією твердження В. Орбана про те, що економічна ситуація та інфляція швидко покращаться, якщо відбудуться мирні переговори. Автор наголошує, що інфляція почалася не через війну в Україні і нині зменшується, навіть якщо війна триває.

Camut, Nicolas. West should avoid ‘third world war’ with Russia, top adviser to Brazil’s Lula says = [Захід повинен уникати «третьої світової війни» з росією, каже головний радник президента Бразилії Л. І. Лула да Сілва] / N. Camut // POLITICO. – Brussels, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/west-avoid-third-world-war-russia-ukraine-celso-amorim-brazil/>.

Репортер останніх новин «POLITICO» Ніколя Камют нагадує, що президент Бразилії Луїз Інасіу Лула да Сілва зробив низку суперечливих заяв, які стурбували західних союзників України, які допомагають українцям захищатися від повномасштабного вторгнення росії. Селсо Аморім, колишній міністр закордонних справ і оборони, який зараз є головним радником президента Бразилії, заявив, що вони не хочуть «третьої світової війни», або «нової холодної війни». Бразилія намагається позиціонувати себе як посередника в переговорах про припинення війни росії проти України. Хоча Л. І. Лула да Сілва засудив війну росії, він відмовився надати військову допомогу Києву чи ввести санкції проти москви.

Reagált Ukrajna Orbán Viktor reggeli rádióinterjújára = [Він відреагував на ранкове радіоінтерв'ю В. Орбана] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230602/reagalt-ukrajna-orban-viktor-reggeli-radiointerujara-619110>.

Прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан у своєму радіоінтерв'ю говорив про майбутній український контрнаступ, наголосивши, що ситуація на сході країни не змінилася і війна перебуває у дуже жорсткій фазі. Він вважає, що контрнаступ призведе до ще більшого кровопролиття, тому потрібно зробити все для припинення вогню та проведення переговорів, інакше буде втрачено багато життів. Радник голови Офісу Президента України М. Подоляк відреагував на висловлювання В. Орбана і в «Твіттер» зазначив, що публічна позиція В. Орбана порушує цінності ЄС та міжнародне право. За його словами, Угорщина повинна визнати, що контратакою Україна повертає власні території та населення, що є справедливим і обов'язковим. Він заохотив В. Орбана просити путіна вивести російські війська з території України і таким чином припинити війну.

Walton, Calder. What comes after putin’s rule in russia. The west should beware = [Що буде після правління путіна у росії. Захід має остерігатися] / C. Walton // Time. – New York, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://time.com/6284209/after-vladimir-putins-rule-in-russia/>.

Один із провідних світових учених у галузі розвідки та національної безпеки, історик Гарвардської школи державного управління ім. Кеннеді К. Уолтон в статті пише, що росія фактично є службою безпеки із приєднаною до неї державою. Останні два десятиліття путін правив росією, покладаючись на «силовиків. У 2019 р. 77 %

путінського уряду склали силовики. На думку К. Уолтона, найкраще, що може зробити уряд США, – це підготуватися до довгострокової боротьби з росією. Західні країни мають послабити здатність російської розвідки працювати за кордоном, спровокувавши масові висилки її офіцерів, які видавали себе за російських дипломатів. К. Уолтон вважає, що США потрібна нова велика стратегія стримування росії, яка має ґрунтуватися на незручній істині: Захід має проблему з росією, а не з путіним.

Ucraina: Mattarella, ‘Italia fermamente schierata per la sua libertà e indipendenza’**
= [Україна: Маттарелла, «Італія твердо виступає за свою свободу та незалежність»] // **Libero Quotidiano**. – Milano, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35964813/-ucraina-mattarella-italia-fermamente-schierata-per-la-sua-liberta-e-indipendenza-.html>.

Президент Італії Серджо Маттарелла з нагоди Дня проголошення Італійської Республіки сказав, що Італія твердо налаштована на захист України та її свободи, територіальної цілісності та незалежності. Рим і далі гарантує Києву беззастережну та багатосторонню підтримку в боротьбі з брутальною агресією росії. С. Маттарелла наголосив, що на карту у війні в Україні поставлені цінності свободи та демократії, ті самі цінності, для захисту яких і було створено Європейський Союз.

Rónay, Tamás. Paul Lendvai: Orbán Viktor számára első a hatalom, második a pénz, harmadik a futball = [П. Лендвай: Для В. Орбана на першому місці влада, на другому – гроші, на третьому – футбол] / Т. Rónay // **Nepszava**. – Budapest, 2023. – 03.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3196840_paul-lendvai-magyarország-orban-viktor-ausztrianer-politika.

В інтерв'ю австрійський журналіст і аналітик П. Лендвай зазначив, що В. Орбан не є чинником світової політики, хоча наближена до влади преса намагається це поставити по-іншому. На думку автора, В. Орбан є успішним політиком, але це не обов'язково добре для світу. П. Лендвай наголошує на посиленні авторитарних тенденцій в ЄС і звертає увагу на російську агресію проти України. У статті йдеться міжнародну позицію В. Орбана та політичну ситуацію в Австрії та Угорщині. П. Лендвай критично оцінює політичну систему В. Орбана.

Vincent, Isabel. Drone attacks on moscow ‘the beginning of the end’ for vladimir putin, expert says = [Атаки дронів на москву – «початок кінця» для володимира путіна, – вважає експерт] / I. Vincent // **New York Post**. – New York, 2023. – 03.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/03/russia-drone-attacks-may-be-demise-of-vladimir-putin-expert/>.

Старший науковий співробітник Хадсонівського інституту (США) Л. Коффі вважає, що серія атак безпілотників на москву за останній місяць може означати початок кінця домінування росії над Україною і може призвести до смерті президента володимира путіна. На думку експерта вашингтонського аналітичного центру, поразка росії у війні в Україні неминуха і призведе до подальшого розколу серед еліти країни, коли прихильники жорсткої лінії повернуться проти путіна, а олігархи вимагають припинення кровопролиття та їхнього статусу ізгоя на Заході у спробі

зберегти власне багатство та владу. Путін, за його словами, або помре, або буде змушений буде залишити країну.

Freidel, Morten. Unvorsichtige Ukraine = [Безтурботна Україна] / M. Freidel // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/drohnenangriffe-auf-moskau-unvorsichtige-ukraine-18937451.html>.

Оглядач видання «Frankfurter Allgemeine» Мортен Фрейдель зазначає, що навряд чи у війні в недавньому минулому ролі були настільки чітко розподілені, як це було під час вторгнення росії в Україну. За словами оглядача, російські солдати воюють за імперіалістичні мрії самодержця, який не залишив жодного сумніву щодо того, що чекає українців у разі поразки: їхня держава буде знищена, вони стануть васалами, а українські воїни борються за свою державу та свою свободу. На думку М. Фрейделя, зрештою навіть Німеччині вдалося доставити зброю, хоча ситуація була надто ясною, а тиск не залишатися осторонь був надто сильним. Автор констатує, що ніхто не може ігнорувати, коли країна бореться за справедливу справу навіть тоді, коли атаки на країну-агресора західною зброєю заборонені.

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Venemaa pigem kannatab häbi, kui et liigutab oma vägesid Belgorodisse = [Тіт Калмус: росія краще зазнає ганьби, ніж перекине свої війська до Белгорода] / T. Kalmus // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 05.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120198202/sojaraport-teet-kalmus-venemaa-pigem-kannatab-habi-kui-et-liigutab-oma-vagesid-belgorodisse> .

Військовий оглядач видання Т. Калмус відмічає, що за свіжими даними, росія не змогла витіснити російських добровольців з белгородської області росії, скоріше навпаки, добровольці нібито контролюють чотири населені пункти, ще в п'яти населених пунктах ведуться бої. Т. Калмус зазначає, що за чутками, російські добровольці нараховують у белгородській області кілька сотень бійців, і витіснити їх в Україну не складе труднощів, але російському Міноборони це поки не вдалося і, отже, існує великий страх перед можливим великим вторгненням з боку України.

Walker, Peter. Dam collapse would be new low if moscow is to blame, says Rishi Sunak = [Ріші Сунак каже, що обвал дамби буде новим мінімумом, якщо винна москва] / P. Walker // The Guardian. – London, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/business/2023/jun/06/rishi-sunak-washington-visit-joe-biden-ukraine-crisis>.

Прем'єр-міністр Великобританії Р. Сунак заявив, що поки зарано робити остаточні висновки про причини прориву дамби Каховської ГЕС і їх наразі вивчають британські спецслужби. Він підкреслив, що у разі доведення, що це був навмисний акт, підриг Каховської дамби стане найбільшим нападом на цивільну інфраструктуру в Україні з початку війни та продемонструє нові злочини з точки зору російської агресії. Р. Сунак додав, що негайна реакція є гуманітарною і виділені ресурси та фінансування для підтримки як ООН, так і Червоного Хреста у реагуванні на подібні

ситуації, тепер можуть бути спрямовані на гуманітарне реагування та евакуацію в цьому районі.

Witowská, Světlana. Telička: Ted' už musí všichni otevřít oči. «Ohavné» Rusko lze porazit jen vojensky = [Телчка: Тепер усі повинні відкрити очі. «Огидну» росію можна перемогти лише військовим шляхом] / S. Witowská // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://video.aktualne.cz/spotlight/spotlight-rozhovor-pavel-telicka-video/r~1ac4a45c044a11eea3c0ac1f6b220ee8/>.

Колишній дипломат і еквівалент президент Єврокомісії Павел Теличка оцінив поточну ситуацію в Україні. За його словами росіяни огидно беруть у заручники жителів району Каховської ГЕС. Він зазначив, що коли агресор вбиває мирне населення чи гвалтує жінок, немає місця для дипломатичних переговорів. П. Теличка наголосив, що Захід, який зіткнувся з впливом «троянського коня» повинен якось на це реагувати.

Landsman, Dominik. SPD vyslala Foldynu, aby prověřil, kdo doopravdy zničil Kachovskou přehradu. Svého vyšetřovatele posílá i Rajchl = [СДПГ послала Фолдину перевірити, хто насправді зруйнував Каховську ГЕС. Райчль також посилає свого слідчого] / D. Landsman // Reflex. – Praha, 2023. – 07.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/divoky-kacer/119269/spd-vyslala-foldynu-aby-proveril-kdo-dopravdy-znicil-kachovskou-prehradu-sveho-vysetrovatele-posila-i-rajchl.html>.

Автор статті Д. Ландсман стверджує, що безпрецедентне руйнування Каховської ГЕС на окупованій частині України, в якому звинувачують росію, здивувало низку патріотично налаштованих громадян. Вони вважають, що росія не мала мотивації підірвати ГЕС і це більше схоже на роботу українців. З цієї причини партія «Свобода і пряма демократія» (СДПГ) погодилась відправити Ярослава Фолдину прямо на місце події в Україну. Експерти вважають, що Я. Фолдину можуть розстріляти ще по дорозі до Каховської ГЕС.

Ucraina: Meloni, 'sostegno finché necessario, lavoriamo per pace ma pace non è resa' = [Україна: Мелоні, «підтримуватимемо скільки потрібно, ми працюємо для миру, але миру не дають»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/36029406/ucraina-meloni-sostegno-finche-necessario-lavoriamo-per-pace-ma-pace-non-e-resa-.html>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні провела спільну пресконференцію з федеральним канцлером Німеччини Олафом Шольцем, під час якої зазначила, що захист суверенітету та свободи українців є фундаментальною умовою для захисту свободи, суверенітету, стабільності Європи в цілому. За її словами, Італія гарантує підтримку Україні до тих пір, поки це буде необхідно, і Італія працює заради миру, але слово «мир» не можна сплутати зі словом «вторгнення». Вона зауважила, що Рим продовжуватиме працювати з союзниками, щоб надати військову підтримку Україні.

Meneses, Rosa. Mark Leonard: «El futuro de la libertad y la democracia en Europa depende de ganar la guerra en Ucrania» = [Марк Леонард: «Майбутнє свободи та демократії в Європі залежить від перемоги України у війні»] / R. Meneses // El Mundo. – Madrid, 2023. – 08.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/08/6480761cfc6c839a088b4592.html>.

Британський експерт з геополітики та геоекономіки Марк Леонард, який навчався та жив у Брюсселі, Вашингтоні та Пекіні, в інтерв'ю «El Mundo» наголосив, що майбутнє свободи та демократії в Європі залежить від перемоги України у війні з росією.

Václavíková, Jana. Noční můra pro Japonsko. Kvůli válce na Ukrajině dělá nevidané změny v obraně = [Кошмар для Японії. Через війну в Україні він робить безпрецедентні зміни в оборонці] / J. Václavíková // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/japonsko-kvuli-valce-na-ukrajine-urychluje-zmeny-v-obrane/r~97a4da90044b11ee9ae20cc47ab5f122/>.

Японський дослідник з американського аналітичного центру «Hudson Institute» Сатору Нагао поділився своєю думкою з газетою «Aktuálně.cz» про реакцію Японії на вторгнення росії в Україну. Він зазначив, що російська агресія в Україні пришвидшила зміни в політиці безпеки Японії. Під час попередньої російської агресії проти України та окупації Криму в 2014 р. Токіо ввів санкції проти росії. Тепер Японія, як і інші країни світу, ставиться до росії набагато різкіше і без переговорів. Уряд заморозив активи російських олігархів і політиків і ввів санкції проти сотень компаній і осіб, включаючи путіна. Аналітик також зазначив, що Японія, яка історично не приймає багато біженців, надала притулок 2 тис. українців і надіслала Україні допомогу на суму понад 6 млрд дол.

Már szabad ember a Magyarországra hozott 11 kárpátaljai hadifogoly, Semjén Zsolt szerint Ukrajna megköszönhetné = [11 закарпатських військовополонених, доставлених до Угорщини, тепер на волі, за словами Жолта Сім'єна, Україна має бути вдячна] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 10.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3197821_magyarorszag-hadifogoly-ukrajna-senjen-zsolt-szabad-ember.

Віцепрем'єр-міністр Угорщини Жолт Шем'єн підтвердив, що 11 українських військовополонених із Закарпаття росія передала Угорщині на її прохання. Наразі представник Головного управління розвідки Міністерства оборони України Андрій Юсов заявив, що в Україні немає інформації про те, що факт передачі українських полонених російською православною церквою Угорщині дійсно відбувся. Відповідаючи на цю заяву, Ж. Шем'єн зазначив, що «якби я був представником України, я подякував би за це».

Williamson, Kevin D.. It's time for Biden diplomacy – not dithering – in Ukraine = [Настав час для дипломатії Байдена, а не для вагань в Україні] / K. D. Williamson // New York Post. – New York, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/10/its-time-for-biden-diplomacy-not-dithering-in-ukraine/>.

Кореспондент «New York Post» Кевін Д. Вільямсон нещодавно повернувся з України і в статті описує, що він побачив незаперечні докази російських ударів по цивільних об'єктах. Автор статті впевнений в одному: Підривом Каховської ГЕС це не закінчиться. За його словами президент США Д. Байден характеризувався повільним виконанням практично всіх запитів про допомогу та матеріальні засоби, говорячи «Ні» F-16, «Ні» системі протиракетної оборони «Patriot» та іншого передового обладнання, аби змінити курс через кілька місяців. Автор наголошує, що тепер адміністрація США оголосила, що Україна отримає винищувачі F-16.

Riccardi, Andrea. Guerra in Ucraina. Una soluzione in altro modo. Perché bussare a tutte le porte = [Війна в Україні. Інший шлях рішення. Навіщо стукати в усі двері] / А. Riccardi // Avvenire. – Milano, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/bussare-a-tutte-le-porte-editoriale>.

На думку автора статті А. Ріккарді, місія кардинала Маттео Дзуппі до Києва змушує замислитися над позицією Папи Франциска щодо війни в Україні. Автор вважає, що за війну, розпочату росією, платять майже виключно українці, крім того війна зумовила мільйони внутрішньо переміщених осіб, близько восьми мільйонів емігрантів, різке скорочення економіки, руйнування міст та інфраструктури та останню страшну повинь після руйнуванням Каховської ГЕС. Автор зазначає, що погляд Папи «не холодний до драми війни» та подій, які «болісно» мучать Україну, однак він виходить із думки, що війна є «марною різаниною». М. Дзуппі був носієм не мирного плану, а послання Франциска Президенту України В. Зеленському, який в дуже важкий для країни день сприйняв його з великою увагою.

Pellegrini prezzardil, čo si myslí o pomoci Ukrajině: V tomto vidí pre Slovensko veľkú príležitosť' = [Пеллегріні розповів, що думає про допомогу Україні: Він бачить у цьому чудову можливість для Словаччини] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 11.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2808577/pellegrini-prezzardil-co-si-mysli-o-pomoci-ukrajine-v-tomto-vidi-pre-slovensko-velku-prilezitost/>.

Експрем'єр-міністр Словаччини Петер Пеллегріні вважає, що Словаччина не може суттєво допомогти Україні в майбутньому. З іншого боку, він вважає, що російська агресія в Україні є можливістю для Словаччини у сфері збройової промисловості. Голова Національної ради Словацької Республіки Борис Коллар підтвердив, що в цьому сенсі необхідно дивитися на власну галузь і, насамперед, на роботу для людей. Він також додав, що якщо Україна не отримає підтримки, росія дійде до кордонів Словаччини, і їй ніщо не завадить просунутися до Словаччини.

Albares dice que Europa «espera el liderazgo de España» = [Ключові моменти першого тижня контрнаступу: Україна просувається в Бахмуті, а росія відбиває атаки з «незвичайним» успіхом] // ABC. – Madrid, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/albares-dice-europa-espera-liderazgo-espana-20230612114807-vi.html>.

Міністр закордонних справ і співробітництва Іспанії Хосе Мануель Альбарес заявив, що головування Іспанії в ЄС продовжить ініціативи, які зміцнюють

європейський проєкт, беручи до уваги економічні та соціальні наслідки такого критичного моменту, який зараз переживає Європа. Він наголосив, що Європа чекає на лідерство Іспанії з 1 липня, тому що вона є глибоко європейською державою і підкреслив «єдність», необхідну Європі, щоб продовжувати захищати Україну «доки це буде необхідно».

Villaécija, Raquel. Francia y Alemania darán el apoyo necesario para que la contraofensiva de Ucrania «sea un éxito» = [Франція та Німеччина надають необхідну підтримку, щоб український контрнаступ «пройшов успішно»] / R. Villaécija // El Mundo. – Madrid, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/06/12/64876efc21efa0074d8b45c7.html>.

Президент Франції Еммануель Макрон домовився з канцлером Німеччини Олафом Шольцем і президентом Польщі Анджеєм Дудою про продовження та посилення допомоги Україні «стільки, скільки це необхідно», щоб Україна могла підтримувати військові зусилля свого контрнаступу. Е. Макрон нагадав, що ця операція, «яка почалася кілька днів тому» і яка «відбудеться протягом наступних кількох тижнів або місяців», була підготовлена «ретельно та методично завдяки рішучості та організації (України) та її тактичній досконалості». Е. Макрон підтвердив, що три країни «зробили все можливе», щоб допомогти Києву захищатися, уникаючи будь-якої форми ескалації.

Wiegel, Michaela. Macron, Scholz und Duda beraten über Sicherheitsgarantien für die Ukraine = [Макрон, Шольц і Дуда обговорюють гарантії безпеки для України] / M. Wiegel // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/sicherheitsgarantien-fuer-ukraine-macron-scholz-und-duda-beraten-sich-18958025.html>.

У Парижі на саміті «Веймарського трикутника» президент Франції Е. Макрон, президент Польщі А. Дуда та канцлер Німеччини О. Шольц в один голос говорили про тривалу та непохитну підтримку України, яка вже почала контрнаступ. Спірним питанням, однак, є міграційний пакт, ухвалений міністрами внутрішніх справ ЄС, який передбачає примусове переселення біженців і покарання для країн, які їх не приймають. Канцлер О. Шольц говорив про підтримку «стільки, скільки буде потрібно» і пообіцяв гарантії безпеки для України. Він наголосив, що після США Німеччина є найбільшим фінансовим вкладником у безпеку України.

Ucraina, Conte: Pd cambi linea, finora linea bellicista = [Україна, Конте: Пд змінює лінію, поки що войовничу] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/video/tv-news/36063225/ucraina-conte-pd-cambi-linea-finora-linea-bellicista.html>.

Голова політичної партії Італії «Рух п'яти зірок» Джузеппе Конте заявив свою позицію щодо війни в Україні, зазначивши, що приймає військову стратегію, визначену у Вашингтоні. Він наголосив, що виступає за прорив у переговорах, до якого потрібно енергійно прагнути, поки захищаючи інтереси України, але безумовно залучаючи Святий Престол і всіх міжнародних гравців.

Vibo, Marta. Marta Vibo: miks me igas vallas kiriku arvamust küsime, kui riik ja kirik peaks justkui lahus olema = [Марта Вібо: чому ми запитуємо думку церкви в кожному муніципалітеті, коли держава і церква мають бути окремо] / M. Vibo // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120202356/paeva-teema-marta-vibo-miks-me-igas-vallas-kiriku-arvamust-kusime-kui-riik-ja-kirik-peaks-justkui-lahus-olema> .

За словами релігійної дослідниці М. Вібо, юридичний комітет Рійгікогу запросив різні організації висловити свої думки щодо публікації законопроекту, проте думку запитували й у структур, які взагалі не стосуються сфери – релігійних чи християнських організацій, серед яких Естонська православна церква московського патріархату. Постає питання, каже М. Вібо чому, особливо з огляду на агресію росії проти України, Рійгікогу Естонії приймає погляди московського патріархату, навіть якщо вони явно підтримують дії путіна.

Lucas, Edward. Ukraina sõjajärgne ülesehitustöö võib vajuda korruptsioonisohu = [Післявоєнна відбудова України може загрузити в корупції] / E. Lucas // Postimees. – Tallinn, 2023. – 13.06. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7794977/edward-lucas-ukraina-sojajargne-ulesehitustoo-voib-vajuda-korruptsioonisohu> .

Оглядач видання Е. Лукас пише, що уже зрозуміло, що велика перемога України над росією тепер виглядає майже певною, але ця тяжка перемога все одно може бути марною тому, що західні гарантії безпеки виявилися хиткими та тимчасовими, а не залізними та постійними. Двосторонні зобов'язання, на його думку, можуть бути підірвані зміною влади після наступних президентських виборів у США або спробами Європи домовитися з постпутінським кремлем. Ще один ризик, вважає Е. Лукас, полягає в тому, що післявоєнна відбудова України загрузне в корупції.

Lucas, Edward. Ukrajina mõže vyhrat' vojnu, ale stratit' mier = [Україна може виграти війну, але програти мир] / E. Lucas // Denník N. – Bratislava, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3423730/ukrajina-moze-vyhrat-vojnu-ale-stratit-mier/>.

Відомий журналіст і автор багатьох книг про росію Едвард Лукас застерігає українське суспільство від того, щоб на фоні виграної війни воно не прогало корупції в мирний час. За словами Е. Лукаса, можливо, Україна не досягне всіх поставлених цілей, але багато чого виграє: майже напевно стане незалежною, життєздатною країною, яка зможе сама обирати заходи безпеки, але Україна стоїть перед двома великими небезпеками: втрата інтересу та корупція під час реконструкції.

ASV vēstnieks: Jārod iespējas komunicēt arī ar Krievijas iedzīvotājiem = [Посол США: Ми повинні знайти можливості для спілкування і з громадянами росії] // Diena. – Rīga, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/viedokli/pasaule/asv-vestnieks-jarod-iespejas-komunicet-ari-ar-krievijas-iedzivotajiem-14300811> .

Посол США в Латвії К. Робінсон наголосив, що з моменту вторгнення росії в Україну президент США наголошував, що ми повинні знайти можливості спілкуватися з російським народом, щоб сказати їм правду. Він похвалив Латвію за прийом російських журналістів і підкреслив, що це підтверджує рішучість Латвії захищати фундаментальні свободи та права людини, що на його думку «це доводить розуміння Латвією того, що насправді означають війна в Україні та репресії путіна проти власного народу». Посол висловив розуміння зусиль Латвії зміцнити стан латиської мови та культури в країні шляхом скорочення спілкування російською мовою, однак зазначив, що посольство США також продовжує спілкуватися російською в деяких випадках, оскільки має на меті охопити своїми повідомленнями всю аудиторію та всіх жителів Латвії.

Steingart, Gabor. Russland ist nicht so verletzbar, wie der Westen dachte = [росія не така вразлива, як думали на Заході] / G. Steingart // Focus. – Berlin, 2023. – 15.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/experten/gastbeitrag-von-gabor-steingart-russland-ist-nicht-so-verletzbar-wie-der-westen-geglaubt-hat_id_196458517.html.

Гостьовий автор Габор Штайнгарт вказує, що західні політики впевнені у перемозі, коли йдеться про війну в Україні, зокрема канцлер О. Шольц назвав санкції проти росії «високоєфективними». На думку Г. Штайнгарта, російський опонент жорсткий у військовому відношенні, політично, як відомо, нерозумний – і економічно аж ніяк не такий вразливий, як вважав Захід. Автор зазначає, що після нападу на Україну росія стала – і це найгірніше усвідомлення – не ізгоєм міжнародного співтовариства, а «новим антизахідним зразком для наслідування».

Bartošová, Linda. Příběh: Válka na Ukrajině je trapně jednoduchá. Jen díky ní složili Češi reparát = [Пршибань: Війна в Україні неймовірно проста. Тільки завдяки їй чехи оговталися] / L. Bartošová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/spotlight-rozhovor-jiri-priban-zpravy/r~83d2030e069d11ee8c6f0cc47ab5f122/>.

Голова правового відділу соціологічного центру Кардіффського університету в Уельсі Їржі Пршибань стверджує, що війна в Україні є «злочином і навіть є злом». За його словами, те, що відбувається в Україні є справді воєнними злочинами та порушення міжнародного права. Ї. Пршибан наголосив, що чеське суспільство в останні роки добре справлялося з низкою криз – чи то війна в Україні, чи то дорога енергія. Він зазначає, що Чехія є однією з країн, яка прийняла одну з найбільших за чисельністю населення кількість біженців.

Moia, Luciano. Ucraina. Incontro a Kiev: «Mettere le famiglie al centro della ricostruzione del Paese» = [Україна. Зустріч у Києві: «Сім'ї в центрі відновлення країни»] / L. Moia // Avvenire. – Milano, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/ucraina-delegazione-associazioni-cattoliche-europee-a-kiev>.

Федерація католицьких родинних асоціацій Європи (FAFCE) сприяла зустрічі між різними реаліями громадянського суспільства та українських церков на полях

конференції «Господи, як нам знати дорогу? Сім'я в Європі сьогодні», що пройшла в Бухаресті. Президент Ради Єпископських Конференцій Європи також нагадав про ситуацію в Україні, підкресливши, як в ситуації війни можемо побачити досвід сімей, які допомагають іншим родинам. Генеральний секретар FAFCE Нікола Сперанца, який очолював делегацію європейських сімейних асоціацій, закликав не повторювати помилок минулого, «оскільки інвестиції в сім'ю не означають інвестиції у вираження державної влади, а в майбутнє і тут ми вже будуємо Україну завтрашнього дня». На полях зустрічі делегація FAFCE мала можливість зустрітися зі Святославом Шевчуком, Верховним Архієпископом, Главою Української Греко-Католицької Церкви, який нагадав про необхідність не ігнорувати позицію Церков та їхніх вірних у майбутній відбудові.

Berlusconi: Orban racconta la loro amicizia, 'noi politici fuori dal coro' = [Берлусконі: Орбан говорить про їхню дружбу, «ми, політики, поза зграєю»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 16.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/36111392/berlusconi-orban-racconta-la-loro-amicizia-noi-politici-fuori-dal-coro-.html>.

Видання публікує інтерв'ю прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбан, яке він дав газеті «Libero», щодо своєї дружби з Сільвіо Берлусконі, який «був людиною миру і мав чудові стосунки з путіним». В. Орбан торкнувся російсько-української війни, під час якої зазначив, що угорців на Закарпатті, які складають 200 тис. осіб, призивають в армію і вони гинуть на фронті. В. Орбан також підкреслив, що в Угорщині проживає менше 10 мільйонів населення, але Угорщина прийняла мільйон українських біженців. Прем'єр-міністр зазначив, що Угорщина хоче миру, тому що ми «проживаємо цей конфлікт на власній шкірі». Він також висловив думку, що «США хочуть поразки росії і вважають Україну засобом для цього».

Mangott, Gerhard. Bizarres Putin-Treffen offenbart seine strategische Planlosigkeit = [Дивна зустріч путіна показує відсутність у нього стратегічного плану] / G. Mangott // Focus. – Berlin, 2023. – 17.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/putins-treffen-mit-militaerbloggern_id_196642749.html.

Професор політології Г. Манготта, коментуючи зустріч путіна з воєнкорами росії, зазначив, що путін майже нічого не сказав і наприкінці розмови залишився задоволений лише сам путін, який жодних відповідей громадянам не дав. Експерт вважає, що путін підштовхнув росію до цієї війни, яку навіть не наважується назвати «війною». Експерт впевнений, що стратегічно росія цю війну давно програла, якщо порівнювати з початковими цілями.

Laemle, Brice. Maryse Burgot: «Le reportage de guerre est un sport de combat» = [Маріс Бурго: «Військовий репортаж – це бойовий вид спорту»] / B. Laemle // Le Monde. – Paris, 2023. – 17.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/le-monde-et-vous/article/2023/06/17/maryse-burgot-le-reportage-de-guerre-est-un-sport-de-combat_6178034_6065879.html.

В інтерв'ю журналісту «Le Monde» Б. Лемле військова репортерка «France 2» М. Бургот підкреслює фундаментальну важливість польових журналістів, зокрема після перебування в Україні вона висловлює почуття безпорадності перед обличчям жорстокої війни та підкреслює виклики, з якими стикаються військові репортери такі, як пропаганда та ризики для безпеки. М. Бургот також наголошує на важливості командної роботи та необхідності розповідати історії з зони бойових дій для інформування громадськості та збереження демократії. Після своєї восьмої місії на передову в Україні М. Бургот зазначає, що коли Президент України Володимир Зеленський попросить нові танки, «ми маємо спробувати побачити, як вони виглядають, те саме з легкою бронетехнікою або літаками F-16». Французька воєнкорка констатує, що зацікавити наших глядачів та не втомити наших редакторів дедалі важче.

Bolgár, György. A háborús pszichózis hete = [Тиждень військового психозу] / G. Bolgár // Nepszava. – Budapest, 2023. – 17.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3198593_a-haborus-pszichozis-hete.

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявив у інтерв'ю «Радіо Кошут» («Kossuth Rádió»), що «у Європи військовий психоз» і тому неможливо встановити світ. За словами автора статті угорського радіо- та тележурналіста Дьордя Булгара, справа в тому, що існує не військовий психоз, а війна, яку почала і продовжує росія і, отже, світ не може бути встановлений, якщо росіяни не зупинені. Автор також спростував слова В. Орбана, що НАТО досі виявляла обережність, наприклад, не відправляла зброю на Україну, і що те, що відбувається, – постачання зброї, передача інформації – є рішенням, прийнятим у межах компетенції держав-членів. За словами Д. Булгара, НАТО не має своєї армії і не має своєї зброї, тобто у всьому покладається на своїх членів, тому неправда, що НАТО ретельно тримається подалі від усього, за Україною стоять лише кровожерливі країни-члени. Як організація, НАТО підтримує та заохочує своїх членів допомагати Україні зброєю та іншими способами.

Buchert, Viliam. Diagnóza válečné schizofrenie. Čtyři možné scénáře vývoje na Ukrajině = [Діагноз воєнна шизофренія. Чотири можливі сценарії розвитку в Україні] / V. Buchert // Reflex. – Praha, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/tema/119344/diagnoza-valecne-schizofrenie-ctyri-mozne-scenare-vyvoje-na-ukrajine.html>.

Автор статті В. Бучерт розглядає можливі сценарії розвитку війни в Україні, яка, на його думку, є тривалою і дорогою війною на виснаження. Автр вважає прогнози, які постійно коригуються аналітиками, не привабливими. В. Бучерт пише, що яби не розвивалася ситуація на полях битв, напруженість та взаємні загрози не зникнуть із цієї частини світу, але кожна тривала війна з часом починає притупляти увагу громадськості і ЗМІ та підриває рішучість її продовжувати.

King, Ryan. Pence blames Biden's 'glossy goals of democracy' in Ukraine for GOP skepticism = [Пенс звинувачує Байдена в «глянцевих цілях демократії» в Україні через скептицизм Республіканської партії] / R. King // New York Post. – New York, 2023. –

18.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/18/pence-slams-bidens-glossy-goals-of-democracy-in-ukraine/>.

Колишній віцепрезидент США в адміністрації Д. Трампа М. Пенс зазначив, що Сполученим Штатам Америки потрібно підтримувати Президента України В. Зеленського і відважних військових України до перемоги і що в жодному разі не можна відмовлятися від цієї підтримки. Він додав, що ніхто не має ілюзій, що путін зупиниться на західному кордоні України і тому Сполучені Штати Америки повинні продовжувати надавати військову допомогу Україні і робити це швидко – шляхом збільшення постачання озброєнь Україні. М. Пенс поклав провину на президента Д. Байдена за сумніви республіканців щодо допомоги Україні, що роздирається війною. На думку М. Пенса, надавши Україні можливість відобразити російське вторгнення, США надішле Китаю певний сигнал про те, що весь світ не потерпить, щоб вони застосували силу для перекроювання міжнародних кордонів на Тайвані.

Mikulski, Jakub. Prezydent Czech Petr Pavel łagodzi swoją wypowiedź ws. monitorowania Rosjan za granicą = [Президент Чехії Петр Павел пом'якшив свою заяву про моніторинг росіян за кордоном] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38622311-prezydent-czech-petr-pavel-lagodzi-swoja-wypowiedz-ws-monitorowania-rosjan-za-granica>.

Президент Чехії Петр Павел в інтерв'ю «Радіо «Свобода»» заявив про необхідність суворішого моніторингу росіян. Він аргументував це тим, що їхня країна «веде агресивну війну», порівнявши ситуацію з «режимом суворого спостереження», в якому жили японські громадяни в США під час Другої світової війни. Речниця чеського президента Маркета Ржегакова у відповіді електронною поштою на прохання «Радіо «Свобода»» пояснити заяви президента повідомила, що суворий режим стеження має поширюватися не на кожного окремого громадянина російської федерації, а лише на тих, у кого є «фактори ризику». Таким чином, за словами речниці, «інтернувати» президент нікого не прагне. В інтерв'ю «CNN Prima NEWS» П. Павел дещо пом'якшив своє повідомлення, хоча повторив, що за росіянами, які живуть на Заході, слід стежити і нагадав, що «росія об'єктивно є країною, яка веде агресивну війну і відкрито кидає виклик міжнародним нормам і законам».

Mazzarella, Eugenio. Ucraina. Dalla stretta di mano Xi-Biden inizia la lunga via per la pace = [Україна. Довгий шлях до миру починається з рукоштовання Сі і Байдена] / E. Mazzarella // Avvenire. – Milano, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/dalla-stretta-di-mano-xibiden-inizia-la-lunga-via-per-la-pace>.

На думку автора статті Є. Мацарелла, те, що «ми не воюємо в Україні, – це лише оптична ілюзія, яка підтримується майже єдиними мережами інформаційної системи не лише в Італії». За словами автора, це робиться для того, щоб західна та європейська громадська думка була прив'язана до курсу, обраного їхніми урядами для вирішення «конфлікту» в Україні – остаточна поразка росії, і те що, вона зробила в Україні, може повторитися деінде. Є. Мацарелла наголошує, що потрібно бути вдячними Україні, яка воює за нас, а ми не «воюємо».

Villarejo, Esteban. «Kazajistán no reconoce a las autoproclamadas repúblicas del sureste de Ucrania. Son territorio ucraniano» = [«Казахстан не визнає самопроголошених республік на південному сході України. Це українська територія»] / E. Villarejo // ABC. – Madrid, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/kazajstan-reconoce-autoproclamads-republicas-sureste-ucrania-territorio-20230619190228-nt.html>.

Новий посол Республіки Казахстан в Королівстві Іспанія Данат Мусаєв в інтерв'ю «ABC» наголошує, що його країна «бажає подальшого поглиблення відносин з Європейським Союзом». Він пояснює, що його країна «перебуває в перехідному періоді» після початку політичних реформ. Казахстан є дев'ятою за величиною країною у світі, розміром у п'ять разів більшим, ніж Іспанія, і населенням лише 20 мільйонів. Казахстан завжди вважався більше союзником росії, але Д. Мусаєв наголошує, що його країна «не визнає самопроголошених республік на південному сході України» і вважає їх українською територією.

Jäger, Thomas. Ukraine-Krieg Weil die EU seit 30 Jahren schläft, könnte Trump wieder für mächtig Chaos sorgen = [Оскільки ЄС спав 30 років, Трамп може знову викликати хаос] / T. Jäger // Focus. – Berlin, 2023. – 19.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/experts/trump-am-horizont-wird-der-ukraine-krieg-vor-den-us-wahlen-ein-ende-finden_id_196821378.html.

Політичний експерт Т. Єгер розглядає різні політичні сценарії війни в Україні та виборів у США. За його словами, США під керівництвом президента Д. Байдена подбали про те, щоб Україна змогла витримати напад росії, стабілізували ЄС і зміцнили НАТО. На думку експерта, якщо у 2024 р. президентом оберуть Д. Трампа, то можуть виникнути серйозні проблеми – прихильники Д. Трампа та соціалісти підтримку військової допомоги Україні відкидають з різних причин, проте, яким би потужним не був американський президент, він повинен прислухатися до думки більшості в Конгресі. Т. Єгер звертає увагу на те, що існує сильна народна поляризація, але не менш сильний консенсус у Конгресі щодо того, що США та їхні союзники повинні протистояти росії та Китаю, що означає допомогти Україні перемогти російські війська та стримати Китай від нападу на Тайвань. Т. Єгер наголошує, що саме тому другий термін Д. Байдена в інтересах ЄС.

Brésil: Lula, une diplomatie dynamique, parfois polémique = [Бразилія: Лула, динамічна дипломатія, іноді суперечлива] // L'Obs. – Paris, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230619.AFP1254/bresil-lula-une-diplomatie-dynamique-parfois-polemique.html>.

Стаття висвітлює дипломатичну діяльність президента Бразилії Л. І. Лули да Сілви, яка в контексті України викликала суперечки. Зокрема, Бразилія відмовилася постачати зброю Україні та запроваджувати санкції проти путіна, а її ідея формування «групи миру» з нейтральних країн, які виступають посередниками у «конфлікті», зустріла холодний прийом. Під час поїздки до Китаю президент заявив, що Сполучені Штати мають припинити «заохочувати війну». У відповідь Вашингтон звинуватив його в тому, що він «вторить російській та китайській пропаганді». За словами

колишнього дипломата Пауло Роберто де Алмейди, така позиція щодо українського «конфлікту» відповідає «звичайному антиамериканізму Робочої партії» Л. І. Лули да Сілви, перші два президентські терміни якого були з 2003 по 2010 рр.

Halmi, Katalin. Szijjártó Péter Strasbourgban is azt hajtogatta, hogy Magyarország a béke pártján áll, ám arra a kérdésre, hogy miből is áll a magyar béketerv, nem szolgáltat részletekkel = [П. Сіярто наполягав у Страсбурзі, що Угорщина на стороні миру, але на запитання про те, з чого складається мирний план Угорщини, він не надав подробиць] / K. Halmi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 19.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3198996_szijjarto-peter-strasbourgban-is-azt-hajtogatta-hogy-magyarorszag-a-beke-partjan-all-am-arra-a-kerdesre-hogy-mibol-is-all-a-magyar-beketerv-nem-szolgált-reszletekkel.

У статті для «Nepszava» Каталін Халмаї аналізує виступ міністра закордонних справ і торгівлі Угорщини П Сіярто у Страсбурзі на Парламентській асамблеї Ради Європи. У своєму виступі міністр підтвердив позицію Угорщини, що «конфлікт» в Україні не є війною європейців і розкритикував санкційну політику ЄС. П. Сіярто підкреслив, що поставки зброї лише продовжують війну та забирають життя більшої кількості людей. Він отримав запитання про допомогу Україні та деталі мирного плану Угорщини, але не дав конкретних відповідей.

Megszólalt Pálincás József az urántartalmú lőszeréről = [Йожеф Палінкас розповів про урановмісні боеприпаси] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230619/megszolalt-palincas-jozsef-az-urantartalmu-loszerekrol-622648>.

В статті представлено позицію колишнього президента Академії наук Угорщини Йожефа Палінкаша щодо урановмісних боеприпасів у зв'язку з обговоренням поставок Україні для її оборони від росії снарядів із сердечником зі збідненого урану. За словами фізика-ядерника Йожефа Палінкаша, боеприпаси зі збідненим ураном не можуть спричинити ядерну війну чи радіацію. На його думку, ці боеприпаси не мають нічого спільного з ураном, який є важким металом, лише як відходи, що залишаються під час їх виробництва. Збіднений уран використовується у виробництві матеріалів для ядерних реакторів і зброї, але не має властивостей, пов'язаних з ядерною зброєю. У статті також коротко описано властивості ізотопів урану та радіоактивність, а також розщеплення урану та його здатність виробляти енергію.

Az Európai Bizottság magyarázatot vár a hadifoglyok ügyében, az ukrán külügyminiszter pedig Orbán Viktor politikai érdekeit sejtí a háttérben = [У Єврокомісії чекають пояснень у справі військовополонених, а український міністр підозрює, що в притулку політичні інтереси В. Орбана] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 20.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199038_ukran-hadifoglyok-europai-bizottsag-ukrajna-magyarorszag-oroszorszag.

На вимогу Єврокомісії Угорщина повинна відповісти на свою роль у справі перебування українських військовополонених в Угорщині і відсутність комунікації з

українською владою. Прем'єр-міністр Угорщини Гергелі Гуляш повідомив на пресконференції для «Урядової інформації», що військовополонені, доставлені до Угорщини, є закарпатцями, але не всі є громадянами Угорщини або мають подвійне громадянство. На запитання, коли він дізнався про переправку військовополонених до Угорщини, міністр відповів – «до їхнього прибуття» і відповідні органи мали повідомити МЗС України».

Az Európai Bizottság raportra hívta Magyarországot a háborús beavatkozás miatt = [Єврокомісія запропонувала Угорщині повідомити про втручання у війну] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230620/az-europai-bizottsag-raportra-hivta-magyarorszagot-a-haborus-beavatkozas-miatt-622710>.

Єврокомісія закликала Угорщину пояснити свою участь у звільненні українських військовополонених з росії та відсутність комунікації з українським керівництвом. У Єврокомісії наголосили, що Угорщина має надати пояснення щодо деталей та спілкування з українською владою. МЗС України звинуватило Угорщину в тому, що вона забрала з росії 11 українських військовополонених. За даними українського МЗС, умови утримання ув'язнених в Угорщині є неналежними. Серед членів угорського уряду точиться суперечка щодо того, хто ініціював передачу ув'язнених. Угорський уряд, натомість, стверджує, що вони не є військовополоненими, бо вже звільнені з полону і прибули до Угорщини за власним бажанням і можуть вільно пересуватися.

Einmann, Andres. Kindral Herem: suhtumine veteranidesse näitab ühiskonna tugevust = [Генерал Герем: ставлення до ветеранів свідчить про силу суспільства] / A. Einmann // Postimees. – Tallinn, 2023. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7799808/intervjuu-kindral-herem-suhtumine-veteranidesse-naitab-uhiskonna-tugevust>.

Керівник Сил оборони Естонії генерал М. Герема під час інтерв'ю розповів про те, яким він бачить відношення Естонії до тих солдатів, які зараз воюють на війні в Україні. За його словами, з ними потрібно поводитися так само, як і з усіма іншими відважними громадянами Естонської Республіки, які борються за справедливість, але роблять це з власної волі, а не як їх посилає Естонська Республіка. Генерал зауважив, що естонські добровольці не відображені в офіційних системах естонської держави і чи варто їх якимось чином офіційно визнавати, треба запитати у політиків.

V. Rupšys: ilgalaikis paramos Ukrainai planas yra rengiamas kartu su politikais = [В. Рупшис: спільно з політиками готується довгостроковий план підтримки України] // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 20.06. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/06/20/v-rupsys-ilgalaikis-paramos-ukrainai-planas-yra-rengiamas-kartu-su-politikais>.

У своєму щорічному посланні до парламенту президент Литви Г. Науседа зазначив, що «багато країн вже намітили і оголосили багаторічні програми військової, економічної та фінансової допомоги, демонструючи свою постійну політичну прихильність перемозі України». Г. Науседа додав, що у Литві «ми також повинні

прийняти відповідні рішення на найближче майбутнє». Головнокомандувач Збройними силами Литви генерал-лейтенант В. Рупшис висловив думку, що зауваження Г. Науседі не були спрямовані проти військових, «тому що Збройні сили підтримують (Україну), і у нас є план, і, звичайно, ми реагуємо на потреби, які озвучують українці та Збройні сили України». В. Рупшис заявив, що довгостроковий більш широкий план підтримки України Литвою розробляється спільно з політиками.

Halmai, Katalin. Megszólalt az Európai Bizottság, magyarázatot fog kérni az Orbán-kormánytól a kárpátaljai hadifoglyok miatt = [Єврокомісія висловилася, проситиме в уряду В. Орбана пояснення щодо закарпатських військовополонених] / K. Halmai // Nepszava. – Budapest, 2023. – 21.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199200_hadifogoly-ukrajna-magyarország-ország.

Кореспондентка Nepszava з Брюсселя Каталін Халмай у своїй статті, повідомляє про заяву Єврокомісії про те, що вона вимагатиме від уряду В. Орбана пояснень щодо закарпатських військовополонених. Комісія очікує від угорської влади інформації про те, як вони консультувалися з українською владою з цього приводу. За словами прес-секретаря зовнішньополітичного відомства П. Стано, росія повинна дотримуватися міжнародного гуманітарного права та забезпечити гуманне поводження з військовополоненими та відсутність загрози для їхнього життя. Угорська влада має відповісти на запитання про деталі та свою причетність до звільнення громадян України та повідомити, як вони консультувалися з українською владою з цього приводу.

História sa opakuje: Odmínovanie Ukrajiny bude trvať roky = [Історія повторюється: розмінування України триватиме роками] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2812281/historia-sa-opakuje-odminovanie-ukrajiny-bude-trvat-roky/>.

Організація Об'єднаних Націй (ООН) заявила, що для видалення наземних мін в Україні знадобиться операція, порівнянна з очищенням Європи від вибухівки після Другої світової війни і потребуватиме до 300 млн дол. (275 млн євро) щорічно протягом наступних 5 років. Керівник програм Служби ООН з питань діяльності, пов'язаної з розмінуванням Пол Хеслоп зазначив, що ООН планує операцію з очищення України від мін, які найбільше впливають на економіку, і таким чином допомогти Україні стати на ноги в коротші терміни.

Seitz, Josef. AfD-Chef zieht kruden Nazi-Vergleich – da versagt Maischberger = [Керівник AfD проводить грубе порівняння з нацистами – Майшбергер терпить невдачу] / J. Seitz // Focus. – Berlin, 2023. – 22.06. – Режим доступу : https://www.focus.de/kultur/kino_tv/tv-kolumne-maischberger-afd-chef-schwadroniert-in-der-ard-moderatorin-maischberger-versagt_id_197061534.html.

За словами оглядача «Focus» Д. Зейтца, кожен, хто не задоволений роботою нинішнього уряду Німеччини та вважає ультраправу партію «Альтернатива для Німеччини» (AfD) альтернативою нинішній урядовій політиці, повинен подивитися німецьке ток-шоу «Maischberger», під час якого від 5 до 6 гостей обговорюють

актуальні політичні теми. В одному з випусків ведуча запитує у лідера парламентської групи AfD Т. Хрупалла, чи варто Німеччині продовжувати купувати російський газ навіть після нападу росії на Україну та в розпал війни і Т. Хрупалла дає чітку відповідь: «Абсолютно. Дешевий газ був нашою локаційною перевагою». Далі він продовжує безконтрольно загострювати питання війни: він просто звинувачує політика від партії «Вільна демократична партія» (FDP) М.-А. Штрак-Циммерманн у «розпалюванні війни». Т. Хрупалла заявляє, що «поставки зброї жодним чином не допомогли Україні». На запитання, чи повинна Україна капітулювати, представник AfD сказав, що «мета має полягати в тому, щоб зберегти обличчя для обох сторін». Лідер парламентської групи FDP К. Дюрр заявив, що «те, що пан Хрупалла намагається зробити, це просто стерти факти», і що Т. Хрупалла «намагається виправдати агресивну війну», а це «непристойно».

Shuster, Simon. Inside Zelensky's plan to beat putin's propaganda in russian-occupied Ukraine = [Усередині плану Володимира Зеленського щодо боротьби з путінською пропагандою на окупованій росією Україні] / S. Shuster // Time. – New York, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://time.com/6288904/ukraine-russia-propaganda-counteroffensive-zelensky/>.

Журнал «Time» присвятив обкладинку номера і статтю плану Президента України В. Зеленського перемогти пропаганду диктатора путіна на тимчасово окупованих росією територіях. У статті повідомляється, як в захоплених регіонах сходу і півдня України мільйони людей споживають пропаганду кремля про Україну через російське телебачення. Журналіст С. Шустер в статті зазначає, що Президент України поставив своєю місією не тільки звільнити українську землю від окупації, а й звільнити українців від того, що він називає російським інформаційним простором. За словами С. Шустера, В. Зеленський турбується про необхідність завоювати довіру та підтримку серед людей, що зараз перебувають під російською окупацією.

Procházková, Petra. Mad'ari si chceli odstipnúť kus Ukrajiny, získali len pár zajatcov, tvrdí bezpečnostný analytik = [Угорці хотіли забрати «шматок» України, у них лише кілька полонених, вважає аналітик безпеки] / P. Procházková // Denník N. – Bratislava, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3437106/madari-si-chceli-odstipnut-kus-ukrajiny-ziskali-len-par-zajatcov-tvrdi-bezpecnostny-analytik/?ref=list>.

Угорський уряд спростував заяви про те, що він відмовив українським дипломатам у доступі до 11 українців-військовополонених, яких росія передала Угорщині. Представник Головного управління розвідки Міністерства оборони України Андрій Юсов заявив, що після передачі російською стороною військовополонених до Угорщини, їх не звільнили. Речник уряду Угорщини Золтан Ковач заявив, що українські військові були звільнені в рф після співпраці між російською православною церквою та Угорською благодійною службою Мальтійського ордену. За його словами, військові поїхали до Угорщини за власним бажанням і більшість військових також мали угорське громадянство, а решта «отримали статус біженця в Угорщині». За словами речника, тепер вони є «вільними особами», які «можуть залишитися в Угорщині або покинути Угорщину в будь-який час за власним бажанням».

Emmanuel Macron accuse la Russie d'être une « puissance de déstabilisation de l'Afrique » = [Емманюель Макрон звинувачує росію в тому, що вона є «дестабілізуючою силою в Африці»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230623.OBS74864/emmanuel-macron-accuse-la-russie-d-etre-une-puissance-de-destabilisation-de-l-afrique.html>.

Президент Франції Емманюель Макрон під час спілкування з представниками ЗМІ на засіданні Верховної ради по новому глобальному фінансовому пакту у Парижі висловив сумніви щодо позитивного впливу російських виборів на міжнародну спільноту. Він зазначив, що росія є дестабілізуючою силою в Африці через приватні міліції, які здійснюють грабіжницькі акти та насильство проти цивільного населення. Е. Макрон також відзначив, що росія порушує міжнародне право і знову стає однією з небагатьох колоніальних сил ХХІ століття, проводячи імперську війну поряд з сусідньою Україною. Президент Франції відзначив, що він готовий прийняти дзвінок від президента росії володимира путіна і підтримувати діалог, але це можливо лише при повазі до міжнародного права. Водночас Е. Макрон підкреслив, що нині немає потреби самостійно зателефонувати путіну через контрнаступ українських сил.

Guerrieri, Alessia. Russia. Meloni: Mosca è più debole. Biden chiama Parigi, Berlino e Londra (non Roma) = [росія. Мелоні: москва слабша. Байден телефонує в Париж, Берлін і Лондон (не в Рим)] / A. Guerrieri // Avvenire. – Milano, 2023. – 24.06. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/italia-ed-ue-monitorano-con-attenzione>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні під час своєї поїздки до Австрії заявила, що буде підтримувати проукраїнську лінію. Вона прокоментувала крихкість влади росії під час походу пригожина на москву. Вона зазначила, що невідомо про подальший сценарій у коротко- та середньостроковій перспективі як у москві, так і в Києві, а також на територіях, на яких діє пвк вагнера, починаючи з Лівії. Д. Мелоні наголосила, що в очах Риму москва виглядає слабкою і попередила, що криза, пов'язана з конфліктами між президентом путіним і пригожиним, не повинна змусити втратити з поля зору основний пріоритет – підтримку України.

Pour Macron, la rébellion de Prigojine « montre les divisions qui existent au sein du camp russe » = [На думку Е. Макрона, повстання пригожина «показує розбіжності, які існують у російському таборі»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230625.OBS74955/pour-macron-la-rebellion-de-prigojine-montre-les-divisions-qui-existent-au-sein-du-camp-russe.html>.

Стаття висвітлює позицію президента Франції Емманюеля Макрона щодо повстання Пригожина і його впливу на російський політичний ландшафт. Е. Макрон стверджує, що ця розбіжність свідчить про наявність внутрішніх розколів у російському таборі та прохідність як збройних сил, так і допоміжних сил росії. Він також підкреслює, що підтримка України в її опорі є повністю обґрунтованою. Стаття також згадує про заяву США, які вбачають у повстанні виклик авторитету президента путіна та «тріщини» на найвищому рівні держави.

Ward, Alexander. West after Wagner rebellion: Talk softly and help Ukraine carry a bigger stick = [Захід після повстання Вагнера: Говоріть тихо і допоможіть Україні нести більшу палицю] / A. Ward // POLITICO. – Brussels, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-counteroffensive-russia-wagner-rebellion/>.

Журналісти «POLITICO» пишуть, що США та їхні європейські союзники залишаються «мовчазними» та «нейтральними» щодо заколоту в росії, але бачать «вікно можливостей» для удару України. Трансатлантичні союзники вважають, що Україні буде важко знайти більш поранену росію у військовому та політичному плані, ніж зараз. Публічно американські та європейські лідери підкреслювали, що готуються до будь-якого результату, оскільки досі залишається незрозумілим, куди врешті-решт приведе повстання найманців. США та деякі європейські країни закликають Україну рухатися швидше та активніше на лінії фронту. Деякі навіть вважають, що російські війська можуть скласти зброю, якщо проблеми з командуванням з боку кремля залишаться.

Ekker, Jan. De Hermitage wordt H'art Museum: 'We willen de mensen met onze verhalen in hun hart raken' = [Ермітаж стає музеєм «H'art»: «Ми хочемо торкатися сердець людей своїми історіями»] / J. Ekker // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/show/de-hermitage-wordt-hart-museum-we-willen-de-mensen-met-onze-verhalen-in-hun-hart-raken~a9891957/>.

Директорка Ермітажу в Амстердамі А. Бірні розповідає, що внаслідок нападу росії на Україну, було вирішено розірвати всі зв'язки з росією, а саме з пітерським Ермітажем, і час показав, що це було правильним рішенням. За словами директорки, переговори з міжнародним середовищем також стали останнім поштовхом для зміни назви, бо «коли ми говорили про форми співпраці, ми регулярно чули: «Ми б хотіли з вами працювати, але нам складно, що ви зветися Ермітаж». Разом з агентствами товарних знаків, каже вона, прийшли до назви «H'art Museum».

Ágoston, Zoltán. Orbán Viktor: Vlagyimir Putyin nem háborús bűnös, Ukrajna nem szuverén nemzet = [Віктор Орбан: володимир путін не є військовим злочинцем, Україна не є суверенною державою] / Z. Ágoston // Nepszava. – Budapest, 2023. – 27.06. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3199911_orban-viktor-vlagyimir-putyin-oroszorszag-haboru-ukrajna-bild-interju.

У статті Золтан Агостон аналізує велике інтерв'ю прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана. Він заявив, що не вважає володимира путіна військовим злочинцем і не вважає Україну суверенною державою. Він також відкинув повідомлення про те, що влада путінського режиму слабшає. На думку В. Орбана, росія має іншу політичну структуру і її не можна зрозуміти «нашою логікою». Він пояснив, що розмови на війні є частиною війни і що він не вірить, що Україна може виграти конфлікт із західною зброєю чи інформацією. Крім того, В. Орбан заявив, що Україна більше не є суверенною державою і що якщо американці хочуть миру, то мир буде.

Megszólalt Orbán Viktor a Wagner lázadásáról = [Віктор Орбан розповів про повстання Вагнера] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 27.06. – Режим доступу :

<https://www.portfolio.hu/global/20230627/megszolalt-orban-viktor-a-wagner-lazadasarol-624518.06..>

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан дав інтерв'ю, у якому висловив свою думку про суботнє повстання групи Вагнера та про путінську росію. В. Орбан не бачив значення бунту групи Вагнера і вважав, що путін був сильним, хоча в подіях можна було прочитати слабкість. За його словами, росія і країни Заходу діють по-різному, і повстання закінчилося, але війна триває. В. Орбан вважав, що Україна не може виграти війну проти росії, а рішення американців вплине на результат миру чи війни. Прем'єр-міністр Угорщини відмовився вважати путіна військовим злочинцем і заявив, що згідно з договором НАТО країна, яка перебуває у стані війни, не може бути прийнята в члени організації. Наостанок він закликав українців приймати власні рішення, адже як горда нація та країна, тільки вони знають, що для них краще.

Gould, Joe. Russia mutiny revives stagnant talk of increasing Ukraine aid in Congress = [Заколот у росії поживавив застійні розмови в Конгресі про збільшення допомоги Україні] / J. Gould // POLITICO. – Brussels, 2023. – 27.06. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2023/06/27/lawmakers-russia-rebellion-weapons-ukraine-00103913>.

Журналісти «POLITICO» вважають, що безладдя на росії дають союзникам України на Капітолійському пагорбі нові аргументи для боротьби за виділення додаткової зброї та допомоги для Києва. Законодавці стверджують, що розкол між путіним і пригожиним є ознакою того, що зброя, що постачається із Заходу, працює. У Конгресі вже назрів двопартійний тиск щодо збільшення витрат на армію, зокрема щодо збільшення допомоги Україні, навіть якщо це означатиме порушення угоди про обмеження боргу, яка обмежує фінансування оборони у розмірі 886 млрд дол. Комітет Сенату у справах збройних сил опублікував свою версію законопроекту про оборонну політику та закликав президента США Джо Байдена шукати більше грошей для України.

Giorgia Meloni si prepara al Consiglio Ue: dal Mes alla Bce, i dossier urgenti = [Джорджія Мелоні готується до Ради ЄС: від Мінфіну до ЄЦБ, термінові досьє] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 29.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/36236796/giorgia-meloni-si-prepara-al-consiglio-ue-dal-mes-alla-bce-i-dossier-urgenti.html>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджія Мелоні, готується до Ради ЄС. На порядку денному Ради підтримка України, економіка, безпека та оборона, міграція та зовнішні відносини. Торкаючись питання конфлікту в Україні, Д. Мелоні ще раз підтверджує «тверде переконання, що сьогодні захищати Україну означає захищати національні інтереси Італії, тому що, капітуляція України призведе до краху міжнародної політики». Ми сподіваємося, що справедливий і міцний мир може бути досягнутий якомога швидше. Д. Мелоні, впевнена в тому, що Італія «має всі повноваження, щоб відігравати абсолютну провідну роль» у відбудові України, яка піддалася нападу з боку рф.

Šafaříková, Kateřina. *Hodina s nejsledovanější ženou Evropy: Putin se přepočítal, Ukrajina míří k vítězství* = [Година з найстежливішою жінкою Європи: путін прорахувався, Україна прямує до перемоги] / К. Šafaříková // *Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 30.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/estonska-premierka-kajakallasova/r~5a8bd95e168611eeba63ac1f6b220ee8/>.*

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас заявила, що заколот найманців з групи Вагнера виявив тріщини в підтримці російського правителя путіна, і вже зараз зрозуміло, що Україна виграє цю війну. За її словами, Захід все одно не повинен зупинятися на досягнутому і повинен більше інвестувати у власний захист. Вона також підкреслює, що росія була, є і залишатиметься небезпекою для світу ще довго.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Nijenhuis, Hans. *Onderzoek: Nederlanders zijn meer dan gemiddeld tevreden én best wel geïnteresseerd in de EU* = [Дослідження: нідерландці більш ніж у середньому задоволені та досить зацікавлені в ЄС] / Н. Nijenhuis // *Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 06.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/onderzoek-nederlanders-zijn-meer-dan-gemiddeld-tevreden-en-best-wel-geïnteresseerd-in-de-eu~a38982a4/>.*

На замовлення Європейського парламенту (ЄП) «Євробарометр», який займається опитуванням громадської думки, опублікував дані періодичного опитування громадської думки, у тому числі у Нідерландах, згідно з якими, не менше 75 % нідерландських респондентів вказали, що вони зацікавлені у виборах до ЄП, середній показник по ЄС становить 56 %. Обидві цифри значно вищі, ніж чотири роки тому, коли проводилося таке ж опитування. Дослідники вважають, що, схоже, війна в Україні зумовила інтерес до «Брюсселя»: європейська підтримка цієї країни в будь-якому випадку є сферою політики, яка може розраховувати на найбільшу підтримку: 69 % респондентів задоволені вжитими заходами, навіть якщо вони відчувають, що в результаті впав їхній власний рівень життя. Задоволення підтримкою України знову найвище в Нідерландах (90 %), а найнижче в Словаччині (45 %) і Греції (48 %).

Los españoles esquivan la política nacional y la guerra en Ucrania y lideran en consumo de pódcast en Europa = [Іспанці ухиляються від національної політики та війни в Україні та лідирують за споживанням подкастів у Європі] // *El Mundo. – Madrid, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/television/medios/2023/06/14/6489037a21efa0d9268b45bc.html>.*

Згідно з нещодавнім дослідженням Університету Наварри, національна політика (39 %), війна в Україні (34 %), бізнес, фінанси та економіка (27 и%) – це теми, яких іспанці найбільше уникають, хоча вони лідирують за споживанням подкастів у Європі (45 %). У цьому документі підкреслюється, що в Іспанії спостерігається відсутність інтересу до новин, втрата довіри та широке негативне суспільне сприйняття журналістики (57 % іспанців регулярно слухають негативну критику професії). Цифри підкреслюють, що зростає кількість іспанців, які не користуються жодними джерелами інформації (вона зростає з 1 % у 2016 р. до 7 % у 2023 р.) або часто уникають читання новин (29 %).

Sedacca, Matthew. Majority of Americans think Ukraine victory is vital to US interests: survey = [Більшість американців вважають, що перемога в Україні є життєво важливою для інтересів США: опитування] / M. Sedacca // New York Post. – New York, 2023. – 25.06. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/06/25/majority-of-americans-think-ukraine-victory-is-vital/>.

Опитування, проведене Президентським фондом та інститутом Рональда Рейгана з питань національної безпеки, показало, що 76 % американців вважають перемогу Києва важливою для Сполучених Штатів, при цьому 86 % демократів і 71 % республіканців поділяють цю думку. 59 % американців вважають, що Вашингтон має продовжувати надавати зброю та додаткову підтримку, тому що протидія нападу росії на Україну утримає Москву від вторгнення в інші сусідні країни. Згідно з результатами опитування, більшість противників подальших видатків на військову допомогу Україні заявили, що гроші можна було б краще витратити на задоволення внутрішніх потреб. Ще 15 % відзначили, що вони стурбовані тим, що продовження фінансування може спричинити гнів росії, а 11 % респондентів згадали як причини проти будь-якої допомоги в майбутньому, як побоювання з приводу корупції в Україні, так і необхідність збереження запасів зброї в США. Сенатор США від штату Мериленд, член Демократичної партії Бенджамін Кардін заявив у відповідь на результати опитування, що Україна є передовою лінією захисту американської демократії.

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ

Na Ukrajině není válka. Jsme líní rozumět, co se tam skutečně děje, říká ukrajinista = [В Україні немає війни. Ми надто ліниви, щоб зрозуміти, що там відбувається насправді, каже українціст] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 09.06. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/rozhovor-s-ukrajinistou-davidem-svobodou/r~9b80eff8f96711ed8b4e0cc47ab5f122/>.

Чеський українціст Давід Свобода вважає, що чеська журналістика повністю «провалюється» в інформуванні про події в Україні. На його думку, у чеському публічному просторі циркулюють некоректні терміни, які лише копіюють офіційне кремлівське трактування ситуації. За словами Д. Свободи, йде велика хвиля російської інформаційної агресії, що сприяє спотворенню ситуацію, через що чехи зневажають деякі проблеми, з якими стикається Україна, і лінуються приділяти цій темі більше уваги. Автор зазначає, що хоча хвиля співчуття до українців, яку показали чехи, заслуговує високої оцінки, але крім співчуття Україні потрібне ще й розуміння.

Craymer, Lucy. New Zealand's national broadcaster probes 'inappropriate' editing of Ukraine war stories = [Національний мовник Нової Зеландії перевіряє «неналежне» редагування українських військових історій] / L. Craymer // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 12.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/new-zealand%27s-national-broadcaster-probes-%27inappropriate%27-editing-of-ukraine-war-stories>.

Національна радіостанція Нової Зеландії почала розслідування та відправила свого співробітника у відпустку після того, як заявила, що серію новин на її вебсайті про вторгнення росії в Україну було відредаговано, щоб представити «неправдиву

інформацію про події». Радіо Нової Зеландії (RNZ), яке фінансується урядом, але має незалежну редакцію, виправило 15 історій на своєму вебсайті, датованих квітнем 2022 р., через те, що воно назвало «невідповідним редагуванням». Виправлення, додані RNZ до матеріалів, свідчать про те, що редагування змінило оригінальні статті, щоб представити проросійські інтерпретації деяких подій в Україні як факт. У заяві RNZ йдеться, що вона продовжує детальний аудит і аналіз усіх історій, які могли бути неналежним чином відредаговані.

Bieloruský denník: V Minsku sa oslavoval Deň Ruska a proruského propagandistu pobúrilo, že Bielorusi sa tešili málo = [Білоруський щоденник: у Мінську святкували день росії, а проросійський пропагандист обурився, що білорусам мало що подобається] // Denník N. – Bratislava, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3429797/bielorusky-dennik-v-minsku-sa-oslavoval-den-ruska-a-proruskeho-propagandistu-poburilo-ze-bielorusi-sa-tesili-malo/>.

самопроголошений президент білорусі лукашенко і його проросійське оточення, що підтримує путіна, підтверджують свою позицію словами та діями, лякають агресивною риторикою, надають росії територію для нападу на Україну, постачають росіянам зброю та боєприпаси. Якщо говорити про симпатії до сторін «конфлікту», то за наявною соціологією можна сказати, що симпатії розділилися приблизно порівну. Водночас активна частина громадянського суспільства однозначно на боці України. Мінську святкували день росії, але він був неповним, підтримки росії з боку громадян білорусі немає. Взагалі незрозуміло, яке ставлення білоруської молоді, але «це точно не любов до росії». Світлана Тихановська, інші представники демократичних сил білорусі та їхні прихильники однозначно за Україну та проти російського вторгнення. Це підтверджується словами та діями такими, як гуманітарна допомога, бійці, які воюють на боці України, політичні заяви, зустрічі з українськими політиками тощо.

САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

Ormotsadze, Margarita. Krievijas «Gazprombank» atkal izsprūk no sankcijām. Kad Rietumi un ES ieklausīsies Baltijas valstu, Polijas un Īrijas viedoklī? = [російський «газпромбанк» знову уникнув санкцій. Коли Захід і ЄС прислухаються до думки країн Балтії, Польщі та Ірландії?] / M. Ormotsadze // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 01.06. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/416473-krievijas-gazprombank-atkal-izspruk-no-sankcijam-kad-rietumi-un-es-ieklausisies-baltijas-valstu-polijas-un-irijas-viedokli?_gl=1*cfay3o*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NTg5ODM4OC41Ny4xLjE2ODU4OTg.

США заборонили вести справи з російськими банками в енергетичному секторі, однак основний російський учасник ринку – «Газпромбанк» – не входить до списку санкцій, пов'язаних з енергетичними операціями. Латвія разом з Литвою, Естонією та Польщею, а також Ірландією неодноразово вимагали застосування міжнародних санкцій проти «Газпромбанку» та вимагали відключити «Газпромбанк» від системи міжбанківських переказів SWIFT. Повторна вимога відключити «Газпромбанк» від SWIFT, висловлена у спільній заяві країн Балтії та Польщі у квітні 2023 р. МЗС Латвії зазначає, що Латвія зберігає тверду та рішучу позицію щодо

економічного тиску на росію, який обмежить доходи та військові можливості росії, підтримує подальші обмеження у фінансовому секторі, включаючи додаткові санкції проти російських банків.

Samuelsson, Henrik. Vaxande "skuggflotta" kan bli Putins vändning = [Зростання «тіньового флоту» може стати чергою путіна] / H. Samuelsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 04.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/xgyP0X/vaxande-skuggflotta-kan-vanda-putins-underlage>.

Автор статті Х. Самуельсон стверджує, що обмеження цін і санкції проти нафтогазової імперії путіна поки що добре працюють на Заході. Новий звіт показує, що Китай та Індія охоче купують російське викопне паливо, але за цінами та умовами, які завдають удару москві. Згідно з опитуванням, проведеним дослідником Хенріком Вахтмайстером, зараз план із каральними заходами, який ЄС та інші західні країни запровадили після вторгнення росії в Україну, працює досить добре.

Chiu, Joanna. Canada seizes Russian cargo jet at Pearson airport and plans to surrender it to Ukraine = [Канада захопила російський вантажний літак в аеропорту Пірсон та планує передати його Україні] / J. Chiu // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 10.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/canada/2023/06/10/canada-seizes-russian-cargo-jet-at-pearson-airport-and-plans-to-surrender-it-to-ukraine.html>.

Уряд Канади наказав арештувати російський вантажний літак Ан-124, затриманий минулого року в аеропорту Торонто. Зазначається, що арешт цього важливого активу є першим кроком канадського уряду в рамках режиму арешту активів та конфіскації, і покликаний чинити додатковий тиск на росію у зв'язку із ситуацією навколо України. Це перша фізична конфіскація в Канаді після внесення у 2022 р. поправок до Закону про спеціальні економічні заходи та Закону про правосуддя для жертв корупції іноземних посадових осіб, які дозволяють уряду заарештовувати, конфіскувати, відчужувати або перерозподіляти активи, що належать фізичним та юридичним особам, які перебувають під санкціями.

Boffey, Daniel. 'Extremely fierce' fighting as russian forces resist Ukrainian counteroffensive = [Надзвичайно запеклі бої, оскільки російські війська опираються українському контрнаступу] / D. Boffey // The Guardian. – London, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/14/russian-missile-attack-on-odesa-kills-three-people-working-in-warehouse-ukraine>.

Головний репортер «The Guardian» Д. Боффі в статті пише, що західні офіційні особи повідомили, що Україна зазнає значних втрат і повільно просувається до головної лінії оборони росії, що є однією з перших оцінок Заходу українського контрнаступу, започаткованого 4 червня. Керівник Офісу Президента України А. Єрмак заявив, що використання москвою крилатих ракет свідчить про необхідність посилення економічних санкцій проти росії. росія змогла обійти західні санкції щодо ключових компонентів озброєнь за рахунок використання третіх країн. Організація Conflict Armament Research, що базується у Великій Британії, в 2022 р. визначила 144 європейських, азіатських і американських виробника, компоненти яких в кінцевому

підсумку використовувалися для створення сучасної зброї, такої як крилаті ракети «Калібр».

Robertson, Dylan. Russia summons Canadian envoy in moscow over ‘undisguised robbery’ of cargo plane = [росія викликала посла Канади до москви через відверте пограбування вантажного літака] / D. Robertson // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/federal/2023/06/15/russia-summons-canadian-envoy-in-moscow-over-undisguised-robbery-of-cargo-plane.html>.

Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо відвідав Київ, де оголосив, що Канада офіційно затримала літак, який з лютого 2022 р. перебував на злітно-посадковій смугі в міжнародному аеропорту Торонто. Міністерство закордонних справ росії викликало посла Канади на знак протесту проти конфіскації літака «Руслан» Ан-124 у Торонто. росіяни заявили заступнику посла Канади в москві Б. Ебелю, що розглядають арешт літака як «цинічну крадіжку». Водночас представник Міністерства закордонних справ Канади підтвердив «непохитну» підтримку Оттавою українців.

ECB varnar för att använda ryska tillgångar = [ЄЦБ застерігає від використання російських активів] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/KnXBm7/ecb-varnar-for-att-anvanda-ryska-tillgangar>.

Європейський центральний банк (ЄЦБ) застерігає від використання арештованих російських активів. Вони вважають, що це може вдарити по довірі до єдиної валюти, євро, і зашкодити фінансовій стабільності. За словами джерел, плани використовувати гроші, вилучені з облігацій, що належать центральному банку росії, наприклад, для фінансування допомоги Україні, пошлють «поганий сигнал міжнародному ринку». Як відомо, офіційні особи ЄС вивчають шляхи використання частини доходів від заморожених російських активів, які перебувають у фінансовій системі Європи. Вартість відновлення України після завданих вторгненням путіна руйнувань оцінюють в сотні мільярдів євро.

Ungoed-Thomas, Jon. UK ‘should seize oligarchs’ assets to pay for reconstruction of Ukraine’ = [Великобританія «має заарештувати активи олігархів, щоб сплатити відновлення України»] / J. Ungoed-Thomas // The Guardian. – London, 2023. – 17.06. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/jun/17/uk-should-seize-oligarchs-assets-to-pay-for-reconstruction-of-ukraine>.

Радник керівника Офісу Президента України В. Власюк заявив, що уряд України хотів би, щоб Великобританія наслідувала приклад Канади в реалізації нових правил, які дозволяють владі заарештовувати та перерозподіляти активи, що належать фізичним та юридичним особам, які перебувають під санкціями на потреби відновлення нашої держави. В. Власюк повідомив, що уряду Великобританії нещодавно було надано список із приблизно 20 бізнесменів і пропагандистів, які, на думку уряду України, мають бути під санкціями. Україна повідомила уряду Великобританії назви шести російських фірм та науково-дослідних інститутів, які займаються виробництвом ракет, які, за її словами, ще не потрапили під санкції. Великобританія вже виділив близько 2,3 млрд фунтів стерлінгів, отриманих від

продажу футбольного клубу «Челсі», на гуманітарні цілі в Україні та «довгострокове відновлення» за згодою колишнього власника Р. Абрамовича. Гроші заморожені більш ніж через рік після продажу через затримки із затвердженням переказу коштів.

Le Shtandart, le navire «dissident» russe de l’Armada de Rouen = [«Штандарт», російський «дисидентський» корабель Руанської армади] // L’Obs. – Paris, 2023. – 18.06. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/topnews/20230618.AFP1223/le-shtandart-le-navire-dissident-russe-de-l-armada-de-rouen.html>.

В статті «L’Obs» йдеться про російський фрегат «Штандарт», якому заборонено заходити в європейські порти на підставі п’ятого пакета санкцій, введених після злочинів росії в Бучі. Цього місяця фрегат прибуде до Руана у складі Руанської Армади – це міжнародний фестиваль парусних суден і військових кораблів, який проходить у французькому місті Руані. Фрегат «Штандарт» – копія російського історичного фрегата «Штандарт» часів Петра I, побудована недержавною некомерційною організацією «Проект Штандарт». Останні 20 років активно використовувався як прогулянкове судно для туристів. Капітан корабля Володимир Мартус мав необережність 25 лютого 2022 р. поділитися думкою, що «війна на Україні це спланована операція Америки проти росії». Капітан змінив думку, коли почув новини про звірства російської армії проти мирного населення. І коли до людини дійшло, що введені санкції не дадуть «Штандарту» причалити в жодному порту Європи, почалася зміна риторики.

Mosseri, Daniel. Russia, il doppio gioco della Germania: droni in gran segreto a Mosca = [Подвійна гра росії та Німеччини: безпілотники під великим секретом у москві] / D. Mosseri // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 19.06. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/36137787/russia-doppio-gioco-germania-droni-gran-segreto-mosca.html>.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц заявив, що після США Німеччина стала другим найбільшим прихильником України і залишатиметься до виведення російських військ. Він представив нову «Стратегію національної безпеки», розроблену його урядом разом із його найважливішими міністрами. О. Шольц відмовився від традиційної проросійської німецької політики, прийнявши позицію України. Раніше країна мала чудові торгові та енергетичні відносини з рф, Німеччина є лідером у «тіньовій торгівлі» з росією. Різноманітні пакети санкцій, які ЄС прийняв проти комерційних перевезень з євразійським гігантом, перешкоджають прямому експорту до москви, але не до таких країн, як Вірменія, білорусь, Грузія, Казахстан, Киргизстан, Таджикистан і Узбекистан. І саме цим неворожим до росії країнам Німеччина продала товарів на 2,05 млрд євро в період з березня по грудень 2022 р., заплющуючи потім очі на кінцеве призначення товарів.

Wintour, Patrick. UK to change sanctions rules in move towards seizing russian assets = [Великобританія змінить правила санкцій у зв’язку із конфіскацією російських активів] / P. Wintour // The Guardian. – London, 2023. – 19.06. – Режим доступу :

<https://www.theguardian.com/politics/2023/jun/19/uk-to-change-sanctions-rules-in-move-towards-seizing-russian-assets>.

Дипломатичний редактор «The Guardian» П. Вінтур в статті пише, що Великобританія запроваджує нові закони, які дозволять зберігати санкції проти росії доти, доки Україні не буде виплачено компенсацію, тим самим надавши можливість пожертвувати заморожені російські активи на відновлення України – крок, який багато західних держав відкинули на тій підставі, що він може створити прецедент для західних активів, які перебувають за кордоном. За даними уряду Великобританії, нові закони не рівносильні конфіскації та можуть застосовуватися лише за наявності доказів злочинної поведінки. Великобританія є першим урядом, який зробив ці початкові кроки, і визнає, що на їх вирішення може знадобитися час і потрібні консультації. Канцлер скарбниці Великої Британії Д. Гант заявив, що ці нові заходи показують, що Великобританія готова і здатна розчистити нові шляхи, щоб забезпечити доступ російських грошей до українського народу.

‘Nederlandse onderdelen in Russische raketten’ = [«Голландські частини в російських ракетах»] // **De Telegraaf**. – Amsterdam, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1771892967/nederlandse-onderdelen-in-russische-raketten> .

Український новинний сайт «The Kyiv Independent» повідомляє, що у російських ракетах знайшли деталі виробництва компаній з Європи, США та Японії, де серед інших виробником називають нідерландську «Nexperia». Часто було незрозуміло, коли саме ці частини були виготовлені. Україна очікує, що росія зможе наростити виробництво ракет дальньої дії до 2023 р., незважаючи на санкції Заходу. Деякий час вже повідомлялося про використання в російських ракетах іноземних чіпів. Дослідження показали, що китайські компанії, серед інших, перепродають в росію чіпи «NXP і Nexperia», вироблені в Нідерландах.

Magyarország is megszavazta az új szankciós csomagot, pedig nem teljesült a követelése = [Угорщина також проголосувала за новий пакет санкцій, хоча її вимога не була виконана] // **Portfolio**. – Budapest, 2023. – 21.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20230621/magyarorszag-is-megszavazta-az-uj-szankcios-csomagot-pedig-nem-teljesult-a-kovetelese-623196>.

Уряд Угорщини раніше вимагав виключити OTP Bank зі списку, пов'язаного з субсидіями або санкціями України, інакше санкції не будуть винесені на голосування. Однак Україна не виключила OTP Bank зі списку, однак уряд Угорщини проголосував за 11-й пакет санкцій ЄС. Це свідчить про те, що Угорщина досягла компромісу в Раді ЄС. Посли, акредитовані в ЄС, погодилися посилити санкції проти Росії, які включають експортні обмеження. OTP Bank та його керівники досі перебувають в українському чорному списку, а інші компанії з нього вже виключили.

Nizzero, Maria. Oligarchs' cash could help rebuild Ukraine – but don't let them buy their way out of sanctions = [Гроші олігархів можуть допомогти відновити Україну, але не дозволяйте їм купувати вихід із-під санкцій] / **M. Nizzero** // **The Guardian**. – London, 2023. – 22.06. – Режим доступу :

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jun/22/oligarchs-ukraine-russia-sanctions-recovery-conference-frozen-assets>.

Наукова співробітниця Центру вивчення фінансових злочинів та безпеки Королівського інституту об'єднаних служб Марія Ніццero пише, що близько 400 млрд дол. заморожених російських активів зараз перебувають на Заході внаслідок санкцій, запроваджених з початку війни в Україні. Багато хто припускає, що ці гроші можуть бути переведені в Україну, де вони цілком відповідають вартості необхідних коштів на реконструкцію. Але, експерти попереджають, що можливість конфіскації активів може підірвати міжнародне право, права людини та власність, а також належні правові процедури. На думку М. Ніццero, зараз дуже важливо не дати російській військовій машині знищити Україну. Замість того, щоб накладати санкції на олігархів, західні уряди повинні накладати санкції на тих посібників, які дозволяють війні продовжуватись і, як це зробили США, тих, хто розробляє способи обходу санкцій та постачає критично важливі компоненти для російської армії та економіки. М. Ніццero запевняє, що націлювання на цих посібників зробило б набагато більше, щоб змінити хід війни, ніж гонитва за кількома мільярдами корупційних доходів.

Nummelin, Wiktor. Helt klart för nästa sanktionspaket = [Все готово до наступного пакету санкцій] / W. Nummelin // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 23.06. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/2BgyOx/helt-klart-for-nasta-sanktionspaket>.

Глава зовнішньополітичного відомства ЄС Жозеп Боррель заявив, що все готово до наступного пакету санкцій, який посилить тиск на росію та військову машину путіна. Він підкреслив, що націлюючись на обхід санкцій, «ми максимізуємо тиск, позбавляючи росію ресурсів, яких вона так відчайдушно потребує». Одинадцятий пакет містить погрозу вжити заходів проти компаній або країн, які використовуються для обходу численних заборон на експорт та імпорт, які ЄС наклав на росію. Суднам, які використовуються в цьому контексті, також має бути відмовлено у доступі до портів ЄС.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ

Russische hackers leggen websites havens, Amsterdam, Den Helder, Groningen en Rotterdam plat = [російські хакери закрили порти, вебсайти Амстердама, Ден-Хелдера, Гронінгена та Роттердама] // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 14.06. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/den-helder/russische-hackers-leggen-websites-havens-amsterdam-den-helder-groningen-en-rotterdam-plat~ad1d6264/>.

Проросійські хакери бомбардували вебсайти нідерландських портів цифровими атаками, в результаті чого вебсайти не працювали тривалий час. Проросійська хакерська група «NoName057(16)» визнала напади та натякає, що це відповідь на намір Нідерландів купити швейцарські танки для України.

ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Japan to provide \$5 mil in support after Ukraine dam collapse = [Японія надасть 5 млн дол. допомоги після зруйнування дамби в Україні] // Japan Today. – Tokyo, 2023. –

10.06. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/update3-japan-pm-vows-5-mil.-in-support-after-ukraine-dam-collapse-gov%27t>.

Прем'єр-міністр Японії Кісіда Фуміо повідомив Президенту України Володимирі Зеленському, що Японія надасть 5 млн дол. підтримки після того, як зруйнування Каховської ГЕС завдало серйозної шкоди країні. Ф. Кісіда та В. Зеленський провели телефонну розмову через кілька днів після того, як десятки тисяч жителів були змушені евакуюватися через повінь, спричинену руйнуванням ГЕС, в якій Україна звинуватила Москву, на тлі того, що війна з Росією не має жодних ознак скорого завершення. Під час перших переговорів після зустрічі двох лідерів у Хіросімі 21 травня, Ф. Кісіда висловив співчуття жертвам катастрофи на Каховській ГЕС.

Albert, Eric. Ursula von der Leyen : « A long terme, il est impossible que l'Ukraine ne soit pas membre de l'UE » = [Урсула фон дер Ляєн: «У довгостроковій перспективі Україна не може не бути членом ЄС»] / E. Albert // Le Monde. – Paris, 2023. – 22.06. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/06/22/a-long-terme-il-est-impossible-que-l-ukraine-ne-soit-pas-membre-de-l-ue_6178680_3210.html.

Урсула фон дер Ляєн, президентка Європейської комісії, в інтерв'ю Еріку Альберту та Віржині Малінгр відзначає прогрес України у зусиллях стати членом Європейського Союзу, але не визначає конкретних строків. Вона пропонує виділити 50 млрд євро на допомогу Україні на 4 роки, але деякі країни-члени можуть висловити свої застереження. Конференція, присвячена відновленню України, відбулася в Лондоні та обговорювала інвестиції в перехід до цифрової та чистої енергетики в Україні. Однак зусилля реконструкції мають протікати паралельно з продовженням бойових дій.

Magyarország lehet a kerékkötője az Ukrajnának küldött újabb támogatásoknak = [Угорщина може стати центром для нових субсидій, які надсилаються Україні] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20230626/magyarorszag-lehet-a-kerekkotoje-az-ukrajnarak-kuldott-ujabb-tamogatasoknak-624106>.

У статті підсумовано посилення військової підтримки Європейського Союзу (ЄС) державам-членам через війну між Росією та Україною. Спочатку ЄС був створений як економічна та регуляторна організація, але тепер він бере на себе все більшу роль і в армії. ЄС виділив 1 млрд євро через Європейський фонд миру (EPF) на відшкодування вартості боєприпасів і ракет, надісланих Україні, і додатковий 1 млрд євро на спільну закупівлю боєприпасів країнами ЄС. ЄС уже надав значну військову допомогу Україні, а місію ЄС з військової допомоги розпочато для підготовки 15 000 українських солдатів. Водночас, на думку критиків, цих зусиль недостатньо, щоб змінити баланс сил в Україні, і вони не стримають президента Росії Володимира Путіна. Військова участь ЄС обмежена, оскільки він спочатку був створений як мирний проект і його бюджет не може бути використаний для військових цілей. Однак Європейська комісія пропонує законодавчий акт ASAP, ініціативу вартістю 500 мільйонів євро для зняття цього обмеження та підтримки

виробництва зброї. Однак уряд Угорщини стверджує, що блокуватиме допомогу Україні до тих пір, поки залишатимуться санкції проти OTP Bank. Очікується, що країни-члени домовляться про додаткове збільшення EPF на 3,5 мільярда євро, але уряд Угорщини вже зазначив, що накладе вето на частину пропозиції в 500 млн євро.

Szabó, Dániel. Magyarország mégis megvétózta Ukrajna támogatását = [Однак Угорщина наклала вето на підтримку України] / D. Szabó // Portfolio. – Budapest, 2023. – 26.06. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20230626/magyarorszag-megis-megvetozta-ukrajna-tamogatasat-624256>.

У статті журналіст видання Даніель Сабо пише про те, що Угорщина наклала вето на підтримку Європейського миротворчого фонду (EPF), членом якого є ЄС. Україна фінансувала б витрати на війну. Виправданням уряду Угорщини є справа OTP Bank, який входить до списку міжнародних спонсорів війни. Водночас у статті йдеться про можливість посилення співпраці, яка могла б допомогти обійти вето Угорщини в рамках EPF. Крім того, міністр закордонних справ Угорщини П. Сіярто також наголошує, що Україна не виконує умов, необхідних для членства в ЄС.

ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА

FN-oro för ryskt stopp av spannmål från Ukraina = [ООН стурбована блокуванням росією зерна з України] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 02.06. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/mQaX14/fn-oro-for-ryskt-stopp-av-spannmal-fran-ukraina>.

ООН висловила стурбованість «постійним уповільненням» перевезень зерна з українських портів Чорного моря протягом квітня та травня, попри нещодавне відновлення Чорноморської зернової ініціативи, погодженої Україною та росією. Речник ООН Стефан Дюжаррік заявив, що в травні з українських портів вийшло лише 33 судна, що вдвічі менше, ніж у квітні. росія повідомила центр у Стамбулі, який координує угоду щодо експорту зерна з України, що вирішила обмежити кількість суден, які можуть завантажуватися в порту «Південний». росія заявляє, що обмеження залишаться в силі, доки Україна не дозволить експорт російського аміаку, який є основним інгредієнтом у добривах. ООН виступила з пропозицією вирішити поточні проблеми разом з Україною та росією.

Mihm, Andreas. Putin droht mit Aus für das Schwarzmeer-Abkommen = [путін погрожує розірвати Чорноморську угоду] / A. Mihm // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 15.06. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/mehr-wirtschaft/putin-droht-ukraine-mit-ende-des-schwarzmeer-vorkommens-18966355.html>.

Діловий кореспондент видання А. Міхм зазначає, що експорт української агропродукції через «Чорноморський зерновий коридор» вже давно не є надійним і зараз є ризик подальшого погіршення транспортування зерна, тому що президент росії володимир путін розглядає «вихід із цієї зернової угоди», як він сказав російським військовим блогерам. За словами автора, судячи з заяв української влади,

в українців є кілька ідей щодо Чорноморської зернової ініціативи і на умови росіян вони не мають наміру погоджуватися.

Juozapaitis, Lukas. Stringant ukrainietišku grūdų eksportui per Klaipėdą M. Skuodis turi pasiūlymą, kaip tai spręsti = [Оскільки експорт українського зерна через Клайпеду збільшується, М. Скуодіс має пропозицію, як це вирішити] / L. Juozapaitis // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 22.06. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkospulsas/2023/06/22/news/stringant-ukrainietisku-grudu-eksportui-per-klaipeda-m-skuodis-turi-pasiulyma-kaip-tai-spresti-27454603> .

Міністр комунікацій та транспорту Литви Марюс Скуодіс вважає найбільшим вузьким місцем для експорту українського зерна – Польщу чи порти країн Балтії, які мають спільний кордон з Польщею. За його словами, Литва запропонувала Польщі та ЄС, щоб перевірку зерна, яке везуть з України, проводили в Клайпеді, щоб товари могли швидше перетинати польсько-український кордон. На думку міністра, завантаження українського зерна в Клайпедському порту невелике, оскільки дорого доставляти та транспортувати товари через Литву, а також бракує розвинутої інфраструктури, тим не менш, вантаж рухається.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ABC

Іспанська щоденна газета, одна з трьох найбільш читаних у країні. На сьогодні видання є головним рупором консервативних сил Іспанії. У своїх статтях та коментарях газета засуджує прагнення окремих регіонів країни до незалежності. Видання публікує статті іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.abc.es/>.

Aktuálně.cz

Чеська щоденна інтернет-газета, яка в даний час є однією з найуспішніших в країні. Редакція випускає понад 100 повідомлень на день (внутрішньополітичні та зарубіжні події, економіка, культура, спорт). Видання публікує статті чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://zpravy.aktualne.cz/>.

Aftonbladet

Шведська щоденна газета, яка визнає себе як незалежне соціал-демократичне, і є найбільш поширеним виданням в Скандинавії. Видання має інтернет-версію. З моменту свого створення газета незмінно входить до п'ятірки найбільш відвідуваних шведських вебсайтів у різних опитуваннях. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.aftonbladet.se/>.

Avvenire

Італійська щоденна газета, яка належить Італійській єпископальній конференції і орієнтована на вчення католицької церкви, проте вважається незалежною від церковної ієрархії. Газета висвітлює події в країні та світі, коментує найрезонансніші новини. Видання виходить італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.avvenire.it/>.

Algemeen
Dagblad

Нідерландська щоденна газета, яка входить до числа найпопулярніших видань країни. Газета має досить консервативну редакційну лінію, що означає її правоцентриську позицію в політичному спектрі. Видання виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Роттердам. Вебсайт: <https://www.ad.nl/>.

Найбільша щоденна газета Нідерландів, яка виходить на території всієї країни сім днів на

De Telegraaf

тиждень, надходячи у роздрібний продаж у більшості країн світу. Газета не має виражених політичних і релігійних уподобань, не представляє якусь партію, проте її матеріали мають правопопулістську спрямованість. Газета виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Амстердам. Вебсайт: <https://www.telegraaf.nl/>.

Denník N

Словацька щоденна газета, яка публікує результати журналістських розслідувань та аналітичні тексти, а також випускає короткі та оперативні новини. Політична приналежність – лібералізм. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://dennikn.sk/>.

Diena

Латвійська щотижнева газета, одна з найбільших газет за кількістю передплатників. Політична належність – ліберальна. Видання публікує матеріали латвійською мовою. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://www.diena.lv/>.

Do Rzeczy

Польський суспільно-політичний консервативно-ліберальний тижневик. Журнал підтримує економічні свободи, одночасно поважаючи християнську традицію та перевірені часом етичні цінності. Видання займає євроскептичну позицію та симпатизує консервативній партії «Право і справедливість». Тижневик доступний польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://dorzeczy.pl/>.

Eesti Päevaleht

Естонська щоденна газета, яка має третій за величиною тираж серед щоденних друкованих видань Естонії. Газета щодо проблематики є загальнотематичною. Політична спрямованість видання – незалежна. Газета доступна естонською мовою. Головний офіс – Таллін. Вебсайт: <https://epl.delfi.ee/>.

El Mundo

Іспанська щоденна газета, одне з найбільш популярних та авторитетних видань Іспанії. Газета підтримує ліберальну та правоцентристську редакторську політику, критикує Соціалістичну партію Іспанії та регіональних націоналістів і демонструє віддаленість від консервативних принципів. Видання виходить іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.elmundo.es/>.

Focus

Німецький інформаційно-політичний тижневий ілюстрований журнал. Вважається журналом ліберально-консервативної спрямованості, орієнтований на середній клас німецького суспільства. Головний офіс – Берлін. Вебсайт: <https://www.focus.de/>.

**Frankfurter
Allgemeine**

Німецька міжрегіональна газета, найпоширеніша з німецьких видань за межами ФРН. Видання має ліберально-консервативне спрямування. Мова газети – німецька. Головний офіс – Франкфурт-на-Майні. Вебсайт: <https://www.faz.net/aktuell/>.

JAPANTODAY

Japan Today

Японська щоденна інтернет-газета, яка є першим і найстарішим англомовним виданням Японії. Мова видання – англійська. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://japantoday.com/>.

L'Obs

L'Obs

Французький щотижневий журнал, який позиціонує себе як культурно-політичний, політична орієнтація якого належить до широкого соціал-демократичного руху, поєднуючи прагнення свободи та соціальної справедливості. Видання публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.nouvelobs.com/>.

Le Monde

Le Monde

Французька щоденна вечірня газета ліволіберальних поглядів. Видання є найбільш популярним серед газет Франції. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.lemonde.fr/>.

Libero Quotidiano.it

**Libero
Quotidiano**

Італійська щоденна газета, яка дотримується правоцентристської та ліберальної позиції. У перекладі з італійської її назва дослівно означає «Ліберальна газета», а неофіційно її називають «Газетою думок», на шпальтах якої можна вільно висловитися та прочитати думку інших щодо останніх подій в Італії, Європі та світі. Газета публікує матеріали італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.liberoquotidiano.it/>.

**Lietuvos
rytas**

Литовська суспільно-політична щоденна загальнонаціональна газета, яка висвітлює питання економіки, політики, спорту, мистецтва, культурного життя у Литві та за кордоном. Мова видання – литовська. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.lrytas.lt/>.

**National
Post**

Канадська англomовна газета, яка виходить з понеділка по суботу, а в понеділок виходить лише як цифрове електронне видання. Газета публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://nationalpost.com/>.

**Neatkarīgā
Rīta Avīze**

Латвійська загальнонаціональна щоденна газета, більш відома як мережеве видання. Мова газети – латиська. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://nra.lv/>.

Nepszava

Угорська соціал-демократична щоденна газета лівоцентристського спрямування. Сьогодні газета проводить лінію, близьку курсу Угорської соціалістичної партії, що перебуває в опозиції. «Nepszava» є лідером угорського ринку серед політичних щоденних газет. Мова видання – угорська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.nepszava.hu/>.

**New York
Post**

Одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США, яка висвітлює світові новини щодо політики, економіки, охорони здоров'я, культури, спорту тощо. Видання публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://nypost.com/>.

Nový Čas

Словацька щоденна газета, яка є найбільш продаваною та найбільш читаною у Словаччині. Вона виходить щодня з понеділка по суботу, а щосуботи додається додаток Nový Čas víkend. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://www.cas.sk/>.

POLITICO

Бельгійський щотижневик американської новинної організації Politico, який висвітлює політичні події в ЄС. Більшість статей видання присвячені повсякденній діяльності Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС та взаємодії ЄС у внутрішніх та міжнародних справах. Журнал публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.politico.eu/>.

Portfolio

Угорська фінансова онлайн-газета, яка увійшла до десятки найбільш читаних та 15-и найбільш відвідуваних видань в Угорщині. Газета приділяє особливу увагу бізнесу, економічним та фінансовим новинам. Мова видання – угорська, англійська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.portfolio.hu/>.

Postimees

Естонська суспільно-політична щоденна газета. Висвітлення нагальних проблем естонського народу забезпечили газеті велику популярність. Видання публікує матеріали естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: <https://www.postimees.ee/>.

Reflex

Чеський суспільно-політичний тижневик, яким володіє швейцарська медіа корпорація Ringier. Журнал присвячений проблемам політики, культури та суспільства. Тижневик є одним із найбільш неоднозначних і широко читаних суспільно-політичних журналів у Чеській Республіці. Видання публікує матеріали чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://www.reflex.cz/>.

Rzeczpospolita

Одна з найбільших щоденних польських газет. Видання має суспільно-політичний формат. Політична приналежність – ліберально-консервативна. Мова видання – польська. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://www.rp.pl/>.

**Svenska
Dagbladet**

Шведська щоденна ранкова газета, яка позиціонується як «незалежно поміркована». Видання публікує найважливіші місцеві та зарубіжні новини. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.svd.se/>.

朝日新聞

**The Asahi
Shimbun**

Японська загальнонаціональна газета. Політична належність – ліволіберальна. Видання публікує матеріали японською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://www.asahi.com/ajw/>.

The
Brussels
Times

**The Brussels
Times**

Бельгійський англomовний журнал, який виходить раз на два місяці, і безкоштовно розповсюджується в Європейській комісії, Європейському парламенті, понад 150 посольствах і багатьох представництвах в ЄС. Журнал зосереджується на історії про Брюссель та Бельгію, висвітлюючи політику, мистецтво, історію, спорт та інші питання. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.brusselstimes.com/>.

The
Guardian

The Guardian

Британська щоденна газета. Видання дотримується ліво-центристської орієнтації, має попит серед ліберальних читацьких кіл Великої Британії і велику читацьку аудиторію по всьому світові. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.theguardian.com/international>.

**The
Independent**

Британське щоденне інтернет-видання (до 2016 р. щоденна газета). Видання ідеологічно близьке до ліберально-демократичної партії, особливу увагу звертає на проблематику прав людини. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.independent.co.uk/>.

Time

Американський журнал, що виходить двічі на місяць, відомий завдяки аналітичним коментарям з важливих питань світової та американської політики. Журнал публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://time.com/>.

**Toronto
Star**

Канадська щоденна газета, відома своєю лівоцентриською та соціал-ліберальною спрямованістю. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://www.thestar.com/?redirect=true>.

Verslo žinios

Литовська щоденна газета для ділових людей, яка є єдиним виданням в країні, що спеціалізується на економічній тематиці. Газета виходить раз на тиждень. Політична спрямованість – економічний лібералізм. Видання публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.vz.lt/>.